PARAPHRASIS

PSALMORUM DAVIDIS POETICA

Auctore

GEORGIO BUCHANANO

Scoto, Poëtarum noſtri ſeculi facilè principe.

Adnotata ubique diligenter carminum genera.

Acceſſerunt duæ ejuſdem BUCHANANI Tragœdiæ ſacræ: Jephthes ſive Votum, & Baptiſtes ſive Calumnia.

NATIONAL LIBRARY OF SCOTLAND

EDINBURGI,
Excudebat GIDEON LITHGO Academiæ Edinburgenæ Typographus. *Anno Dom.* 1660.

AD MARIAM ILLUSTRIS. SIMAM SCOTORUM Reginam.

GEORGII BUCHANANI EPIGRAMMA.

NYmpha, Caledoniæ qua nunc feliciter ora
Miſſa per innumeros ſceptra tueris avos:
Quæ ſortem antevenis meritis, virtutibus annos,
Sexum animis, morum nobilitate genus:
Accipe (ſed facilis) cultu donata Latino
Carmina, fatidici nobile regis opus.
Illa quidem, Cirrha procul, & Permeſſide lymphâ,
Penè ſub Arctoi ſydera nata poli:
Non tamẽ auſus eram malè natum exponere fatũ,
Ne mihi diſpliceant quæ placuêre tibi.
Nam quod ab ingenio domini ſperare nequibant,
Debebunt genio forſitan illa tuo.

GEOR-

GEORGII BUCHANANI PARAPHRASIS In primum Librum PSALMORUM.

PSALMUS I.

Beatus vir qui non abiit, &c.

Carminis genus primum.

1 FElix ille animi, quem non de tramite recto
Impia sacrilegæ flexit contagio turbę:
Non iter erroris tenuit, sessorve cathedręe
Pestiferæ, facilę dedit irrisoribus aurem:
2 Sed vitę rimatur iter melioris, & alta
Mente Dei leges noctesq; diesq; revolvit.
3 Ille, velut riguæ quę margine consita ripæ est
Arbor erit. quam non violento Sirius æstu
Exurit, non torret hyems, sed prodiga lęto
4 Proventu beat agricolam: nec flore caduco
Arridens, blanda Dominum spe lactat inanem:
5 Non ita divini gens nescia fœderis, exlex,
Contemptrixque poli: subito sed turbine rapti
Pulveris instar erunt, volucri quem concita gyro
Aura levis torquet vacuo ludibria cęlo.
6 Ergo ubi veridicus judex in nube serena
Dicere jus veniet, sceleriscque coarguet orbem:
Non coram impietas mœstos attollere vultus,
Nec misera audebit justæ se adjungere turbæ.
7 Nam pater ætherius justorum & fraude carentum
Novit iter, sensumque tenet: curvóque secuta
Impietas frandum anfractus scelerata peribit.

PSAL. II.

Quare fremuerunt gentes, &c.

Carm. gen. II.

1 QUid trepidæ gentes vano fremuêre tumultu?
Miniscque populi sæviunt inanibus?

2 Et cum principibus magni coiëre tyranni,
Dominumq; Chriſtumq; Domini adverſum truces?
3 Vincula quin horum fortes dirumpimus, aiunt
Et lora noſtris demimus cervicibus?
4 At pater æthereus, rerum cui ſumma poteſtas,
Ridebit impotentium irritas minas.
5 Tum juſta accenſus miſeros affabitur ira,
Et per furorem cæca conſilia ſuum
6 Turbabit: Cingamq; meum diademate regem,
Inquit, Sionis jura ſanctis collibus
Qui dabit, & latè fundet mea juſſa per orbem.
7 Deinde allocutus Dominus eſt me: Filius
8 Tu meus es, genui te hodie; me poſce, daboque
Omnes ut hæres gentium fines regas,
Quâ circumfuſis tellus ſe porrigit undis,
9 Regaſq; ſceptro ſempiternùm ferreo:
Cùmq; voles, tumidoſq; premas, frangaſq; rebelles:
Ut ficta fragili vaſa franguntur luto.
10 At vos, in populos quibus eſt permiſſa poteſtas,
Et jus ab alta ſede plebi dicitis,
Errorum tenebras depellite, diſcete verum:
11 Servite Domino cum tremore: gaudiis
Et timor & Domini accedat reverentia veſtris,
12 Ut miſſum ab illo filium amplectamini:
In vos ne juſtæ vindictam exerceat iræ,
De calle recti devios: nam quum brevi
Sæviet injuſtos contra juſta ira, ſcietis
Quàm ſint beati ſpes in illo qui locant.

PSAL. III.

Domine quam multiplicati, &c.

Carm. gen. III.

HEu quanta numero viribuſque factio
Me vexat odiis impiis:
Quam perditorum firma conſpiratio
Conjurat in meum caput!
3 Et aſſeverant ſpem ſalutis in Deo
Superesſe jam nullam mihi:
4 Cùm tu ſub umbra præliantem me tui
Tam ſæpè ſcuti texeris:

Cùm

PSALMUS IV.

Cùm laudis auctor sis meæ, cum gloria
Meum corones verticem.
5 Cùm nocte Dominus invocantem me, suo
De monte sancto exaudiat,
6 Curis solutus, & recumbo & dormio;
Resurgo liber à metu.
7 Domino excubante; nec meum formidine
Pectus movebunt agmina
Numerosa, nec si sæva feritas omnium
Conjuret in me gentium.
8 Tu Domine in aciem ductor, ut me liberes,
Prodibis: hostium omnium
Malásque franges, impiorum & conteres
Dentes potenti dextera.
9 At tu, salutis una spes, populum tuum
Bonitate solita amplectere.

PSAL. IV.

Cum invocarem, exaudivit, &c.

Carm. gen. IIII.

2 O Pater, ô hominum divûmque æterna potestas,
Sinceræ mihi conscie mentis,
Qui mihi consiliiq; inopi, incertóque salutis,
Imploranti rebus in arctis,
Tutum pandis iter, latúmque educis in æquor:
Nunc obsesso fraude maligna
Da mihi te facilem & justis bonus annue vo[tis],
Non dura placabilis aure.
3 O hominum cæcæ mentes, quo me usque relicto
Intenti mendacibus umbris:
Sollicita in vanas torquetis pectora curas?
Tandem credite vera monenti:
4 Quem Deus electum miro dignatur honore,
Per discrimina cuncta tuetur.
Me Dominus clamantem ad se, auxiliumq; rogantem
Mitis & exorabilis audit.
5 Ergo Dei, miseri nunc saltem agnoscite numen,
Et vitiis absistite pravis.
Vobiscum in tacito per noctem expendite lecto
Longi dicta ac facta diei.

6 Non pecudum fibris Domino, sed mente litatur
Innocua: si admoveris aris
Hanc, poteris sperare animi securus ab alto
Dexterâ munera larga benignâ.
7 Poscit opes modò degeneres pars maxima vulgi,
Hæc animos vota una fatigant.
8 At tu me placido tantum bonus adspice vultu:
Aura tui jucunda favoris
Me super irradiet: sat amico te mihi fœlix:
Alter frugibus horrea stiper,
Impleat & multas generoso nectare cellas,
Et congesto gaudeat auro:
9 Ast ego curarum vacuus de nocte recumbam,
Et sine sollicitudine somnos
Accipiam: tu securam mihi robore mentem,
Tu certâ spe pectora firmas.

PSAL. V.

Verba mea auribus percipe; &c.

Carm. gen. v.

2 O Potens rerum Deus, aure leni
Mitis exaudi mea verba, mentis
Mente non dura tetricúsque tristes
Percipe questus.
3 Adspice attentus, mihi quanta tendat
Vox latus: quando mihi rex Deúsque
Solus es, solum veneror precorque
Rebus in arctis.
4 Manè clamantem Deus æquus audi,
Nam tuum casta prece, non inanem
Spem fovens, nomen jubar ante Eoum,
Mane ciebo.
5 Tu Deus, lætus pietate vera,
Impii ritus scelus exsecraris
Nec frui pravi studiosa mens te
Speret amico.
6 Vis tuos vultus metuit, nefasque:
7 Hostis es fraudum & cupidæ cruoris
Cædis: audacem simulare linguam
Falsa recides.

8 At

8 At tua fretus bonitate ſacrum
Limen accedam, tua templa inibo:
Ritè adorabo tua ſancta caſtis
Numina votis.
9 Tu mihi, ut caſſes fugiam doloſos,
Hoſtium, lumen, Deus æquitatis
Dux tuæ præfer, dubioque cæcos
Dirige greſſus.
10 Hoſtium verum fugit ora, pectus
Incolit fraus ſpurcitiéſque: guttur
Tetrius putri eſt quod hiat recludens
Funera buſto.
Lingua adulatrix tacito veneno
Blandiens, cæcos meditatur ictus.
11 O Deus, rerum ô Pater alme, gentem
Perde nefandam.
Redde conatus Pater alme vanos:
Quique te linquunt, ſcelerum ſuorum
Sentiant pœnas meritas, ab ima
Stirpe reciſi.
12 Sed tua ſemper bonitate tuti
Gaudeant qui ſpem poſuere in uno
Te ſibi certam impavidi, tuámque;
Nomen adorant.
13 Námque tu rectos animíque puros
Larga opum dextra recreas benignus,
Et tui (tanquam clypeo) favoris
Protegis umbra.

PSAL. VI.

Domine, ne in furore tuo arg. &c.

Carm. gen. III.

2 Dum fervet ira, Domine, dum mens æſtuat,
Ne me merentem corripe:
Dum ſævientis flagrat in curſu furor,
Exigere pœnas abſtine.
3 O parce, parce, languor ægrum conficit:
Manum ſalutarem admove.
Corpus, ſolutis oſſium compagibus,
Enerve vires deſerunt:

4 Mentémque graviter mœror angit turbidam.
Quo me usque miserum negliges?
5 Quo me usque linques? jam reverte, ac libera
Ægrum inferûm de faucibus.
6 Ubi sæva duram mors manum injecit semel,
Quis amplius meminit tui?
Quis mortis alta subrutis caligine
Nomen celebrabit tuum?
7 De nocte pectus anxium suspiriis
Pulsans geménsque, lachrymis
Lavo cubile. strata fletuum madent
Rorata largis imbribus.
8 Caligat acies luminum, doloribus
Hebetata longis: hostium
Interque risus & dolos emarcuit
Color vigorque corporis.
9 At tu sceleribus turba gaudens impiis,
Facesse, spem pone irritam:
Lamenta Dominus & meorum fletuum
Placatus audiit sonum.
10 Dominus benignus supplicem me exaudiit
Orationique annuit:
11 Subitus ut hostes obruat pudor meos,
Vultúsque confundat rubor:
Tristi repentè ut palleant infamia,
Fugámq; turpem mœreant.

PSAL. VII.

Domine, Deus meus, in te, &c.

Carm. gen. vi.

2 IN te salútis spem posui meæ
Servator orbis: faucibus hostium
Me libera, qui mente sæva
Interitum mihi moliuntur.
3 Si nemo vindex asserat: ut leo
Imbelle crudus dilaniat pecus:
Sic me ferus discerpet hostis,
Innocui sitiens cruoris.
4 Si verus index me meritò arguit,
Nec falsa mendax crimina texuit.

5 Si

5 Si damna tranquillo creavi,
Promerito malè ni peperci:
6 Me perſequatur dum capiat ſequens,
Captúmq; ſternat, ſtratum & humi pede
Conculcet, & ſceptri ſuperbum
Proterat abjiciatq; faſtum.
7 Exurge, juſtas te furor impius
Meorum in iras excitet hoſtium.
Exurge, promiſſamq; redde
Perfidiæ Deus ultionem.
8 Exurge, terris luceat omnibus
Auguſta majeſtas tua, te ſuum
Accurrat agnoſcátq; regem
Concilium populi patremque.
9 O qui potenti ſceptra tenens manu,
Gentes per omnes crimina vindicas,
Me vindica, ſi ritè pœnas
Ore pio innocuóq; poſco.
10 O juſte judex cordis in intimo
Quem nil receſſu præterit abditum,
Frange impios auſus malorum:
Fulci animos refovéq; juſtos,
11 Securus hoſtes nil metuo, Deo
Cuſtode: quem ſimplex animi juvat
12 Candor, pios ſervat, maliſque
Exitium aſſiduè minatur.
13 Si perſtet hoſtis, jam gladium tenet,
14 Jam tendit arcum promptus & arripit
Ferale telum, & igne ſævo
Lethiferas acuit ſagittas.
15 En qui nefandum parturiit ſcelus,
Concepit ærumnam, pariet velut
Quæ vana per ſomnum inquietas
Ludificant ſimulacra mentes.
16 Fodit doloſam, ut me caperet, ſcrobem:
Incautus in foſſam ipſe ſuam ruit.
17 In verticem ipſius recurret
Pernicies, recidentq; fraudes.
18 Ergo expeditus fraudibus & metu,
Rerum parentis juſtitiam canam,

Nomenque

PSALMUS VIII.

Nomén̄q; ſanctum: gratiáſq;
Lætus agam, repetámq; laudes.

PSAL. VIII.

Domine Dominus noſter, &c.

Carm. gen. VII.

2 GEntis humanæ Pater atque cuſtos,
Quàm ſancta majeſtas tui.
Non inis terras ſtupefecit omnes,
Soi quas recurrens ádſpicit!
Et ſuper cœli radiantis orbes
Tua magnitudo ſe extulit.
3 Quàm pia mundum tueare cura,
Lactentis, ævi infantia
Prodit: ut linguas temerè obſtrepentum
Tibi refutes hoſtium:
Hoſtium, quorum vomit os furorem
In te, ſitirque ſanguinem.
4 Luce quum cœlos vitrea ſerenos
Pollentis opera dexteræ
Cerno: quum lunam, nitidáſq; ſtellas
Per te creatas conſpicor;
5 Quantulus (mecum tacitus revolvo)
Homo eſt, ut ejus ſis memor!
Quantula humanæ eſt ſobolis propago,
Dignere ut illam viſere!
6 Hunc Deo æqualem propè reddidiſti,
Ornaſti honore & gloria:
7 Et tuæ dextræ ſuper univerſa
Opera creaſti principem:
Cuncta vitalis quibus hauſtus auræ eſt,
Illi dediſti ſub pedes.
8 Huic boves parent & oves, pecúſque
Quodcunque campis paſcitur:
9 Quique pennarum celeri volatu
Metitur ales aëra:
Quique pinnarum celeri natatu
Piſcis pererrat æquora.
10 Gentis humanæ pater atque cuſtos,
Quàm ſancta majeſtas tui

Nominis

PSALMUS IX.

Nominis terras stupefecit omnes,
Sol quas recurrens adspicit!

PSAL. IX.

Confitebor tibi Domine, &c.

Carm. gen. viii.

2 Rerum certa salus te cano, gratias
Exolvo meritas ex animo tibi:
Et miranda futuris
Pandam facta nepotibus.

3 Tutus præsidio nil metuam tuo:
Lætus læta canam sed tibi carmina,
Te laudabo supremi
Æternum ætheris arbitrum.

4 Spes hostis temerè elatus in improbas,
Conversus trepida terga dedit fuga,
Et virtute potentis
Dextræ pessum abiit tuæ.

5 Tu vindex cupidos exitii mei
Perdis, tu trepido præsidium es reo:
Tu litem mihi judex
Ex alto dirimis throno.

6 Tu gentis valido robore barbaræ
Compescis furias; destruis impios,
Ut nec nomina seris
Narret fama nepotibus.

7 En hostis tumidæ quò recidunt minæ!
En qui sternit humi funditus oppida,
Et prostrata perennis
Condit nube silentii!

8 At rerum Dominus perpetuus thronum
Fixit perpetuum justitiæ sibi;
9 Orbem ut legibus æquis,
Ut justè populos regat.

10 Quum vis incubuit fœra superbia
Infræni, miseris præsidium pates,
Tuti pandis asyli
Arcem rebus in asperis.

11 In te uno meritò spem solidam locant
Qui novere tuum nomen, & ultimo

Ut diſcrimine amicos
Nunquam deſtituas tuos.
12 Ergo arcis merita laude Sioniæ,
Cuſtodem Dominum pangite: conſilii
Decreta ardua gentes
Latè ferte per exteras.
13 Vindex innocui ſanguinis expetit
Pœnas, vi tenues nec ſinit opprimi
Impunè: applicat aurem
Clamantum querimoniis.
14 Afflictas bonus ô res propius meas
Contemplare: odiis quem petit improbis
Vis hoſtilis: & atræ
Mortis faucibus eripe.
15 Ut quà mole Sion creſcit in æthera
Latè conſpicua, laudibus efferam
Te, letúſq; ſalutem
Acceptam referam tibi.
16 Demerſit merito fraus ſua perfidas
Gentes exitio: queis alios plagis
Irretire parabant,
Hæſere impliciti pedes.
17 O miranda Dei judicis æquitas!
Fraudis fraude ſua prenditur artifex,
O res pectoris altis
Condenda in penetralibus!
18 Sic eſt: interitu devorat impios,
Improviſa dies: immemores Dei
Gentes mors inopina
Æternis tenebris premit.
19 At conſiſa Deo nuda modeſtia
Æternum Domini non animo excidet.
Nec læto miſerorum
Spes fruſtrabitur exitu.
20 Rerum ſurge parens, neu ſine ut impotens
Adverſus tenues creſcat homunculus:
Et juris preme fræ is
Gentes arbiter impias.
21 Circumſiſte tuæ mole potentiæ
Terrorémq; feris mentibus ingere:

Agnoſcat

PSALMUS X.

Agnoſcat malè firmam
Sortem gens hominum ſuam.

PSAL. X.

Ut quid Domine receſſiſti, &c.

Carm. gen. III.

Quónam uſq; cuſtos gentis humanæ tuos
In rebus arctis negliges?
2 Quónam aberis uſq; dum pios tyrannide
Premit arroganter impius?
O ſi ſceleſtum vergat in caput ſcelus,
Suiſque pereant artibus.
3 Dum mentis explet per nefas libidinem,
Sic gloriatur impius,
Sic gaudet in ſe, ſempiternum ceu decus
Rectis parârit artibus.
4 Æqui atque iniqui negligit diſcrimina
Infrænis arrogantia,
Suæque plaudit ſuaviter prudentiæ,
Nullum eſſe quod putet Deum.
5 Felicitatis ſomnio indulget ſuæ,
Quòd cuncta cedant proſperè.
Nec te futurum cogitat vel judicem,
Vel perpetrati vindicem.
Hoſtes minoris æſtimat nihilo ſuos,
6 Sic ipſe ſecum computans,
Incommodi expers ad ſenectã uſq; ultimam,
Securus ævum tranſigam.
Non cura lætis ulla ſeſe gaudiis,
Non ægritudo interſeret.
7 Os execranda deſpuit convitia,
Spumátq; probris & dolis
Bonis labores continenter peſtilens
Lingua & dolores parturit.
8 Circa viarum compita inſidias locat,
Ut innocentem clàm involet.
Intentus oculis intuetur acribus
In tranſeuntes pauperes.
9 Qualis cruentus ſubter alta deliter
Spelæa conditus leo:

Sic

PSALMUS X.

Sic è latebris corde trepido palpitans,
Infirmioribus imminet:
10 Et occupatos multinodis nexibus,
Naſſæ involutos attrahit,
Maliſque ſubigit: & tenebris occulit
Crudelitatem callidus.
Ah ſtrage quanta tranſeuntes perculit,
Graſſatus iſtis artibus!
11 Sic deinde ſecum colligit malè credulus,
Hæc prorſus ignorat Deus:
Avertit ora rebus humanis ſua,
Fandi & nefandi negligens,
12 Exurge Domine, tolle in altum dexteram,
Librata fige vulnera.
Ope deſtitutos ne pios, ſilentio
Oblivioſo deſere.
13 Tene impiorum pervicax veſania
Sic audeat contemnere?
Secreta ſecum corde tacito ut murmuret,
Humana non curat Deus.
14 Cernis profectò cuncta, cernis, & tuam
Sceleſtus in manum cadet,
Ut te labores & dolores pauperum
Non præterire intelligat.
Tibi relictus eſt inops atque innocens:
Tu tutor orbos protegis.
15 Tu frange vires impii, violentiam
Tu mentis improbæ doma,
A ſtirpe cæſa donec impietas ſimul
Eliminetur & impius.
16 Tum firma Dominus ſæculorum in ſæcula
Sceptra obtinebis imperii,
Gentéſq; terræ finibus procul tuæ
Exterminabis impias.
17 Hæc vota duris obruti laboribus,
Has ſupplices fundunt preces,
Animóſq; ſtimulis incitati talibus,
Te lachrymantes poſtulant.
18 Pupillum & inopem ut vindices potentium
Ab impotenti audacia.

Hon.o ut feroces ſpiritus ponat, ſuæ
Infirmitatis conſcius.

PSAL. XI.

In Domino confido, &c.

Carm. gen. VI.

QUum ſpe ſalutis non dubia fruar,
Deóq; fidam, vos mihi dicitis,
Faceſſe rupes in remotas,
Antevolans pavidas volucres.
2 Intendit arcum (en aſpicis) impius,
Nervo ſagittas admovet, ut petat
Incogitantes è latebris
Innocuos, animiq; rectos.
3 At tu potenti, Rex bone, dextera
Domas rebelles, & facis irrita
Decreta veſani furoris
Contra humiles malè nil merentes.
4 Æterna cœli templa colens Deus,
Et lucido aſtrorum in ſolio ſedens,
Humana per terras acutis
Facta oculis ſpeculatur omnes.
5 Non juſtus illum, non latet impius
Cuncta intuentem, ſed ſtudio ad nefas
Pronos maligno juſtus orbis
Ex animo moderator odit.
6 Super ſceleſtos retia depluet:
Ignes remiſto ſulphure flammeos
Ad impios eliminandos
Fulmineæ rapient procellæ.
7 Juſtoſque juſtus juſtitiæ parens
Amore ſancto amplectitur unicè,
Et fraudis ignaram ante vultus
Aſſidue videt æquitatem.

PSAL. XII.

Salvum me fac Domine, &c.

Carm. gen. IX.

2 AFfer opem, ſervator opem fer, pulſa receſſit
Intemerata fides:

3 Nuda fides, hominum fugit commercia: vana
Cum socio loquitur.
Quisq; suo blandâ exercens mendacia linguâ
Corde scelus meditans.
4 Ora Deus fraudum dulci medicata veneno
Conterat & penitus
Grandiloquam ex ima linguam radice revellat
5 Quique pudore carent,
Dicere nec metuunt, Falsa ad perjuria linguas
Fortiter intrepidi
Assuescamus, & os age confirmemus ad omne
Flagitium, neque enim
Oris fræna mei, linguæve repagula quenquam
Me nisi habere puto.
6 At Dominus planctus miserorum, & dura ferentum
Aure trahens gemitus,
Surgam, ait, atque inopem, tuta ut respiret in arce,
Insidiisque procul,
7 Securum statuam. Hæc Dominus quod ab ore fideli
Cumque fluit Domini
Auro purius est, auro quod fusile fecit
Septima flamma coquens:
Dum fæx in fumos exploratore camino
Crassa abit & cineres.
8 Polliciti memor ergo malæ mala toxica linguæ
Sancte parens inhibe:
Pestifera de gente hominum nos optime custos
Asserе perpetuò.
9 Nam latè impietas grassatur libera, passim
Omnia plena malis.
Quum penes injustos jus est, & jussa malorum
Sunt metuenda bonis.

PSAL. XIII.

Usquequò Domine obl. &c.

Carm. gen. x.

2 Quousque rector unice,
Me destitutum negliges?
An sempiterna me obrutum
Oblivione deleres?

PSALMUS XIV.

Quousque vultum amabilem
Iratus abscondes mihi?
3 Quousq; curæ turbidæ
Mentis quietem distrahent?
Quousq; cor cruciabitur
Mœroris æstu fluctuans?
Quousque me prostrato aget
Hostis triumphos insolens?
4 Regnator orbis adspice:
Opem fer, & lucem tuam
Infunde, ne mors lumina
Somno perenni sopiat.
5 Ne jactet hostis arrogans
Me viribus fractum suis
Ne me perosi perfidi,
Meo dolore gaudeant.
6 Tu me salutis recreas
Spe, largus auxili: tuum,
Salute parta, laudibus
Rex magne, nomen efferam.

PSAL. XIV.

Dixit insipiens in corde, &c.

Carm. gen. xi.

1 SEcum insania callidè
Indulgens vitiis sic loquitur, Deum
Formido sibi credula
Commenta est hominum, quum temerario
Casu sors ferat omnia.
Ergo flagitiis se penitus dedit
Secura impietas Dei:
Nec quisquam ex animo recta sequi studet.
2 De templo æthereo Deus
Ad curas hominum lumina verterat,
Si quis non stolidè improbus
Ad cultum revocet pectora numinis:
3 Omnes in scelera omnia
Conjurasse putes: fœda, nefaria,
Detestandaq; perpetrant:
Nec cuiquam est studium recta capescere.

4 Nam

4 Nam quî recta capeſſerent?
Quem ſanis aditum conſiliis darent
Quorum nequitia & ſcelus
Infecere animos? qui populum meum,
Ceu prædam fera, devorant:
Nec rerum Dominum mente colunt Deum.
5 Aſt illos gelido metu
Horror concutiet, juſtitiæ Deus
Quum patronus opem feret
6 Inſonti; increpitans talibus impios:
Vobis ludibrio fuit
Inſontum pietas: vos inopum pium
Reſiſtis ſtudium, preces,
Spes lentas, trepidas ſollicitudines
At cui fidit inops, Deus
Spes & vota bonos ducet ad exitus.
7 O ſi mittat opem ſuis
Speratam Deus è rupe Sionia,
Nam quum vincula ruperit,
Exolvetq; ſuos, pectore libero
Gaudebunt Abrahamidæ,
Et juſta Iſacidæ lætitia frement.

PSAL. XV.

Domine quis habitabit in taber, &c.

Carm. gen. VI.

1 SAnctæ Sionis templa quis incolet
Rex magne tecum? quem ſtatues tuum
Sanctum ſuper montem, ut malorum
Liber agat placidam quietem?
2 Quem fraudis expers ſimplicitas juvat,
Urgetq; rectum propoſiti tenax:
Nec mente ſævus grata blandam
Edocuit ſimulare linguam.
3 Nec ore mendax exitiabiles
Concinnat artes: nec mala proximis
Excogitat, nec dulcem amicum
Opprobriis maculat pudendis.
4 Qui faſtuoſum deſpicit impium,
Dei timentem ſuſpicit & pium:

Tenáxq; promiſſi, fidémq;
Indocilis temerare pactam.
Qui non egenos fœnore perdidit,
Non innocentes munere prodidit:
In monte ſancto, hæc qui peregit,
Perpetua requie fruetur.

PSAL. XVI.

Conſerva me Domine, &c.

Carm. gen. XII.

1 O Rerum ſator, & ſalus
Humani generis certa periculis,
Qui te reſpicit unum famulũ inſtantibus eripe.
2 Te ſervus Dominum libens
Agnoſco, & populis prædico: ſed tibi
Omni ex parte beato officiis nil opus eſt meis.
3 Ergo illuc animum appuli,
Ut gentem ſtudio perſequerer pio,
Quam tu ex omnibus unam populis ſorte receperas.
4 Aſt illi immemores tui.
Defecere: novos quiſq; ſibi deos
Effinxere, colentes animi ludicra ſomnia.
Horum ſanguineas dapes,
Non libabo, epulas reſpuo, nomina
Teſtis nunquam adhibebo, aut fidei fœdera ſanciens.
5 Aut ſortis populum meæ
Defendet Domini perpetuus favor,
Mercedemq; laborum cumulatam dabit affatim.
6 O pulchra agricolatio,
O præclara mei ſors patrimonii:
Ut florum undiq; ridens animum paſcit amœnitas!
7 Immortalis honor Deo
Æterno, monitu cujus ago dies,
Arcaniſq; per umbram ſtimulor pectora motibus.
8 Quicquid molior, aut gero,
Præſentem Dominum conſpicor: is mihi
Semper dexter adhæret, ſtabili ne movear gradu.
9 Pulſat pectora gaudio
Cor læto trepidum; lingua tuas avet
Laudes promere: corpus tacitè ſpes bona recreat.

10 Nam nec degere tartari
Permittes animam sub tenebris meam,
Aut ut putre cadaver resolutum in cineres fluat
11 Tu vitæ reseras viam:
De vultu fluvii lætitiæ tuo
Manant: tu tribuis munifica gaudia dextera.

PSAL. XVII.

Exaudi Domine justitiam, &c.

Carm. gen. v.

1 ÆQuus exaudi bone rector orbis
Æqua poscentem: tibi quas profundit
Lingua non mendax cape non iniqua
Aure querelas,
2 Ad tuum læsus fugio tribunal,
Et fidem appello: mihi cognitorem
Te peto: oppressos oculis benignis
Aspice justos.
3 Sæpe per solas tacitæ tenebras
Noctis arcanos mihi cogitatus
Cautus inspexti, trepidoq; corda
Turbida motu.
Sæpe, ceu flammis, animum probâsti
Casibus duris, neq; comperisti
Conscium fraudis scelerumq;, sonti
Sæva minantem.
Os fuit concors animo sonúsq;
4 Sensui: legum monitis tuarum
Pectus innixum scelera impióq;
Horruit ausus.
5 Hac via gressus rege per tuarum
Orbitam legum, dubio vacillent
Ne pedes lapsu, instabilésq; turbent
Lubrica plantas.
6 Te voco, duris ad opem periclis
Sæpe tentatam fugio, precantis
Admove attentam miseris benignus
Questibus aurem.
7 Tu bonus fulci tibi qui salutem
Spemq; committunt: tibi contumacis

Spiritus cordis tetricus refræna
Vindice dextra.
8 Me velut pupillam oculi tenellam
Providus muni: procul impiorum
Impetu, alarum trepidum tuarum
Conde sub umbra.
9 Nam meæ vitæ manus impiorum
10 Imminet: vallant opibus, superbis
Intonant linguis, mala dira sæva
Voce minantur.
11 Obsident cunctos aditus viarum:
Commoda observant loca, destinántq;
Ad meam cædem, facinusq; patrant
Mentibus absens.
12 Qualis in prædam leo fertur ira
Fervidus, qualis catulus leonis
Lacte depulsus speculatur alto
Abditus antro.
13 Surge, conatus pater anteverte
Impios, stratóq; in humum tyranno.
Me tuo, quo nunc furit ille sævus,
Eripe ferro.
14 Neu sine ut me vi premat impotentum
Divitum fastus; quibus una cura est,
Dum licet blandæ illecebras caducas
Carpere vitæ.
His opes terris penitus refossis
De penu fundis locuplete, ventri
Sufficis fruges, hilarasq; multa
Prole penates.
15 Puritas vitæ mihi te tueri
Corporis vinclis tribuet soluto
Illa lux verè faciet me ab omni
Parte beatum:
Lux voluptatum cumulata cunctis
Gaudiis, quum se sine nube menti
Pura majestas dabit intuendam
Lumine puro.

PSALMUS XVIII.

Diligam te Domine, &c.

Carm. gen. 1.

2 TE Deus alme colam, te toto pectore amabo
3 Sancte parens, mea vis, mea ſola potentia, turris,
Præſidium, ſpes, & rebus ſolamen in arctis.
Tu clypeus, tutela mihi, tu certa ſalutis
Anchora, tu ſtatio tuti placidiſſima portus.
4 Nam ſimul atq; tuas in laudes ora reſolvo
Te venerans, pacemq; petens, inimica faceſſunt
Arma: ſalus, placidiſq; comes pax advolat alis.
5 Jam me lethiferis mors circumvolverat atra
Caſſibus, obſeſſum jam me torrentibus orcus
6 Impediebat aquis, ſtygia jam compede vinctus
Hærebam laqueóq; pedem retinente trahebar:
7 Hic ego deprenſus, ſuppléxq; humiliſq; vocavi
Voce Deum, & dubiis clamavi ad ſidera rebus.
Ille ſuper ſolio reſidens flammantis olympi
Audiit orantem, poſtquam pervenit in altum
Clamor, & attentas advertit queſtibus aures.
8 Protinus è vultu Domini conterrita tellus
Intremuit, montéſq; cava compage ſoluta
Nutarunt, penitúſq; imis fremuêre cavernis.
9 Fumeus afflatu de naribus æſtus anhelo
Undabat: rapidę contorto vertice flammę
Ore fluunt, vivaq; arimant attacta favilla.
10 Utq; ſuum Dominum terræ demittat in orbẽ,
Leniter inclinat juſſum faſtigia cœlum:
Succedunt pedibus ſuſcæ calignis umbrę.
11 Ille vehens curru volucri, cui flammeus ales
Lora tenens levibus ventorum adremigat alis.
12 Se circum ſurvo nebularum involvit amictu,
Prætendítq; cavis piceas in nubibus undas.
13 Acribus ex oculis vibratę ſpicula flammę
Diſcutiunt triſtes claro fulgore tenebras.
Inde ruit crepitans lapidoſæ grandinis imber;
Diſcurſantq; vagę ſinuoſa volumina flammæ.
14 At verò ut ſancto ſermone ſilentia rupit,
Protinus horrifico tonitru cœlum omne remugit,
Grandinis & crebra tellus crepitante procella

Pul

PSALMUS XVIII.

Pulſa ſonat, ruptíſq; micant è nubibus ignes:
Flammiferæq; volant magnum per inane ſagittæ,
Fulguráq; ingeminant: laticum concuſſa lacunas
Pandit hians tellus, & fontibus ora relaxat:
Succutiturq; pavens & fundamenta revelat.
Et reſerat chaos. Æterni ſic vox tonat oris
Sic formidandę gravè ſpiritus infremit iræ.
Ille ſalutiferam porrexit ab æthere dextram,
Et me de rapidis pereuntem ſuſtulit undis:
Hoſtibus eripuit validis, & acerba potentum
In me odia eluſit: quum me ſtudioſa nocendi
Temporibus duris cæca fraus arte petebat,
Auxilium tulit, & rebus patefecit in arctis
Latum iter, electúmq; à morte reduxit amicum.
Scilicet immunem ſceleris, mentémq; manúmq;
Adſpexit Deus, & meritò dignatus honore eſt.
Quippe nec impietas, nec pravi credulus error
Avertêre meos recto de tramite greſſus.
Ante oculos mihi lex Domini mihi juſſa verenda
Semper erant animo præſentia: ſimplice vero
Gaudebam, fraudíſq; illo ſub teſte voluntas
Libera, flagitium, & ſcelerum vitaverat artes.
Ergo mihi integræ fructum hunc decerpere vitæ
Munificus dedit, & qui conſpicit omnia juſtus
Arbiter innocuam cumulavit munere vitam.
Quiſq; ſuis ſibi te conformat moribus; erga
Innocuum innocuus, te ſentit amicus amicum.
Ina; bonos bonus es: malè cautas cautior artes
Artibus eludis: duro in diſcrimine ſervas
Res humilis populi afflictas, ocu iq; ſuperbos
Dejicis elati faſtus: tu plebis ab inæ
Cœtibus ereptum celebri me in luce reponis:
Illuſtraſq; meas claro ſplendore tenebras.
Te duce perrumpo florentes ære phalanges,
Altaq turrigeri ſupero faſtigia muri.
Scilicet, ut ſanctus Deus eſt, ſua ſigna ſequutis,
Sancta ſalutiferæ pandit compendia vitæ.
Illius æterno quicunq; effluxit ab ore
Sermo repurgato flammis ſincerior auro eſt.
Ille ſuo clypeo fida ſpe pectora fulta.

Protegit

Protegit, adverſiſq; vetat ſuccumbere rebus.
32 Dicite qui colitis picti ludibria trunci
Aut ebur in varias aut ſaxa exciſa figuras,
Ecquis in ætherio rerum moderatur olympho
Fræna alius Dominus? quis terræ temperat orbẽ
Alter, & invicta quæ vult facit omnia dextra?
33 Ille Deus viva mihi vi corroborat artus
Oſtenditq; viam maculoſa labe carentem.
34 Me pedibus fecit celeri contendere cervo,
Et procul à ſævis ſubduxit in alta periclis:
35 Et tractare manu duro in diſcrimine belli
Arma dedit facili; ſolidóq; ex ære rigentem
Flectere, & inflexum confringere viribus arcum.
36 Ille ſalutiferi totum munimine ſcuti
Me tegit, & dextra nutantem fulcit & auget
37 Largus opis: perq; inſidiis obſeſſa viarum
Pandit iter tutũ, prohibétq; per invia plantas
38 Offenſo titubare gradu. Te perſequor hoſtes
Auſpice, diſiectos comprendo: nec ante revertor
Quàm cecidêre animi fractâ virtute minaces,
39 Affuſiq; cadant pedibus, ne ſurgere poſſint
Rurſus, & antiquas armis reparare ruinas.
40 Tu mihi diffundis vivum per membra vigorẽ,
Et validos crudo diſtendis robore nervos.
41 Tu bellare doces: tu, me quicunq; laceſſit
Sternis humi, trepidóſq; fuga mihi diſjicis hoſtes.
42 Clamantes nemo exaudit. Domini prece poſcunt
Auxilium: averſam negat implorantibus aurem.
43 Hos ego, ceu verſat boreæ violentia nubem
Pulveream, impello, & turbaris fervidus inſto:
Et pedibus premo, ceu cœnum deforme luroſis
44 Conteritur triviis. Tu me ſine nomine plebis
Contemptu ereptum, populos frænare ſuperbos
45 Imperio facis, & famulas mihi tendere dextras
Per longinqua jubes ignotas oppida gentes,
Attonitas famæ novitate, & nomine tantũm
46 Audito: & blandis verba aſſentantia linguis
Fingunt, nec tutis ſatis audent credere muris.
47 Laus, honor, imperium Domino, qui robore cinctum
Me tegit, incolumémq; rapit de morte propinqua.

48 Qui mihi perfidiam ſceleratam ultricibus armis
Frangere dat, populóſq; facit parêre volentes:
49 Securumq; vetat belli trepidare tumultus:
Qui mihi præſidio eſt, populi quum ſæva rebellis
Ira furit, mentiſq; malæ ſcelerata retundit
50 Conſilia. ergo feram latè tua facta per urbes
Finitimas: ſempérq; meo celebrabere cantu,
51 Sancte parens, regem qui dura per omnia tutum
Eſſe jubes, cumuláſq; opibus: plenóq; favore
Ipſum, & perpetuum ſobolem amplectêris in ævum.

PSAL. XIX.

Cæli enarrant gloriam Dei, &c.

Carm. gen. VI.

2 INſanientis gens ſapientiæ,
Addicta mentem erroribus impiis
Tot luce flammarum coruſcum
Cerne oculis animoq; cœlum.
Hinc diſce, prudens quàm fuit artifex
Qui templa olympi fornice flammeo,
Suſpendit, & terræ capacem
Et pelagi ſinuavit arcum.
3 Dies tenebras, & tenebræ diem
Semper prementes perpetua vice,
Non fortuito res caducas
Ire monent per inane lapſu:
4 Sed tota concors fabrica perſonat
Dei tuentis cuncta potentiam,
Non voce quę paucorum ad aures
Perveniat ſtrepitu maligno.
5 Nam nec remotis barbara finibus
Gens ulla terras incolit ultimas,
Quæ neſciat certa meantis
Lege poli ſtabilem tenorem.
Quis nocte clara lumine flammeo
Semper micantes non ſtupeat globos?
Aut manè caſtris prodeuntem
Quum rutilo videt axe ſolem?
6 Sive ille eois fluctibus exerit
Vultus decoros, ſponſus uti novus

Auro

Auro refulgens: gemmeáq;
Tempora conſpicuus coronã:
Seu quum fugacem præcipitans diem
Curru citato tempora dividit,
Artuſq; vireſq; impetumq;
Centimano ſimilis giganti.
7 Abuſq; coo cardine ad ultimam
Metam occidentis ſidera permeans
Obliqua, vitali calore
Cuncta creatq; fovetq; alitq;.
8 Sed ordo rerum & conſpicuus decor
Non ſic tuentum lumina detinent,
Divina ut arcanis habenis
Lex animos ad honeſta flectit.
9 Promiſſa fraudis neſcia lubricæ
Splendore veri pectora roborant.
Hac plectitur culpa æquitate ut
Pœna juvet recreétq; damnum.
Puro recludunt lumine lumina
10 Præcepta puro religio nitet
Verenda cultu, quam nec annis
Cuncta domans minuit vetuſtas.
Decreta fas & conſcia veritas
Aſtant tabellis ſervat aheneis,
11 Jucundiora melle, & auro
Et nitidis potiora gemmis.
12 Signata clauſtris pectoris intimi
Servus tuetur cogiter hęc tuus:
Non inſcius, cuſtodientem
Quàm maneat numeroſa merces.
13 Errata mentis quis meminit vagæ?
Quæ deprehendet vis ſapientiæ?
Ergo repurga quas refudit
Clam maculas ſinuoſus error:
14 Fac regna cordis ne ſibi vendicet
Vis impotentis dira ſuperbiæ.
Sic me malorum è maximorum
Compedibus facilè explicabis.
15 Quę lingua fundit verba, quod in ſinu
Secum volutat mens tacito, accipe

PSALMUS XX.

Placatus, ô noſtræ ſalutis
Arx, Dominus, Deus, & redemptor.

PSAL. XX.

Exaudiat te Dominus in die trib. &c.

Carm. gen. 11.

2 CUncta licet ferro latè populetur & igni
Inſana gentis barbaræ crudelitas,
Tu ne cede malis, ſed contrà audentior ito.
Moderator orbis audiet preces tuas:
Utq; bonus dubiis Jacobum ad ſidera rebus
Cum voce palmas proferentem exaudiit;
3 Annuet oranti, & te majeſtate verendi
Nominis ab hoſte ſoſpitem tuebitur.
Ex adyto ſacro arcanis tibi viribus artus
Firmabit, animum de Sione fulciet:
4 Vota ſecundabit, memori tua munera mente
Servabit: omnis perlitabit victima.
Protinus in cineres depaſta holocauſta reſolvet
In aſtra volvens flamma lucem ſplendidam.
5 Ille aderit cœptis, caſuſq; in proſpera vertet,
Eventa finget omnia ex ſententia.
6 Jam tibi plaudemus reduci, auctoremq; ſalutis
Patrium canemus patrio ritu Deum.
Cuncta Deo grates fora, compita, templa ſonabunt:
Nomenq; ſanctum proſequentur laudibus.
Annuet ille pio quæcunq; rogabitur ore,
Lætumq; precibus exitum juſtis dabit.
7 Quin (ſcio, nec fallax animum mihi decipit omen)
Regem reducet ſoſpitem Dominus ſuum.
Mittet opem, ſancti reſerans ſacraria cœli,
Et prępotenti proteget te dextera.
8 Gloria ſit Syriæ turmas numerare curules,
Axeſq; curvis aſperare falcibus:
Fidat equis laté; vagis diſcurſet habenis
Sonante Perſes arva findens ungulâ:
Hi currus & equos jactent, nos rebus in arctis
Dei potentis nomen invocabimus.
9 Illis nec currus, nec vis prǫſtabit equorum
Ne ſcindat uncis vultur artus unguibus:

Nos humiles favor æthereus penituſq; jacentes
Tollet, ſuoq; ſuſtinebit numine.
10 Tu ſervator opem fer: tu ſi reſpicis, arma
Nec ſocia cupimus, nec timemus hoſtica.
Reſpiciet, populiq; ſui Rex optimus omni
Vocatus hora facilis audiet preces.

PSAL. XXI.

Domine in virtute tua lætabitur Rex, & ſuper, &c.

Carm. gen. III.

2 QUod hoſte victo Rex triumphat gaudio,
Curis ſolutus anxiis,
Tibi id fatetur Rex beate cœlitum
Debere: tu laboribus
Vires ferendis, tu dediſti è prælio
Redire duro ſoſpitem.
3 Nullam repulſam, voce quum te ſupplice
Rogaret, unquam adhuc tulit.
Nil in latebris pectoris reconditis
Spe concupivit irrita.
4 Et vota ſupra & ante vota hunc omnibus
Vitæ beaſti commodis.
Gemmis coronam ferre, & auro ſplendidam
Sacro dediſti vertici.
5 Vitam popoſcit: mortis illi eſt addita
Immunis immortalitas.
6 Tu claritatis auctor illi es, inclyta
Per te refulget gloria.
7 Felicitatis ei favor dedit tuus
Exemplar ut ſit poſteris:
Menſura voti ut matribus ſit, quum bene
Blandis pteçantur liberis.
8 Tu nempe ſpes & anchora es fiduciæ,
Tu portus in rebus malis.
Te fretus uno firmus omnem perferet
Sortis procellam turbidæ.
9 Tu perduelles comprehendes, tu manu
Pœnas repoſces vindice.
10 Ceu flamma claiſis æſtuans fornacibus

Antiqua ſilvæ brachia
Vorat, furoris ſic tui nefarios
Afflatus hoſtes hauriet.
11 A ſtirpe totam demetes propaginem
Semenq; gentis impiæ.
12 Te namq; contra moliuntur abditam
Fraudem ſceluſq; perfidi:
Et mente prava vota verſant irrita,
Et ſpes inanes concoquunt.
13 Te perſequente, pallidi in fugam ruent,
Inhoneſta tergo vulnera
Ferent: in ora, fata dum vitant fuga,
Rurſus ſagittas diriges.
14 O qui potenti fræna rerum dextera
Verſas perennis arbiter.
Exurge, vires fac tuas ut hoſtium
Agnoſcat inſolentia:
Tum te piorum turba feſtis cantibus
Orbis parentem concinet,
Votis tuorum ſupplicum placabilem,
Maliſq; formidabilem.

PSAL. XXII.

Deus Deus meus reſpice in me, &c.

Carm. gen. III.

2 CUr me relinquis ô Deus? Deus meus
Cur me relinquis? irrita
3 Heu verba fundo: luce ſeu terras dies
Retegit, vocantem me dies
Fruſtra intuetur: ſive nox ſilentibus
Terram tenebris obruit:
Nox me vocantem nulla non audit, meo
Nox nulla queſtu non ſonat.
4 Tu ſanctus ille civitatis incola es
Sanctæ, Iſaci nepotibus
5 Tu carmen es: tu fida ſpes majoribus
Noſtris: ſalutem qui ſuam
Tibi credidere, à te ſalutis compotes
6 Abiere, ſalvi gratias
Egere, duris qui tuam in malis opem

Petiere:

Anti

Petiere: qui tuam in fidem
Se dedidere, non tulere dedecus,
Non hostium ludibria.
7 At vermis ego sum, non homo: sum fabula
Vulgi, infimorum opprobrium,
8 Nam turba nostris obvia illudit malis:
Nutatq; nictatq;, & caput
9 Motat, labella exporrigit: ludibria
Verbis acerbat asperis,
En ille Domino charus, en fiducia
Securus ille numinis:
Nunc servet illum, nunc periclis eruat,
Quem tanto amore amplectitur.
10 O Domine, tu me protinus susceperas
Alvo parentis editum.
De te pependi spe, parentis pendulus
Infans adhuc ad ubera.
11 Abusq; partu tu Deus meus: tuus
Ex matris alvo me favor
12 Est prosequutus: ultimo in discrimine
Jam ne recede longiùs.
Discrimen instat ultimum: mortis metu
Cessere amici territi.
13 Tauri efferati, tauri obesi me undiq;
14 Circundedere: faucibus
Hiant, leonum more rugientium,
Quos incitat spes & fames.
15 Rivi cruoris corpus omne perluunt,
Exangue: laxat artuum
Compago nexus: pectus intra liquitur,
Ut sole cera, cor metu.
16 Exaruere testæ adinstar coctilis
Defecta membra viribus:
Rigens adhæsit lingua siccis faucibus,
Jam sto sepulchri ad aggerem.
17 Me rabidi ab omni parte latratu canes
Urgent, petuntq; dentibus.
Mihi pessimorum sæva conspiratio
Manusq; fodit & pedes:
18 Et ossa numerant, ossa tralucentia

Per corporis tensi cutem.
Tormenta postquam cuncta consumpsit furor,
Animus adhuc ira tumens
Se pascit: oculos satiat, & fruitur meis
Læto in malis spectaculo.
19 Partiti amictus sunt meos, tunicæ meæ
Fecêre sortes arbitras.
20 Tu Domine, saltem ne recede, ne malis
In ultimis me desere.
Tu robur unus, tu mea es potentia.
21 Accurre, festinus meæ
Succurre vitæ: destitutum ab omnibus
Defende: sævorum hostium
Ferrum cruentum pelle: vim rabidam canum
22 Inhibe: leonum spumeos
Compesce rictus: cornua unicornium
Confringe: serva supplicem.
23 Tum morte victâ sospes auxilio tuo,
Narrabo fratribus tuum
Nomen, piorum prædicabo cœtibus
Robur, fidem, constantiam.
24 O mente purâ qui Deum colitis, Deum
Laudate puris cantibus.
Semen Jacobi, magnitudinem Dei
Celebrate festis laudibus:
Erga fideles numinis clementiam
Agnosce proles Isaci.
25 Non sprevit inopis ille solitudinem,
Non pauperum fastidio
Avertit ora, me vocantem exaudiit,
Vitæq; dulci reddidit.
26 Ergo per oras ultimas mundi tuas
Sonabo laudes: gentibus
Te prædicabo, vota te timentium
Presente solvam Ecclesiâ.
27 Edet modesta turba fraudis nescia
Vocata sacras ad dapes;
Epulisq; functa ac satura dulci nectare,
Laudabit auctorem Deum:
Deum sonabit, qui vigore flammeo

In corda se quærentium
Se tantus infert, mortis ut procul metu
Perennè viva gaudeant.
28 Ergo excitata tam novo spectaculo
Tellus ab oris ultimis,
Quacunq; colitur, colla sub Domini jugum
Submittet, illi servient,
Pronæq; Domino supplicabunt omnium
Omnes familiæ gentium.
29 Nam sempiterno jure Domino competit
Regnum triformis machinæ.
Ille universis imperabit gentibus,
30 Rerum potentes illius
Mensæ accubabunt, & sacri convivii
Dapibus referti sub jugum
Cedent volentes, flectet illi poplitem
Pauper sepulchri in limine,
Qui membra fessis artubus languentia
Fugiente vita vix trahit.
31 Illumq; longa posteri propagine
Colent, suisq; posteris
Per longa deinceps nuntiabunt sæcula
In me favorem numinis.
32 Hoc semen illi serviet, gens illius
In posterum hæc censebitur.

PSAL. XXIII.

Dominus regit me, & nihil, &c.

Carm. gen. XIII.

Quid frustra rabidi me petitis canes?
Livor propositum cur premis improbum?
Sicut pastor ovem, me Dominus regit:
Nil deerit penitus mihi.
2 Per campi viridis mitia pabula,
Quæ veris teneri pingit amœnitas,
Nunc pascor placidè, nunc saturum latus
Fessus molliter explico.
Puræ rivus atque leniter astrepens
Membris restituit robora languidis,
Et blando recreat fomite spiritus

Solis

Solis ſub face torrida.
3 Saltus quum peteret mens vaga devios,
Errorum teneras illecebras ſequens,
Retraxit miſerans denuò me bonus
Paſtor juſtitiæ in viam.
4 Nec ſi per trepidas luctifica manu
Intentet tenebras mors mihi vulnera,
Formidem duce te pergere: me pedo
Securum facies tuo.
5 Tu menſas epulis accumulas, merum
Tu plenis pateris ſufficis, & caput
Unguento exhilaras, conficit æmulos,
Dum ſpectant, dolor anxius.
6 Me nunquam bonitas deſtituet tua,
Profuſuſq; bonis perpetuò favor:
Et non ſollicitę longa domi tuæ
Vitæ tempora tranſigam.

PSAL. XXIV.

Domini eſt terra & plenitudo, &c.

Carm. gen. II.

1 TOta quidem Domini terra eſt, & quicquid ubiq;
Vel parca celat, vel benigna ſufficit:
Quiq; colunt montéſq; feros, campoſq; feraces,
Urbeſq; ſanctis temperatas legibus.
2 Ille ſuper pelagus ſolidum connexuit orbem,
Stabilis ut undas inter inſtabiles foret,
Et toties rapidis pulſatus fluctibus, omnes
Compage firmâ ſuſtineret impetus.
3 Cuncta igitur Domini merito ſunt: ſed tamen unam
Sedem ſibi ille dedicavit propriam.
Ecquis eò ſcandet? cuive hæc permiſſa poteſtas?
Loco ut beatum ſiſtat in ſancto gradum?
4 Cui manus & mens eſt inſons, nec vana volutat
Animo, nec ulli damna perjurus dedit.
5 Huic Dominus donabit opes: hunc numine dextro
A vi procaciq; eruet calumnia.
6 Hæc vera eſt pietas, hac itur ad æthera, veri
Sic intueri numinis vultum licet.
7 Eia aditus reſerate, fores age pandite portæ,

Portæ perennes ſempiternæ regiæ:
Clauſtra revellite, limina pandite, magnus ut intret
Rex ille, multâ clarus ille gloriâ.
8 Quis novus hic ſanctis ſuccedit ſedibus hoſpes?
Quis iſte multâ eſt inclytus rex gloriâ?
Ille potens latè Dominus, dextraq; opibuſq;,
Belloq; multa nobilis victoria.
9 Eia aditus reſerate, fores agè pandite portæ,
Portæ perennes ſempiternæ regiæ:
Clauſtra revellite, limina pandite, magnus ut intret
Rex ille, multa clarus ille gloria.
10 Quis novus hic ſanctis ſuccedit ſedibus hoſpes?
Quis iſte multa eſt inclytus rex gloria?
Ille potens armis numeroſoq; agmine ductor,
Hic ille multa eſt inclytus rex gloria.

PSAL. XXV.

Ad te Domine levavi animam meam, &c.

Carm. gen. XIIII.

1 HIc fidat armis, plebe ſe clientium
Defendat alter, militumq; copiis:
A te creator orbis uno ſpes mea
Pender, maliſq; in rebus unum reſpicit.
2 Tu ſancte genitor effice inſolentibus
Ne ſpes inanes riſui ſint hoſtibus.
3 Sic me pudore liberabis; nec rubor
Confundet ora cæteris, in te ſuæ
Qui collocarunt anchoram fiduciæ.
Fruſtretur illos ſpes, & irritæ ſpei
Pudor dolorq; torqueat, qui ſordium
Amore ſeſe ſordibus contaminant.
Bonoſq; nulla provocati injuria
4 Vexare gaudent. Mihi per anfractus vagos
Vitæ, ſalebras inter & tenebras iter
5 Oſtende rectum; & erutum ſequacibus
Erroris undis prævio lucis tuæ
Splendore deduc veritatis in viam.
Te nempe ab uno pendeo ſpe, te Deum
Unum & ſalutis columen agnoſco meæ.
6 Si torta vitiis, ſortè morum regula

Deflexit, error si fefellit lubricus,
Fracta illecebris si voluptatis malis
Incauta vitiis se juventa polluit;
7 Benignitatis tu tuę memor tamen,
Et lenitatis, (qui parentes mollibus
Frenans habenis usq; ab incunabulis
Orbis paterna es usus indulgentia)
Miserere, nostris quod negares moribus,
Tuæ negare non potes clementię.
Nec denegabis, nec precantes bona bonus
8 Vacuos repelles: nec viam poscentibus
Rectam aberis unquam recti & æqui regula.
9 Tu mitis animi amplecteris modestiam,
Docesq; recti & improbi discrimina.
10 Tu dux comesq; tuta per compendia
Ducis carentem fraude mansuetudinem:
Peccata bonus & facilis oblivisceris:
Promissa solvis liberali dextera:
Minuitq; pœnas mitis indulgentia:
Fidesq; dictis stabilis erga omnes adest
Qui pacta sacri fœderis non negligunt.
11 Hanc ut nepotum secla mansuetudinem
Noscant, tuiq; nominis se gloria
Latè per omnes fundat orbis angulos,
Ignosce nostris mitis erratis parens,
Quæ multa inussit ægritudo, & impotens
Amor, regiq; contumax ira & dolor,
Errorq; veri non acutus arbiter.
12 O ter beatum, mente qui pura Deum
Veneratur: illi, qualecunq; amplectitur
Vitæ institutum, dux adest semper Deus,
Rectorq; & omnes actiones prosperat.
13 Securus animus anxio procul metu
Cunctis fruetur affluenter copiis:
Stirpisq; series longa firmabit domum,
Genusq; multa floridum propagine
Opes paternas ad nepotes transferet.
14 Quin & piorum mentibus mysteria,
Contempta pravis, impie sapientibus
Occulta, Dominus luce proferet sua,

Et ſacroſancti fœderis ſcientiam,
(Quæ ſola vitæ dux beatæ & regula eſt)
15 Docebit. Ergo Rex beate cœlitum
Te mente ſolum quæro, nuſquam lumina
Abs te reflecto: tu pedes ſolus meos
Hoſtis doloſis erues è retibus.
16 O ſancte cuſtos hominum, amico lumine
In me intuere, & deſtitutum ab omnibus
Inopemq; ſanctâ me tuere dexterâ.
17 Curiſq; mentem quæ perurunt plurimæ,
Noviſq; ſemper differunt doloribus,
18 Exolve, pœnis uſq; & uſq; immanibus
Exercitato, & obruto laboribus
Ignoſce: culpas mitis obliviſcere.
19 Heu quanta vis me factionis impiæ
Perſequitur armis! quanta me crudelitas
Inexpiato quærit odio perdere!
20 Tu me periclis libera: tu protege
Ejus ſalutem ab hoſtium ludibrio,
Omnem ſalutis qui locavit ſpem ſuæ
21 In te, nec aliis fidit opibus quam ſuæ
Integritatiq; & tuæ clementiæ.
22 Gens quæ tuarum juſſa legum amplectitur,
Fac undequaq; tuta ſit te vindice.

PSAL. XXVI.

Judica me Domine, &c.

Carm. gen. xv.

1 ME vi tyrannus perſequitur palam,
Me clam maligna fraude calumnia:
Te, qui latebras pectoris inſpicis,
Appello, rerum conditor optime.
Mens fraudis expers, & manus innocens,
A vi; pura & flagitio, in Deo
Spes fixa, fortis qui violentiâ
Me ſævientis non ſinet opprimi.
2 Renéſq; flammis & penetralia
Scrutare cordis, cæcáq; ſenſuum
Arcana, fuſum ceu calidis focis
Explorat aurum callidus artifex;

3 Mentem videbis munificentiæ
Quæ dona nunquam non meminit tuæ:
Actæq; leges puriter ad tuas
Vitæ carentem flexibus orbitam.
4 Procul facessat, nec socium sibi
Me vana speret lingua: procul domo
Nostrâ recedat qui didicit suos
Fucare sensus pectore subdolo.
5 Odi scelestûm concilia, impios
Cœtus veneno pejus abominor:
Quorum resultant pectora gaudio
Quum perpetrarunt facta nefaria.
6 Sed mente pravi non sibi conscîâ,
Lotusq; puris fontibus, ad tuas
Aras adibo, lætus & offeram
Lætæ choreæ dux tibi victimas.
7 Te nostra pangent tympana, te lyra,
Te vox canoro consona tympano,
Lyræq;, cœtúq; in celebri tua
Miranda pandet facta nepotibus.
8 Tectumq;, nomen quo canitur tuum,
Ædemq;, numen qua colitur tuum,
Mens ardet: absentem retrahunt tuæ
Quæ templa celant pignora gloriæ.
9 Hæc ossa tellus ne sine ut obruat
Inter cruentos barbara barbaros,
10 Qui fraudulentâ mente coquunt scelus,
Captant avarâ munera dexterâ.
11 Ego institutum carpere tramitem
Pergam innocenter: tu propius meis
Aurem benignus questibus admove,
Ac me periclis tristibus asserе.
12 Per plana firmo quòd gradior pede,
Quòd recta sector, muneris est tui
Ergo salutis te columen meæ
Cœtu in celebri laudibus efferam.

PSALMUS XXVII.

Dominus illuminatio mea, &c.

Carm. gen. III.

1 DEus in tenebris quum mihi præluceat,
Vitamq; muniat meam,
Quę vis aperta terreat me? quæ mihi
Fraus cæca sit formidini?
2 Adversus unum, quum scelesta factio
Cunctas parasset copias,
Dolosa letho quæ tetenderant meo
Ipsi incidêre in retia.
3 Si comminentur castra, si minacibus
Infesta telis agmina,
Securus animi specto castra, pręlia
Timore liber intuor.
4 Unum expetivi, & usq; & usq; id expetam,
Curis ut exemptus mâlis,
Sim sacrosanctæ semper ædis incola:
Augusta mirer atria,
Deóq; laudes personem, artus dum regit
Vitalis auræ spiritus.
5 Tum me sub umbra conditum tentorii
Celabit, & periculis
Procul remotum, rupis abruptæ velut
In arce positum, muniet.
6 At ne relictum nunc quidem impiæ sinet
Vi factionis opprimi.
Victorq; solvam vota, nec victoriæ
Auctor mihi tacebere.
7 Audi invocantem supplicem, & fractú malis
Bonus favensq; subleva.
8 Te mens anhelat, vultus ad vultum tuum
Intentus usq; respicit:
9 Ne conde vultus lumen à me amabilis,
Neu me in tenebris desere.
Servum per iram ne sine opprimi tuum:
Vitamq; quam debet tibi,
Tuere ab hoste, & è periclis eripe,
O spes salutis unica.
10 Me chari amici, me propinqui, me pater,

Me blanda mater liquerat:
At non reliquit, qui pios in asperis
Non deserit rebus, Deus.
11 Parens benigne me vias doce tuas,
Rectaq; deduc semita:
Ne vis metusq; ab hoste me deterritum
De calle recti detrahat.
12 Ne me impiorum obnoxium libidini
Relinq;. Testes impii
Fingunt malignè falsa de me crimina,
Armánto; se mendaciis.
13 Mens victa tantis jam fatisceret malis,
Ni spes foveret me tuæ
Benignitatis, post labores anxios
Mox affuturum gaudium.
Vivusq; vivos inter ipse commoda
Vitę beatæ præstolor.
14 In rebus ergo turbidis ne concide,
Sed fortis usq; sustine.
Te roborabit Dominus, & cor fulciet:
Tu fortis usq; sustine.

PSAL. XXVIII.

Ad te Domine clamabo, &c.

Carm. gen. XVI.

1 PRinceps stelliferis altior orbibus,
Vitæ præsidium & certa salus meæ,
Aurem suppliciis da facilem meis,
Ne fiam similis busta petentibus.
2 Audi vota parens quæ tibi profero
Supplex cum gemitu, brachia porrigens
Ad cœlum tremulis pervigil ignibus,
Cœlum templa tuæ consoia gloriæ.
3 Ne me connumera cœtibus impiis,
Neu tanquam socium plectę nocentibus:
Quorum blanditiis illita mollibus
Lingua est, mens gelido livida toxico.
4 Illis nequitiæ prçmia sint suæ,
Et merces studiis æqua nefariis:
Pro semente legant semina, pessimis

Dignum consiliis supplicium luant.
5 Non his consilii provida vis tui
(Qui me conspicuis tollis honoribus)
Infectáve manus à scelere avocat,
Aut infesta odiis pectora mitigat.
Ergo nec series longa propaginis
Florebit, patrias nec soboles opes
Longæva accipiet: sed celeri genus
Clades exitio proruet ac domum.
6 Laus rerum Domino qui precibus meis
7 Se non difficilem præbuit, hinc meæ
Vires, hic clypeus rebus in asperis:
Hinc spes, auxilium hinc non dubium in malis.
Hinc cor gestit ovans: carminibus tuas
8 Laudes ora sonant: qui populum tuum
In rebus trepidis protegis, & tuum
Regem ex insidiis omnibus eripis.
9 Custodi populum rex hominum tuum,
Hebri fac soboles largiter omnibus
Vitæ continuò fructibus affluat,
Donec perpetuum sol referet diem.

PSAL. XXIX.

Afferte Domino filii Dei, &c.

Carm. gen. xv.

1 SEu dives auro es, sive opibus potens
Seu marte partâ clarus adoreâ.
Agnosce numen gratus, & huc refer
Quæcunq; lætum ducis ad exitum.
2 Huic pange laudes, & prece supplice
Rerum parentem concilia: & Dei
Nutu regentis stelliferam domum
Dignare justis nomen honoribus.
3 Cujus liquentes vox gravida pluit
De nube rores, terrificos ciet
Cœlo tumultus cum tonitru, maris
Turbata ventis concitat æquora:
4 Vox dignitatis plena, nec irritæ
Unquam ad patrandum jussa potentiæ,
5 Nudare cedris seu Libanum juvat

Celsa-

Celsasq; ventis sternere fraxinos:
6 Seu vincta saxis saxa revellere,
Notisq; montes sedibus erutos
Versare, taurum ut verna per avia
Vexat juventæ læta protervitas.
7 Ad vocis ictum nubibus exilit
8 Eliſus ignis, tesqua Arabum tremunt:
9 Feræ pavescunt: ante diem fluunt
Partus acerbi: robora concidunt.
Quæcunq; templo cœlum habet aureo,
Quæcunq; tellus dædala sustinet,
Quæ celat undis æquor in abditis,
Dei fatentur cuncta potentiam.
10 A voce vindex pontus inhorruit,
Undisq; montes obruit, arbiter
Æterne rerum, quum libuit tibi
Delere gentes fluctibus impias.
11 Te dante vires non opibus feros
Horremus hostes, non numero graves:
Te dante pacem, progeniem Isaci
Cornu beabit divite copia.

PSAL. XXX.

Exaltabo te Domine, &c.

Carm. gen. VI.

2 TE nostra semper carmina, te lyra
Sonabit, orbis conditor optime:
De faucibus lethi imminentis
Incolumis tibi vota reddam.
Per te superbus nec lachrymis meis
Insultat hostis, nec fruitur malis:
3 Te rebus, incertus salutis,
Auxilium in dubiis poposci.
Per te receptis viribus hauriq
Vitalis auræ lumen amabile:
4 Nec inferûm sub nocte longa
Et tenebris jaceo sepulchri.
5 O turba puris dedita ritibus
Sacrisq; castis, tollite laudibus
Placabilem votis parentem
Et memori celebrate plectro.

6 Vaneſcit iræ vindicis impetus
5 Bullæ fugacis more: Dei favor
Bonis manu vitam benignâ
Triſtitiæ vacuam rependit.
Si fortè ſero veſpere fletibus
Vultus rigamur, mox redit aureâ
Cum luce riſuſq;, & jacentes
Exhilarans animos voluptas.
7 Pacis beatæ cum fruerer bonis,
6 Mecum loquebar: De ſtabili gradu
7 Felicitatis nulla ſortis,
Me dubiæ quatiet procella.
8 Te dante vires, divitias, decus,
Te montis inſtar mœnibus æneis
8 Firmante regnum, vanum alebat
Credulitas mihi blanda faſtum:
Tu me relicto ſtultitiæ meæ
9 Dextram retraxti: retrò abiit, domum
Repentè turbatam relinquens,
Sors levibus malefida pennis.
9 O præſes orbis, pectore ſupplice
Mox te vocavi, te lachrymis madens
10 Opem popoſci. Quid profuſus
Profuerit tibi ſanguis? inquam.
Quis mortis uſus noſtræ erit? an tuas
1 Laudes ſonabunt, factáq; poſteris
Miranda muti prædicabunt
Sub gelido cinceres ſepulcro?
11 Placatus aurem da facilem meis
2 Votis, ſeveros neu querimoniis
Averte vultus: pelle membris
Peſtiferi mala dura morbi.
12 Tu ſupplicanti protinus admoves
3 Aurem benignus: pro lachrymis mihi
Riſum reducis, pro dolore
Lætitámq; alacrémq; plauſum.
13 Te ſemper ergo carmina, te lyræ
4 Noſtræ ſonabunt: vox tibi ſerviet
Dicata, præbebitq; noſtris
5 Materiam tua laus camœnis.

P

PSALMUS XXXI.

In te Domine ſperavi, non, &c.

Carm. gen. x.

2 IN te locavi ſpem meam,
Rerum creator optime,
At tu benignus proſpice,
Ne ſpei pudeſcat irritæ.
3 O juſte vindex fraudibus
Ab hoſtium me vindica:
Audi benignus ſupplicem:
Da promptus abjecto manum.
4 Me rupe ſerva ut inviâ
Clauſum vel arce aheneâ:
Tu rupis es mihi inviæ
Munimen, arx ahenea:
5 Ergo ut timori mentibus
Nomen tuum ſit impiis,
Præi viam mihi, abditis
Me libera de caſſibus.
6 Tu robur es meum: tuæ
Commendo vitam dexteræ:
Me libera pacti Deus
Tenax, memorq; fœderum.
7 Qui vana ſtulti ſomnia
Sectantur, odi peſſimè,
Tu certa ſpes mihi es, meæ
Tu portus es fiduciæ:
8 Inter labores aſperos
Lumen tuæ clementiæ
Fulgens, repentè turbidum
Perfudit animum gaudio.
9 Quum me tyrannis impotens
Urgeret hoſtis impii,
Jam jam imminentis pallidis
Lethi explicaſti faucibus,
10 Miſerere fracti tot malis,
Tot obruti doloribus,
Caligat oculus, meus ſtupet:
Mœrore corpus rabuit:
11 Caduca vita elabitur

Mœrore fracta, & luctibus
Interq; clades aridis
Fluxere vires ossibus.
12 Me ridet hostis, & meis
Insultat insolens malis:
Horrent propinqui: cæteri
Vitant metu periculi.
13 E proximorum mentibus
Obliteror, ceu mortuus.
Contemptior sum civibus
Quàm lamna testæ fictilis.
14 Me multitudo opprobriis
Coràm lacessit asperis:
Vim machinatur in meam
Jurata mortem factio:
15 Ego interim fiducia
Opis tuæ, dolos, minas,
Injurias, & hostium
Contemno contumelias.
16 Tu fila vitæ temperas
Meæ, regisq; tempora:
Tu me impiorum libera
Ab hostium tyrannide.
17 Ostende vultum amabilem
Servo bonus tuo, & favens:
Et me tuere qua soles
Semper tuos clementia.
18 Ne sit pudori quod tuam
Imploro opem: pudor malos
Confundat, & silentium
Longum sepulchris sopiat.
19 Assueta vox mendacio
Sit muta, vox procaciter
Solita bonos lacessere,
Et arroganter spernere.
20 O quanta te colentibus
Et quot redundant commoda!
Quot teste mundo prosperis
Auges tuos successibus!
21 Hos protegis reconditos

P

Procul a minis potentium,
Tuaq; munis in domo
Linguæ veneno ab impiæ.
22 Tibi perennis gratia
Sit, rector orbis qui velut
Munita in arce me procul
Periculis submoveras.
23 Expes, inops vitam fugâ
Quum vix tuerer anxiam,
Mecum ipse dixi, Jam truci
Reliquit hosti me Deus.
At tu nec in periculis
Oblitus extremis mei,
Aurem benignam supplici
Ac invocanti admoveras.
24 Ergo patrem rerum optimum
Amate candidi & pii,
Qui fastuosos deprimit,
Et obsequentes erigit.
25 Qui spem locatis in Deò,
Constanter illi fidite,
Nec robur animi concidat,
Sortis procellâ turbidæ.

PSAL. XXXII.

Beati quorum remissæ sunt, &c.

Carm. gen. xv.

1 O Ter beatum cui Patris optimi
Noxas remisit lethiferas favor,
Cui fœda morum flagitia obruit
Oblivioso tecta silentio!
2 O ter beatum cui bonus arbiter
Non imputavit lubrica deviæ
Errata vitæ, nec reperit dolum
Cæco in recessu pectoris abditum!
3 Donec fovebam sub tacito sinu
Morbum, solutis languidus ossibus
Artus trahebam, luctificus dolor
Questum ciebat non patiens tegi.
4 Tu me premebas prævalida manu

Infestus

Infestus, atris seu tenebris diem
Nox condidisset, seu rosea dies
Orbem recurrens luce retexerat.
Sic decolorem tabificus cutem
Mœror coquebat: sic macie dolor
Siccabat artus, messis ut Africæ
Cancri per æstum mitius areat.
5 Tum mente versa vulnera protuli
Tibi renudavi vitium meum,
Fraudem retexi ac tu mihi protinus
Noxâ soluto conciliatus es.
6 Qui mentis ergo pura sacraria
Servare quærit, te prece supplice
Placet: nec orbem pontus ut obruat,
Formidet æstus lethiferi minas.
7 Tu me periclis eripis asperis
Tutela præsens: tu mihi gaudia
Toto refundis corpore, ut hostium
Qui vincla fracto carcere depulit.
8 Nec sat: tenebras pectoris auferam
Inquis: beatæ qua ferat orbita
Monstrabo vitæ, nec procul à tuis
Unquam reflectam lumina gressibus.
9 Mulis equisq; ne similis modo
Sis, bruta quorum pectora gratiam
Non mutuam novere, sed asperis
Fracti lupatis servitium ferunt.
10 Multa obstinatam nequitiam manent
Tormenta: purâ qui Dominum fide
Orabit, huic pacem & veniam dabit
Non durus unquam parcere supplici.
11 Recti tenaces simplicis, & quibus
Est grata fraudum nescia veritas,
Favente læti numine gestibus,
Et voce vestrum pandite gaudium.

PSAL. XXXIII.

Exultate justi in Domino, &c.

Carm. gen. XVII.

1 VOs quibus puræ est amor æquitatis
Læti pangite carmine

PSALMUS XXIII.

Orbis auctorem Dominum: æquitatis
Hoc carmen decet æmulos.
2 Tinniat blando chelys hunc susurro, &
Hunc vocalia nablia,
Docta bis quinis resonare nervis
Hic artem manus approbet.
3 Huic novos cantus meditemur: uni
Læti clangite buccinâ.
4 Nam fides dictis rata veritasq; est,
Et factis comes æquitas.
5 Quippe qui justi est, & amator æqui, &
Veri fallere nescii:
Perq; terrarum sola vasta notæ
Cunctis munificentiæ.
6 Is suo verbo sinuavit orbem
Lucentem nitidi ætheris:
Quicquid & puris radiis renidet
Campis ætheris igneis.
7 Littus arctavit maris inquieti,
Compressitq; licentiam:
Et penu clausas sinuavit undas,
Unde in tempore prometet.
8 Hunc & occasus metuant & ortus,
Hunc unum Dominum colat
Quisquis extremos ubicunq; fines
Terræ, aut æquoris accolit:
9 Cujus à nutu viget, interitq;
Quodcunq; interit, aut viget:
Cujus immotis tremefacta parent
Cuncta obnoxia legibus.
10 Qui malas artes populi prophani
Ludit callidior suis:
Et suo injustæ scelerata turbæ
Fraudat consilia exitu.
11 At quod arcana sibi mente rerum
Auctor proposuit semel,
Dum dies & nox referent se in orbem
Usq; immobile permanet.
12 O quater, plusquam quater ô beatos,
Patronus quibus est Deus!

Quos ſibi excepit, propriamq; ſortem
Quos dicè voluit ſuam.
13 Diſpicit mundi pater è beata
Cœli ſtelliferi domo.
14 Eque tranquillis adytis labores
Et curas hominum videt:
15 Quippe qui cæcos animi receſſus
Humani fabricaverit:
Nec quod arcano latet in receſſu
Clauſum pectoris, hunc latet.
16 Sperat incaſſum numero tyrannus
Se tutum fore militum:
Sperat incaſſum validis lacertis
Se miles fore ſoſpitem:
17 Sæpe ſpem fallit præeuntis Euros
Bellatoris equi fuga:
18 At Deus juſtus oculo irretorto
Semper reſpicit & pios:
19 Mortis ut vertat jacula imminentis,
Diram & ſævitiam famis.
20 Una ſpes nobis opis hinc, ab uno
Certum præſidium in malis.
21 Ille perfundet ſibi dedicata
Dulci pectorà gaudio:
22 Ille fidentûm ſibi ſpes preceſq;
Lętum ducet ad exitum.

PSAL. XXXIV.

Benedicam Dominum, &c.

Carm. gen. III.

2 SEu læta ſors me foverit, ſeu triſtior
Vexarit, omni tempore
Laudabo Dominum, ſemper illius meum
Os perſonabit laudibus.
3 Mihi hæc voluptas, hoc erit ſolatium,
Mihi hoc levamen in malis:
Meoq; turba triſtis exemplo ſuas
Solabitur moleſtias.
4 Unà agite cuncti proſequamur laudibus
Nomenq; numenq; illius.

5 Ille in periclis me vocantem exaudiit,
Statimq; reppulit metum.
6 Qui cuncta ad illum consilia referunt sua,
Læto his nitentes gaudiò
Vultus renident, nec repulsæ infamia
Rubore confundet genas.
7 En pauper iste quum vocaret, omnibus
Hunc eruit periculis.
8 Dominum timentûm castra munit Angelus
Demissus ad custodiam:
Et imminentes arcet hostes, & pios
A vi tuetur impiâ.
9 Pacite periclum, jam scietis quàm Dei
Immensa sit benignitas:
Quàm sint beati, spes in illo qui suas
Omnes opesq; collocant.
10 Gens sancta Dominum colite: nil deerit Deum
Fideliter colentibus.
11 Violenta feritas sentiet famem: bonis
Cuncta affluenter supperetit.
12 Adeste filii, audite, vobis numinis
Verum timorem ut indicem.
13 Quicunq; curis liberam & longam cupis
Vitam beatus ducere;
14 Linguæ refræna virus, os nefariâ
A fraude purum contine:
15 Capesse recta, curva vita, dilige
Tranquilla pacis otia.
16 Deus innocentes adspicitq; & commodat
Intentus aures ad preces.
17 Torvo sceleslos intuetur lumine,
Et nomen etiam obliterat.
18 Justũ invocantẽ Dominus audit, omnibus
Eum expedit periculis.
19 Quum spes labores deserit mortalium
Afflicta quum molestiis
Succumbit oneri mens, Deus prẽsens adest,
Malasq; curas diluit.
20 Justis labores suggerit semper piis
Iniqua sors conatibus:

Sed qui bonorum semper est custos Deus,
Sortis retundit spicula.
21 Et ossa servat ne terantur, impios
22 Ulciscitur scelus suum.
Et quisquis hostis est piorum, cum domo
A stirpe cæsus interit.
23 Animas tuetur se colentium Deus,
Nec rem domumq; deserit.

PSAL. XXXV.

Judica, Domine, nocentes, &c.

Carm. gen. xi.

1 RErum sancte opifex ades,
Et patrocinio protege me tuo:
Et retro refer in meos
Hostes perniciem, quam mihi comparant:
2 Scutum cum jaculis cape:
3 Ensem stringe: meis hostibus obviam
Prodi: dic animæ meæ,
Secura auxilio nil metuas meo.
4 In vultus pudor hostium
Et turpis subeat dedecoris rubor:
Fœdam corripiant fugam
Cæcas insidias qui mihi præparant.
5 Ut sævus boreas levem
Raptat præcipiti turbine pulverem:
Sic illos trepida fuga
Vindex præcipites urgeat Angelus:
6 Sit cœno via lubrica,
Et cœlum tenebris lurida nox tegat,
Et formidine pallida.
Vindex præcipites comprimat Angelus:
7 Nam me fraude mala suis
Conati immeritum prendere cassibus,
Et cæcam innocuo scrobem
Effodêre, suis cassibus hæreant:
8 Et factam exitium in meum
Cæci & præcipites in foveam ruant.
9 Perfusa interea mihi
Dulci lætitia pectora gestient.

PSALMUS XXXV.

10 Mens ſecura periculi
Authorem Dominum lætitiæ colet:
Et ſenſus animi indices.
Clamabunt, Domino quis ſimilis Deo?
Qui faſtus gravis improba
Defendit tenues à violentia,
Vexantemq; opis indigos
Frangit ſævitiam vindice dextera.
11 Conjurata calumnia
In me criminibus ſævit atrocibus:
Ignotum ſcelus in meam
12 Fingunt perniciem: quæ bene feceram,
Compenſant odiis malis,
Et vitæ invigilant exitio meæ.
13 Illos tabificæ luis
Ægris viſceribus quum dolor ureret,
Squalens veſte ego lugubri,
Jejunaq; fame pallidus & ſiti,
Et proſtratus humi, Deum
Lenibam lachrymis & prece ſupplice.
14 Sic ſincerus amici amor
Sub cari interitum luget amiculi:
Sic fratrem gemit unicum
Frater: ſic pietas anxia filii
Maternum ad tumulum dolet.
15 Me fortuna gravi ſi tetigit manu.
Concurſant, mala gaudia
Inter ſe celebrant: fæx populi coit,
Incauto invidiam creant:
16 Proſcinduntq; avidâ me petulantiâ
Scurræ cum balatronibus.
Dentem dente acuunt, & rabiem vomunt.
17 Quem finem patientiæ
Tam lentæ ſtatues, ô pater optime?
Arce hoc ludibrium, neq;
Deſertum rabidis trade leonibus,
18 Acceptum ut referam tibi
Quòd vivo, & video lumen amabile:
Et cœtu in celebri canam
Te prenum auxilium ferre vocantibus.

19 Fac ne ſpes alat improbas
Semper turba meis læta moleſtiis:
Neu nutu ac oculis notet.
Exultetq; meis hoſtis atrox malis:
20 Qui ſermonibus aſperis
Inſultat, trucibuſq; inſidiis petit
Pacatum malè callidus,
Incautum ut tacitis illaqueet dolis.
21 Non diducere deſinunt
Rictum riſu: Oculis (euge) oculis diem
Lætum vidimus, inquiunt.
22 O qui luminibus cuncta tuentibus
Terras reſpicis, hæc vides?
Ergo ſepoſitâ protege me morâ:
23 Jam tandem evigila, & manu
Ultrice indomitam frange ſuperbiam;
24 Juſto & ſupplicio preme
Vindex juſte malos: neu ſine de meo
Luctu lætitiam ferant:
25 Neu ſecum tacito pectore murmurent:
Evax, rectè habet: omnia
Supra vota cadunt: vicimus, en jacet.
26 Fœdâ ignominiâ luant
Stultam lætitiam, dedecoris comes
Infamis pudor cluat
Importuna meis gaudia de malis.
27 At cordi quibus æquitas
Eſt noſtra, ac animus nil ſibi conſcius;
Vitam triſtitiâ procul
Lætam ſemper agant: ac Dominum ferant
Cœli ad ſidera laudibus,
Qui curis famulos liberat anxiis.
28 Semper juſtitiam mea
Cuſtos ſancte hominum lingua canet tuam
Et præconia, dum mihi
Impellet calidus pectora ſpiritus.

PSALMUS XXXVI.

Dixit iniuſtus ut delinquat, &c.

Carm. gen. XVIII.

1 UT exta flammis mille ſacrificis cremes,
Oſcula des ſaxis, ingeminéſq; preces.
Araſq; donis largus accumules tuis.
Non facies tamen ut te rear eſſe pium:
Scelera reclamant, & negant te credere,
Conſilio mundum qui regat, eſſe Deum.
2 Utcunq; coram blandiare, non tamen
Impietas tacito pectore clauſa latet:
Erumpit ignis inſtar, ac tui trahit
Secum odium, atq; odii perniciem comitẽ
3 Quodcunq; loqueris fraude tinctũ eſt: reſpuis
Auribus ingratis qui potiora monent.
4 Scelus nefandum nocte tota cogitas:
Recta fugis: ſemper deteriora foves.
5 O magne rector orbis, indulgentiæ
Munera terra, fretum ſentit, & aſtra, tuæ.
Quæcunq; cœlum amplectitur, parentia
Legibus orta vigent, lapſa cadúntq; tuis.
6 Modus æquitatis & tuæ ſapientiæ,
Cunctáq; quæ fecit, cunctáq; facta regit.
Longè nivoſis montium faſtigiis
Altior eſt, vaſti gurgitibuſq; freti.
Humana gens hinc haurit auram & ſpiritũ:
Nec pecudes curam præterierẽ tuam.
7 Hinc cuncta vitæ ſuppetunt nobis bona,
Dum mens corporeo carcere vincta latet.
Fœtus ſub alis volucris ut tegit ſuis.
Præſidii fugimus ſpe mala cuncta tui,
8 At exul animus morte liber patrium
Quum repetet limen, ſidereamq; domum
Illinc egeſtas & dolores exulant:
Nemo feret votis non potiora ſuis.
Paſſim voluptas, pura paſſim gaudia:
Delicias largo flumine rivus agit.
9 Illic perenni vita fonte profluit,
Vita, gravis fati non reſecanda manu.
Illinc fatiſcent mentium caligines,

Quæ

Quæ modò ſub tenebris pectora noſtra premunt:
Vultúq; radius purus effuſus tuo
Lumine nos purę cognitionis alet.
10 Benignitatis interim tuæ bonis,
Qui te cognoſcunt, & tua facta, fove: 8
Qui mente pura veritatem diligunt,
Juſtitiæ facias commoda ferre tuæ.
11 Me nec feroci calcet arrogans pede,
Exigat aut tectis impia turba meis. 9
12 Qui ſcelere gaudent, ſcelere ſic ruant ſuo,
Perpetuò ut lapſos juſta ruina premat.

PSAL. XXXVII.

Noli æmulari, &c.

Carm. gen. x.

1 NE livor urat æmulus 1
Te, ſi beatos videris
Pravos, nec Euris iis opes
Fugaciores invide.
2 Nam ſic faceſſit illico
Umbratilis felicitas.
Marcent comis arentibus
Ut falce ſecta gramina.
3 At cu Dei fiduciâ
Incumbe rectis artibus:
Diúq; terram ut incolas
Donabit, ac te nutriet.
4 In hoc ſit oblectatio,
In hoc voluptas unica:
Is te fovebit jugiter,
Votiq; reddet compotem.
5 Committe vitam, rem, decus
Illius uni arbitrio;
Animi tibi ex ſententia
Confecta reddet omnia.
6 Illuſtris auroræ ut jubar
Tua faciet ut ſit æquitas:
Ut luce virtus ſit tua
Meridiana clarior.
7 Perfer modeſtè quod tulit

PSALMUS XXXVII.

Fortuna læva neu tumens
Ira, impiorum proſperas
Res cerne torvo lumine.
8 Compeſce bilem, noxia
Faceſſat indignatio:
Ne fors nefarium ad ſcelus
Impellat æmulatio.
9 Eliminantur impii
Fumo levi velociùs:
Terras modeſtus incolet,
Seriſq; linquet poſteris,
10 Morare paulũ,& impium
Nuſquam videbis: aſpice
Ædes, ſuperbi vix heri
Agnoveris veſtigium:
11 Modeſta bonitas otio
Lætam ſenectam tranſiget,
Et incolenda hæredibus
Paterna linquet prædia.
12 Clam rete nectit impius
Boniſq; concinnat dolos:
Et dente frendens livido,
Dolore,& ira ringitur.
13 Hæc cernit ex alto Deus,
Minãíq; ridet irritas:
Quippe imminentẽ vertici
Cladem ſceleſto proſpicit.
14 Enſemq; ſtringet improbus,
Arcúmq; tendet, pauperes
Ut perdat, ac innoxios
Figat ſagittis impiis:
15 Diſtrictus enſis in ſui
Domini redibit viſcera:
Frangetur arcus lethifer,
Et fruſtrà acuta ſpicula.
16 Præſtat ſupellex ſobria,
Rectéq; parta recula,
Quàm rapta per vim divitum
Faſtidioſa copia.
17 Malè parta juſtus arbiter

Diſperget

Disperget, & potentiam
Franget scelesti: dexterâ
Justum suâ tuebitur.
18 Innoxios fovet Deus,
Ac rem tuetur: providet
Longæva ut usq; in secula
Sit sempiterna hæreditas.
19 Seu pestis atra, seu furor
Turbabit orbem bellicus;
Nil deerit usq; innoxio,
Famem nec ægram sentiet.
20 Sic hostis impius Dei
Perit repentè funditus,
Adeps opimæ ut victimæ
Vanescit in fumos leves.
21 Nil donat usq; & fœnerat
Injustus: at justo suâ
De sorte superat paupere
Quod donet indigentibus.
22 Justorum amici prædia
Linquent suę propagini:
At hostium radicitus
Semen peribit erutum.
23 Amatq; justum & dirigit
Ejus Deus vestigia.
24 Dextrâ ruentem sustinet,
Lapsumq; dextrâ sublevat.
25 Puer fui, nunc sum senex,
Ope destitutum nec pium
Videre memini, nec stipem
Ejus petentes liberos.
26 Justus misertus pauperum
Dat usq; & usq; mutuum:
Seræ tamen propagini
Non larga deest opulentia.
27 Vita scelus nefarium,
Sectare recta: dum diem
Sol fundet aureum, tui
Terras nepotes incolent.
28 Deus æquitatem diligit,

Bonos nec unquam deserit:
At interibit funditus
A stirpe semen impii.
29 Justus beata jugera
Agri tenebit, & colet
Cum prole, donec ultimus
Instabit orbi terminus.
30 Sermo sapiens & æquitas
In ore semper est bonis:
31 In corde scripta lex Dei,
Ne pes labet, gressum regit.
32 Observat impius pium,
33 Ut perdat. sed illum Deus
Custodit ante judicem
Tuetur à calumnia.
34 Spem colloca in Deo, Dei
Sectare leges: & dabit
Dives potensq; ut hostium
Cernas superstes exitum.
35 Vidi potentes impios
Graviq; fastu turgidos
Virescere instar laureæ
Amœna propter flumina.
36 Specto repentè: en lubricæ
Imago nusquam gloriæ.
Nusquam manent vestigia
Cunctis gravis potentiæ.
37 Justi intuere & integri
Vitæ statúmq; & ordinem,
Videbis alto in otio
Lætam senectam degere.
38 At prompta semper lædere
Prorsum interibit factio:
Vitamq; claudet terminus
Dignus parratis nequiter.
39 Justus salutis collocat
Omnem in Deo fiduciam:
Qui sulcit æquos robore,
Adversa cùm sors intonat.
40 Dominus petenti fert opem

Et in periclis liberat
Ab impiis, qui se & suam
Illi salutem credidit.

PSAL. XXXVIII.

Domine ne in furore, &c.

Carm. gen. III.

2 NE me furoris æstuante incendio
Servator orbis argue:
Neu promerentem quamlibet pœnas graves
Pergas per iram plectere.
3 Hærent medullis penitus infixæ meis
Tuæ sagittæ dexteræ.
4 Iræ tuæ hinc me, & inde mentis conscię
Sic vis paventem perculit,
Ut nulla plagis saucii pars corporis
Non langueat lethalibus:
Ossa ut solutis artuum compagibus
Sceleris venenum attraxerint:
5 Sceleris, profundo quod meum ceu gurgite,
Caput resorbens obruit:
Quod in alta rursus me renitentem, velut
Immane saxum degravat.
6 Veteris cicatrix vulneris recruduit,
Vomitq; tabem luridam.
7 Afflictus humilis ultimis premor malis,
Luctu sitúq; squalidus.
8 Clausúmq; cæcis fervet in præcordiis
Ulcus, nec ulla corporis
9 Expers doloris pars vacat. Sic debilis
Et fractus usq; & usq; sum:
Malis ut impar voce lamentabili
Cor ejuletq; & rugiat.
10 Dominator orbis, vota nec animi mei,
Nec te latent suspiria.
11 Pavens tremẽnsq; turbidum cor palpitat:
Defecta membra viribus
Torpore marcent languido: noctem trahens
Caligat acies luminum.
12 Vicini, amici, & sanguinis communio

Quos propior admorat mihi,
Procul abstitêre, fœditatem vulnerum
Vix sustinentes cernere.
13 At prompta semper in meum exitum manus,
Molita vim nefariam,
Dolosa tendit continenter retia,
Fraudesq; versat impias.
14 Ceu mutus ore, surdus aure, ego interim
Obtorpui silentio.
15 Elinguis instar & stupentis, crimina
Qui nesciat refellere.
16 In te reposita est spes mea: ô rerum potens
Rector benignus annue.
17 Ne risus hosti sim superbo, qui meis
Insultat insolens malis.
Qui, si vacillent lubrico lapsu pedes,
Læto triumphat gaudio.
18 Ad perferenda sum paratus verbera:
Vibice semper area
Cruenta turget exarati corporis
Sulcis flagrorum grandibus.
19 Merui sceleslus, fateor, heu merui: nocens
Do jure pœnas debitas:
20 Sed invalescit hostis atrox interim,
Viréq; sumit factio,
Vivunt, vigentq; & immerentem injuriã
21 Me prosequuntur: pro bono
Malum rependunt: jugiter calumnias,
Quia recta sector, ingerunt.
22 Tu ne recede longius, neu deseras
Periculis in ultimis.
23 Accurre: dextram da salutarem, meæ
Salutis auctor unice.

PSAL. XXXIX.

Dixi custodiam vias, &c.

Carm. gen. III.

2 QUum sævus hostis me meo lætus malo,
Lacesseret convitiis,
Mecum ipse, verbis abstinere ab asperis,

Et jurgiis decreveram.
3 Linguæ obseravi claustra frœno, pertinax
Obmutui silentio:
Ac timerè ne quid os mali profunderet,
Verbis bonis clausi exitum.
4 At ignis instar, vetitus egredi dolor,
Exarsit intus acriùs.
Tandem obstinatæ fræna pertinaciæ
Perfregit ira, ac talibus
5 Dominum rogavi. Mihi meæ vitæ modum
Qui sit futurus indica:
Quando evolabo liber hoc molestiæ
Fastidioso è carcere.
6 Tu clausa nullo sæcla degis termino,
In te beatus ac potens:
At nos quod ævi vivimus penè est nihil,
Ac penè brevius quàm nihil.
7 Umbræ fugacis instar, atq; imaginis
Quàm reddit æquor vitreum:
Idq; ipsum inani in vanitate atq; anxiis
Ægrescit in laboribus.
Animum libido torquet, inflat gaudium,
Spes tollit, ac timor premit.
Tumultuamur temerè: congerimus bona
Incognitis hæredibus.
8 Quò me ergo vertam? quis laboranti feret
Opem? quis eximet malis?
9 Spes omnis in te: miseriæ fontem meæ
Peccata tolle noxia.
Néve esse stultis me sinas & improbis
Despectui & ludibrio.
10 Hostis protervi lingua me quum turpibus,
Proscinderet conviciis;
Obmutui, iræ vindices pœnas tuæ
Has esse gnarus scilicet.
11 Rector parensq; gentis humanæ, tua
Paulisper aufer verbera.
Viréscq; linquunt vita nec semper novis
Plagis ferendis sufficit.
12 Te persequente scœlera pœnis, illico

Vigor decorq; defluit,
Tineis pereſæ more veſtis. O homo
Caduca res & futilis!
13 Parens benigne, precibus aurem da meis:
Neu verba ſperne ſupplicis:
Neu lachrymanti averte vultus hoſpiti.
Namq; hoſpes hanc terram colo:
Nec ego, parentes nec mei certum locum
Habemus hîc: ſed in diem
Solliciti & horas, turbidas moleſtias
Vitæ brevis tranſegimus.
14 Igitur ſeveram paululũ abſtine manum,
Feſſum ut reſumam ſpiritum:
Mortis priuſquam (reditus unde non patet)
Tranſmiſerit me janua.

PSAL. XL.

Expectans expectavi Dominum.

Carm. gen. XVI.

2 QUum circumfremerent me timor & minæ,
Intentanſq; avidam mors fera dexteram,
Spes cœleſtis opis, ſera licet, tamen
Lenibat trepidam ſollicitudinem.
3 Advertit Dominus, méq; voragine
Cœnoſi implicitum gurgitis extulit:
Ac ſaxi ſolidis impoſito jugis
Monſtravit facilem qua graderer viam.
4 Afflavitq; novo pectora ſpiritu,
Suffecitq; ſuæ materiam novam
Laudis, quam canerem dulcè loquacibus
Nervis, ac numeris lenè ſonantibus.
Hæc cernant rapidç qui violentiæ
Fati vel dubiis caſibus imputant
Eventa, ac trepidi ſe Domini in fidem
Dent qui ſtellifero regnat in æthere.
5 Felix qui ſtabili ſpe Dominum ac fide
Spectat, quem tumidæ pompa ſuperbiæ
Non ad ſe illecebris ducit inanibus,
Fallaciq, boni ludit imagine.
6 In nos ſancte parens, quot vigilantiæ

Et quàm mira tuæ pignora ſuppetunt,
Quę nec mens acie cernere languida
Poſſit, nec numero lingua retexere!
7 Aurem mi tacitè vellis, & admones
Quòd labem ſceleris nec pretium levet,
Nec ſanguis pecudis nil meritæ eluat,
Nec cònſumpta focis expiet hoſtia.
8 Tum dixi, Venio: quod libet impera;
Adſum ſancte parens, juſſa capeſſere
Promptus: ceu tabulis ſcripta fidelibus
Edunt perpetui fata voluminis.
9 Huc mens, huc ſtudium tendit, uti tuis
Conformem monitis quæ gero, quæ loquor,
Quæ mecum tacitus cogito: nam tua
Inciſa eſt animo lex penitus meo.
10 Famam juſtitiæ per populos tuæ
Latè præco fero: nec labiis meis
Nec linguæ requies, omnibus ut tua
Terris (ipſe vides) nota ſit æquitas.
11 Nec juſtum tacui te mala plectere,
Promiſſiq; tenacem, & miſeris opis
Largum: me bonitas indice gentibus
Cunctis facta palã eſt, & tua veritas.
12 Defendant igitur me bonitas tua,
Promiſſiq; fides fallere neſcia:
Obſeſſumq; malis innumeris tua
Me rerum genitor protege dextera.
13 Me pœnæ, capitis quæ ſuperent pilos,
Omni ex parte premunt, quas neq; luminis
In promptu eſt acie noſſe: animus ſtupet,
Curarum innumeris obrutus æſtibus.
14 At tu mundi opifex ſancte, ſalutifer
Adſis: auxilium fer citò, & ultimis
Oppreſſum penitus ſubtrahe me malis,
Ut pravi pudeat conſilii improbos.
15 Turpem ignominiæ triſtitiam ferant,
Tendunt exitio qui laqueos meo:
Infamem referant conſilii exitum
Noſtris qui capiunt lætitiam è malis.
16 Hunc fructum ſceleris percipiant ſui,

In fraudem ut resídant, quam mihi strúxerant.
Frustratus dole átq; & rubeat, meas
Qui ridet lachrymas, & fruitur malis.
17 Qui credunt fidei se penitus tuæ,
Illos auxilii spes recreet tui:
At semper Domini nomen amabile
Certent ter geminis tollere honoribus.
18 Expes, pauper, inops sim licet, at mihi
Custos rerum opifex pervigil excubat.
Vitæ ô præsidium & certa salus meæ,
Adsis, neu trepidâ me crucia morâ.

PSAL. XLI.

Beatus vir qui intelligit, &c.

Carm. gen. 11.

2 BEatus ille qui misertus pauperis,
Fert rebus in duris opem:
Nec arroganti despicit fastidio
Prostratum & oppressum malis.
3 Quem rere fractũ, & penitus abjectum, Deus
Attollet, & solabitur.
Cura fideli Dominus illum muniet
Et è periclis eruet:
Interq; vivos sospiti dabit frui
Vitæ beatæ commodis.
4 Artus cubili quum dolor prostraverit,
Opem feretq; & lectulum
Versabit: omnem prorsus ægritudinem
In dulce vertet gaudium.
5 Quum me doloris vis acerbi affligeret,
Opem popposci te Deus,
Animæ medere saucíæ (dixi) sui
Sceleris pudendo vulnere.
6 Dira imprecatur hostis, ac me dovovet
Lętus meis incommodis.
Quando interibit (inquit) & cum corpore
Nox una nomen obruet?
7 Si fortè quis me visit horum, corporis
Animiq; morbis anxium,
Vultu dolorem fingit, ac suspiria

Lætò trahit de pectore:
Foras profectus conditum in præcordiis
7 Repentè virus evomit.
8 In me susurrat clanculũ atq; obmurmurat
Scelesta conspiratio.
Clam machinantur sæva, in exitium meum
Consilia cuncta conferunt:
9 Secumq; jactant. Missa certè cœlitus
Nunc dira vis mali hunc ligat;
Prostratus hęret: lectulo affixus jacet,
Noctem trahens novissimam.
10 Quin & sodalis & mihi mensâ & domo
Conjunctus, & cui maximè
Fidebam; ad hostes conferens sese meos,
In me ferox recalcitrat.
11 At tu salutis auctor & custos meæ,
Benignus in me respice.
Manum jacenti da salutarem, hostibus
Parem ut rependam gratiam.
12 Tui favoris pignus id certissimum
Erit mihi, & constantię
In me tuendo quod malis lætus meis
Hostis ferox non gestiat.
13 Vires recepit corpus, innocentiam
Servavit animus, dexteram
Te porrigente, qui receperas tuam
Semper tuendum me in fidem.
14 Agnoscat orbis, unicum & colat Deum,
Quem gens honorat Isaci:
Unúmq; laudet, temporum donec vices
Luces & umbræ divident.

GEO

GEORGII BUCHANANI PARAPHRASIS

In ſecundum Librum PSALMORUM.

PSALMUS XLII.

Quemadmodum deſiderat cervus ad fontes aquarum, &c.

Carm. gen. XIII.

NOn cervus fluvios ſic avet algidos,
(Cervus turba canum quem premit) ut tui
Cor deſiderio carpitur anxio,
Rerum conditor optime.
Huc me raptat amor dulcis, & impotens
Ardor ferre moras. O niveum diem,
Qui templo reducem me ſtatuet tuo!
O lucis jubar aureum!
Jejunus lachrymis pro dape ſe dolor
Paſcit, turba meis obvia dum malis
Illudens rogat, Heus iſte tuus Deus
Cur nunc deſerit exulem?
At rurſus bonitas quum ſubiit tua,
Et menti auxilii certa fides tui
Illuxit trepidæ, temporis illius
Me conſolor imagine:
Feſtis quum populus me reducem choris,
Fauſtíſq; excipiet vocibus, & Dei
Pompa cum celebri, me comitabitur
Auguſta ad penetralia.
Cur me ſollicitis, téq; doloribus
Mens ægra exanimas? pone metum, ac Deo
Te da: quo patriæ vindice redditus,
Grates ſoſpes adhuc agam
Hæc mentem recreat ſpes, licet aviis
Jordanis lateam ſaltibus, Hermoni
Exul dura licet ſaxa perambulem,
Soli hoſpita belluis.

8 Quamvis agminibus me mala denſiùs
Omni ex parte premant, quàm ſuper horridos
Montes grando ſonat, quàm mare verberat,
Raucis littora fluctibus:
9 Tu ſi me placido lumine videris,
Cedent triſtitiæ nubila: tetricas
Mœroris tenebras diſcutiet mihi
Lucis dulce jubar tuæ.
10 Laudes interea non mihi nox tuas,
Non curæ impedient: ô columen meum,
(Dicam) & certa ſalus, ludibrium feris
Cur me deſeris hoſtibus?
11 Dirumpor, tacitis æſtuat ignibus
Pectus, turba meis impia dum malis
Inſultans rogat: Heus iſte tuus Deus
Cur nunc deſerit exulem?
12 Cur me ſollicitis téq; doloribus
Mens ægra exanimas? pone metum, ac Deo
Te da: quo patriæ vindice redditus,
Grates lætus adhuc agam.

PSAL. XLIII.

Judica me Deus, & diſcerne cauſam meam;

Carm. gen. XI.

1 VIndex eſto mihi Deus,
Et patrocinio protege me tuo,
Oppreſſum ſcelere impio:
Et fraudum laqueos frange neſarios,
2 Vitæ ô præſidium meæ,
Cur me præſidio deſtituis tuo?
Cur luctu vagor obſitus,
Dum ſævæ furias vito tyrannidis?
3 Profer lumen opis tuæ:
Montem pande viam quę ferat ad tuum:
Montem, quam propriè domum
Majeſtate tui numinis incolis.
4 Atq; aram adveniam ad tuam,
Ac te, lætitiæ materiam meæ:
Et gratâ citharâ tibi
Grates lætus agam, conditor optime.

Cur mœres anime anxie
Ac me sollicito pectore maceras?
Omnem pone metum, ac Deo
Curam crede tui, quam super æthera
Cantu sospes adhuc feram,
Quum salvus patriæ reddar amabili.

PSAL. XLIV.

Deus auribus nostris audivimus, &c.

Carm. gen. III.

2 VEtusta ad aures fama nostras attulit,
Seriſq; patres posteris
Stupenda facta tradidere à te Deus
Patrata priscis seculis:
3 Eliminatis quum prophanis gentibus,
Et incolis prioribus,
Eorum labore fructibusq; perfrui
Nostris dedisti patribus.
4 Certè nec armis lucidis, nec viribus
Debemus has victorias:
Sed nos favoris aura mollis & tua
Protexit indulgentia.
5 Ergo salutis auctor unice ô Deus,
Ades piis salutifer.
6 Te dante vires, hostium ferociam
Tam facilè profligabimus.
Taurus minaci quàm jacit cornu pilas,
Stipulæve fasces aridæ.
Superba regum colla crasso in pulvere
Prostrata conculcabimus.
7 Non arcus istam lethifer fiduciam,
Non mucro sævus ingerit:
8 Tu nos ab hoste subtrahes, sternes solo
Infensa nobis agmina.
9 Non ergo semper jure te cantabimus
Nostræ salutis vindicem?
Ac donec orbis astra volvet ignea,
Te prosequemur laudibus?
10 At nunc relictos objicis ferociùm
Injuriæ nos hostium,

Nec prodis ante noſtra ductor agmina:
Qualis ſole as antea.
11 Hoſti imminenti terga cogis vertere,
Prædæq; das prementibus.
12 Pecus ut macello deſtinata, exponimur
Cædentium libidini.
Or neſq; terras barbararum gentium
Errore complemus vago.
13 Vænúm dediſti nos palam, nec auctio
Te ditiorem reddidit.
14 Vicina noſtris oppida inſultant malis,
15 Cladeſq; rident, fabula
Sumus profanis nationibus: caput
Motant, labella exporrigunt.
16 Oculis oberrat uſq; contumelia,
Pudórq; vultus inficit:
17 Dum voce acerba injurias exaſperat,
Minaſq; torvas adjicit
18 Hoſtis protervus. Obruti tot cladibus,
Tot undequaq; inſtantibus,
Tamen nec unquam eſt animus oblitus tui,
Tecumq; pacti fœderis.
19 Seſe nec ullis territus periculis
Avertit aut flexit viâ
20 Rectâ pes: etſi penitus abjecti interim
Abs te: licet draconibus
Immitioris gentis addicti jugo,
Feramus umbram ergaſtuli;
Et ſervitutem fugeamus, & necem
Vitæ precemur tædio.
21 Iniqua meritis ſi tuis oblivia
Offuderint ſe mentibus
Noſtris, manuſve ſupplices protendimus
Diis impiarum gentium.
22 Id te latêret, abditas qui pectoris
Prorſus latebras inſpicis?
23 Te propter, odio ceteris populis ſumus,
Et inſtar ovium cædimur.
In te favoris pendimus pœnas: tui
Amoris odia nos premunt.

24 Exurge, similem somnolentiæ moram
Salutis auctor corripe.
25 Cur ora condis, immemorq; negligis
Tuos malis in ultimis?
Afflictus animus, & malis præsentibus
Lassus, futuris anxius.
26 Succumbit oneri: strata tabescunt humi
Defecta membra viribus.
27 Exurge genitor, & vigore corporis
Animiq; cassos subleva:
Clemens bonusq; nos ab hostis impii
Immanitate libera.

PSAL. XLV.

Eructavit cor meum verbum, &c.

Carm. gen. 1.

1 COr micat, exultant trepidis præcordia fibris,
Eructantq; novum gravido de pectore carmen:
Certat lingua animum fando, manus æmula linguam
Scribendo exæquare, meo nova carmina regi
3 Dum cano: regi, hominum cui nemo è semine cretus
Audeat eximiæ contendere munere formæ:
Quem decorat lepor & roseis affusa labellis
Gratia: cui rerum cœli indulgentia spondet
Hunc fore perpetuum longæva in secla tenorem.
4 Ergo armis invicte heros age, fortibus apta
5 Ensem humeris: ensem, per quem te gloria cœlo
Æquat: & adversum fidens fer pectus in hostem
Fræna tibi currus verum moderetur & æquum,
Et quę præcipitem clementia temperat iram.
His ducibus tibi surget honos, tua dextera factis
Clara per ignotas fundet miracula terras:
5 Cordáę; vulnificis figens inimica sagittis,
Sponte tibi coges validas procumbere gentes.
7 Nec maris aut terræ spatium, nec terminus ævi
Finiet imperium, sceptri moderamine justi
Quod regis, & leges mollis clementer acerbas.
3 Te super æquævos omnes regnator olympi
Diligit, & læto vultum exhilaravit olivo:
24 Exi Unde tui mulcent populi nova gaudia mentes,

9 Pallia quum loculis tibi depromuntur eburnis,
Et myrrhæ passim lachrymæ, stactæq; suavis
Halitus, & molles casiæ funduntur odores,
10 Ancillæ apparent: genus alto è sanguine regum
Inter honoratas promptę ad tua jussa ministras.
At regina thori consors tibi dextera adhæret,
Auro picta sinus, auro radiata capillos.
Misit ab Eois Ophyre quod flava caminis,
11 Túq; adeò regina audi, & rem pectore conde:
Nec mea dicta nega placidas demittere in aures:
Jam nunc & patriam & patrem oblivisce re, jam
Ex animo caros penitus depone propinquos:
Unum oculis specta, unum animo complectere reg
Regem oculis animoq; tuo qui pendet ob ore,
Unius & pulchris defixus vultibus hæret
12 Hunc Dominum agnosce: & supplex venerare: nec
13 Officio, studióq; tibi concedet. & illa
Undarum regina Tyrus te murice & auro:
Accumulans colet: & vicina per oppida latè
Procumbent tibi suppliciter gazisq; potentes,
Aut opibus clari: meritumq; feretis honorem
14 Hunc populi. Pharii proles generosa tyranni
Tota decens, tota est gemmisq; insignis & auro:
Et facies cultum illustrat, faciéq; decorâ
15 Pulchrior est animus. Tibi rex en ducitur uxor
Dives opum, dives pictai vestis & auri,
Virginibus comitata suis, de stirpe propinquâ
Virginibus, quas pompa frequens clamore secundo
16 Insequitur, plausuq; fremens, lętæq; choreæ
Cantibus augustam lętas deducet ad aulam.
17 Neu desiderio nimium tangare tuorum
Virgo; tibi dulcem patrisq; & matris amorem
Leniet adnascens sobolis generosa propago:
Quos regere imperio terras: totumq; per orbem
Adspicies populos sceptris frænare superbos.
18 Nec tu carminibus regina tacebere nostris;
Quáq; patet tellus liquido circumsona ponto,
Posteritas te sera canet: dumq; aurea volvet
Astra polus, memori semper celebrabere famâ.

PS

PSALMUS XLVI.

Deus noster refugium, &c.

Carm. gen. VI.

QUum muniat nos præsidio suo,
Virtute firmet, quum gravis intonat
Procella, fortunæ periclis
Eripiat dominator orbis,
Nullam expavemus vim: quatiat licèt
Orbem tumultus, terráq; sedibus
Convulsa, montium ruinis
Arcet aquas pelagi frementis:
Insana quamvis æquora sæviant,
Et vorticoso gurgite torqueant
Spumamq; limumq; & procellis
Terrificis scopulos flagellent.
Nam civitatem cui Deus unicè
Indulget, aris & propriam suis
Dicavit, algenti pererrans
Lympha fugax hilarat liquore.
Occulta ne vis aut timor hosticus
Urbis quietem sollicitet, Deus
Gentis suæ intentus saluti
Prævenit auxiliis pericla.
Gentes tumultus concitet impias,
Et regna belli concutiat furor,
Flammis fremat cœlum coruscis,
Terrificet labefacta tellus:
Hac & duelli, pacis & arbiter
Stat, præliorum qui regit exitus,
Munimen, & nostrę salutis
Præsidium, Deus Abrahami.
Venite, adeste, & cernite non prius
Audita, mira, incognita, quæ Deus
Patravit in terris ab ortu
Solis ad Hesperium cubile.
Funesta belli incendia sustulit:
Fregit cruentæ spicula lanceæ:
Contrivit arcus, & volucres
In cinerem minuit quadrigas.
Sedate motus mentis, ait Deus,

Meaſq; vires noſcite, quem colet
Quocunq; ſub cœlo repoſtas
Gens hominũ colit orbis oras.
12 Hac & duelli pacis & arbiter
Stat, prȩliorum qui regit exitus,
Munimen, & noſtræ ſalutis
Prȩſidium, Deus Abrahami.

PSAL. XLVII.

Omnes gentes plaudite, &c.

Carm. gen. x.

2 TElluris omnes incolæ
Deo canoros edite
Plauſus, canoris pangite
Læti Deum præconiis.
3 Deum verendum & arduum,
Maliſq; formidabilem,
Qui regna faſtu turgida
Frænat potenti dexterã:
4 Qui bellicoſa compulit
Parêre nobis oppida:
Noſtrumq; gentes inclytas
Armis coêgit ſub jugum.
5 Hæreditatem qui ſuam
Nobis colendam credidit:
Unde Iſaci nepotibus
Æterna fulget gloria.
6 En templa ſcandit prȩvio
Lȩtum canente claſſico:
En ſcandit author omnium
Vulgi ſecundis plauſibus.
7 Cantate læta carmina
Deo, canora carmina:
Cantate: regi pſallite
Jucunda veſtro carmina.
8 Qui ſceptra rerũ temperat,
Ac regna terræ dividit:
Docti modorum dulcibus
Hunc ferte in aſtra cantibus:
9 Qui dirigit mortalium

Res,& ſalubri vinculo
Legum coërcet, lucido
E ſiderum prætorio.
Ad hunc potentes gentium
Se contulere principes :
Ultroq; colla ſub jugum
Rerum dedêre præſides.
Noſtrum Deum diis cæteris
Sublimiorem agnoſcite,
Cœlum, ſolumq; & ſidera
Suo regentem numine.

PSAL. XLVIII.

Magnus Dominus & laud., &c.

Carm. gen. III.

Rector beate cœlitum, cui nil viget
Simile aut ſecundum, cœlitum
Beate rector, ſancta jure te Sion
In aſtra tollit laudibus.
Sion opacam verſa ad Arcton, regia
Formoſa regis optimi :
Sion voluptas gentium, uberis ſoli
Arvis beatis accubans.
Sensêre Domini vindicis potentiam
Solymæ ſuperba mœnia :
Sensêre numen, quum feroces viribus
Coïere reges copiis,
Caſtriſq; junctis, ſervitutem civibus
Tuis minati & vincula.
Perſtrinxit oculos intuentium ſtupor,
Et horror artus perculit.
Quales tremores querulus excitat dolor
Vexante partu fœminas :
Pavorq; trepida ſparſit attonitos fuga,
Euri procella ut æquora
Excita ab imis penitus everrens vadis,
Trepidas carinas diſſipat.
Hæc facta priſcis rettulêre ſæculis
Parvis parentes liberis :
Hæc nos in urbe vidimus Dei, ratis

Qui frænat orbem legibus.
Hæc urbe in illa vidimus, cui pervigil
Deus ipse custos excubat.
10 O sancte rerum genitor, in rebus malis
Tuam advocamus dexteram:
Tuas ad aras supplices advolvimur.
11 O rector orbis optime,
Tua laus per oras ultimas mundi, & tuæ
Imago fulget gloriæ
12 Et æquitatis. Te scelestos verbere
Plectente justo, gestient
Colles Sionis: nec feret tacitum suum
Judæ propago gaudium.
13 Ite, & Sionem obambulate, mœnia
Spectate, turres arduas
14 Numerate, fossam & aggerem intuemini,
Molesq; celsas ædium.
Narrate natis, posterorum ut audiant
Et obstupescant sæcula:
15 Solumq; noscant & colant nostrum Deum,
Ortúsq; finisq; inscium:
Qui sempiternus sempiternâ nos ope
A fraude viq; proteget.

PSAL. XLIX.

Audite hæc omnes, &c.

Carm. gen. xv.

2 AUdite gentes, ortus & occidens
Advertite aures, & medio dies
Quos torret axe, & qui vitreum solum
Ponti nivali finditis orbita.
3 Audite, sive ignotus, & infima
De plebe pauper, sive opibus potens,
Multaq; fulges plebe clientium,
Auriq; gazis ditibus incubas.
4 Fontes recludam jam sapientiæ:
Plenóq; promam pectoris è penu.
5 Prudentiam: jam lingua recondita
Oracula gestit carmine pandere.
6 Cur congerendis me cruciem bonis,

PSALMUS XLIX.

Famemq; & aerem pauperiem timens,
Ut vita curis anxia triſtibus
Me triſtiorem trudat ad exitum?
Gemmis & auro & murice divites
Superbientes adſpice, qui ſibi
Gaudent beato plaudere ſomnio,
Tutóſq; fluxis credere ſe bonis.
Germanus auro non redimet ſuum
De morte fratrem: nec pretio Deum
Doniſve flectet fata retexere,
Ut membra liquit frigida ſpiritus.
Sed nec perennes interitus moras
Dives paciſci, nec potis eſt putres
Ne ſolvat artus tempus edax, vetat
Id lege durâ fixa neceſſitas.
Mors æqua ſtultis, & ſapientibus
Intentat arcum: par manet exitus
Vitæ hos & illos: occupat improbis
Ignotus hæres parta laboribus.
Villæ ſuperbæ delicias breves,
Luxuq; ſtructas regifico domos
Linquunt: ſepulchriq; irremeabilis
Tenebricoſis ſub latebris jacent.
Quid fama duris parta laboribus
Prodeſt? inanis quid tituli decus?
Quid aura blandę laudis & ambitus
Nomen futuris prodere ſæculis?
Quum vani honoris ver breve floruit,
Lethale ſpirans mortis hiems, viros
Et bruta raptans interitu pari,
Oblivionis nube pari premit.
Hac ſtulti ierunt: hanc malè providos
Ducet nepotes error in orbitam:
Quos mors ſepulchri ſub ſcrobe conditos
Depaſcet, imbelles ut oves lupus.
Æterna cœli temperies pios
Manes fovebit lucis in aureæ
Splendore: qualis manè fluit nitor
Per prata vernis picta coloribus.
Stultis ſenectus robora deteret,

Pro ſumptuoſis buſtum erit ędibus.
16 At me benignus de barathri cavo
Specu remiſſum ſuſcipiet Deus.
17 Nec te cupido ſauciet æmula,
Stuporve, ſi quem videris impiâ
De plebe fluxis conſpicuum bonis,
Clarumq; multâ fulgere gloriâ.
18 Quum dexteram mors illacrymabilis
Injecit, ex tam divite copia
Secum ſub umbras nil feret: & comes
Infida buſtum gloria deſeret.
19 Dum commeantis pectora ſpiritus
Hauſtu caleſcunt, perfruitur bonis,
Seſeq; curat molliter, & monet
Omnes eundem pergere tramitem.
20 At quum parentes ceſſerit ad ſuos,
Longùm dolebit ſtultitiam brevem,
Ad regna tractus lucis egentia
Quę ſemper horror nubilus obſidet.
21 Rectrix honoris ni ſapientia
Acceſſerit, brutis homo beſtiis
Nil intereſt. quos vita facit pares,
Expectat æquè inglorius exitus.

PSAL. L.

Deus Deorum Dominus locutus, &c.

Carm. gen. VI.

1 QUi frænat æquis legibus arbiter
Superba regum colla minacium,
Vocabit in jus orbem ab ortu
Solis ad Heſperium cubile.
2 Vultu verendo tum ſacer arduâ
Pulchræ Sionis de ſpecula loquens,
Ad gentis humanæ coactum
Concilium Deus ora ſolvet.
3 Non facta ſemper non ſinet impia
Impunè graſſari, veniet Deus:
Flammæ vorax illum antecedet
Vis rapidis agitata ventis.
4 Teſtes vocabit, cum populo ſuo

Acturus, ignes, lumine conscio
Qui cuncta despectant ab alto, &
Omniparæ iola vasta terræ.
Adeste primùm gens mihi propria
Gens sancta (dicet) cui super hostiis
Legem dedi ritè offerendis,
Perpetuum pepigiq; fœdus.
Hîc æquitatem judicis igneus
Miratus æther, justitiam Dei
Annunciabit: nam sedebit
(Ne dubita) Deus ipse judex.
Audi Abrahami progenies boni,
Peculiaris gens mihi: te voco,
Testem benignitatis in te
Perpetuæ & solidi favoris.
Non arguam te quòd mihi victimæ
Cruore raro altaria sparseris,
Aut parcus armenti cremâris
Rara sacris holocausta flammis.
Non taurum egens te de stabulis peto,
Hircumve caulis, omne pecus mecum est
Quod montium anfractus pererrat,
Quod nemorum tegitur latebris.
Nec me volucris rupis in edito
Usquam recessu nidificans latet:
Non ulla picturato amictu
Ruris avis genialis hospes.
Quòd si esurirem, scilicet ut petam
A te necesse est, arbiter ætheris,
Terræ, fretiq; & quicquid ingens
Orbis habet gremio capaci.
Taurîne vescor carnibus, aut bibo
Hirci cruorem? pectore candido
Grates age, & quovis litabis
Ritè Deo sine cæde voto.
Tum deprehensus rebus in asperis
Securus implora: auxilium feram,
Grates ut accepta salute,
Lætus agas, Dominumq; laudes.
At impium sic alloquitur Deus;

Qua

Act

Qua fronte legis tu recitas meas?
Et ore sanctum impurus audes
Sacrilego memorare fœdus?
17 Tu legum habenis impatiens regi,
Et institutis, moribus & bonis
Juratus hostis, voce laudas,
Tecum animo mea verba rides.
18 Cum fure furti consilium cois,
Mœchis adulter te socium applicas:
19 Ad probra projectus, dolosâ
Perniciem meditare linguâ.
20 Cum fratre junctî vincula sanguinis
Oris procacis non rabiem premunt:
Infamia germanum eodem
Dedecoras utero creatum.
21 Et arbitraris me similem tui,
Quòd perpetrata hæc dissimulaverim?
Ne crede: tecum expostulabo,
Ante oculos tua facta ponam.
22 Considerate hæc vos, quibus excidit
De mente cæca mentio numinis:
Ne, quum prehendam, nemo sit qui
De manibus mihi prensa tollat.
23 Si victimam vis magnificam mihi
Mactare, laudes canta, age gratias;
Hac itur ad certam salutem,
Hæc superos via pandit axis.

PSAL. LI.

Miserere mei Deus, &c.

Carm. gen. v.

3 O Salus rerum, lachrymis precantûm
Mollibus flecti facilis, rogantem
Lenis exaudi, scelerumq; tetras
Ablue sordes.
4 Usq; peccati lava & usq; labem,
Dum repurgatum maculis pudendis
Purius corpus niteat recocto
Ignibus auro.
5 Nam meam agnosco (pudet heu pigetque)

PSALMUS LI.

Ah miſêr labem: vitiiq; fœda
Mentis obverſans oculis imago
Semper oberrat.
6 Unus arcani es mihi teſtis: unus
Arbiter verax, temerario auſu
Improbas linguas tua judicantùm
Facta refutas.
7 Quippe jam primo ſcelus uſq; ab ortu
Hæret, infectas vitians medullas:
Deq; conceptu genitricis hauſi
Semina labis.
8 At tibi cordi eſt ſine fraude veri
Simplicis candor, fideiq; certæ
Puritas, nullo labefacta duri
Turbinis ictu.
Hanc facis tanti, vitiis ut atris
Oblito, legum ſapientiæq;
Tu mihi arcanæ facilis beatum in-
dulſeris hauſtum.
9 Ergo me hyſſopi, ſator alme, loſtra
Frondis aſperſu: maculęq; cedent,
Membra candorem tibi lota vincent
Pura nivalem.
10 Si bonus lætum placiduſq; mittas
Nuntium, triſtem mihi recreabis
Gaudio mentem: ſtupidos recurret
Robur in artus.
11 Ne meos lapſus oculis acutis
Semper obſerva, numerave labes:
Sed malæ culpæ nimium tenaces
Ablue ſordes.
12 Cor mihi rectum, ſceleriſq; purum,
O potens rerum genitor, refinge:
Spiritum firmum renova novatâ
Cordis in aulâ.
13 Neu mihi avertas faciem, tuoq;
Arceas vultu procul, auferaſq;
Spiritum ſanctum, calidâ incitatus
Rurſus ab ira.
14 Redde, ſperatæ ſolido ut ſalutis

PSALMUS LII.

Gaudio per te fruar, inquieti
Spiritu motus animi rebelles
Principe firma.
15 Tum meo exemplo moniti scelesti,
Quos viâ flexit malesuadus error,
Denuò legum duce me tuarum
Jussa capessent.
16 Expia noxa mihi sospitator
Cædis infandæ caput obligatum, ut
Te canam justum, pariterq; lapsis
Parcere largum.
17 Tu viam vocis mihi pande: mutum
Tu Deus linguæ moderare plectrum:
Tum feram late tua magna gentes
Facta per omnes.
18 Victimæ si te caperent, dedissem
Victimam: sed te neq; sanguis hirci
Fusus, aut sacris holocausta placant
Addita flammis.
19 Pœnitens fraudum scelerumq; pectus,
Spiritus fracti, mala cor perosum,
Hæc Deum placant: adhibe hæc, & absq;
Thure litabis.
20 Gentis humanæ bone dux Sionem
Quo soles vultu facilis tuere:
Pace florentes Solymæ beatæ
Protege turres.
21 Tum tibi votis bona mens pudicis
Sacra persolvet: sacer hircus ignes
Pascet, & sanguis vituli calentem
Imbuet aram.

PSAL. LII.

Quid gloriaris in malitia, &c.

Carm. gen. x.

3 QUid gloriaris impie
Tyranne pravis artibus?
Innoxiis clementia
Divina semper excubat.
4 Tua lingua semper fraudibus

Intenta comminiſcitur
Nefas, nitente cotibus
Acutior novaculâ.
5 Te prava rectis plus juvant,
Plus falſa veris recreant:
6 Doliſq; peſtilentibus
Libenter aurem commodas.
7 Ergo Deus te conteret,
Hominumq; contubernio
Eliminabit, ac domum
Evertet omnem funditus.
8 Juſtus videbit, & gravem
Dei pavebit dexteram:
Vanaq; dignos exitus
Ridebit impotentiâ.
9 En ille gazis (inquiet)
Maliſq; fidens artibus,
Securus ille numinis,
Divinæ opis nil indigens.
10 Ego, ceu virens olivula,
Domini in agello conſita,
Florebo, ſpe fretus bona
Cœleſtis indulgentię.
11 Te ſemper in cœtu pio
Fraudis ſceleſtæ vindicem
Canam, & tuæ clementiæ
Spe, dura cuncta perferam

PSAL. LIII.

Dixit inſipiens in corde, &c.

Carm. gen. III.

2 OPinionum fœda mentem toxico,
Corpúſq; ſcelerum ſordibus
Contaminata turba: vela dum cupit
Suo furori obtendere,
Ferri ac referri ſortis arbitrio omnia
Humana comminiſcitur.
Ergo exolutâ numinis formidine,
Dat fræna turpitudini
Sceleſta, fœda, abominanda excogitat,

Excogitata perpetrat.
3 Ex arce celsa siderum deflexerat
Dominus in orbem lumina.
Si quem videret fortè non penitus malis
Corruptum opinionibus,
Qui mentis oculis omnium fideliter
Rerum parentem quæreret:
4 Erroris omnes nubili fallacibus,
Fraus illigarat cassibus.
Se cuncti eisdem polluêre sordibus,
Nec recta cuiquam curę erant.
5 Ergo ille mitis, ille munificus parens,
Irâ incitatus asperâ,
Gens (inquit) ista plena scelerum ac sordium
Crudelis animo, & impia,
Quæ panis instar devorat plebem meam,
Ecquando cognoscet Deum?
Ecquando mentis lumine in periculis
Agnoscet orbis arbitrum?
6 Certè timebit non timenda, & conscius
Vexabit horror pectora.
Nam Dominus ossa conteretq;, & hostium
Ausus retundet impios.
Vultum pudoris turpibus sparget notis:
Turbabit animum infamia.
7 En unquam Eoo lucifer salutifer
Ab axe promet hunc diem?
Ab arce Dominus quum Sionis arduâ
Speratam opem feret suis,
Patriæq; vinclis liberos hostilibus
Reddet nepotes Isaci:
Electa laudes illius gens ut canat
Persusa vero gaudio.

PSAL. LIV.

Deus in nomine tuo salvum, &c.

Carm. gen. x.

3 RErum parens me protege,
Et sævo ab hoste libera,
Nomen boni ut colant tuum,

Et vim paveſcant impii.
4 Audi benignus ſupplicem,
Nec durus aurem queſtibus
5 Occlude: vitæ nam meę
Crudelis hoſtis imminet
Infeſtus hoſtis imminet
Vitæ meæ: nec vindicem
Dei potentis dexteram
Sibi imminentem reſpicit.
6 Rerum ſed æquus arbiter
Opem feret periculis
Me liberatum fulciet,
Et ſoſpitem tuebitur.
7 Suis peribit artibus
Sceleſta fraus, & incident
In ipſa cæci retia,
Quæ clàm mihi tetenderant.
8 Te munerabor: te canam
Patrem, bonis placabilem,
Maliſq; formidabilem.
9 Qui libero moleſtiis
Mihi dediſti gaudia
Haurire læto lumine
De clade gentis perfidæ.

PSAL. LV.

Exaudi Deus orationem meam, &c.

Carm. gen. v.

2 COelitum rector bone, mitis aurem
Admove in rebus trepidis vocanti,
Nec meos vultu tetrico ſeverus
Deſpice queſtus.
3 Aſpice attentus mihi quo tumultu
Æſtuet pectus: gemitu dolores
Quo fremant, dum vis mihi frauſq; ſævi
Imminet hoſtis.
4 Imminet ſævus capiti tyrannus,
Et meæ famæ meditatur atrox
Crimen, & ſæcum furit impotenti
Turbidus ira.

5 Cor micat, nervis trepidant ſolutis
6 Oſſium nexus, animus labaſcit,
Semper & pallens oculis oberrat
Mortis imago.
7 Ergo ſic mecum loquor: ô quis altos
Nubium in tractus celeri columbæ
Me levet pennâ, nemorum & remotis
Siſtat in antris?
8 Ut procul curâ trepidâ metúq;
Montium ſolos habitem receſſus,
9 Ocyor ventis ferar & coruſci
Fulminis alis.
10 O Deus linguas malè perde pravas,
Illitas linguas gelido veneno:
Quæ doliis, probris, rabidiſq; vexant
Litibus urbem.
11 Sive lux fundat radios micantes,
Sive nox fundat tenebras opacas,
Excubant muris maledicta, vicis
Omnibus errant.
12 Vis, furor, fraudes, ſcelerum libido
Obſidet cunctos aditus viarum:
Et fames auri miſeram trucidans
Fœnore plebem.
13 Si palàm ſævos inimicus enſes
Stringeret, ſi clàm laqueos pararet,
Dente ſi famam peteret maligno
Æquior eſſem.
14 Tu mihi inſultas comes & ſodalis,
15 Teſtis arcani taciturni, & auctor
Conſilî, ſacræ totiéſq; junctus
Fœdere menſæ.
16 Gentis humanæ moderator, orbem
Qui ſalutari regis æquitate,
Fraudis auctores ſcelerumq; vivos
Obrue terrâ.
17 At mihi attentam dabis æquus aurem,
18 Sive lux promat radios ab undis,
Sive lux condat radios ſub undis
Veſpere ſero.

19 In

19 Inter hoſtiles dabis ut tumultus
Tutus evadam mihi nam ſuperbis
Viribus fretus numeroq; ſævus
Imminet hoſtis.
20 O potens rerum, ſine fine pœnis
Tu premes juſtis ſcelus impiorum,
Arrogans pectus quibus obſtinatâ
Intumet irâ.
21 Pace qui fictâ ſimulant amicæ
Mentis affectus, animoq; virus
Occulunt priſco neq; facta curant
Fœdera ritu.
22 Lacteus blando fluit ore rivus:
Bella cor ſpirat fera, ſuaviorq;
Balſamo ſermo ſecat inſtar enſis
Vulnere cæco.
23 Tu tui curam Domino relinq;,
Is tuos greſſus reget, is dolores
Leniet, juſtumq; ope ſublevabit
Rebus in arctis.
24 Impio, fallaci, avidóq; cædis
Fila mors rumpet viridi in juventa:
Me tui, rector bone, ſpes favoris
Certa fovebit.

PSAL. LVI.

Miſerere mei Deus, quoniam, &c.

Carm. gen. VI.

2 ORbis creator me bonus adſpice,
Injurióſo quem pede prorutum
Hoſtiſq; conculcat premitq;
Aſſiduis agitans periclis.
3 Conculcat hoſtis me numero ferox,
Et inſolenti ſævitiâ premit:
Nec liberas luces laborum,
Nec vacuas ſinit ire noctes.
4 Seu luce terror ſollicitus mihi,
Seu nocte circumſtat, pater optime,
Spes rebus in duris mihi una
Et columen ſuperas ſalutis.

5 Te fretus uno, pollicitis tuis
Innixus unis, nec metuam dolos
Mortalium cæcos, minasq;
Terrificas & aperta bella.
6 Calumniantur quæ loquor omnia,
Pravaq; carpunt facta libidine:
Huc conferunt omnem laborem, ut
Exitium mihi molliantur.
7 Cœtusq; cogunt, & capiti meo
Quâ fraude quâ vi jugiter imminent:
Vestigia observant, nec horam
Insidiis vacuam relinquunt.
8 Impunè tantam nequitiam ferent?
Praviq; fructum consilii legent?
O arbiter mundi, nec illos
Præcipites agis in ruinam?
9 Meæ labores tu numeras fugæ:
Urnâ repostas tu lachrymas meas
Servas: apud te certa constat
Usq; mei ratio doloris.
10 Aurem vocanti tu facilem mihi
Das, atq; inanes spes facis hostium:
Et signa non obscura amici
Das animi, & stabilis favoris.
11 Te fretus uno, pollicitis tuis
Innixus unis, nil metuam dolos
Mortalium cæcos, minásq;
Terrificas & aperta bella.
12 Te semper ergo carmine patrio
Laudabo vitæ præsidium meæ:
13 Ex hostium ferro, dolisq;
Incolumis tibi vota reddam.
13 Te liberatus vindice, te meum
Firmante gressum, ne titubent pedes,
Dum spiritus fovebit artus,
Jussa sequar tua, rector orbis.

PSALMUS LVII.

Miserere mei Deus, &c.

Carm. gen. 11.

2 SAncte parens miserere animæ pereuntis, & omnem
In te salutis quæ locavit spem suę:
Meq; tuis alis tectum defende, procellę
Dum sęvientis impetus deferveat.
3 Te voco, te (solum in rebus quod restat egenis)
Appello, supplex & tuam imploro fidem.
Te voco, qui cumulata mihi promissa refundes
Et cœpta duces prosperos ad exitus:
4 Qui mihi subsidium è cœlo præbebis, & hostis
Jamjam imminentis liberabis faucibus,
Qui dabis auxilium ex adyto sublimis olympi
Memorq; fidei & pristinæ clementiæ.
5 Inter enim sævos habito feritate leones:
Flammam vomentes versor inter belluas,
Lingua quibus sævo proscindit acutîus ense,
Dentes sagittis, lanceæq; cuspide.
6 O Deus augustum celso caput exere cœlo:
Ostende terris gloriæ jubar tuæ.
7 Explicuêre meis pedibus sua retia: terræ
Me sęvus hostis penitus afflictum premit.
Et scrobibus fossis iter obsedêre: sed ipsi
Mihi paratas in scrobes cęci ruent.
8 Mens invicta malis, animi vigor integer, orbis
Te voce rector, te celebrabit lyrâ.
Eia age depositis mens expergiscere curis,
Et tu canora barbitos cum nabliis.
9 Ocyus auroræ quàm lucifer excitet ignes,
Aurora cantus quàm volucrum exsuscitet;
10 Te pater alme canam: populos tua facta per omnes
Quacunq; tellus panditur, vates feram.
11 Nam tua siderei bonitas fastigia cœli,
Fidésq; tractus nubium supervolat.
12 O Deus augustum nitido caput exere cœlo
Ostende terris gloriæ jubar tuæ.

PSALMUS LVIII.

Si vere utique justitiam, &c.

Carm. gen. VI.

2 Qui jura celso de solio datis,
Qui fræna legum flectitis, en erit
Dè plebis ut causis egenæ
Judicio statuatis æquo?
3 Quin mente prava nequitiam & dolos
Versant, sub umbra justitiæ tegunt
Injuriam, factis honesti
Objiciunt speciem pudendis.
4 Materna ab alvo flagitii viam
Sensim sequuntur. perq; suos gradus
Obliqua sectandi libido
Cum teneris adolescit annis.
5 Linguâ venenum pestiferâ gerunt:
6 Auresq; claudunt consiliis, velut
Obturat aures callida aspis,
Quæ magicos metuit susurros.
7 Confringe malas. ô Deus, impudens
Os comminutis contere dentibus:
Et rictibus sçvis hiantes
Hos inhibe catulos leonum.
8 Emissa fractâ cuspide spicula
Intercidant, nec vulnera perferant:
Ipsiq; vanescant repentè,
Per bibulas velut unda arenas.
9 Sensim liquescant, tardi gradus velut
Limax acerbo funere deserant
Vitale lumen, more fœtus
Ante suum pereuntis ortum.
10 Florentis ævi in limine. turbinis
Vis atra tollat progeniem, prius
Quàm surculus spinas tenellus
Exerat,& stimulis acutis.
Fœcunda latè brachia porrigat,
11 Justiq; pœnæ vindicis exitum
Læti videbunt, impiiq;
Sub pedibus fluvium cruoris.
12 Vitæ benè actæ gens hominum sciet

Man

PSALMUS LIX.

Manere justos præmia: at impios
Manere pœnas, arbitrumq;
Esse Deum sciet orbis æquum.

PSAL. LIX.

Eripe me de inimicis meis, &c.

Carm. gen. x,

2 AB hostis inclementia
Me rector orbis asserat:
Defende vim crudeliter
Me semper oppugnantium.
3 Ab improbis me protege
Lętis cruore innoxio,
4 Meæ saluti per dolum
Qui cæca tendunt retia.
5 Ultro immerentis in caput
Consilia cuncta conferunt
6 Exurge, téq; pessimis
Fer obviam conatibus.
O arbiter mortalium
Et agminum cœlestium,
Favore semper qui pios
Peculiari amplecteris.
Exurge, pœnis impias
Compesce gentes: perfidis
Neu parce, qui sibi favent
Nefanda quum patraverint.
7 A sole Eoo ad hesperum
Perambulabunt compita
Et instar oblatrantium
Canum feroces obstrepent.
8 Nihil nisi merum crepant
Ferrum, cruorem, vulnera:
Et quæ loquuntur propalàm,
Clam posse rentur obrui.
9 Meæ salutis tu Deus
Tutela præsens, irritas
Ridebis iras, & tua
Me dextera tueberis.
10 Tu robur es meum, meæ

Vires, & arx fiduciæ.
Ergo quieto pectore
Expecto spe tui auxilii.
11 Discrimina imminentia
Ope antevertes: & malis
Fracta hostium superbiâ,
Læto fruar spectaculo.
12 Ne prorsus impios tamen
Una ruinâ elimina,
Oblivioso ne pii
Torpore recta negligant:
Sed error illos dissipet
Vagos per orbis ultimas
Oras: tuaq; dexterâ
Semen piorum protege.
13 Ob oris arrogantiam,
Virusq; linguæ noxium,
Mendacia & perjuria,
Consume semen impium:
14 Evelle stirpe ab ultima
Justi furoris impetu,
Ut norit orbis ultimus
Deum bonorum vindicem.
15 A sole Eoo ad Hesperum
Perambulabunt compita,
Et instar oblatrantium
Canum procaces obstrepent.
16 Passim vagati pauperem
Victum ut parent, sub vesperum
Serum petant cubilia,
Victus egentes pauperis.
17 Ego interim Deum canam
Fortem, bonumq;, in asperis
Rebus suorum vindicem,
Fidumq; propugnaculum.
18 Deum canam, qui robore
Me fulcit, auget viribus,
Benignitate sublevat,
Tuetur arx ut ænea.

PSALMUS LX.

Deus repulisti nos, &c.

Carm. gen. 11.

3 SAncte parens, nostris vitiis offensus, abactos
Pressósq; duris dissipasti nos malis:
Placatus mitísq; veni, jamq; immemor iræ
Salutis auctor ad tuos revertere.
4 Omnis ager rimis te concutiente dehiscit:
Committe rimas, refice quassatum solum.
5 Dura tuæ genti spectacula ferre dedisti
Inebriatæ poculo formidinis:
6 At trepidos tandemq; animi miseratus egenos,
Signum salutis effere: qui te colunt,
Veridicis freti oraclis, formidine mersum
Erigere rursus audeant ut verticem:
7 Eripiasq; tuos gelidi formidine lethi,
Præsens, & opifer invocantes audias.
8 Audiit, ex adytoq; Deus flammantis olympi,
Vocem rependit gaudii prænuntiam,
En tibi frugiferos Sichimæ dispertiar agros:
Vallem Suchoti metiar decempedâ.
9 Nonne mihi parens Jacobi pignora, quisquis
Vel pecore tondet arva, vel vomere secat?
10 Oppida sub pedibus Syriæ calcabo superbæ,
Moabum, Idumen, & Palæstinas domos.
11 Quis mihi pandet iter munitas ductor ad arces?
Muros Idumes divitis quis diruet?
12 Quis; nisi tu nostræ gentis Deus unice tutor,
Qui nos premendos hostibus reliqueras.
Offensus vitiis pravis: nec in arma ruentes
Nostros præibas dux ut antè exercitus.
13 Nunc pater auxilium rebus bonus adfer in arctis,
Humana fallax credulos spes decipit:
14 Te duce, victrici decorati tempora lauro,
Pedibus prememus hostis arrogantiam.

PSAL.

PSALMUS LXI.

Exaudi Deus deprecationem meam, &c.

Carm. gen. xv.

2 AUdi vocantem me bonus, & meis
Intentus aurem da præcibus Deus.
3 Projectus oris orbis in ultimis,
Ad te recurram rebus in asperis:
Me sifte rupis culmine in arduo
4 Procul periclis: semper enim tui
Spe fretus, hostis tutus ab impetu,
Munitæ ut arcis præsidio fui.
5 Tentorio fac semper ut in tuo
Degam, sub alis protegar & tuis:
6 Qui lenis aurem das precibus meis,
Qui vota lætum ducis ad exitum.
Frenare sceptris te metuentium
7 Hæreditatem das mihi: regiæ
Tu longa vitæ tempora porrigens
Nectes peractis sæcula sæculis.
8 Securus ut te perpetuo colat
Rex liberalem porrige dexteram
Fortuna in omni: quinq; soles fide
Fac ut fruatur pollicitis tuis.
9 Ac tum periclis liber ab asperis,
Te voce, dulci te cithara canam
Pacti tenacem, & munificum tuis,
Et vota ad aras perpetuo feram.

PSAL. LXII.

Nonne Deo subiecta erit, &c.

Carm. gen. III.

2 MEns acquiescit unice mea in Deo:
Hinc spes salutis, arduis
3 In rebus arx hæc, tutus hoc munimine
Nullum tremiscam ad impetum.
4 Quousq; tectis fraudibus subvertere
Innoxium tentabitis?
Pœnas daturi mox & ipsi improvidi
Jamjam imminentis exitus,
Proni in ruinã incumbitis, ceu mœnia

Saxis ſolutis putria:
5 Et interim omnes corporiſq; & ingeni
Vires cò contenditis.
Vobis placetis fabulis vanis, gradu
Turbetis impii ut pium.
Clam devovetis corde tacito, propalam
Laudatis ore ſubdolo.
6 At tu acquieſce mens mea in Deo tamen:
Hinc ſpes ſalutis, arduis
7 In rebus arx hęc: tutus hoc munimine
Nullum tremiſcam ad impetum:
8 Spes inde vitæ & gloriæ pendet meæ
Et roboris fiducia.
9 Quocunq; cœli gens colis ſub ſidere,
Huic crede rem, ſobolem, domum.
Omnes ad illum mentis ægritudines,
Et læta defer & refer:
Semperq; præſens numen ejus omnibus
Adeſſe cœptis ſenties.
10 Ventoſa regum & principum potentia
Eſt vanitate vanior.
Adeoq; fumo levior, ut ſi principum
Hanc lance vires omnium,
Inanitatem hac colloces, cunctis ſimul
Inanitas præponderet.
11 Ne firma ſpera parta per vim, ne nimis
Confide ſtultis viribus.
Opes abundant affluenter, ne bonis
Da rebus animum credulum.
12 Semel eſt profeſſus, nec ſemel tantũ Deum
Id profitentem audivimus,
Se poſſe ſolum cuncta, ſe ſolum bonum,
Et arbitrum rerum unicum:
13 Bonis benignum ſemper & placabilem,
Maliſq; formidabilem.

PSALMUS LXIII.

Deus Deus meus ad te, &c.

Carm. gen. XVIII.

2 DEus, salutis auctor & custos meæ,
Te veneror, roseus quum fugat astra dies
Te mens anhelat, membra sitiunt languida,
Terra velut pluvias arida quærit aquas.
3 Quamvis arenas aridas æstu colam.
Præsentem Dominum mens videt usq; meum:
Non aliter, adyta arcana quàm si conspicer,
Numinis adservant quæ monumenta tui.
4 Nec dulcis æquè est vita, quam benignitas,
Quâ vitam munis prosequerisq; meam,
5 Ergo remotis dissitus quamvis locis,
Præsidio tutus te celebrabo tuo:
Tui sonabunt nominis præconia,
Quæ dederis vitæ tempora cunq; meæ.
6 Nec victus æquè recreat corpus, tua
Excitat ut mentem laus celebrata meam.
7 Tu nocte carmen: manè tu carmen mihi es:
8 Tu trepido præsens fers mihi semper opem
Securis alis conquiesco sub tuis:
Teq; procul curis & tua facta canam,
9 Te quærit animus, te colit, te deperit:
Tu validâ fulcis me pater alme manu.
10 At qui laborant per nefas me perdere,
Consiliis pravis digna ruina premet.
11 Ferro profundent spiritum nefarium:
Membra dabunt avidis dilanianda lupis.
12 Rex lætus autem vindicem agnoscet Deum,
Et quicunq; Dei numina ritè colunt.
Metu stupentes conticescent impii,
Spe solidâ fluxis qui tumuêre bonis.

PSAL. LXIV.

Exaudi Deus orationem, &c.

Carm. gen. VIII.

2 AUdi sancte parens non tetricus preces
Te poscentis opem rebus in asperis:
Et fallacis ab hostis

PSALMUS LXIV.

Vitam fraudibus eripe.

3 Pravorum tacitis factio me dolis
Oppugnat, trucibus consiliis fremunt,
Conspirantq; scelesti:
Tu me dux bonus eripe.

4 Linguas ceu gladios exacuunt suos:
Oris pestiferi verba nefaria
Intentant, medicata
Tanquam spicula toxico.

5 Ut rectos animi ex insidiis petant,
Et securi avidâ mente coquunt nefas:
Nec quenquam malefacti
Formidant fore vindicem.

6 Designant animis horrificum scelus,
Et sævo laqueos consilio parant:
Inter seq; loquuntur,
Nemo conscius hæc sciet.

7 Cor, mens, ingenium, consilium, labor,
Huc tendunt facies ut scelerum novas
Et fraudum meditentur:
Hoc unum studium fuit.

8 Ast illos subiti cuspide spiculi
Incautos feriet magna Dei manus,
Et lethalia certâ
Figet vulnera dexterâ.

9 Spectantes gelidus corripiet timor,
Auctori exitium quum videant suq
Dirum immittere linguæ
Virosæ mala toxica.

10 Gens humana tuæ robora dexteræ
Agnoscet, meritis laudibus efferet:
Et mirabitur altæ
Lumen perspicientiæ.

11 Justi spes animos eriget, & Dei
Tutus præsidio, lætitiâ fremet:
Et gaudentia corda
Vero simplice gestient.

PSAL.

Vita

PSALMUS LXV.

Te decet hymnus Deus in Sion.

Carm. gen. v.

2 TE manent laudes Deus in Sione:
Hîc tibi castis operata sacris
Vota gens solvet tua, victimisq;
Imbuet aras.

3 Quiq; tam præsens tibi supplicantûm
Exitus votis tribuas secundos,
Te petent gentes sub utroq; mundi
Axe jacentes.

4 Nostra nunc justis scelerata facta
Nos premunt pœnis: facilis querelis
Tu tamen flecti, mala servitutis
Vincula franges.

5 O quater plusquam quater ô beatos
Quos leges, lectos facies amicos:
Ut colant puri tibi dedicati
Atria templi.
Illa lux felix cumulata cunctis
Lux bonis: pectus satiabit ægrum
Gaudio, quæ nos reduces sacrata
Sistet in æde.

6 Annues nostris facilis querelis,
Finium terræ Deus ultimorum
Spes, & extremas maris ambientis
Gurgite terras.
Tum stupor mentes quatiet tuentûm,
O Deus nostræ columen salutis,
Te malis durum, miseris benignum,
Omnibus æquum.

7 Tu potens rerum validisq; pollens
Viribus, firmas stabili catena
Montium tractus, jugáq; inquietis
Tunsa procellis.

8 Tu maris nigris agitata ventis
Terga componis: cohibes rebelles
Gentium motus, placidaq; mutas
Pace tumultus.

9 Ultimi rerum tua signa norunt

Et pavent fines, quoties coruſcis
Turgidum flammis fremuit ſonoro
Murmure cœlum.
Quiq; Phœbæos habitant ad ortus,
Et quibus ſerâ face Phœbus undas
Tingit, auctorem te hilares fatentur
Lucis & umbræ.
10 Tu ſolum terræ ſitientis imbrem
Lætus inviſis, gravidæq; nubis
De ſinu fundis genitale pigros,
Semen in agros.
Alveus pleno tibi ſemper amne
Turgidus lętâ novat arva fruge,
Floribus campos, nemorum virentes
Fronde receſſus
11 Rore tu leni ſola contumacis
Maceras terræ, ſubigiſq; glebas:
Ebrios ſulcos, viridante amictu
Meſſis innumbras.
12 Quâ feres greſſus, renovabis annum
Fertilem frugum: vegetanſq; fœtus
Per cavas valles riguóſq; ſaltus
Impluet humor.
13 Geſtiet pauper tugurî colonus,
Lacte diſtentas comitans capellas:
14 Mugient colles, & amica feſſis
Sylva juvencis.
Spes aratoris cupidas fovebit
Fluctuans latis ſeges alma campis:
Ut canat feſta tibi feriatus
Carmen in umbrâ.

PSAL. LXVI.

Jubilate Deo omnis terra, &c.

Carm. gen. XIX.

1 INcolæ terrarum, ab ortu
Solis ultîmum ad cubile,
Eia, Domino pſallite,
2 Eia, Domino jubilate:
Nomen ejus, numen ejus

Ferte in aſtra laudibus.
3 Dicite illi: Rector orbis
Sancte, quàm ſtupenda rerum
Eſt tuarum gloria!
Quanta virtus! quâ protervos,
Mente fractâ, cogis hoſtes
Supplices procumbere!
4 Te parentem læta honoret,
Te potentem prona adoret
Tota rerum machina.
Voce blandâ te canamus,
Barbito dulci ſonemus,
Carminumq; cantibus.
5 Eia adeſte, facta cunctis
Cernite admiranda ſæclis:
Acriterq; expendite
Facta providi parentis,
Facta Domini conſulentis
Arte mira ſervulis.
6 Vertit æquor æſtuoſum
Aridæ in campos arenæ;
Fluminis per alveum
Agmen ire gratulantùm,
Ceu per arva ſicca, fecit,
Stante fluctu languido.
7 Frænat unus orbem habenis
Sempiternis: intuetur
Et pios & impios.
Nec ſinit ſibi rebelles
Viribus fretos ſuperbis,
Improbis votis frui.
8 Laus Deo noſtro per omnes
Orbis oras: omnis unum
Laudet illum natio,
9 Morte liberavit unus
Nos propinquâ: fulcit unus
Liberos firmo gradu.
10 Igne ut aurum, examinaſti
11 Nos periclis: illigaſti
Hoſtium nos caſſibus.

12 Vincla lumbis, fræna malis
Sub tyrannis induisti
Impotentis imperî:
Sed per ignes, sed per undas,
Divitis tamen dedisti
Uber agri exercitis.
13 Ergo supplex introibo
Templa, victimásq; cædam
14 Vota supplex offeram,
Vota duris in pêriclis
15 Nuncupata, pinguis agnus,
Cornigérq; agni parens,
Bos & hircus sanguine aras
Imbuent: nec thura deerunt
De Sabæo stipite.
16 Dum Dei benignitatem
Explico in me, cuncti adeste
Qui Deum veremini.
17 Audit statim vocantem.
Nos vocantes audientem
Prosequamur laudibus.
18 Conscios sceleris nefandi
Supplicantes rector orbis
Aure surdâ respuit:
19 At mihi lenis, bonúsq;
Supplicanti semper aurem
Non severam commodat.
20 Gratias ago parenti
Optimo, qui se roganti
Asperum non præbuit:
Qui sua benignitate
Destitutum non reliquit
Rebus unquam in asperis.

PSAL. LXVII.

Deus misereatur nostri, &c.

Carm. gen. v.

2 ARbiter mundi, placidus, bonusq;
Parce delictis, solito & favore
Terra fac lætis segetem, pecúsq;

Nutriat arvis :
3 Nota per terras bonitas ut omnes
Sit tua,& noſtræ ſtudium ſalutis,
Mente quos curas patriâ, tegiſq;
Rebus in arctis.
4 Ut tuas laudes populi per omnes
Prædicent terras,bonitatis uſq; ad
Terminos rerum celebretur omnes
Fama per urbes.
5 Omnis exultet locus, omnis ætas
Geſtiat plauſu & fremitu ſecundo,
Res quòd humanas modereris æqui
Juris habenis.
6 Ut tuas laudes populi per omnes
Prædicent terras, bonitatis uſq; ad
Terminos rerum celebretur omnes
Fama per urbes.
7 Si tuæ genti faveas benignus,
Conditor mundi bone, meiſis agros
Veſtiet,vites oleęq; colles,
Gramina campos.
8 Si tuæ genti faveas benignus,
Conditor mundi bone, te pavebunt
Et colent gentes ſub utroq; mundi
Axe jacentes.

PSAL. LXVIII.

Exurge Deus, & diſſip. &c.

Carm. gen. xx.

2 O Qui perpetuis orbem moderaris habenis
Placidos bonus exere vultus :
Impietaſq; exoſa tuas, pater optime,leges,
Tremefacta repentè faceſſet.
3 Ut levis in tenues fumi vapor effugit auras,
Ut cera liqueſcit ab igni.
4 At lætis pia turba animis ſua gaudia plauſu
Teſtabitur, & tibi,rerum
5 Sancte parens, pæana canet, qui lucida cœli
Veheris ſuper aſtra, nec ævi
Incluſus ſpatiis, æternis legibus orbem

Æt

Æternus & ipſe gubernas.
6 Te canimus læti, & læros renovamus honores,
Qui celſi è vertice mundi
Reſpicis humanas curas: & patribus orbos
Pueros, viduáſq; maritis
7 Proſequeris patrio affectu: qui prole beatâ
Steriles ſolare hymenæos.
Compedibus vinctos ſolvis: populi arva rebellis
Bibulis obducis arenis.
8 Iſacidæ Nilo quum, te ductore, relicto,
Arabum per inhoſpita ſaxa
9 Errarent, tremuêre ſoli penetralia: cœlum
Maduit ſudoris anheli
Imbribus: à vultu Domini conterrita duræ
Tremuêre cacumina Sinæ.
10 Arva ſibi ſelecta bonus rigat imbre benigno:
Et quum labefacta fatiſcunt,
11 Confirmat, recreatq; afflicta: ſuoq; fruenda
Dat habere gregi: nec egenam
12 Temporibus duris virtutem deſerit. Arma
Trepidâ formidine belli
Quum quatient animos, lætum celebrare triumphum
Teneris dabit ille puellis:
13 Sufficietq; ſuas in laudes carmina. reges
Numeroſo milite freti
Terga dabunt, latebráſq; petent: ſpoliiſq; fruetur
Imbellis turba relictis.
14 Veſtra licet ſomno ſternantur corpora nigræ
Inter fuliginis ollas,
Illa tamen vincent nitidâ candore columbam
Rutilæ cervicis honore.
Quæ nunc argentum nitidum, nunc lumina blandum
Radiantis provocat auri.
15 Quum Deus omnipotens traduceret agmina regum
Longo ſpectanda triumpho.
Squalida quæ luctu, & tenebris Solyma antè jacebat
Niveâ tum luce refulſit:
Ceu nive vicinos inter candentia colles
Salmonis culmina fulgent.
16 Uſq; ſibi Baſan placeat, jactétq; ſuperbus

Fastigia proxima cœlo :
17 Ne tamen herbiferos saltus, ne pascua sacro
Ausit conferre Sioni :
Quam propriam pater omnipotens in sæcula sedem
Legit, lectámq; tuetur.
18 Ille pater quem cœlitum tot millia currûm,
Equitum tot millia stipant:
Sive ille excelsæ vehitur per culmina Sinæ,
Sua seu sacraria visit :
19 Seu scelerum vindex celebri petit astra triumpho
Captiváq; colla catenis
Vincta trahit: victæ passim donaria gentes
Cumulant: paulò antè rebelles,
Poplite nunc flexo venerantur templa Sionis
20 Igitur celebramus honores
Jure tuos, nullam nobis qui munere lucem
21 Vacuam finis ire: salutis
Unica spes nostræ: nempe unus fræna gubernas
Vitæ irremeabilis Orci
Unus claustra tenes,& nutum fata sequuntur:
22 Inimicos vulnere certo
Tu figis: longâ scelerum tu sorde sepultis
Lethali tempora plagâ
23 Dividis. At caros sic consolaris amicos,
Extremo à littore ponti
Vos ego crudeli incolumes ex hoste reducam,
Rubri ceu trans freta ductos
Æquoris à sævo incolumes servavimus Ogo.
24 Cæsorum in sanguinè regum
Tingent crura: canes hostilia vulnera lambent
25 Lætæ spectacula pompæ
Adspicient, pater alme, tuo, pater alme, triumpho
Plaudent tua templa petentes.
26 Antcibunt qui voce canant, qui cymbala pulsent
Citharæ tuba juncta, tubæq;
Tibia, quęq; tuas celebrent, fortissime, laudes
Doctæ pulsare puellæ
27 Tympana : te populi cœtu, fremitúq; secundo
Et plausu ad sidera tollent :
Isacidæq; tuas in laudes ora resolvent :

28 Juvenis de ſtirpe creatus
Benjamini, Judæq; aderit generoſa propago:
Neq; clarus Zabulo deerit,
29 Nephthalidæq; duces. Nam tu tua juſſa ſequutis,
Viréſq; animóſq; miniſtras:
Claráq; victrici das tempora cingere lauro.
30 Solymæ victoria præpes
Ex adytis volat. Ergo ferent tibi munerà reges
Atq; ad tua templa ferentes
31 Munera, te ſuper aſtra ferent, tu freta ſagittis
Lethalibus agmina fundis:
Tu fortéſq; domas dextras, animóſq; rebelles:
Humiles tibi pendere cogis
Vectigal fractóſq; duces, avidiq; cruoris
Vindex populi agmina perdis.
32 Quiq; bibunt Nilum, quà mergitur æquoris undis,
Quiq; ipſo fontis in ortu
Accurrent, pacémq; petent, opulenta ferentes
Tibi munera ſupplice dextra:
33 Regna hominum celebrate Deum: date carmina regi,
Qui templa gubernat olympi
34 Æterna æternus: cujus mortalia cuncta
Vocem tremefacta paveſcunt.
35 Hunc ſortem celebrate, uniq; accepta referte
Bene geſti proſpera belli.
Cujus Iſacidis reſplendent gloria, cujus
Teſtantur robora nubes:
36 Cujus ab arcano templo venerabilis horror
Stupefacta in pectora manat.
Iſacidûm Deus ille, Deus, qui robore nervos
Animóſq; vigore ſuorum
Implet, ei laudes Jacobi dicite proles:
Etenim Deus illè deorum eſt.

PSAL. LXIX.

Salvum me fac Deus, &c.

Carm. gen. 11.

1 SAncte parens fer opem laſſo: torrentibus undis
Penè obruerunt me malorum flumina.
3 Pes nequit in molli veſtigia figere limo:

Pronumq; inundans vertici fluctus rapit.
4 Dum clamo, arentes urit sitis arida fauces:
Spectando lassa torpuêre lumina.
5 Me vexant odiisq; premunt immanibus hostes
Plures, inumbrant quàm capilli tempora.
Inq; dies crescunt numero: & ceu rapta rependam,
Benè parta per vim cogor illis reddere.
6 Simplicitas tibi nota mea est, bone conditor orbis
Meæq; testis semper innocentiæ es.
7 Fac pater alme, bonis ne sint mea damna pudori,
Dum te colentes clade cernunt opprimi.
8 Te propter maledicta tuli & ludibria vulgi:
Te propter ora turpis infecit pudor:
9 Me vitant fratres, & eâdem è matre creati
Me ceu scelestum abominantur filii.
10 Uror, & ira coquit penitus præcordia, leges
Tuosq; ritus impii quum negligunt.
In tua quæ jactant probra & convicia sacra,
In me recurrunt, corq; vulnerant meum.
11 Si fleo jejunus, si macero pectora curis,
Rident, probríq; prosequuntur lachrymas.
12 Si tegor incultos saccis squalentibus artus,
Fio repentè fabula & ludibrium:
13 Me salibus petit è portæ statione senectus:
Et ebriosæ sum tabernæ cantio.
14 Interea curis genitor, confectus acerbis
Ad te recurro: tu benignus respice.
O genitor, sine fine bonus, sine fraude fidelis,
In rebus arctis da salutarem manum.
15 Erige pene luto absorptũ: da figere gressum:
Crudelis hostis me eripe impotentiæ.
16 Neu rapiat torrentis aquę violentia, neu me
Mergatve gurges, aut vorago absorbeat.
17 Sancte parens, nullos cujus clementia fines
Novit, vocantem & destitutum respice.
18 Ne faciem servo avertas, qui rebus egenis
Supplex opem orat: subitò miserum subleva.
19 Mitis ades: serva hanc animã, ut pudor obruat hos
Qui ceu relictum me enecant conviciis.
20 Tu testis mihi probri ignominiæq; superbæ:

Tu testis hostes quàm protervè illuserint.
21 Cor dolor urebat: socius mihi nemo doloris,
Nemo dolorem qui levaret anxium:
22 Dulcia felle mihi tingebant fercula amaro:
Pro vino aceti porrigebant pocula.
23 Ergo victum illis vitient aconita vicissim:
Mœróq; læta obnubilet convivia.
Undè sibi placidæ promittunt otia pacis,
Hinc semen illis pullulet discordiæ.
24 Caligent oculi, & nutent vestigia: vires
25 Elumbe corpus deserant. iram tuam
Sic meritos effunde super: tuus hauriat illos
26 Furor: colonis tecta vidua mœreant:
Qui deserta habitet tentoria nemo supersit,
27 Quia persequuntur dexterâ afflictos tuâ.
Afflictos miseróq; procaciter insultantes,
Verbis acerbant vulnera atq; injuriis.
28 Tu sine, peccatis cumulent peccata, nec unquam
Dulcem æquitatis sentiant fructum tuæ.
29 Impia de tabulis viventum nomina dele:
Tuos nec inter hos recense filios.
30 Me tenuem afflictúmq; tuâ pater optime, dextrâ
Erige, locéq; siste tutum in arduo.
31 Hîc ego carminibus rerum super astra parentem
Tollam & celebri gratias in cœtu agam.
32 Gratius hoc illi est, quàm si cadat hostia ad aram
Vitulus tenellus jam coniscans cornibus.
33 Adspicient mites, & pectorè gaudia volvent,
Deum colentûm læta corda gestient.
34 Audit enim Dominus tenues, nec despicit ægros
Ob nomen ejus vinculis coërcitos.
35 Unum igitur tellus colat hunc, & pontus, & æther,
Et quicquid æther, terra, pontus continet.
36 Qui facit incolumem pulchram florere Sionem,
Urbéq; Judæ mœnibus cingit novis:
37 Meriturq; suis rura antè inculta colonis,
Tenenda blandis quæ relinquant liberis.
Quæ placidâ teneat series in pace nepotum,
Quicunq; Domini nomen & numen colunt.

PSALMUS LXX.

Deus in adiutorium meum, &c.

Carm. gen. XVII.

2 O Deus, præsens ades,& periclis
Me præsentibus eripe:
O Deus duros propera labores
Confestim auxilio ut leves.

3 Qui meam quærunt animam, erubescant,
Fœdam ignominiam ferant:
Et fugâ turpi doleant malignis
Qui me consiliis petunt.

4 Terga dent, fusos pudor ut perurat,
Qui rident gemitus meos.

5 Téq; clementi & placido fruantur,
Qui gaudent placitis tuis.
Qui salutis spem posuêre in uno
Te certam penitus Deo,
Gaudeant: sempérq; canant, perennis
Majestas, & honor Deo.

6 Sunt meæ vires & opes pusillæ:
Sed tu me Deus adjuva.
Tu meæ vires, mea spes, opésq;:
Festinus fer opem mihi.

PSAL. LXXI.

In te Domine speravi, non, &c.

Carm. gen. XV.

1 IN te salutis spem posui meæ,
Fac me perennis ne pudor obruat.

2 Audi vocantem lenis, & eripe
Hostis cruenti me violentiæ.

3 Vitæq; custos & columen meæ,
Turrisq; rebus semper in asperis,

4 Nunc turris esto & perfugium mihi,
Et sævientum subtrahe dexteræ.

5 A vi sceleste subtrahe dexteræ
Pendentem ab uno subsidio tuo:
Et qui juventæ tutor eras meæ
Orbam senectam viribus assere.

6 Tu me tuendum matris ab ubere

PSALMUS LXXI.

Duxti: pependit matris ab ubere
Spes nostra de te, materies meis
Una est perennis laus tua cantibus.
7 Ceu continenter prodigium malis
Natum ferendis, rideor impiis:
Sed me malorum fructibus obrutum
Spes una fulcit præsidii tui.
8 Me lux videbit, me tenebræ tuas
9 Laudes canentem: jam senio gravem
Fractisq; lasso corpore viribus,
Ne me impiorum trade libidini.
10 Et clàm susurrant, & caput in meum
Occulta tendunt retia per scelus.
11 Et dum scelestum propositum premunt,
Aiunt, Ope illum destituit Deus:
Instate facto, prendite, perdite
12 Nudum salutis vindice. Tu Deus
Ne linque fretum præsidio tuo:
Presénsq; sævis hostibus eripe.
13 Pudore vultus inficiat rubor
Hosti doloso, fraude nefariâ
Qui me aucupatur: mœreat irrita
Conata, vanum lugeat exitum.
14 Liber periclis, carmine te novo
15 Pangam tenacem polliciti, & tuis
Promptum juvandis: & numeris meis
Aptabo laudes innumeras tuas.
16 Caram potentem te dare prospera
Eventa, belli quùm fremuit timor:
Canam fidelem reddere fœderum
Promissa largo non sine fœnore.
17 Abisq; primo flore pueritiæ
Laudum tuarum tu mihi carmina
18 Semper præsti: ne senio gravem
Canúmq; nunc me spes mea desere,
Donec nepotum sæcula noverint
Me vate, quanto robore, quî fide
19 Me liberâris, justitiæ tuæ
Convexa mundi gloria transvolat.
Rerum creator, quis similis tui?

20 Qui me malorum gurgite merſeras,
Mitiſq; vitâ rurſus amabili,
Tracto è profundo gurgite: das frui.
21 Opéſq; honoréſq; accumulas bonus,
Irâ remiſsâ: & pectora turbida
22 Solaris. ergo te citharâ canam
Nabloq; certâ conſpicuum fide.
O ſancte, noſtræ gentis ab ultimo
Protector ortu, vox mea te canet:
23 Te ſpiritus, te vita laboribus
Exempta duris, laudibus efferet.
24 Lux nulla ſolem proferet aureum,
Quæ prædicantem juſtitiam tuam
Non audiet me, rex bone, qui meis
Rubore vultum offuderis hoſtibus.

PSAL. LXXII.

Deus judicium tuum regi, &c.

Carm. gen. v.

1 DA tuæ regi Deus æquitatis
Jus ad exemplum dare, filióq;
Regis, ut legum patriæ ad ſalutem
Flectat habenas.
2 Ut regat juſtis populum inſtitutis,
Pauperum quæſtus facili tuorum
Aure cognoſcat, dirimátq; lites
Legibus æquis.
3 Pace lætentur juga, montiúmq;
Horridi ſaltus: genitrix quietis
Æquitas colles amet, aſperóſq;
Ruris alumnos.
4 Jus ſuum det pauperibus, potentûm
Curet ut ne vi tenues premantur,
Deſtruat quiſquis miſeros doloſis
Litibus urget.
5 Ut reformidet venientis ævi
Gens tuum nomen, ſua ſol diei
Donec effundet, ſua luna donec
Lumina nocti.
6 Æquitas & jus veniens olympo

Recreet terras, veluti sub æstu
Imber, & rores pluvii beatos
Ruris honores.
7 Floreat, rerum hoc moderante habenas,
Jus, bonæ paces vigeant, perenni
Luna dum cursu rediens novabit
Menstrua vultus.
8 Imperî fines maris unda fluctu
Hinc & hinc claudat: spatiumq; latis
Quod modum regnis faciat, sit idem
Terminus orbis.
9 Ad pedes illi cadat advolutus
Æthiops: hostes veniam precati
Supplices, vultus humiles comámq; in
Pulvere verrant.
10 Qui tenent pontum refluíq; ponti
Insulas, regesq; Arabum beati,
Thuris & dites venient Sabæi,
Dona ferentes.
11 Illum adorabunt, mare quà remotis
Obstrepit terris, metuéntq; reges:
Servient gentes sub utroq; mundi
Axe jacentes.
12 Ille desertos ope sublevabit:
13 Eximet curis quærulos. egeno &
14 Pauperi dextram dabit: obrutósq;
Fœnore solvet.
Nec, velut vilem, tenuis cruorem
15 Plebis effundi sinet. Ergo vivat,
Deq; thesauris Arabum beatis
Munera sumat.
Ac suo regi benè comprecatus,
Illius laudes canat, illum honoret:
Largam opum dextram celebret, patrem q;
Vulgus adoret.
16 Per feros montes segetem refundat
Terra, tam densis crepitans aristis
Quàm gravi cedros Libani flagellant
Murmure venti.
Augeat prolem numero carentem

vias urbis bona pax beatæ:
Læta ceu campis riguis per imbrem
Gramina surgunt.
17 Nomen æterno juveneſcat ævo,
Filii nomen, jubar uſq; ſolis:
Dum vagæ fundet radiata terris
Lumina flammæ.
Ille rex gentes faciet beatas,
Quas ſinu claudit refugo Amphitrite,
Omnis hunc tellus canet Amphitrite
Cincta beatum.
18 Iſaci gentis Domino Deóq;
Laus, honor, virtus: opis haud egenus,
Illa quæ cuncti attoniti intuentur,
Perficit unus.
17 Nomen auguſtum canat omnis ætas,
Ulla quod nunquam taceat vetuſtas:
Nominis ſancti penetret per omnes
Gloria terras.

GEORGII BUCHANANI PARAPHRASIS In tertium Librum PSALMORUM.

PSALMUS LXXIII.

Quam bonus Iſrael Deus, &c.

Carm. gen. xv.

1 TEllus ut undis hoſpitlum neget,
Undæq; terras fluctibus obruant,
Aër coruſcis fulminet ignibus,
Ruina mundi ſidera miſceat:
Dei potentis non bonitas tamen
In rebus arctis deſtituet pios,
Puraſve mentes nequitia ſinet
Mœroris æſtu funditus opprimi.
2 Quàm penè lapſu pes mihi lubrico

Greſſu

Greſſum fefellit, dum pede metior
Immenſa parvo, dum trutinâ meâ
Expendo ſtultus judicium Dei!
3 Fervebat irâ pectus, & æmulo
Livoris æſtu, quum ſcelerum omnium
Contaminatos ſordibus impios,
Florere cunctis conſpicerem bonis,
4 Sors illa cunctis invida, mobilis,
Infida ſervat perpetuâ fide
Iſtis tenorem, & robore vivido
Firmos ſenectam ducit ad ultimam.
5 Exempta duris vita moleſtiis
Curiſq; (pectus quæ reliquis coquunt
Mortalibus) per lætitiam fluit
Luxúmq; & ægris pura laboribus.
6 Ergo inſolenti fœta ſuperbiâ
Corda intumeſcunt: pectora ſpiritus
Ventoſa tendunt: cęcus amor ſui
Fræna impotenti dat violentiæ.
7 Tecta invidendas non capiunt opes,
Felicitatem non animus ſuam:
Et vota vincens, ſpémq; ſuperfluus,
Luxus fatigat, nec ſatiat tamen.
8 Verbis minores terrificant feris,
Et faſtuoſæ mole potentiæ:
Vultu procaci & vocibus improbis
Adblandiuntur nequitiæ ſuæ.
9 Nec impudentis garrula vanitas
Contenta linguæ fundere toxica
Terras per omnes aſtra lacęſſere
Audet, Deúmq; inſana ſuperbia.
10 Hæc mente ſpectant attonitâ pii,
Et æſtuanti pectore fluctuant:
11 Secúmq; muſſant, Scilicet hæc Deus
Quum cernat, atris abſtinet ignibus?
12 Opes abundè ſuppeditant malis,
Creſcítq; nullo ſine pecunia:
Secura pacis molliter otia
Quaſſante nullo turbine tranſigunt.
13 Fruſtra ergo puro pectore vivitur:
Fruſtra innocentem contineo manum;

14 Fru-

14 Fruſtra labores perſero, torqueor
Dolore, nullis non crucior malis,
15 Rurſus verebar ne temerario
Auſu improbarem conſilium Dei,
Ac arbitrarer fortè miſerrimos
Selecta quos is pignora nuncupat.
16 Cauſas latentes dum ſequor anxius,
Et pertinacis viribus ingenî
Pugno, profundum ſe chaos ingerit,
Et nocte mentis lumen adobruit.
17 Labore tandem feſſus inutili
Ad te recurro, rex bone cœlitum:
Quietus expecto ex adytis tuis
Quis hos & illos ſeparet exitus.
18 Vidi repentè quàm pede lubrico
Starent ſuperbi: quàm ſtabiles parum
Opes tenerent, quàm fragili loco
Fultos ruinâ præcipiti trahas.
19 Procellâ vindex ut ſonuit tuę
Iręę, fugaces cum domino ſuo
Evanuerunt divitiæ: manet
Umbra invidendæ nulla potentiæ.
20 Sic nocte mentes ludificans fugit
Imago ſomni: & quæ modò pectora
Soſpita vano terruerat metu,
Riſus per urbem mox ciet omnibus.
21 Donec viderem hæc, mœror & anxiæ
Mentem obruebant ſollicitudines:
22 Aut hæſitantem, ceu ſtupidum pecus,
Torpor ligabat pectore marcido.
23 Arcana ſed vis interea tui
Me fulciebat numinis, ac manum
24 Dextram regebas: auſpicio tuo
Ductúq; clarus fulgeo gloriâ.
25 Quid terra præter te, mihi: quid polus
26 Offert colendum? cor mihi tabuit,
Infracta mens deſiderio tui
Languebat, ægrum corpus inaruit:
Tu rurſus artus robore vivido
Firmaſti: opimas ſuppeditaſti opes.

27 Qui te relicto, ſpe ſtolidâ deos
Vanos adorant, cladibus obruis.
28 Te ſector unum, tu ſuperas meis
Spes una rebus, præſidio tuo
Liber periclis, auctus honoribus,
Te ſempiternis laudibus efferam.

PSAL. LXXIV.

Ut quid Deus repuliſti, &c.

Carm. gen. III.

1 CUr nos relinquis penitus, ô rerũ parens
Hoſtíq; dedis impio?
Lupis vorandum cur gregem, paſtor, tuum
Irâ obſtinatâ deſeris?
2 Memento cœtus ſervitute ab aſpera
Quem vindicaſti: quem tibi
Peculiari ſorte, patrimonium
Ceu proprium, receperas.
Colles Sionis, numinis ſedem tui,
Bonus favénſq; reſpice:
3 Tandem reſurge, & hoſtium ſuperbiam
Compeſce: perde funditùs
Hoſtes protervos, qui tuum ſacrarium
Manu nefanda polluunt.
4 Clangunt ſonora buccinâ, non quę tuas
Laudes canat, ludibrio
Sed feſta acerbo quæ profanet, in tuis
Vexilla figunt turribus.
5 Bacchatur audax ira frænis libera:
Ædis ruentis it fragor:
6 Quales ſub altis murmurant quercus jugis
Cæſæ bipenni quum ruunt.
7 Demoliuntur malleis & vectibus
Cælata templi limina.
Populatur ignis adyta: nominis tui
Contaminant ſacrarium.
8 Secumq; tacito comminantur pectore
Se dirituros omnia:
Nec temerè, flammis ſtrata fumant omnia
Tuo dicata cultui

9 Loca, signa nusquam, nulla jam miracula:
Propheta nullus perditos
Solatur, & spe quamlibet lentâ, tamen
Spondet malorum terminum.
10 Quousq; tandem nomini sines tuo
Hostem protervum illudere?
Quousq; acerbis facta dira & impia
Exasperabit jurgiis?
11 Cur otiosus retrahis manum? exere
Tandem potentem dexteram
12 Tu noster olim rector & custos Deus
Priscis abusq; sęculis.
Te vidit orbis vindicantem ab omnibus
Semper tuos periculis.
13 Secessit unda te jubente, & vitreo
Muro liquor coërcuit
Cursum: feroces viribus suis duces
Ponti recursus obruit.
14 Ipsum marinis vastiorem belluis
Hausit tyrannum, & asperis
Afflicta saxis, fluctibus cadavera
Ejecta vultur Æthiops
15 Voravit: inter æstu arenas torridas,
De cote durâ limpidi
Fluxêre rivi: te imperante substitit
Arente flumen alveo.
16 Tuus dies est, nox tua est: solis jubar
Radiis adornas aureis.
17 Æquórq; claudis littorum repagulis,
Terráśq; cingis fluctibus:
Æstate lenis frigus acre, frigoris
Æstum rigore temperas.
18 Domine intuêre probra, contumelias
Et hostium ludibria,
Qui te lacessunt impiis conviciis,
Molestiis nos opprimunt.
19 Ne trade vitam turturis tuæ feris,
Turbam tuorum pauperum
Ne sempiternâ oblivione desere:
20 Memor tui sis fœderis.

Nam nec tenebræ nos tegunt: nec pellimus
Obscuritate injurias.
21 Ope destituti & omnibus fracti malis
Populi pudori consule:
Ut te merentem prosequantur laudibus
Miseri levati luctibus.
22 Exurge rector orbis optime, & tuam
Causam tuere: sis memor,
Quæ probra passim nomini semper tuo
Stulta ingerat procacitas.
23 Voces superbas & tumultus improbos
Silentio ne supprime:
Curámq; rerum gerere te mortalium,
Qui negligunt te, sentiant.

PSAL. LXXV.

Confitebimur tibi Deus, &c.

Carm. gen. XIII.

2 TE nos carminibus, rex bone, patriis
Dicemus meritò: te celebrabimus
Præsentem miseris: & memorabimus,
Facta illustria posteris.
3 Quum plenis venient tempora sæculis,
Cogam, inquit Dominus, consilium meum:
Justis, suppliciis prosequar impios,
Justis muneribus pios.
4 Fundamenta soli dissiliant licet,
Turbetur trepidis gens hominum minis,
Fundamenta soli fluxa adamantinis
Nectam rursum ego vinculis.
5 O stultos quoties admonui, modum
Vesanæ ut facerent nequitiæ suæ!
In cœlum quoties admonui impios
Ne stultè arma capesserent.
6 Quid cœlum stolidâ voce lacessitis?
Quâ spe sic furitis? spiritus arrogans
Cujus præsidio fretus in æthera
Cristas erigit impias?
7 Eois coëat viribus occidens,
Conjurent calidę cum Boreâ plagę,

Fruſtra divitias, ſceptra, potentiam
Cuiquam conciliaverint.
8 Unus rex hominum, res hominum ſuo
Verſans arbitrio, præcipitem trahit
Illum de ſolio, plebis ab infimæ
Hunc fæce ad ſolium erigit.
9 Nam cratera meri purpurei Deus
Jam dextrâ tenet, & vindice pharmaco
Undantem pateram temperat, & malis
Juſtum ſupplicium parat.
Illinc impietas undiq; ab ultimis
Terrarum ſpatiis hauriet, & mero
Conſumpto, cupido gutture turbida
De fæce exitium bibet.
10 At me vate, Dei, quem genus Iſaci
Et thure & præcibus placat & hoſtiis,
Omnis poſteritas munificentiam
Et vim numinis audiet.
11 Confringam tumidæ tela ſuperbiæ
Formidata bonis: cladibus obruta
Emerget pietas, & ſuper æthera
Tollet conſpicuum caput.

PSAL. LXXVI.

Notus in Judæa Deus: in &c.

Carm. gen. III.

2 GEntes profanę numinis loco colunt
Sibi quiſq; quem finxit Deum:
Judæa verum novit & colit Deum,
Laudátq; feſtis cantibus:
3 Deum Sionis incolam, Solymæ ſacris
Cui templa fumant ignibus.
4 Illic minaces fregit arcus, lucida
Fregit ſagittę ſpicula.
Clypea ſiniſtris rapuit, enſes dexteris:
Funeſta bella ſuſtulit.
5 Tu præpotentes fortior tyrannidas
Virtute frangis: tu feram
Compeſcuiſti fortium ſuperbiam
Regum, potenti dextrâ

6 Fracti

6 Fracta minacis spiritus ferociâ,
Prædæ fuêre. aut ferreo
Somno gravati condidêre lumina:
7 Obtorpuêre dexteræ
Fortes virorum, vis equorum, & curruum
Elangüerunt impetus.
8 Tuum verendum nomen & numen, tuæ
Quando æstus iræ incanduit,
Quis obviàm ausit ire? quis miserum caput
Tuo furori objecerit?
Quum templa mundi fulminum quateret fragor
9 Ut impiâ tyrannide
10 Pœnis repressâ, supplicem modestiam
E servitute abduceres,
Attonita tellus siluit: imbellis pavor
Mentes superbas perculit.
11 Ultricis iræ scelera pœnis obruta
Humana gens quum cerneret,
Boni efferebant laudibus te, conscius
Premebat horror impios.
12 Vota ergo Domino nuncupate & reddite:
Domino verendo munera
Ferte universi civitatis incolæ
Sanctæ, Deúmq; agnoscite.
13 Reges superbi quem pavent, qui spiritus
Feros retundit impiis.

PSAL. LXXVII.

Voce mea ad Dominum, &c.

Carm. gen. VI.

2 TE voce semper, te prece supplice
Rerum invocabo, conditor optime:
Nam lenis ac placatus aurem
Das facilem miseris querelis.
3 Ad te refugi quum premerer malis,
Ad te tetendi sollicitus manus
Sub nocte solâ, donec atras
Lux tenebras rediens fugaret.
4 Mens inquietis fracta doloribus,
Surdâ abnuebat aure fidelium

PSALMUS LXXVII.

Voces amicorum, medelæ
Impatiens: animúſq; ſolum
Intentus in te, cum lachrymis preces
Miſcens fremebat: pectora flebili
Concuſſa ſingultu ſonabunt,
Cura animi cruciabat artus:
5 Æſtus vetabat ſollicitudinum
Dulcem ſoporem carpere lumina:
Segnis ligabat membra torpor,
Vocis iter dolor obſtruebat.
6 Tum mente versâ volvere ſæcula
Cœpi anteacti temporis, ac Dei
Numen bonis præſens, nec unquam
Auxilii, miſeris avarum.
7 Laudum ſubibat quas tibi carmine
Lyræ canebam ſuavilóquæ ad modos:
Secúmq; veſtigabat ægra
Mens vario labefacta motu.
8 Num me relicto in perpetuum Deus
Opis benignam jam retrahit manum?
9 Nec amplius ſuum tenebit
Larga Dei bonitas tenorem?
Nec ore vatum leniet anxias
10 Curas ſuorum? nec miſeris erit
Placabilis? nec ſiſtet iræ
Præcipitem bonitate curſum?
11 Tandem remiſſo pectore. Quò dolor
Impellis? inquam: ſtant adamantinis
Decreta cœli fixa vinclis,
Nec dubio labefacta caſu.
Nec fracta vi, nec temporis invidis
Oblivioſi obnoxia dentibus.
12 Rurſus tuæ mentem ſubibant,
Sancte parens monumenta dextræ:
Qui templa picti ſideribus poli,
Frugúmq; campos germine fertiles,
Et ſæcla tot noſtros ad uſus
Condideris pecudum & ferarum.
13 Quàm ſæpè, pœnis dum premis improbos
Tutóq; ſulcis præſidio probos,

Morti

Mortalibus clementiæq; &
Juſtitiæ ſpecimen dediſti.
14 Æterne rerum conditor! omnia
Conſulta cujus factáq; ſanctitas
Illuſtrat: haud quidquam tibi ingens
Orbis habet ſimile aut ſecundum.
15 Mirante mundo tu Deus unice
Miræ dediſti ſigna potentiæ,
16 Ergaſtulis quum liberaſti
Abramidas Pharii tyranni.
Vidêre fluctus te tumidi, Deus,
17 Vidêre fluctus, & trepido gradu
Fugêre: turbavit profundas
Horror aquæ vitreæ lacunas.
18 Fudêre aquoſas imperio tuo
Nubes procellas de gravido ſinu,
Sonore rauco: grandiniſq;
Infremuit lapidoſus imber.
19 Cœli tonantis vaſtificus fragor
Implebat aures, lumina fulgurum
Terrebat ardor, & pavore
Attonitæ tremuêre terræ.
20 Sali rubentis pervia vaſtitas
Ductore te tot millibus obruit
Veſtigia & fluctu refuſo
Clauſit iter Phariis quadrigis.
21 Moſes & Aaron (ceu pecudum greges
Paſtor reducit) præſidio tuo
Duxêre tranquillas per undas,
Incolumes populi catervas.

PSAL. LXXVIII.

Attendite populo, &c.

Carm. gen. 1.

1 AUdite Iſacidæ, & rerum pietate parentem
Qui colitis purâ: huc animos advertite veſtros.
2 Mira canam, ſed vera canam: quę longa vetuſtas
Occulit arcanis oracula merſa tenebris
3 Evolvam: priſcis accepta parentibus olim
4 Veriloquis dictis, in ſæcula ſera nepotum

Transmittam: laudesq; Dei, mirandaq; facta
Cognita de proavis dicent me vate minores.
5 Namq; parens mundi sancto quum fœdere gentem
Jungeret Isacidûm sibi, patres prodere natis
6 Per seriem, & seris venientia sæcula seclis,
Et legum monitus & facta ingentia jussit.
7 Scilicet ut memori benefacta priora tenentes
Pectore, consilium vitæ auxiliumq; regendæ
A Domino expectent, trepido turbante tumultu.
Ne tam cæca animos condant oblivia, legum
Irrita ventosis ut dent præscripta procellis,
8 Neu similes patrum, malè gratâ mente rebelles,
Deficiant animi instabiles, dubióq; labantes
9 Pectore. Cur soboles Efræmi docta sagittis
Figere vel jaculo quamvis distantia certo,
Terga dedit penè ante tubas? latebrisq; salutem
(O pudor!) abjectis quæsivit turpiter armis?
10 Nempe quòd aversos flexere per avia gressus,
11 Obliti legum & monitorum, & fœderis icti,
12 Obliti tantorum operum quæ testibus olim
Patribus, in Phariis Dominus patraverat oris.
13 Quum mare divisit sese cumulante profundo,
Inter & aggestos undæ stagnantis acervos
14 Incolumem eduxit populum, duce nube, serenâ
Luce, per obscuras flammâ præeunte tenebras.
15 Flumina de solidi patefecit vulnere saxi,
16 Damnatisq; siti rivos donavit arenis:
17 Nec satiati undis linguas tenuêre procaces.
18 Ausi immane scelus, deserta per avia rursus
Tentavêre Deum: & ventris stimulante voracis
19 Ingluvie, petiêre cibos: ac talibus ora
Solverunt. Silicis durç qui flumina venis
Elicuit, subitóq; sitim torrente levavit.
20 Non potis est panem, non lautç ferculа mensæ
Addere? non epulis convivia larga profusis?
21 Audiit omnipotens, calidáq; accensus ab ira est,
In Judamq; hausit flammato corde furorem.
22 Et populo tamen ingrato, totiesq; salutis
Immemori acceptç, victum dedit esse petitum.
23 Castra super latè ætherei patefecit olympi,

24 Horrea: dein gravidas cœlesti semine nubes
Ambrosiæ largos super agmina solvit in imbres:
25 Cœlestisq; cibi indulsit mortalibus usum.
26 Cedere tum jusso campis ex aëris Euro,
Mox tepidis volucrum pluvias Notus attulit alis:
27 Non secus ac siccæ cumulos quum verrit arenæ,
Pulvereámq; trahit deserta per arida pallam.
28 Castra super, tensisq; super tentoria velis
Alituum tremulis resonabant agmina pennis,
Et circum affusis cumulabant stragibus agros.
29 Jamq; epulis exempta fames: sed prava libido
30 Non exempta tamen; sed adhuc sine fine petitæ
31 Faucibus hærebant epulæ: Deus ecce repentè
Ultor adest: latè subitò grassante ruinâ,
Robora selectæ passim cecidêre juventæ,
32 Sed neq; tot pœnæ, neq; tot benefacta rebelles
Continuêre animos, nec tot miracula rerum
33 Naturâ monstrante Deum. Pater ergo procaces
Casibus assiduis fregitq;, & robore fracto,
Ante diem tremulæ succidit fila senectæ.
34 Vix tandem morbis vexati, erroribus acti,
Omnibus exhausti propè cladibus, omnium egeni,
35 Agnovêre Deum: per tot discrimina tecti
Ereptiq; malis, sævóq; ex hoste recepti,
36 Verba tamen blandis fundebant subdola linguis
37 Ore pii, mendace animo: neq; fœderis icti
38 Servavêre fidem. Verùm clementior ille
Sontibus ignovit: patriâ pietate remisit
Offensas, meritámq; ultrò compescuit iram: (cis,
39 Quippe homines memor esse animi modò flabra fuga-
Quæ fragiles agitent morituri corporis artus.
40 O quoties inter viduas cultoris arenas,
41 Inter saxa siti squalentia, numinis iram
Languentem insanis irritavêre querelis!
Et sua divinas dimensi ad robora vires,
Virtutem brevibus voluêre includere metis,
Quæ mare, quæ terras, quæ cœli continet orbes.
42 Scilicet obliti benefacta priora, salutem
Acceptam, & duri nuper juga dempta tyranni,
43 Et quæ per Pharias miracula plurima gentes

Edidit, in vitreos ſuffuſo ſanguine rivos,
Damnatiſq; ſiti laticum ſine munere menſis.
44 Et modò peſtiferæ per celſa palatia muſcæ
Spicula figebant liventi tincta veneno:
45 Et modò flumineis ſqualebant atria ranis.
46 Et nunc bruchus edax hominumq; boumq; labore
Agmine nunc denſo diræ exedêre locuſtæ.
47 Grandinis imbre hortos lapidosâ grandine vites,
Grandine ſilvarum Dominus decuſſit honorem:
48 Grandine proſtrati fortes jacuere juvenci:
Et ſegetum gravidos ruit igneus imber in agros.
49 Ira Dei, laxiſq; furor bacchatus habenis.
Eumenidumq; faces, & conſcius horror oberrans
Pectora, turbabat ſtimulis præcordia cæcis.
50 Tum letho patefacta via eſt: mors ſæva per omnes
Paſſim hominũ pecudumq; caput nulli æqua cucurrit
51 Primitias ſobolis, cariſſima pignora, florem
Roboris, & ſeræ ſpem præſidiumq; ſenectæ
Proſtravit, quà Nilus aquâ ſe divite volvit,
Et ſeptem geminis reſluum mare ſubmovet undis.
52 Interea ceu paſtor oves in paſcua ducit,
53 Ipſe ſuum Dominus populum deduxit, ab omni
Vi procul & trepida formidine; fluctibus æquor
Obruit infeſtos in ſe redeuntibus hoſtes:
54 At ſancti tenuêre patres loca ſancta, Deiq;
55 Parta manu, excluſit gentes prius unde profanas,
Aut proſtravit humi victas: & jugera menſus
56 Abramidis habitare dedit. Nec ſegniùs illi
Irritare Deum, & rerum tentare parentem:
57 Fœdera negligere: & patrum de more rebelles,
Avertêre ſuos recto de tramite greſſus.
Non ſecus ac arcus curvat ſe in cornua nervo
Adducto, dextráq; iterum nervóq; remiſſo
In faciem ſubitò flectit ſe ſponte priorem:
58 Libera ſic iterum gens impia vindice pœnâ
Ad ſeſe rediit: cunctiſq; in collibus aras
Erexit, finxitq; ſibi ſimulachra deorum,
59 Ac Dominum rerum meritas accendit in iras.
60 Audiit omnipotens pater impia vota preceſq;
Et ſibi dilectam gentem contempſit: & aras
Ipſe ſuas, ac Siloni tentoria liquit,

PSALMUS LXXIX.

Sola sibi è cunctis electa habitacula terris.
61 Deseruitq; sui monumentum fœderis Arcam
Hostibus in prædam: monimentum roboris, unde
Clara Dei in cunctas splendebat gloria terras.
62 Hos ferro, terræ iratus sibi nuper amatæ,
63 Objecit, flammis alios: cecidere cruento
64 Ense sacerdotes: non connubialia festis
Carmina sunt cantata toris, cariq; mariti
Indeploratis viduæ jacuêre sepulchris.
65 Ast ubi jam pœnis meritam satiaverat iram,
Ceu crapulâ excussâ miles, lentoq; sopore
Excitus, arma iterum fugientes vertit in hostes:
66 Tergaq; vulneribus figens imbellia cæcis,
Perpetuam asperſit ventura in sæcula labem.
67 Non tamen Ephræmum præstantem fortibus armis
Elegit, cui sceptra daret: non ille Manassæ
68 Pignora: sed Judam, sed celsæ tecta Sionis,
69 Templa sibi & solido fundata sacraria saxo,
Cumq; polo & stellis mansuram in sęcula sedem.
70 Quíq; sequebatur pecudes in pascua David,
71 Sustulit è caulis, caram & sibi pascere gentem.
Impositum solio, & sanctæ jus dicere terræ.
72 Jussit: & ille gregem studio curáq; fideli
Rexit, & infestis defendit ab hostibus armis.

PSAL. LXXIX.

Deus venerunt gentes in, &c.

Carm. gen. XIII.

1 HÆreditatem, rector orbis, cur tuam
Invadit hostis impius?
Ritu profano polluit sacraria
Tuo dicata nomini,
Soloq; stratam funditus Solymam suæ
Tegit ruinæ molibus.
2 Truncata ferro membra te colentium
Passim per agros objacent
Lanianda rostris vulturum, crudelibus
Aut belluarum dentibus.
3 Rivi cruoris perluunt vias, velut
Torrens adauctus imbribus:

Nec usquam amicus ossa sparsa qui legat,
Aut lecta tumulis obruat.
4 Functiq; fato pariter & superstites
Ludibrio accolis sumus.
5 Parens benigne, quem modum tandem tuæ
Speremus iracundiæ?
An continenter instar ignis omnia
Vorantis in nos sęviet.
6 Tui furoris verte potius impetum
In impiarum gentium.
Tot regna, nomen quæ tuum vel nesciunt,
Vel si sciant, non invocant.
7 Semen piorum quæ laborant perdere
Armis, & urbes ignibus.
8 Revocando vetera, parce, genitor, crimina,
Faces furori subdere.
Sed penè cunctis obrutos malis, tuâ
Nos præveni clementiâ.
9 Offensionum mitis oblivisce re,
Nostræ salutis anchora.
Placatus adsis, splendor ut cunctis tuæ
Claresçat oris glorię:
10 Os obstruatur impiis, quærentibus
Num noster hic cesset Deus.
O juste vindex, impios exercitos
Pœnis vicissim cernere
Fac nos, cruore qui piorum sordidi
Nunc insolenter gestiunt.
11 Audi gementes, carcerum qui vinculis
Marcent: potente dexterâ
De fauce mortis libera, quos cædibus
Jamjam tyranni, destinant.
12 Et quam intulerunt contumeliam tibi,
Et quam tuis injuriam,
Multiplicatam redde nostris accolis,
Rerum perennis arbiter.
13 Et nos, ovilis grex tui, quem pabulo
Alis, tueris numine:
Et posterorum posteri laudes tuas
Cunctis canemus sæculis.

PSALMUS LXXX.

Qui regis Israel, intende, &c.

Carm. gen. XVI.

2 HEbræi generis pastor, utì gregem
Blandè progeniem qui regis Isaci,
Inter qui geminos aligeros tuo
Præscribis populo jura salubria:
3 Selectæ soboli da bonus ac favens
Lumen posse tuę cernere gloriæ,
Da vim posse tuę nosse potentiæ:
Ac fessis properè porrige dexteram.
4 Tu nos si placido lumine videris,
Cedent continuò cætera prosperè.
5 O rex armipotens, quem statues modum
Iræ? quando humiles susscipies preces?
6 Irroras lachrymis fercula, lachrymis
7 Misces continuis pocula: jurgia
Nostris finitimi de spoliis serunt,
Et nostra exagitant ludibrio mala.
8 O rex armipotens, agmina cœlitum
Cui parent, faciem cernere da tuam.
Tu nos si placido lumine videris,
Cedent continuò cætera prosperè.
9 Traduxti Phariâ de scrobe vineam:
Pravarum expuleras semina gentium,
10 Ut puro sereres puriùs hanc solo.
Jam radix teneras fuderat undiq;
11 Fibras: jam tremulo frigore texerat
Montes: ęqua cedris brachia sparserat:
12 Tangebant teretes æquora palmites,
Euphratem teneri germina surculi.
13 Nudatam solitis cur modò sepibus
In prædam hospitibus deseris hanc vagis?
14 Cur hanc sævus aper proterit? alites
Carpunt? omnigenę depopulant ferę?
15 O rex omnipotens, obsecro jam redi
Tandem, & siderio prospice de throno:
Placatusq; tuam respice vineam.
Plantaras propriâ quam tibi dexterâ.
16 Hunc saltem placidus respice ramulum,

Cui

Cui cultu assiduo conciliaveras
Robur, clara tui gloria nominis
Terrarum ut populis nota sit omnium.
17 Illic flamma vorat brachia vitium:
Hîc convulsa gemunt: cæsa bipennibus
Hîc duris resonant: omnia pessum eunt.
Irę justa tuæ nos premit ultio:
18 Indulgens genitor, nunc ope subleva:
Firma præsidio nunc propiùs tuo
Hunc, vires & opes & decus antea
Affectu patrio cui cumulaveras.
19 Vitam redde tuis, sancte parens, quibus
Semper mors avidis faucibus imminet.
At nos usq; ducem te comitabimur,
Præsentem miseris te celebrabimus.
20 O rex armipotens, agmina cœlitum
Cui parent, faciem cernere da tuam.
Tu nos si placido lumine videris,
Cedent continuò cætera prosperè.

PSAL. LXXXI.

Exultate Deo adjutori, &c.

Carm. gen. xxi.

2 EXultate Deo nostro, bona dicite verba
Nostrę salutis vindici:
3 Iucundùm laudate Deum, pæana canentes
Ad tympani dulces modos.
4 Nec lyra, nec cessent genialia nablia: festis
Tubâ calendis clangite.
5 Hunc læti celebrate diē, stata sacra ferentes
Nam sic statutum est patribus:
6 Sic lex sancta jubet, sic sacri fœdera pacti
Percussa cum majoribus.
Hæc est illa dies ventura in sæcula testis
Memphiticæ tyrannidis:
Quum Pelusiacis Hebri gens hospes in oris
Erraret, & linguæ sonum
Attonita ignotum audiret, nec nota vicissim
In verba frustra os solveret:
7 Quumq; humeros curvaret onus servile, manúsq;
Lassaret olla fictilis:

8 Excussi

8 Excussi manibusq; ollas, humerósq; levavi
Luto, inquit optimus parens:
Auxiliumq; tuli poscenti in rebus egenis:
Et nube densâ conditus
Intonui: Meribam propter, tuâ jurgia passus,
Feci tui periculum.
9 Nunc etiam selecta mihi gens auribus hauri,
Et quæ paciscor, accipe:
10 Si mea dicta vagis non tradas irrita ventis:
Nec alterum colas Deum,
Nec prostratus humi supplex nova numina adores,
11 Sed unicum tibi me Deum
Esse velis, domini qui ruptâ compede Nili,
Juris tui te reddidi:
Posce modo: spe plura feres, potiora petitis,
Majora votis auferes.
12 Hæc neq; dicta suas populus demisit in aures,
Benè nec monenti paruit.
13 Ergo ipsos sibi permisi, frenóq; remisso
Solvi vagam libidinem.
14 O potius monita audissent mea: me duce rectum
Utinam institissent tramitem!
15 Namq; humiles illis subitò fractosq; dedissem
Hostes, meamq; dexteram
16 Vertissem in gentes, quæ recta odêre, profanas:
Et supplices mendacibus
Vultibus Isacidûm, ambissent verbisq; favorem,
17 Felicium omne in sæculum
Isacidûm, quibus almus ager fudisset abundè
Frugum benignam copiam.
Mellaq; de duri fluxissent viscere saxi
Per arva cultus inscia.

PSAL. LXXXII.

Deus stetit in synagoga, &c.

Carm. gen. VI.

1 REgum timendorum, in proprios greges,
Reges in ipsos imperium est Jovæ,
Qui judicantum examinabit
Nequitiam trutinâ severâ

PSALMUS LXXXIII.

2 Num fraudulentos ſemper & impios
(Inquit) doloſâ lance fovebitis?
3 Pauperq; pupillúſq; veſtrum
Ceu ſcopulum metuet tribunal?
4 Quin orbitatem cernitis anxiam?
Aurem querelis quin inopum datis?
Cur pauperes non à ſuperbo
Ludibrio aſſeritis potentûm?
5 Fruſtra monemus: lumina cæcitas,
Errorq; mentes obſidet: ut neq;
Compaginem rerum ſolutam
Juſtitiâ pereunte cernant.
6 Deos vocavi vos, dominos necis
Virgq; feci: ſceptriferâ manu
Pacem dedi tueri, & armis
Lethiferum cohibere bellum.
7 At mors iniquę juſta ſuperbiæ
Ultrix honores detrahet, & pari
Ignobili cum plebe fato
Purpureos rapiet tyrannos.
8 Exurge, legum frena manu Deus
Capeſſe, cunctis arbitrio tuo
Qui regna diſpenſas, ut orbi
Imperio domineris æquo.

PSAL. LXXXIII.

Deus quis ſimilis erit tibi?

Carm. gen. 11.

2 NE taceas, ne cunctêris, pater optime, nêve
Preces tuorum ſperne duris auribus.
3 Ecce fremunt hoſtes circùm, & miſcere tumultu
Sævo parati cuncta, criſtas erigunt.
4 Concilia occultè coëunt, populóq; minantur,
Tu quem tuendum propriè ſuſceperas.
5 Eia (aiunt) properate, omnem ſuccîdite ſilvam:
A ſtirpe ſobolem deleamus Iſaci.
6 En ſceleri jurata manus coit omnis in unum,
Tua inſtituta ut deleant & fœdera.
7 En cum palmifera junctus Nabathæus Idume,
& Soboles Moabi, & Agareni, & Gabala,

Cumq;

Cumq; Palæſtinis, Tyriiſq; Amalecus & Ammon,
9 Syruſq; jungit caſtra Loti poſteris.
10 At tu ſterne ſolo victos, Madiana juventus
Ut cæſa texit ſemitas te vindice,
Siſara ceu tumidus cecidit, miléſq; Jabini:
Ciſſontis undas turbidas quum ſanguine
11 Tinxêre: inflectæ paſſim jacuêre catervæ,
Lætamen agris. nec fuga eripuit duces
12 Orebum & Zebum: nec ſubtraxêre latebræ
A falce mortis Zebeamq; & Salmanam:
13 Dicere nos veritos animo votóq; ſuperbo,
Dominos futuros ſe tui ſacrarii.
14 At tu ſancte parens: ſic hos vertigine torque,
Ut rotula clivo, ſtipula vento volvitur:
15 Flamma velut ſiccæ populatur brachia ſilvę
Per alta ſtridens montium cacumina.
16 Sic urge attonitos conſternatóſq; procellâ,
Tui furoris diſſipa ſic turbine,
17 Sic animos dolor exurat, pudor ora coloret,
Suis miſeriis numen ut probent tuum:
18 Sic ignominiâ faſtum preme, damna timorq;
Sic continenter territos exerceant,
19 Te ſolum ut noſcant Dominum, rerumq; potentem
Quacunq; terras ambit axis ignifer.

PSAL. LXXXIV.

Quam dilecta tabernac. &c.

Carm. gen. VIII.

2 O Rex omnipotens, qui creperos tuo
Bellorum arbitrio dividis exitus,
Ergo limina templi
Lætus conſpiciam tui.
3 Hic cor lætitiâ palpitat: hic bonis
Languet mens nimiis ebria, geſtiunt
Artus, atria vivi
Viſuri propiùs Dei.
4 Hic paſſer latebras invenit, hîc locat
Nidum veris avis nuntia. O atria
Regis bellipotentis,
Ut vos adſpiciam libens!

5 Fœlix qui domui perpetuò tuæ
Hærens te celebrat: qui penitus ſuam
In te ſpem poſuerunt,
Felices ter & ampliùs.
6 Felices ſtudio qui properant pio
7 Templo ſacra tuo ferre: per aridas
Valles fontis amœni
De rivis liquidis bibent.
Nec deerit pluvię, quæ repleat cavas
8 Foſſas, agmen aquæ, dum properat premens
Turmam turma, parentum
Ritu cædere victimas.
9 O rex armipotens, da placidum tuo
Te regi, capitis cui decus inclytum
Indûlſti: bonus aurem
Ne duram abnue ſupplici.
10 Tu noſter clypeus, rebus in aſperis
11 Spes & præſidium: juxta adytum tuum
Unius mora lucis
Pro mille eſt mihi ſæculis.
Sim cuſtos potiùs liminis in tuo
Templo, ſancte parens, quàm Solyma procul
Degam inter ſceleratos
Multis clarus honoribus.
12 Tu ſol, tu clypeus, tu Dominus: tuis
Tu das conſpicuâ fulgere gloriâ:
Nec puro ſcelerum unquam
Claudis munificam manum.
13 O rex armipotens, quem penes exitus
Bellorum, & poſitis enſibus otia:
O bis terq; beatos
Qui te ſpe ſolidâ colunt.

PSAL. LXXXV.

Benedixiſti Domine terram, &c.

Carm. gen. 1.

2 NOn ſemper tumidis fervent vexata procellis
Æquora, nec gelidâ riget horrida terra pruinâ:
Inq; vicem ponunt venti, mare ſternitur, aura
Mitior in florem torpentes evocat herbas.

3 Nec ſemper Deus avertis mœrentibus aurem
Durus, & indulgens iræ: quondamq; favore
Sponte tuum amplexus populum es: vincliſq; ſolutis
Servitii, patrias duce te remeavit ad aras.
4 Oblitus ſcelerum & violati fœderis, iram
Leniſti, & patriâ texiſti crimina curâ.
5 Et nos ergo parens, noſtræ & ſpes una ſalutis,
Reſpice placatus faciliſq; animumq; benignum
6 Accipe: perpetuæ néve implacabilis iræ
Sæviat in ſeros etiam vindicta nepotes.
7 Reſpice nos melior tantùm: quodcunq; miſellæ
Spirat adhuc animæ, te reſpiciente vigorem
Accipiet: populóq; tuo, jam nube repulsâ
Triſtitiæ, lętos hilarabunt gaudia vultus.
8 Alme parens, bonitate tuâ complectere feſſos,
Speratæq; diu jam fructum oſtende ſalutis.
9 Jamdudum expecto, Dominus dum læta futuri
Signa det, arcano pulſans præcordia motu.
10 Et dabit haud dubiè poſitâ implacabilis irâ
Signa ſecunda: piis dabit omnia proſpera, leges
Qui patrias & ſacra colent, errore relicto.
11 Ecce ſalus, ecce incultas bona copia terras
Incolet, & læti renovatrix gloria ſæcli.
En bonitas, en alma fides feret obvia greſſus:
12 Terra fidem, cœlo terras Aſtræa relicto
13 Sancta colet: comes Aſtrææ bona copia cœlo
Appluet, & lætos decorabit frugibus agros.
14 Et quacunq; feret Dominus veſtigia, greſſus
Antè ferent jus faſq; ſuos: lis, viſq; doluſq;
Deſeret afflictas per tot jam ſæcula terras.

PSAL. LXXXVI.

Inclina Domine aurem tuam, &c.

Carm. gen. x.

1 DA mitis aurem ſupplici
Deus: ſaluti conſule
Ope deſtituti & pauperis,
Nec ſemper iræ vindicis.
2 Servum tuum ſerva Deus,
Cui ſpes ſalutis unica es:

PSALMUS LXXXVI.

3 Serva invocantem jugiter
A ſolis ortu ad veſperum.
4 Depelle mentis nubila
Pendentis à te ſervuli.
5 Blandæ parens clementiæ,
Promptus vocanti parcere:
6 Intentus audi ſupplicem.
7 Nam te vocamus arduis
In rebus, invocantibus
Opem benignus quòd feras.
8 Nullus deorum par tibi:
Nullus ſecundus: exerit
Nullus ſuam potentiam
Tam ſplendidis miraculis.
9 Rerum creator, ultimis
Ab orbis oris affluent,
Flexoq; gentes poplite
Te proſequentur laudibus.
10 Solus nec ævi termino
Incluſus aut potentiæ,
Deus deorum, gentibus
Miranda cunctis perpetras.
11 Legum tuarum ſemitam
Fac ingredi me: pectoris
Compone fluctus turbidos,
Tranquilla mens ut te colat.
12 Ut ſpiritus contagio
Emancipatus corporis,
Tuam celebret gloriam,
Dum vita voxq; ſuppetet.
13 Vivo tuâ clementiâ
De fauce mortis erutus:
14 Quum virium fiduciâ
Sæviret hoſtis inſolens:
Secura quum vis numinis
15 Mihi immineret, tu Deus
Et lenis & placabilis,
Et pacta fidus reddere.
16 Mitis bonúſq; reſpice
Qui pendet ex te ſervulus:

PSALMUS LXXXVII.

Opem fer, & vernaculum
Tuum periclis exime.
17 In me favorem sentiant
Hostes tuum: ora decolor
Mutet pudor, quum viderint
Mihi te salutis vindicem.

PSAL. LXXXVII.

Fundamenta ejus in, &c.

Carm. gen. III.

2 ABramidarum cæteras urbes supra
Dominus Sionis diligit:
Portas, Sionis, imminet quæ montium
Fundata sanctis collibus.
3 O prædicanda posteris sæclis Sion,
Beata mater urbium:
4 Tecumne Babylon se audeat componere?
Tecumne Memphis insolens?
Ventura Babylon sub jugum Dei, Deo
Flexura Memphis poplitem.
Præclara quamvis & Palæstina & Tyros
Jactet virorum robora;
5 Nihil ad Sionem fortibus fœtam viris
Favore tutam numinis.
6 Censore Domino humana gens quum nomina
Ad profitenda confluet.
Quis non Sionis se feret civem? inseri
Quis non colonus ambiet?
7 Tum vox Sionem carminum, tum vox lyræ
Canent Sionem & tibiæ:
Et nostra si quid audiendum vox sonet,
Laudem Sionis vox canet:
Et si quid animus voce dignum excogitet,
Animus Sioni serviet.

PSAL. LXXXVIII.

Domine Deus salutis meæ.

Carm. gen. XXII.

2 LUce voco te, nocte voco te, sola salutis
Spes, columen, vitæ præsidiumq; meæ.

3 Alme parens, facilem ne vultum averte precanti,
Néve humiles durâ reſpue mente preces.
4 Mens hebetata malis torpet: confecta dolore
Funereas ſpectat languida vita faces.
5 Membra vigor liquit: mors unguibus imminet atris;
De tumulo tantùm jam mihi cura meo eſt.
6 Corpora non aliter pallent ſub mole ſepulchri,
Vulnere quæ ſubitò mors inopina tulit:
Perpetuis quæ ſub tenebris oblivia condunt
Alta, ſalutiferam te retrahente manum.
7 Carcere ceu clauſum, & cæca ſub nocte ſepultum
Me propè lethæę gurgite mergis aquæ
8 Uſq; premis, ſtratumq; urges, ſupraq; jacentem
Accumulas iræ flumina cuncta tuæ.
9 Me veluti ſcopulum fugiunt horrentq; ſodales,
Quos portum affictæ ſpes erat eſſe rati:
Affixuſq; toro jaceo, ceu compede vinctus:
10 Languida ceſſerunt lumina victa malis,
Interea laſſus tendens ad ſidera palmas,
Te, veniente die, te, fugiente voco.
11 Scilicet expectas ut acerba morte perempto
Oſtentes vires me revocando tuas.
An rediviva tuas in laudes ora reſolvent,
Quos gelido tellus claudit avara ſinu?
12 An tua ſub tumuli bonitas cantabitur antro?
Vulgabuntve tuam muta ſepulchra fidem?
13 Juſtitiamne tuam taciturna ſilentia pandent?
An referent vires nox tenebręq; tuas?
14 Aſt ego, ſancte parens, ſupplex tua numina clamo:
Nec precibus vacua eſt hora locuſve meis.
15 Sancte parens, animæ auxilium cur ſubtrahis ægræ?
Cur ſurdâ miſeras reſpuis aure preces?
16 Me dolor & primis labor anxius urat ab annis:
Me trepidi exanimant corde micante metus.
17 Me furor exagitat tuus, opprimit undiq; terror,
18 Agmen ut hybernæ, quod ſata mergit, aquæ.
19 Æger, inops, caris jaceo deſertus amicis:
Nec noti ærumnis ingemuêre meis.

PSALMUS LXXXIX.

Misericordias Domini in, &c.

Carm. gen. 1.

2 TU mihi carmen eris, rerum pater optime, semper:
Notaq; erit populis bonitas: me vate, futuris,
Pollicitiq; immota fides, dum sidera mundo
3 Volventur tacito: citiùs quoq; sidera credam
In chaos antiquum lapso se condere mundo,
Irrita quàm sacri credam fore fœdera pacti,
4 His concepta tuo quondam cum Davide verbis;
5 Dum mare, dum tellus staret, dum sidera cœli,
Davidici generis manſuram in sæcula prolem,
Et stabilem regni ventura in tempora sedem.
6 Te pater, ætherei cœtus, te jure piorum
Sæcla hominum celebrant, patrantem ingentia mundo
7 Mirante, & stabilis jus inviolabile pacti
Servantem: quem terra tibi, quem conferet æther
8 Magne parens? quem siderei tremit omnis olympi
Cœtus, & attoniti submissâ mente tyranni.
9 Armorum belliq; potens, quocunq; moveris,
Alma fides clara circum te luce refulget.
10 Tu maris irati furias compescis, & undę
Dejicis insanæ tumidos ad sidera fluctus.
11 Tu Pharon elatam lethali vulnere sternis,
Et quicunq; tuis miserum caput objicit armis.
12 Tu terræ cœliq; opifex: quæcunq; capaci
Complexu facies mundi revolubilis ambit,
13 Authorem agnoscunt: Aquilo tibi servit & Auster:
Thabor & occiduum qui condit vertice solem,
Quiq; rubet radiis Hermon tepefactus Eois,
14 Lætitiâ exultant: validæ tu robore dextrę
Clara per immensum spargis miracula mundum.
15 Ante tuum solium tibi justum apparet & æquum:
Ante oculos, adstat bonitas, & nescia flecti
16 Promissi sincera fides. O terq; quaterq;
Felices, quos festarum clangore tubarum
Ad tua sacra vocas: quos sacri lumine vultus
17 Illustras, hilaresq; tui sub nominis umbra
18 Custodis: bonitate tuâ super æthera vectis
19 Das vires, decus, imperium, das impia contra

Agmina,

Agmina, ceu clypeum, per dura pericula regem.
20 Tu tibi dilectum secreto numine vatem
Implesti, ut sæclis daret hæc responsa futuris:
21 Ipse mihi legi mediâ de plebe, meóq;
Imposui regem solio, qui protegat armis
Isacidas, populóq; meo qui jura ministret,
Davidis & sacro perfudi tempora olivo.
22 Huic animum viréq; dabo, præsensq; tuebor
23 Perpetuò, ne fraude scelus, ne robur apertè
24 Exitium ferat: ipse hostes, ipse impia sternet
25 Agmina: nulla meam vertet sententia mentem,
Auxiliumq; feram bonus, & super ætheris axem
Nominis auspicio nostri se gloria tollet.
26 Jura dabit terris rapido quas gurgite claudit
Hinc mare Sidonio fœcundum murice, & illinc
27 Palmifer Euphrates: supplex me in vota vocabit
Ille patrem. Deus ille meus tu, (dicet) & unum
Præsidium, una meę custodia certa salutis.
28 Hunc ego præcipuo contrà dignabor honore,
Supra alioſq; dabo rerum moderamina reges,
Quicunq; immensum populis dant jura per orbem,
29 Nec meus absistet favor illi in sæcla, nec illi
Jurata æterni solventur fœdera pacti.
30 Quin sobolem, & sobolis seros in cuncta nepotes
Sæcla dabo, & stabilis sceptrum immutabile regni,
Donec ab obscuris lucem sol dividet umbris.
31 Quòd si posteritas mea fœdera sancta profanet
32 Immemor, & legem spernat, jussamq; recuset
33 Ire viam, domitos pœnis duróq; labore
Compescam, & plagis usq; exercebo rebelles,
34 At neq; destituam regem bonitate perenni,
35 Fœdera nec solvam, nec quod semel ore profudi,
Ulla immutabit venturi temporis ætas.
36 Quippe semel sancto firmavi fœdere, jurans
Per me, Nulla dies iniți cum Davide pacti
37 Immemorem arguerit: soboles, dum sæcula mundus
Volvet, ei patrii sceptri moderamen habebit.
38 Esto mihi sol testis ad hæc, & conscia luna,
Cum quibus æquævum sceptrum Judæa tenebit.
39 At nunc sancte parens, tumidâ inflammatus ab irâ,
40 Proji

40 Projicis electum regem: rata fœdera pacti
Negligis, & capiti sacrum diadema revulsum
Sternis humi, & populis præbes calcare profanis
41 Nuda patent hosti disiectis oppida muris:
Si qua manet, gelidâ formidine concutis arcem.
42 Cunctis præda sumus populis: rapiuntq; feruntq;
Vicini, insultántq; malis, miserósq; protervis
43 Vocibus illudunt, hostis tu robore dextram
Interea firmas, perfundis pectora dulci
44 Lætitiâ: ac gladios hebetas in vulnera nostros:
Nec recreas fractos duro in discrimine belli.
45 Jam decus & regni splendor, jam proxima cœlo
Majestas versa in tenebras, soliiq; superbi
46 Gloria strata jacet, brevis immatura juventæ
Stamina præcidis: miseræ pars ultima vitæ
In luctu, in squalore ignominiaq; senescit.
47 Quem finem dabis ærumnis? nunquamne tuorum
Respicies clades vultu placatus amico?
An, ceu flamma furens, semper tua sæviet ira?
48 Ipse memor tecum reputa quàm concita nostræ
Tempora prætereant vitæ, frustra ergo crearis
49 Humani generis sobolem? ut brevis exigat ævi
Tempora, perpetuo curarum exercita fluctu?
Dum fractam luctu & morbis, senióve, sepulchri
Clauserit obscuro mors illachrymabilis antro.
50 Heu bonitas ubi prisca? fides ubi pristina? ubi illa
Fœdera conceptis quondam cum Davide verbis
51 Facta tibi? cerne opprobriis quibus impia servos
Turba tuos premat insultans: quàm multa silenti
Clausa sinu maledicta feram, dum turba prophana,
Dum circùm innumerę gentes convitia fundunt,
52 Nosq; tui Christi verbis petulanter amaris
53 Adventum sperare jubent. At tu bone rerum
Conditor, æterno verax celebraberis ævo.

GEOR-

GEORGII BUCHANANI PARAPHRASIS

In quartum Librum PSALMORUM.

PSALMUS XC.

Domine, refugium factus es nobis in generatione, &c.

Carm. gen. v.

1 COElitum rector bone, abusq; primis
Sæculis, mundi rudis & juventa,
Qui laborantes ope sublevasti
Semper amicos:

2 Antequam tellus nova parturiret
Montium saltus, tegeretq; montes
Lucidus cœli decor, ante metas
Lucis & umbræ,
Tu manes idem pater orbis, unus
Nec vices rerum patiens, nec ævi
Termino clausus brevis: unus expers
Finis & ortus.

3 At brevis nobis miseræq; vitæ
Fila paulatim tenuas, senecta
Donec in putrem cinerem caducos
Solverit artus.

4 Tempus annorum tibi mille, lucis
Instar hesternæ, fluidiq; puncti,
Nulla decursus quod ubi receisit
Signa relinquit.

5 Nostra vanescit tenues in auras
Vita per siccas velut unda arenas,
Aut velut sensus per opaca ludens
Noctis imago.

6 Herba ceu verno saturata rore
Manè, mox languet medio sub æstu,
Mox humi comis jacet arefactis
Vespere sero.

PSALMUS XC.

7 Præter & vitæ mala tot fugacis,
uæ voluptates vitiant amaro,
Ira turbatis tua ſemper inſtans
Pectora vexat.

8 Quicquid erramus temerè aut malignè,
Quæ timor celat tenebris pudorve,
Tu vides, nec te latet inquieti
Pectoris æſtus.

9 Dum tui pœnas meritas furoris
Mens reformidat, propè cogitatu
Ocyùs vitæ ſpatium citatis
Aufugit alis.

10 Septies denos ſpatioſa in annos
Vita procurrit: quibus eſt ſenecta
Firmior, fermè in decimum ſuperſunt
Ampliùs annum.
Quid ſenectutis memorem labores?
Tranſvolat blandæ breve ver juventæ,
Inquies curis miſeriſq; morbis,
Ocyùs Euro.

11 Deindè quis juſtæ tolerabit iræ
Impetum, ſi jam jubeas nocentes
Pro modo offenſæ numeroq; juſtas
Pendere pœnas?

12 Sic pater, ſic ô numerare fluxæ
Nos doce vitæ ſpatium, caducis
Mens ut à curis revocata, veri
Lumen honeſti

13 Cernat. O tandem, placidus faveniq;
Deſine irarum, propiuſq; ſervis
Semper aſſuetâ tibi lenitate
Conſule feſſis.

14 Fac tuę fructu bonitatis aucti:
Gaudio tandem ſatiemur: ægris
Liberi ut curis reliquos agamus
Suaviter annos.

15 Cedat & lætis fugiens viciſſim
Luctus, exacto modus & labori
Par voluptatis ſubiens amarum
Mitiget ævum.

16 Facta

16 Facta, majestas, opera, amplitudo
Nota sint servis tua, posterisq;
Nota servorum, tua qui libenter
Jussa capessunt.
17 Fac tuæ semper bonitatis ut nos
Splendor illustret, bone rector orbis:
Gratiç aspirans favor actiones
Prosperet omnes.

PSAL. XCI.

Qui habitat in adjutorio alt. &c.

Carm. gen. VI.

1 SI protegendam præsidio Dei
Credas salutem, rem, sobolem, domum,
2 Insana quum sors intonabit,
Si Domini fugias sub umbram,
Securus omnem ferviolentiam
Sortisq; mortisq;, & tetricas minas
Contemne, securus tumultum,
Despicias creperi duelli:
3 E fraude cçca te Deus eximet,
Frangetq; casses insidiantium,
Nec sæviens latè venenum
Lethiferæ patiêre pestis.
4 Expandet alas te super, & suis
Pennis fovebit rebus in asperis:
Certúsq; promissæ salutis
Sub clypei latitabis umbra.
5 Noctis per atræ cæca silentia
6 Non expavescès cæca pericula:
Non luce grassantem timebis
Perniciem, nec aperta bella:
7 Interq; strages mille cadaverum,
Dextrâ, sinistrâ, mille cadaverum,
Periculorum exors propinquam
Incolumis fugies ruinam.
8 Pœnam luentes interea malos
9 Lætus videbis: præsidio Dei
Securus armorum & tumultus,
Ceu validis tegerêre muris.

10 Nec

10 Nec te, nec ædes, vis propiùs tuas,
11 Aut damna tangent. nam Deus Angelos
Custodiæ tuæ salutis
Præficiet, vigiléſq; ad omnes
Motus, viarum qui referent moras:
12 Qui per salébras te manibus ferant,
Ne saucietur pes recussus
Objicibus scopulorum acutis.
13 Securus atras inter & aspides
Deges, ferarum & pignora tigridum:
Tutusq; calcabis dracones,
Et Libycæ catulos leænæ.
14 Observat (inquit) me Deus, unicè, &
Honore nomen prosequitur meum:
Laborioſis hunc vicissim
Incolumem eripiam periclis.
15 Præsens vocanti subsidium feram,
Et imminenti rebus in asperis
Fato eximam: exemptóq; honorum
Eximium decus arrogabo.
16 Faxo virenti robore transigat
Seræ senectæ tempora suaviter:
Meosq; monstrabo beare
Quâ soleam ratione amicos.

PSAL. XCII.

Bonum est confiteri Domino, &c.

Carm. gen. III.

2 TE prædicare, laudibus te prosequi,
Rex alme cœlitum, decet.
3 Seu sol Eoâ luce terras purpuret,
Seu nox tenebris obruat,
Lux prædicantem me tuam clementiam,
Nox audiet constantiam:
4 Nec voce tantùm, sed canorâ barbito,
Sed cymbalo, sed nablio.
5 Operum tuorum tacita cogitatio
Animum jacentem exsuscitat.
Quum facta reputo, gestiunt præcordia
Perfusa dulci gaudio.

6 Opera,

PSALMUS XCIII.

6 O opera! facta ô magna verè! ô sub cavâ
Consilia nube condita:
Consilia cæcis mentibus mortalium
7 Ignota! qui non cogitant
Florere pravos instar herbæ, quam fovet
Sol lenis, humor educat:
8 Mox instar herbæ frigorum afflatu levi
Marcentis evanescere.
9 Tu semper idem permanes, nec sentiens
Rerum vices, nèc temporum:
10 Sceleris amicos ac tuos hostes premet
Ruina inevitabilis:
11 At me fovebis patriâ indulgentiâ,
Crudo vigentem robore:
Et rore mitis balsami vultum imbues,
Roseo juventæ lumine.
12 Oculis malignis qui tuenturme, hostium
Pascam ruinis lumina,
Et impiorum qui creant molestiam
Mihi, lætus excidium audiam.
13 Ceu palma, justus germinabit interim,
Aut cedrus in Libani jugo,
Quam non procellæ, non calor; non frigora
Honore nudant frondium.
14 Quæ planta firmis hæserit radicibus
In æde Domini aut atriis,
Se flore amœno frondibusq; vestiet:
15 Fluxiq; lapsu temporis
Ægræ senectæ damna nulla sentiet,
Onerata largis fructibus:
16 Ut nota cunctis gentibus sit æquitas
Domini potentis: qui meæ
Arx est sálutis una, qui nunquam malæ
Affinis est injuriæ.

PSAL. XCIII.

Dominus regnavit, decorem indutus, &c.

Carm. gen. 11.

1 JAm Dominus rerum imperium suscepit, amictus
Decore multo & dignitate: robore

PSALMUS XCIV.

Jam ſeſe accinxît: Dominus qui mœnia mundi
Firmavit, ullo non movenda ſæculo.
2 Cujus ab æterno ſolium eſt immobile regni,
Ut ipſe, nullas temporum metuens vices
3 Flumina præcipites volvant cum murmure fluctus,
Et æquor undis æſtuet minacibus.
4 Compeſcit Dominus gravidis turgentia nimbis
Flumina, minacis ſternit undas æquoris,
5 Stat fixum, & cunctis manet invariabile ſæclis,
Quodcunq; Dominus ore ſancto protulit.
Quæq; ædem exornant Domini ſacra myſtica, nulla
Oblivionis damna ſeræ ſentient.

PSAL. XCIV.

Deus ultionum Dominus, &c.

Carm. gen. XIV.

1 O Fraudis ultor, ſceleris ô vindex Deus,
Oſtende numen impios contra tuum.
2 O juſte judex orbis expergiſcere,
Meritiſq; pœnis reprime arrogantiam.
3 Quouſq; tandem rector orbis optime,
Seſe ſuperbè jactitabunt impii?
4 Devota ſceleri factio in ſcelere ſuo
Plaudit ſibiq; fabulis ſtultis placet;
5 Tuumq; populum pedibus interim premunt,
Tuam protervè hæreditatem proterunt:
6 Viduam trucidant advenamq; & omnibus
Parente caſſos obruunt moleſtiis:
7 Secumq; muſſant, Hæc Deus non adſpicit,
Nec fanda prorſus & nefanda intelligit.
8 Gens ergo bruta penitus ignorantiâ
Obſeſſa pectus ſomnolentum, diſcute
9 Animi veternum, & cogita tecum, Deus
Qui fecit aurem, ſurdus eſt? qui luminum
10 Formavit orbes ipſe nil videt? vagas
Sine lege gentes recta qui ſequi docet,
Non is ſuorum puniet ſcelera, quibus
Oracla legum ſacroſancta credidit?
11 Arcana noſtri pectoris novit Deus,
Conſilia vana, ſpes inanes, turbidos

12 Æstus. Beatus ille demum quem parens
Erudit amore patrio, legis suæ
13 Cui scita monstrat, rebus in duris aget
Securis ævum, dum paratur impio
Nassa, in lacunam incogitantem quæ trahat.
14 Hæreditatem nec Dominus unquam suam
Ope destitutam negliget, nec impiis
15 Prædæ relinquet, sed tribunal judicum
Ad æquitatis diriget normam suæ:
Vitamq; ad illam dirigent boni suam.
16 Contra scelestos quis mihi auxilium feret?
Mecum impiorum quis premet superbiam?
17 Nam jam sepulchri frigidus sub frigido
18 Cumulo jacerem, nisi Dominus opem mihi
Præsens tulisset, & sua clementiâ
Firmasset animum, & jam vacillantem gradum
19 Fulsisset: & me penè submersum malis
Solatus esset, auxiæq; nubibus
Curæ remotis reddidisset gaudium.
20 Mecum loquebar, Quid sceleftis cum Deo
Commune? scelera legis umbrâ qui sua
21 Tegunt, bonorum fraudulenta qui in caput
Concilia coëunt factione innoxium
Premunt iniquisq; obruunt sententiis:
22 At rector orbis me tuebitur, meæ
Custos salutis, arx meæ fiduciæ,
23 Pro scelere pravis digna reddet præmia:
Suis & ipsos artibus pessundabit
Rerum creator Dominus, ac noster Deus.

PSAL. XCV.

Venite, exultemus Domino, &c.

Carm. gen. 11.

1 EIa alacres cuncti Domini celebremus honores:
Salute partâ Domino agamus gratias.
2 Eia alacres rapiamus iter, mora segnis abesto:
Dominum canorâ personemus barbito.
3 Magnus enim Dominus Deus est: Rex magnus, & om
Longè universis est deis potentior.
4 Ille manu fulcit vastæ penetralia terræ,

Et nube cincta montium fastigia.
5 Ille vagum fecitq;, & factum temperat æquor,
Terramq; salsis innatantem fluctibus.
6 Eia igitur genibus flexis manibusq; supinis,
Dominóq; nostro supplicemus & patri.
7 Noster enim Deus est, nos grex illius: ab uno
Pendemus illo, spiritumq; ducimus:
Si modò non lentam verbis damus illius aurem,
Nec respuamus monita pertinaciter:
8 Nec, velut ad Meribam, me rixis, inquit, acerbis,
Et arroganti provocetis murmure;
Aut, Arabum veluti quondam per inhospita saxa,
Vires rebelli voce tentetis meas.
9 Quum proavi vestri me exploravêre, meamq;
Didicêre factis plurimis potentiam.
10 Illa quater denis mihi natio restitit annis:
Dixiq; semper interim, Hæc gens desipit,
Et mea securas transmittat dicta per aures.
11 Irâ ergo justâ in pertinaces concitus
Juravi, Terræ gens hęc ingrata beatæ,
Promissa amicis commoda haud carpet meis.

PSAL. XCVI.

Cantate Domino canticum, &c.

Carm. gen. x.

1 NOn usitato pangite
Orbis parentē carmine,
Orbis coloni, incognitis
Abusq; terræ finibus.
2 Cantate Dominum, laudibus
Nomen beatum tollite,
Et mente gratâ agnoscite
Vestræ salutis vindicem.
3 Sol quà recurrit, audiant
Gentes Dei potentiam,
Stuporq; dulci gaudio
Perfusa oberret pectora.
4 Namq; unus est verè Deus,
Cunctisq; major laudibus,
Et diis timendis cæteris,

Quos horret error credulus.
5 Vesana gentes cæteræ
Pro diis colunt ludibria:
Dominus potenti dexterâ
Cœlum solumq; condidit.
6 Apparet illi dignitas,
Authoritas, potentia:
Ejusq; têmplâ siderum
Fulgore lucent gloriæ.
7 Tribuite Domino gentium
Terras colentûm sæcula,
Tribuite regi cœlitum
Et robur & potentiam.
8 Tribuite magnitudinem
Tanto decoram numini:
Augusta templi ad atria
Adferte prompti munera.
9 Adeste, pompam adducite,
Et supplices procumbite:
Omnesq; rerum termini
Deum tremant, & diligant.
10 Narrate cunctis gentibus
Regnare Dominum, qui ligat
Orbem catenâ immobili, &
Æquis gubernat legibus.
11 Lætetur æther, gestiat
Tellus, fretum præ gaudio
Exultet, & quicquid freti
Salsas lacunas incolit.
12 Campi virescant avii,
Se cultâ fruge vestiant,
Arrideantq; floribus
Silvæ, & graventur fructibus.
13 Natura rerum gestiens,
Cunctos per artus sentiat
Dei sui præsentiam,
Et prompta jussis pareat.
Jus namq; veniet dicere,
A vi suos ut asserat,
Mundumq; justis legibus
Et veritate temperet.

PSALMUS XCVII.

Dominus regnavit, exult, &c.

Carm. gen. II.

1 IPse sui Dominus regni moderatur habenas:
Lætare tellus continens, & insulæ,
Quas vagus Oceanus refluis complectitur undis,
Cuicunq; cœli subjacetis cardini.
2 Hunc circum umbriferæ nubis prætexit amictus,
Pallenlq; multâ fusca nox caligine.
Apparent famulæ juxtà, firmantq; tribunal
Severitasq; dura, mitisq; æquitas.
3 Antè volant sævùm rutilantes fulminis ignes,
Hostesq; flammis obruunt sequacibus.
4 Fulguribusq; micat late flagrantibus æther:
Attonita tellus intremiscit: montium
Saxa fluunt, rapido ceu cera liquescit ab igne,
A sempiterni pavida vultu numinis.
Terra sui à vultu Domini tremefacta liquescit:
6 Et æquitatem templa cœli prædicant.
Et quicunq; habitant terras ubicunq; remotas
Norêre numen & Dei præsentiam.
7 Illis or[illegible]pudor turpis confundat, inanes
Quicunq; mentis stipites pro diis colunt:
Dumq; sacris placant picti lubricia trunci,
Se gloriantur impio in scelere pios.
Quicquid ubiq; Dei sub nomine credulus error
Honorat, unum adoret, unum diligat.
8 Læta Sion tenebras errorum cernet abactas:
Judæa dulci delibuta gaudio,
Sacrilega aspicies vani sacraria ritus
Eversa, pœnas luere meritas impios.
9 Nam procul à frigens trans ignea mœnia mundi
Tu fræna rerum justus arbiter tenes:
Téq; deos infra longè præcelsior omnes,
Tuiq; obumbras numinis fastigio.
10 Ergo Deum quicunq; pio complectere amore,
A scelere mentem contine puram & manum.
Nam Domino cordi est pietas, vitamq; bonorum
Avi tuetur impiæ tyrannidis.
11 Et lætum offundit lumen cultoribus æqui,

Et pura ſceleris corda recreat gaudio.
12 Vos quibus eſt cordi reverentia juris & æqui,
Gaudete, Domini ſpe favoris ac opis
Securi: gratóq; Deum ſuper æthera cantu,
Sanctumq; nomen ejus uſq; tollite.

PSAL. XCVIII.

Cantate Domino cant. &c.

Carm. gen. x.

1 NOn uſitato carmine
Rerum parentem pangite,
Virtute qui victoriam
Non uſitatâ rettulit.
Suâ ipſe ſolus dexterâ,
Externæ opis nil indigus,
Nos liberando, poſteris
Miranda geſſit ſæculis.
2 Senſere gentes impiæ
Bello Dei potentiam:
Pœnas luendo, judicem
Sensêre juſtum & vindicem.
3 Promiſſa ſolvit optimâ
Fide Iſaci nepotibus,
Partę ſalutis teſtibus,
Totius orbis incolis.
4 Huic ergo læti pſallite
Totius orbis incolæ:
Hunc ferte in aſtra laudibus,
Lætis tubæ & clangoribus.
5 Laudate Dominum barbito,
Nerviſq; carmen jungite:
6 Leniſq; tibiæ modis
Adſit ſonora buccina.
7 Teſtetur æquor gaudium
Et quicquid æquor occulit:
Orbiſq, terræ geſtiat,
Et quicquid orbis educat.
8 Exultet unda fluminum,
Leni ſuſurrans murmure:
Monteſq; læti plauſibus

Deum venire gaudeant.
9 En ipse Dominus advenit,
Cunctis ut orbis incolis
Det æqua justus præmia,
Et facta plectat impia.

PSAL. XCIX.

Dominum regnavit, irasc. &c.

Carm. gen. 11.

1 JAm regnum Dominus, spirituum piis
Qui dat jura choris, suscipit: impiis
Horror terrificet pectora gentibus:
Tellurem quatiat tremor.
2 Nec tantum Solymæ vim Dominus sui
Fecit conspicuam numinis, & suę
Majestatis opes cernere finibus
Terrarum dedit ultimis.
3 Ergo te meritis tollat honoribus,
Augustum celebret gens hominum tuum
Nomen, qui salubri temperie modum
Sceptris constituas tuis.
[illegible]lectæ soboli qui populi tui
Jus nullis dederis mobile sæculis:
Frænas justitiæ qui moderamine
Æquali genus Isaci.
5 Sublimem Dominum laudibus & Deum,
Solus qui liquido regnat in ęthere,
Ferte, & scamna pedum (sanctus enim Deus
Est noster) veneramini.
6 Huic Moses & Aron, & Samuel bonus
Docti legitimis tingere victimis
Aras, consilium quum peterent, data
Sæpè oracla petentibus.
7 De pila tereti nubis eis dabat
Responsa ambiguis sollicito metu,
Legum quòd monitus pactáq; fœdere
Servassent stabili fide
8 Aurem supplicibus tu facilem dabas,
O rerum genitor maxime & optime,
Indulgensq; bonis, & scelerum simul

Vindex, durus in impios.
Sublimem Dominum tollite laudibus,
Solus qui liquido regnat in æthere: &
Montem quo colitur (sanctus enim Deus
Est noster) veneramini.

PSAL. C.

Iubilate Deo omnis terra, &c.

Carm. gen. XXIII.

1 ORbis omnes incolæ
A sole Eoo ad hesperum
2 Jubilate, & optimo
Rerum parenti plaudite
Mente lætâ, & ritibus
Servite puris numini.
Gestientes gaudio
Adite sancta limina.
3 Ille noster est Deus,
Noster parens & conditor.
Non enim nos finximus
Ipsi, sed illius sumus,
Qui levi de pulvere
Alit creatos, & regit.
4 Ad fores ergo illius
Adite læti, gratias
Agite: festis laudibus
Benignitatem pangite.
Prædicate cæteris
Nomen beatum gentibus.
5 Nam benignitas Dei,
Et in suos clementia,
Clausa nullo est termino.
Et firma stat pactis fides
Posterorum posteris
In sempiterna sæcula.

PSAL. CI.

Misericordiam, & judicium, &c.

Carm. gen. V.

1 TE salus rerum cano, qui precanti
Lenis irarum es, facilisq; flecti;

PSALMUS CI.

Impiorum idem tetricus rebelles
Frangere faſtus.
2 Huc meæ vires vigilant, labores
Huc ferent omnes, opis in tuæ ſpem
Semper ut caſtis domus inſtitutis
Culta niteſcat.
3 Si ſalutarem mihi tu ſerenus
Porrigis dextram, tibi corde puro
Serviam: fraudum, ſceleriſq; pura
Serviet aula.
Nec mihi exemplum ſtatuam ſequendum,
Litibus ſi quis miſeros iniquis
Vexet, aut cauſam teniis clientis
Prodidit hoſti.
4 Sponte qui pravis ſtudiis inhæret,
Sit procul: ſævi ſceleris miniſter
Candidos nunquam mihi cenſeatur
Inter amicos.
5 Quiſquis incautum lacerat ſodalem
Clam venenato jaculatus ictu,
Perſequar, plectam, penituſq; ab imâ
Stirpe revellam.
Nec meæ menſæ dapibus fruetur
Mentis elatę tumor, arroganſq;
Vultus, & cunctos veluti minores
Lumine ſpernens.
6 Veritas ſimplex quibus eſt amori,
Hos amo, amplector, video libenter:
His mihi ſeros ſociis ſenectus
Impleat annos.
Integer vitæ mihi ſit miniſter:
7 Tecta non intret mea fraudulentus:
Nemo mecum intra mea commoretur
Limina mendax.
8 Impios longè (mora nulla) terræ
Finibus pellam: procul omne monſtrum
Civitas ſancta ut Domini releget
Flagitiorum.

PSALMUS CII.

Domine exaudi orationem, &c.

Carm. gen. XIII.

2 EXaudi genitor ſancte meas preces,
Clamoriſq; ſonum percipe lugubris:
3 Neu vultum miſero ſubtrahe, cladibus
Omni ex parte prementibus.
Aures ſuppliciis nunc adhibe meis:
Da votis facilem te, pater optime,
Et preſtò celerem porrige dexteram,
Et præſenti ope ſubleva.
4 Ceu fumi nebulæ tempora tranſvolant,
Ut lentis coquitur torris ab ignibus,
Paulatim tacitus ſic dolor aridis
Humorem ebibit artubus.
5 Dum luctu crucio me dapis immemor,
Ut ſecta è viridi gramina ceſpite
Arefcunt nimio torrida ſole, cor
Exſuccum mihi tabuit.
6 Crebrò ſic remeans ſpiritus ilia
Tendit, ſic gemitus pectora concutit
Mœſtus continuò, tabida uti cutis
Jam vix hæreat oſſibus.
7 Ut ſaltus habitans cuculus avios,
Aut tectis latitans noctua dirutis,
8 Aut turtur viduus, ſolus, inops, dies
Et noctes vigiles gemo.
9 Dum ceu ludibrium rideor improbis,
Irriſumq; petunt fraude nefaria.
10 Nec panis cinere eſt gratior arido, &
Potum tempero fletibus.
11 Iſtis ira malis me cumulat tua,
Qui me ſuſtuleras ex humili loco,
Sublimi graviùs rurſus ut è gradu
Tractum, præcipitem dares.
12 Ut ſero in tenebras umbra crepuſculo
Vaneſcit, celeres deproperant dies
In mortem, veluti ſub medio die
Fœnum, corpus inaruit.
13 At te perpetuis ſæcula ſæculis

N. Aentem,

Nectentem, volucris non fuga temporis
Carpit, nec memorem nominis obruet
Famam posteritas tui.
14 Tandem surge pater, tecta Sionia
Jam lenis placido respice lumine:
Jam pleno redeunt tempora circulo,
Promissumq; ferunt diem.
15 Jam servi lapides respiciunt tui
Dissectos faciles, sparsaq; rudera,
Inculticq: soli jam miserabilem
Versâ mente dolent vicem:
16 Ut vertat populos terror in exteros,
Ut nomen Domini sit celebre omnibus
Et numen, trifidum quà colitur solum,
Formidabile regibus:
17 Versam restituet quum Solymam, suæ
Majestatis opes quum dabit adspici:
18 Luget tûm miseris quum querimoniis
Flectet se, & prece supplice.
19 Scribentur tabulis ista fidelibus,
Seris ut Domini nota nepotibus
Sit laus, nec senium prodita posteris
Nôrit gloria sęculis.
20 De sanctis adytis ætheriæ domus,
Templi sepositis de penetralibus,
Cœlestis Dominum non piguit soli
Curas respicere ad leves.
21 Nexorum ut gemitus audiat, & neci
Addictos tetricâ compede liberet:
22 Laudes ut Solymæ templa Deo sonent,
Et nomen recinat Sion
23 In cœtu celebri. Tum procul ultimis
Terrarum populi finibus exciti
Huc sacra ferent, & Domino dabunt
Reges munera supplices.
24 Quamvis in medio curriculo meum
Robur comminuit, destituit manum,
Atq; ævi spatiis tempora lubrici
Contraxit brevioribus:
25 Clamabo tamen, ô mi Deus unice

PSALMUS CIII.

In vitæ medio ne ſtadio brevem
Curſum ſiſte rotæ; quantulũ ad ultimã
Jam metam ſupereſt mihi?
Te nunquã brevibus clauſa recurſibus
Aſtrorum, ſenio conficiet dies:
26 Tu terræ ſtabilis mole, volucribus
Tu cœli prior ignibus.
27 Illis interitus ſtant ſua tempora:
Tu nullo interitum tempore ſenties.
Annorum ſeries cætera deterit,
Ut veſtis teritur vetus,
Ut detrita novis pallia veſtibus
Permutat locuples; ſic abit & redit,
Et mutat facies imperio tuo
Mundi dædala machina.
28 At tu, qui fueras, ſemper es, atq; eris:
In teipſoq; habitas: nec varias vices
Decurſo patiens tempore, permanes
Metæ ſæcula neſcia.
29 Sed ſervi ſoboles, & ſobolis tui
Servi poſteritas, per ſeriem tuis
Tecum perpetuis æmula ſæculis,
Ævi tempora tranſigent.

PSAL. CIII.

Benedic anima mea Domino.

Carm. gen. v.

1 SIt parens rerum mihi carmen: illum
Vox canat, ſenſus petat, & remotis
Quiſq; eſt fibris vigor, & ſacratum
Nomen honoret.
2 Mens Deo laudes cane, redde grates
Mens Deo: nullis benefacta ſæclis
Excidant, & quæ tribuit benignã
Munera dextrã.
3 Qui ſcelus tollit maculoſum, & ægros
4 Sanat angores, animoq; vires
Reddit, & vitæ properante fato
Prorogat annos.
5 Qui manu larga tibi plura donat

Or

PSALMUS CIII.

Ore quàm poſcas, animo vel optes:
Servat ac in morem aquilæ, virentem
Flore juventam.
6 Integer judex, ſcelerumq; vindex,
Tradidit ſancto ſua jura Moſi:
7 Iſaci prolem docuit piarum
Dogmata legum.
8 Lenis & blandus, dare dona largus,
9 Tardus iraſci: neq; ſempiternæ
Sævit offenſæ memor, aut perennes
Ardet in iras.
10 Nec modus pœnæ numeriſve noſtris
11 Æquus eſt culpis: bonitas redundat
Latiùs terræ plaga quàm remoto
Diſtat olympo.
12 Tam procul noſtri maculas removit
Criminis, quàm ſe procul a cubili
Gaditano ſol oriens Eois
Exerit undis.
13 Qualis in natos placidi parentis
Lenitas, talis Domini benigni eſt,
Quiſquis illius pietate verâ
Nomen adorat.
14 Tu ſinus mentis penitus repoſtos,
Tu pater noſti penetrale cordis:
Quippe nos terræ memor è rubenti
Pulvere factos.
15 Herba ceu, lactens pueri venuſtas
Prodit, occultóq; adoleſcit ævo,
Donec ut fœnum cadat arefactum
Falce ſenectæ.
16 Inſtar aut floris Tyrio comantis
Murice, ut vultu modicè ſereno
Riſit, afflatu tepidi repente
Concidit auſtri.
17 Sed Dei æternâ bonitate in ævum
Tutus æternum, remanet piorum
Cœtus, & longâ ſerie propago
Sera nepotum:
18 Si nec æternas violabit icti

Ore

Fœderis

Fœderis leges, memoriq; jussa
Mente servavit, refertaq; vitâ
Puriter acta.
19 Ille flammantis super alta cœli
Culmina immotum solium locavit,
Et suo nutu facilè universum
Temperat orbem.
20 Angeli jussis Domini ministri,
Sub jugum jus est quibus & potestas
Cuncta cogendi, Domino Deoq;
Pangite laudes.
21 Quiq; castrorum comites meretis
Sub ducis tanti imperio, audientes
Sedulò dictis, Domino Deoq;
Pangite laudes.
22 Quæq; per vastos ubicunq; fines
Imperî pollens opifex creavit,
Plaudite, auctori Domino Deoq;
Pangite laudes.
Mens Deo grates cane: redde grates
Mens Deo: hunc sensus petat, & remotis
Quisquis es fibris vigor, & beatum
Nomen honoret.

PSAL. CIV.

Benedic anima mea Domino.

Carm. gen. 1.

2 TE retum Deus alme canam, Dominumq; patremq;
Magne parens, sancta quàm majestate verendus!
Ætheris æternas rector moliris habenas!
Te decor, auratis ambit te gloria pennis,
Et circumfusum vestit pro tegmine lumen.
3 Tu tibi pro velo nitidi tentoria cœli
Et liquidas curvo suspendis fornice lymphas:
Et levibus ventorum alis per inania vectus,
Frænas ceu celeres volitantia nubila currus.
4 Apparent accinctæ auræ flammæq; ministræ,
Ut jussa accipiant, Stat nullo mobilis ævo
Terra, super solidæ nitens fundamina molis,
6 Pollenti stabilita manu terra obruta quondam

Fluctibus

PSALMUS CIV.

Fluctibus, ut fuso super ardua culmina velo:
7 Sed simul increpuit tua vox, tonitruq; tremendo
8 Insonuere auræ, paulatim ascendere montes
Cernere erat, sensimq; cavas subsidere valles,
Inq; cavas valles trepidas decurrere lymphas.
9 Néve iterum immissâ tellus stagnaret ab undâ,
Limitibus compressa suis resonantia plangit
Littora, præscriptas metuens transcendere metas.
10 Tum liquidi fontes imis de collibus augent
Flumina, per virides undas volventia campos:
11 Unde sitim sedent pecudes, quæ pinguia tondent
Pascua, quiq; feris onager saxa invia silvis
12 Incolit. hîc levibus quæ tranant aëra pennis,
Per virides passim ramos sua tecta volucres
Concelebrant, mulcentq; vagis loca sola querelis.
13 Tu pater aërios montes camposq; jacentes
Nectare cœlesti saturas, fœcundáq; rerum
Semina vitales in luminis elicis oras:
14 Unde pecus carpat viridis nova pabula fœni:
Unde olus humanos geniale assurgat in usus:
Quæq; novent fessas cerealia munera vires:
15 Quæq; hilarent mentes jucundi pocula vini,
Quiq; hilarent vultus succus viridantis olivi.
16 Nec minùs arboribus succi genitabilis humor
17 Sufficitur. cedro Libanum frondente coronas,
Alitibus nidos. abies tibi consita surgit,
Nutrit ubi implumes peregrina ciconia fœtus.
18 Tu timidis montes damis: cava saxa dedisti,
Tutus ut abstrusis habitaret echinus in antris.
19 Tu lunæ incertos vultus per tempora certa
Circum agis: puroq; accensum lumine solem
Ducis ad occiduas constanti tramite metas:
20 Inde superfusis cuncta involventibus umbris,
Per tacitas spargis nocturna silentia terras.
21 Tum fera prorepit latebris, silvisq; relictis
Prædator vacuis errare leunculus arvis
Audet, & è cœlo mugitu pabula rauco
22 Te patrem exposcit: dein rursus sole renato
Abditur occultis prædatrix turba cavernis:
23 Inq; vicem subeunt hominumq; boumq; labores,

Donec

Donec ſera rubens accendat lumina veſper.
24 Sic pater in cunctos didis te commodus uſus.
Nec tantùm tellus, genitor, tua munera ſentit,
25 Tam variis fœcunda bonis: ſed & æquora ponti
Fluctibus immenſas circumplectentia terras,
Tam laxo ſpatioſa ſinu: tot millia gentis
Squamigeræ tremulâ per ſtagna liquentia caudâ
26 Exultant: tot monſtra ingentia & horrida viſu
Veliferas circumnant puppes: grandia cete
Effingunt molles vitreo ſub marmore luſus.
27 Atq; adeò quæ terra arvis, quæ fluctibus æquor
Educat à te uno pendent, pater optime, téq;
Quæq; ſuo proprium poſcunt in tempore victum.
28 Te magnam pandente manum, ſaturantur abundè
29 Omnia: te rurſus vultum condente, fatiſcunt;
Te tollente animam, ſubitò exanimata recurrunt
30 In cinerem: inſpirante animam te denuò, ſurgit
Illico fœcundæ ſobolis generoſa propago,
Et deſolatas gens incolit aurea terras.
31 Sic eat: ô nullo regnet cum fine per ævum
Majeſtas divina: ſuúmq; in ſæcula lætus.
32 Servet opus Deus, ille Deus, quo territa tellus
Concutiente tremit, montes tangente vaporant,
Fumiferâ trepidum nebulâ teſtante pavorem.
33 Hunc ego, dum vivam, dum ſpiritus hos reget artus,
34 Uſq; colam: tantum ille meas faciliſq; bonuſq;
Accipiat voces: nempe illo oblector in uno.
35 At vero impietas planè extirpetur ab ima
Radice, & ſcelerum ſtirps nulla repullulet: ac nos
Te rerum Deus alme patrem Dominumq; canemus.

PSAL. CV.

Confitemini Domino, & invoc. &c.

Carm. gen. XXVI.

1 CAnite Dominum, & invocate nomen ejus: exteris
Facta gentibus per orbem prædicate illuſtria.
2 Ille ſermo, carmen ille, & illius miracula,
3 Nomen ejus, numen ejus, una nobis gloria.
Hunc amantium, & hunc petentum palpitet cor gaudio.
4 Robur ejus, pignus ejus ſacroſanctum roboris

Petite

PSALMUS CV.

Petite: vultum ejus beatum continenter quærite.
5 Subeat animum, quanta noſtris edidit majoribus
Signa, quæ portenta: legum ſcita quæ reliquerit,
6 Vos Abrami, vos Jacobi poſteri, ſervi Dei
Separati, ſorte lecta natio, vos alloquor.
7 Ille rerum rector unus, orbis unus arbiter,
8 Pacta noſtris firma ſervat facta cum majoribus.
Verba meminit: mille ſancta in ſæcla nectit fœdera
9 Icta primitus cum Abramo, deinde jurata Iſaco:
10 Iſaci ſancita nato, lege non mutabili:
Poſteriſq; ſempiterno roborata vinculo:
11 Quum tibi Chananæa (dixit) arva ſorte dividam
12 Turba numero parva quamvis advena illic degeret,
Aucta nondum ſtirp' longis temporum decurſibus.
13 Regna quanquam & nationes exul errans verteret;
14 Hos tamen Dei benigna fovit indulgentia:
Vimq; duram præpotenti dextrâ ab illis arcuit:
Et minis reges potentes tetricis compeſcuit.
15 Ne mihi (inquit) conſecratos, ne mihi unctos tangite:
A meis, moneo, prophetis abſtinete injuriam.
16 Quum famem voracē in orbem contumacē induceret,
Gentibuſq; alimenta latè noxiis ſubduceret,
17 Prævium miſit miniſtrum Nili ad arva fertilis;
Filium pulchræ Rachelis mango turpis vendidit:
18 Carceris latuit tenebris, crura vinctus compede,
19 Somnii donec ſoluti nota regi veritas,
20 Crura ferro liberavit: ſolvit animum crimine:
21 Et novâ ſortis benignæ jam viciſſitudine,
Regiorum ſervulorum ſervus antè ignobilis,
22 Fræna rerum tractat unus nuper è cuſtodia
Miſſus, aulæ purpuratos nunc coërcet vinculis:
Et ſenum juvenis ſeveræ preſidet prudentiæ.
23 Iſaci tandem propago culta linquens patria,
Pinguis ad fluenta Nili caſtra fixit advena.
24 Ac Deo fovente, lętâ ſtirpe ſic refloruit,
Viribus brevi ut prĕiret inquilinus incolas.
25 Tum Phari rector ſuperbæ mente versâ Abramidas
Fraude molitus nefandâ ſtirpitus revellere:
26 Circulo donec voluto deſtinati temporis,
Legifer cum fratre Moſes miſſus eſt divinitus.

27 Ac

27 Ac Pharon Phariq; regem terruit miraculis.
28 Ergo natura, imperantis non rebellis jussibus,
Vestiit polum tenebris,& solum caligine
Condidit,ceu nocte cæcâ sole jusso cedere :
29 Unda decolor cruoris tabe rivos polluit,
Squameæq; strage gentis inquinavit littora.
30 Terra felix ante frugum, more nunc præpostero,
Turpibus fœcunda ranis squalet: ipsa regia
Fœta ranis, ipsa regum fœta sunt cubilia.
31 Fusâ deinde nube densâ musca Memphin occulit :
Et pediculorum ubiq; fœda erant examina.
32 Instar imbrium ruebat mista flamma grandini.
33 Arbores nudans comantes fronde, flore, fructibus.
34 Quod reliquit atra grando, mox locusta perdidit:
35 Bruchus abstulit, locustas quod voraces fugerat.
Tot malis subinde sævis icta Nili regia,
Quum ferox non mitigaret contumaces spiritus,
Dira populum mox in ipsum versa pœna sæviit.
36 Prima pignorum repentè per penates omnium
Occidêre: cuncta planctu, cuncta fletu personant.
Rege tandem pertinace cladibus perterrito,
37 Sancta Memphin gens reliquit, jam tyranno libera,
Dives auro argenteisq; barbarorum poculis ;
Nec tot inter millia ullum languor attentaverat.
38 Ergo Nili jam pavore liberata regia,
Voce, vultu plausibúsq; præferebat gaudium.
39 At parens memor benignus gentis electæ sibi,
Per siticulosæ arenæ vastitatem imperviam
Castra nubis texit umbrâ, luce noctem luridam
Ignium latè coruſco temperavit lumine.
40 Arva, victum cùm rogarent, texit imber alitum :
Panis impluit per auras moræ densæ grandinis :
41 Petra jussa fudit undas: deq; rupis viscere
42 Antè sicca solitudo flumen hausit: Scilicet
Fœderis parens benignus immemor nunquam sui,
Quod sibi caro cum Abramo sempiternum fecerat.
43 Sic parentum stirps piorum, tuta ductu numinis,
Arva liquit fraudulenta perfidi Pelusii :
44 Occupatis efferarum nationum sedibus
Tradidit Deus labores impiorum eis carpere :

45 Sancti-

45 Sanctiones ut tenerent ſacroſancti fœderis,
Et piarum ad juſſa legum facta cuncta fingerent.
Laus, honor, decuſq; regi ſempiterno cœlitum.

PSAL. CVI.

Confitemini Domino quoniam, &c.

Carm. gen. XIV.

1 LAudate Regem cœlitũ, regem bonum,
Suiſq; nullo non benignum tempore,
2 Quis facta verbis æquet? eloquentiã
Quis aſſequetur illius potentiam?
3 O ter beatos æqui amantes, & tuæ
Præſcripta legis qui tuentur jugiter!
4 Memento noſtrî facilis & favens, tuum
Proſpicere populum quâ ſoles clementiâ:
Et me reviſe lenis ac ſalutifer,
5 Ut ſeparati tibi bonis populi fruar;
Carpamq; lætus quo fruuntur gaudio,
Hæreditatiq; comes applaudam tuæ.
6 Sceleſta proles cum ſceleſtis patribus
In te rebelles multa iniqua fecimus:
Abominanda, dira perpetravimus.
7 Nam nec tyranni Ægyptii ex ergaſtulo
Noſtri parentes liberi per te, tua
Oſtenta graviter ponderarunt, nec tuæ
Meminêre gratis mentibus clementiæ:
Sed propter undas æquoris rubri, duces
Adverſus animis turba contumacibus
8 Obmurmuravit. At parens malis bonus
Pœnas remittis, ut tuam clementiam
Agnoſcat orbis, & tremat potentiam.
9 Nam comminanti ceſſit unda fluctuum:
Suſpenſa moles hinc & inde per ſali
Tranquilli arenas aridam dedit viam,
Ceu ſolida campis figerent veſtigia:
10 Donec tyranno liberati & hoſtium
Crudelitate, tuta tuti littora
11 Tenuêre. at hoſtes vorticoſo gurgite
Abſorpſit unda, cladis ut nec nuncius
12 Supereſſet. Illic tum ſalutis compotes,

Fidemq;

Fidemq; verbis præbuêre, & cantibus
Cecinêre festis numinis potentiam.
13 Metu repulso, protinus lascivia
Animos rebelles perculit: nec ampliùs
Meminêre signa nec pericla pristina:
14 Repentè pravâ perciti libidine
Arsêre, verbis & Deum procacibus
Iræ impulerunt fræna justæ solvere:
15 Ac flagitatos impiè dedit cibos,
Justisq; pœnis impios coërcuit.
16 Nec pœna mentes nec benignitas feras
Mollire potuit, quin procaciter ducem
Ducisq; fratrem peteret æmulatio,
Et freta studiis semper ambitio malis.
17 Sed factiosos terra vasto condidit
18 Sinu dehiscens, flammeiq; gurgitis
Torrens vorago devoravit impios.
19 Nec noxiorum monita tot pœnis modum
Gens prava sceleri fecit. Horebi in jugo
(Proh facinus!) ante imaginem bovis Dei
20 Imago sese stravit, & fronde saturi
Simulacra tauri coluit instar numinis;
21 Partæ salutis nuper ingrata, immemor
Miraculorum in urbibus Niloticis,
22 Et fluctu eodem sospites se, subrutos
Hostes superbos vorticosis æstibus.
23 Ergo scelestos ira justa perdere
Ibat, furenti ni Deo carum caput
Pro gente Moses obtulisset, & prece
24 Frænasset iras. Nec tamen turbę furor
Illic quievit, expetitum tam diu
Uber feracis sprevit agri: nec fidem
Mosi docenti, pollicenti nec Deo.
25 Habuit: tumultu castra complens respuit
26 Imperia: donec ille munificus parens
Delere promptus inter invia montium
27 Toties rebelles, extulit dextram, & genus
Per nationes impias disperdere
28 Jam destinarat: ante sculpta numina
Iterum protervi procidêre, & mortuis

Diis thura, lectáſq; immolarunt hoſtîas:
29 Deum ſceleribus provocaverunt novis,
Iramq; rurſum exaſperarunt vindicem:
30 Juſta incitatus donec irâ Phineas
Ferro ſceleſtam puniit licentiam,
Et ſævientem dexteram compeſcuit
31 Domini, ſibiq; peperit æternum decus,
Quod nulla ſileant poſterorum ſæcula.
32 Nec contumaces ſupplicia tot ſpiritus
Coërcuerunt, Meribæ ad undas quin Dei
33 Rurſus furorem accenderent: nec publico
Moſes furore liber etiam incredulâ
Oratione vertit iram numinis
34 In ſe. Potiti deinde pactis finibus,
Nec impiarum ſemen omne gentium
Diſperdiderunt funditus, nec juſſibus
Rectè monentis paruerunt numinis:
35 Sed ſe profanis miſcuêre gentibus,
Didicere ritus, ſervière ludicris
36 Diis: ac eorum mancipati cultibus,
Tenuêre puras, à ſcelere nullo manus.
37 Quippe immolarunt filios ac filias
38 Ad dæmonum aras: & ſuæ propaginis
Tinxêre ſculptos ſanguine innocuo deos,
Terramq; ſanctam polluerunt cædibus.
39 In ſcelera proni abominanda, dum ſuæ
40 Manus adorant opera, patrium Deum
41 Juſtas ad iras provocarunt, ut ſuam
Hæreditatem abominatus impiis
In ſervitutem manciparet hoſtibus:
42 Quorum ſevero penè contriti jugo,
Poſuêre ſævam ſpiritus ferociam.
43 Ac liberati ſæpè Domino vindice,
Rurſus rebelles ſpiritus in vindicem
Sumpsêre: rurſus ob ſcelera pœnas ſua
44 Dedêre, mitis nec Dei bonitas tamen
In rebus arctis innocentium à prece
45 Avertit aurem: fœderis memor ſui
Pœnas remiſit lenis & placabilis.
49 Quin & ſuperba corda gentis barbaræ,

Cui ſerviebant dirutâ jam patriâ,
Lenivit: animos omnium ut perſtringeret
Imago ſortis flebilis vel hoſtibus.
47 Tu nos tuere Domine noſter & Deus,
Et è profanis gentibus recollige:
Ut te canamus, nomen ut ſanctum tuum
48 Celebremus unum: populus omnis ut ſimul
Dicat, Deo, quem poſteri Abrami colunt,
Sit laus, honorq; in ſæculorum ſæcula.
Amen, amen.

GEORGII BUCHANANI PARAPHRASIS

In quintum Librum PSALMORUM,

PSALMUS CVII.

Confitemini Domino quoniam, &c.

Carm. gen. 1.

1 CAntemus Dominumq; bonũ, facilemq; parentem
Cujus habet nullas larga indulgentia metas.
2 Hunc grato ſimul ore canãt, quos dira tyranni
Quũ premeret, ſævo incolumes ex hoſte recepit
Et juga captivo excuſſit ſervilia collo.
3 Perq; feras gentes ſparſos, quà ſurgit ab undis
Et quà diverſas abiens ſe condit in undas
Phœbus, ab arctoç campis glacialibus urſæ
Collegit, tepidoq; domum revocavit ab auſtro.
4 Per ſteriles ſaltus & inhoſpita ſaxa vagantes,
Quà nulla ad cultas ducunt veſtigia terras,
5 Fracti animos mœrore, inopes undç̃q; cibiq;,
Auxilium miſeris imploravêre querelis:
6 Audiit orantes, & opis miſeratus egenos,
Omnibus exolvit mœrentia pectora curis.
7 Monſtravitq; viam cultas quæ ferret ad urbes.
8 Ergo canant Dominumq; bonum, facilemq; parentem
Et latè ignotis pandant facta inclyta terris.
9 Quippe ſitim victúq; famem compeſcuit ęgram,
Reddidit & membris vires, animoq; vigorem.

10 Qui

PSALMUS CVII.

10 Quiq; Dei monitis ingratâ mente relictis,
11 Carceris in tenebris & cæcâ nocte jacebant,
12 Quum tremerent gelidæ exanimes formidine mortis,
13 Afflictiq; malis humiles fractiq; jacerent,
Auxilium miseris imploravêre querelis:
Audiit orantes, & opis miseratus egenos,
Omnibus exolvit mœrentia pectora curis.
14 Vincla manu validâ rupit, mortisq; timorem
Reppulit, & tetris pavidos eduxit ab umbris.
15 Ergo canent Dominumq; bonum, facilemq; parentem,
Et latè ignotis pandant facta inclyta terris:
16 Liminâq; & portæ qui claustra refregit ahenæ.
17 Deliciis animi vires quum stulta libido
Affligit, corpusq; gravi languore solutum
18 Stultitiæ pendit pœnas, & morte propinquâ
Rejiciunt omnem fastidia marcida victum,
19 Auxilium miseris qui imploravêre querelis,
Aspicit orantes, & opis miseratus egenos,
Omnibus exolvit mœrentia pectora curis:
20 Ereptisq; suo lethi de limine verbo,
Restituit lætumq; novat per membra vigorem.
21 Ergo canant Dominumq; bonum, facilémq; parentem,
Et latè ignotis pandant facta inclyta terris:
22 Et meritis cumulent memores altaria donis,
Et gratâ acceptam testentur voce salutem.
23 Qui mari fluctisonum sulcat, curvisq; carinis
Admovet externas vaga per commercia gentes,
24 Non ignota illi divina potentia, nec quæ
Monstrat in immenso miracula sæpè profundo.
25 Quum jubet, irrumpunt venti stridente procellâ,
26 Et mare nunc spumis canentibus astra lacessit,
Et nunc tartarei subsidit ad ima barathri:
27 Pallent ora, metus trepidantia pectora pulsat,
Et velut oppressis vino vestigia nutant:
Callida nec cani juvat ars aut cura magistri;
28 At Dominum ut mœstis imploravêre querelis:
Exaudit trepidos, & opis miseratur egenos.
29 Jam venti ponunt, stratâq; æqualiter undâ,
Arrident taciti tranquilla silentia ponti.
30 Jam positâ lęti gaudent formidine nautæ,

Cum

Cùm laceræ optatum portum tetigêre carinæ.
31 Ergo canant Dominumq; bonum, facilemq; parentem
Et latè ignotis pandant facta inclyta terris.
32 Hunc populi cœtus laudent, sanctiq; senatus
33 Concilium super astra ferat, qui flumina siccat,
Et riguos passim rivis bullantibus agros.
Fontibus occlusis sitienti damnat arena:
34 Et fœcunda, sui rabta obscelerata coloni,
Arva jubet salsis subitò sterilescere glebis.
35 At contra in sterili campo malè pinguis arenæ
Stare lacus, pingues; facit stagnare paludes:
Et fluviis sicco, rivisq; fugacibus agros
36 Irrigat, atq; inopi transmittit habere colono:
Quiq; novas sanctis moderetur legibus urbes,
37 Et scrobibus credat vites, & semina sulcis,
Unde legat dulces maturo in tempore fructus,
38 Quos pater omnipotens alit, & proventibus auget
39 Assiduis pecorum fœtus. Ubi nescia rursus
Commoda fortunæ modicè mens ferre secundæ,
Fræna dedit vitiis, retrahit sua munera justus
40 Arbiter: indomitos animos & corda superba
Cladibus affligit: sævis punire tyrannis
Tradit, & ignavo petulans sub principe vulgus
Contemptum, populis prædam jubet esse propinquis
Perq; inopes victus terras traducit, ubi antè
Nulla hominum tritam monstrant vestigia callem.
41 Avertit mala pauperibusq; animiq; modestis,
Atq; hilares multâ fœcundat prole penates.
42 Hæc spectant gaudentq; boni: malè conscia mussat
43 Turba metu. Ast, animi quibus est solertia, curâ
Assiduâ volvunt, memoriq; hæc mente recondunt,
Luceat ut cunctis Domini clementia terris.

PSAL. CVIII.

Paratum cor meum Deus, &c.

Carm. gen. 11.

2 MEns invicta malis, animi vigor integer, orbis
Te voce, rector, te celebrabit lyrâ.
3 Eia agè, depositis mens expergiscere curis:
Et tu canora barbitos cum nabliis.

Oqu

PSALMUS CIX.

Ocyùs aurorę quàm lucifer excitet ignes,
Aurora cantus quàm volucrum exuſcitet,
4 Te pater alme canam: populos tua facta per omnes,
Quacunq; tellus panditur, vates feram.
5 Nam tua ſiderei bonitas faſtigia cœli,
Fidéſq; tractus nubium ſupervolat.
6 O Deus auguſtum nitido caput exere cœlo:
Oſtende terris gloriæ jubar tuæ.
7 Eripiaſq; tuos gelidi formidine lethi
Præſens, & opifer invocantes audias.
8 Audiit, ex adytóq; Deus flammantis olympi
Vocem rependit gaudii prænunciam.
En tibi frugiferos Sichimæ diſpertiar agros:
Vallem Sucothi metiar decempedâ.
9 Nonne mihi parent Jacobi pignora, quiſquis
Vel pecore tondet arva, vel vomere ſecat?
10 Oppida ſub pedibus Syriæ calcabo ſuperbæ,
Moabum, Idumen, & Palæſtinas domos.
11 Quis mihi pandet iter munitas ductor ad arces?
Muros Idumes divitis quis diruet?
12 Quis? niſi tu noſtræ gentis Deus unice tutor?
Qui nos premendos hoſtibus reliqueras,
Offenſus vitiis pravis: nec in arma ruentes
Noſtros præibas dux, ut antè exercitus.
13 Nunc pater auxilium rebus bonus adfer in arctis,
Humana fallax credulos ſpes decipit,
14 Te duce, victrici decorati tempora lauro,
Pedibus prememus hoſtis arrogantiam.

PSAL. CIX.

Deum laudem meam ne tacueris, &c.

Carm. gen. 11.

2 NE ſileas, ne diſſimula mea gloria, néve
Sine veritatem ſupprimi mendacio.
Me ſcelerati oris fraus, & crudele venenum,
Proterva fictis lingua me premit dolis.
3 In me odia occultis acuunt ſermonibus iras,
Et immerenti fabricant moleſtiam.
4 Qui mihi debebant fidum ſolamen amici,
Probra ingerebant clanculum & convitia.

NATIONAL LIBRARY OF SCOTLAND

PSALMUS CIX.

Aſt ego, ſecretæ tibi qui penetralia mentis
Cernis, dolente corde fundebam preces.
5 Omnibus officiis culti mihi damna rependunt,
Remunerantur odio amorem ſimplicem.
6 Tu pater hunc ſævo vexandum trade tyranno:
Vaſtator illi ad dexteram adſtet Angelus.
7 Judicis adſtiterit cum ſordibus antè tribunal,
Damnatus aſpris exeat ſententiis.
Quum volet iratos animos inflectere fando,
Oratione judices exaſperet.
8 Ante diem fato pereat prereptus acerbo:
Locumq; vacuum dominus occupet novus.
9 Orba fleat ſoboles, viduâ gemat uxor in aula:
10 Ejecta proles patrio exulet ſolo:
Inſtabilis, mendica, vagis erroribus orbem
Luſtret: quietum reperiat nuſquam locum.
11 Conturbetq; domum miſeram, inſcribatq; penates
Scrutatus omnes fœnerator arculas.
Ignotuſq; hæres longo congeſta labore
12 Rapiat, opemq; nemo poſcenti ferat:
Nullaq; progeniem miſeratio ſublevet orbam.
13 Mors falce totam demetat ſemel domum:
Proxima gentem omnem cum nomine deleat ætas.
14 Apudq; Dominum, patris erratum, ut recens,
15 Ante oculos interq; manus verſetur & erret:
Nec vitia matris tollat ulla oblivio.
16 Utq; erat oblitus miſerandi, oblivio gentem
Ejus perenni ſupprimat ſilentio:
Qui dejectum, inopem, & curis mordacibus ægrum
Pertrahere mortis nixus eſt in retia.
17 Semper ei veluti fuerat maledictio cordi,
Maledicta in illum & execratio cadent.
18 Ac veluti ſtudio fugit benedicere pravo,
Sic nullus illi cupiat aut dicat bene.
Et velut obtegitur talari corpus amictu,
Totus miſeriis ille ſordeat ſitus.
Sic in cuncta illi paſſim ſe viſcera fundant,
Ut oleum in oſſa penetrat, unda in viſcera.
19 Hoc ergo incedat ſemper veſtitus amictu:
Hæc zona lumbos cingat illi & ilia.

20 Ante Deum tales pendat detractio pœnas,
Et clàm salutem quisquis oppugnat meam.
21 Alme pater, pater alme, tuâ me protege dextrâ,
Et invidorum libera calumniis:
Ut nomen latus omne tuum telluris honoret,
Et svavitatem sentiat clementiæ.
22 Eripe me invidiæ: sum pauper, egenus & expes:
Animumq; curę turbidum urunt anxiæ.
23 Non aliter pereo, species quàm sutilis umbræ,
Pallent tenebris, sera quum crepuscula:
Aut ubi decussis solerti indagine ramis,
Locusta tectis pulsa frondeis cadit.
24 Genua labant infirma; artus jejunia solvunt:
Exangue siccis corpus aret ossibus.
25 Me tumidi probris hostes petiêre superbis:
Me conspicati capita quassarunt sua.
26 Adfer opem, servumq; tuum, pater optime, serva
Pro lenitate semper assuetâ tibi.
27 Agnoscantq; tuam, rerum pater optime, dextram:
Tuaq; salvum me sciant clementiâ.
28 Dum maledicta voment hostes, dum probra loquentur,
Bonusq; placidusq; benedices tu mihi:
Dum confusa illis turpis pudor ora notabit,
Lætitia servi pectus hilarabit tui.
29 Hos pudor, ut talos à vertice vestis ad imos
Effusa latè corpus omne contegit:
Hos pudor, & mœrens turbato infamia vultu,
Qui me maligno dente rodunt, obruat.
30 Ast ego tum Domino grates memor ore sonabo,
Cœtuq; laudes in celebri concinam;
31 Qui stetit auxilio dexter, cum paupere, vitamq;
Eripuit ejus hostium ludibrio.

PSAL. CX.

Dixit Dominus Domino meo, &c.

Carm. gen. III.

1 SIc alloquutus Dominus est Dominum meum,
Asside dexteram ad meam;
Dum proterendos, ceu scabellum, sub pedes
Hostes tibi provolvero.

PSALMUS CXI.

2 Ad orbis oras ultimas fasces tuos
Alta ab Sione proferam:
Ut juris æqui vinculis coërceas
Fastus rebelles hostium.
3 Te pompa lætis quum reducet plausibus
Ad templa voti compotem,
Sancto decorus apparatu exercitus
Lætum celebrabit diem.
Non roris imber ante lucem argenteis
Tot vestit arva gemmulis,
Quàm multa cunctis gentium de finibus
Ad te propago confluet.
4 Juravit & se adstrinxit immutabili
Dominus sacramento tibi,
Tete futurum Melchisedecis sibi
Ritu sacrorum antistitem,
Sol inquieto lucis orbe dum diem;
Dum luna noctem illuminet.
5 Ad dexteram ille semper assistet tuam:
Ferro tyrannos vindice
6 Compescet: iram commodans suam tibi,
Gentes rebelles comprimet:
Ducesq; regnis imperantes ditibus
Sternet solo: torrentibus
7 E fortuitis, dum fugam premet, sitim
Victor levabit igneam.
Ergo subactis hostibus, cœlo caput
Tollet decorum gloriâ.

PSAL. CXI.

Confitebor tibi Domine in, &c.

Carm. gen. IV.

1 SIve inter fidos tractem secreta sodales,
Seu sancti stipante cateruâ
Me populi loquar, alme parens, te pectore toto
Usq; canam: tua munera grato
2 Ore feram. magna æternæ miracula dextræ:
Magna quidem, sed & inclyta certè,
Et manifesta bonis, studio scrutante fideli.
3 Quicquid enim gerit, omnia splendor,

Omn

PSALMUS CXI.

Omnia divinâ majestas luce refulgens
Illustrat, dum sidera terras
Ignea lustrabunt, hunc justum semper & æquum
Sera agnoscent sæcla nepotum.
4 Nec quæ primævi quondam stupuêre parentes
Attoniti, mirandaq; natis
Invida delebunt oblivia: parcere largus
Nempe parens, faciliſq; querelis
5 Flectere cor miseris: spoliis ex hoste superbo
Direptis decoravit amicos.
Nec cum gente sua percussi fœderis illum
Immemorem ulla redarguet ætas.
6 Ostenditq; suas per facta illustria vires,
Quum populatus regna superba,
Dimensusq; novis hostilia rura colonis,
Dilectæ dedit oppida genti.
7 Quicquid agit loquiturq; fides immobilis actus
Æqui & regula dirigit omnes.
Quæ jubet, æqua jubet, nulloq; interlita fuco,
Aut tacitam celantia fraudem,
8 Quæq; nec æterno volventia sæcula lapsu
Interimant, aut tempore carpant.
Quippe astans fidei firmæ constantia & æquum
Perpetuò rata jussa tuentur.
9 Quum premeret Pharii imperium crudele tyranni
Selecta de gente nepotes,
Excussitq; jugum, & regis fera jussa superbi
Exuit: æternaq; beatis
Libertate frui donarat, pignora sera
Si jurata parentibus olim
Intemerata piæ servassent fœdera legis:
Fœdera nullis irrita sæclis.
Quippe Dei sanctum est & formidabile nomen,
Ac sanctè sua pacta tuetur:
Exigit & duras violato fœdere pœnas.
10 Hunc colere ex animoq; vereri,
Vivendi rectè fons & sapientia prima est.
Hanc cunctos qui dirigit actus
Ad metam, verè sapit: hunc ventura nepotum
Semper dicent sæcla beatum.

PSALMUS CXII.

Beatus vir qui timet Dominum.

Carm. gen. III.

1 BEatus ille, qui Deum rerum patrem
Pietate non fictâ colit;
Deiq; gaudet legibus: mores suos
Formare ad illas nititur.
2 Latè per urbes divites potentiam
Ejus propago proleret:
Prolem piorum numinis benignitas
Largâ beabit dexterâ.
3 Res affluenter suppetet semper domi
Illi: nec ætas longior
Obliterabit æquitatis gloriam
4 Fructumq;. Quum premet malos
Fortuna, sævo gestiens ludibrio
Mutare summis infima
Benignitatis tum suę justis Deus
Lucem in tenebris offeret:
Clemens bonusq; in omnibus periculis
Stirpem piorum muniet.
5 Misertus inopis vir bonus, largâ manu
Succurret indigentiæ:
Sic cuncta justo temperans examine,
Nec verba temerè ut excidant.
6 Non turbo sortis cuncta quatientis loco
Movebit illum, nec dies
Suprema famam condet ejus invido
Oblivii silentio.
7 Non livor illum falsa gaudens spargere
Terrebit, aut calumnia:
Bellive rumor, aut egestas lurida,
Fragorq; lethi proximi:
Sed mente firmâ provocat discrimina,
Deoq; solo nititur.
8 Ceu cana rupes murmurantis æquoris
Spernit minaces impetus:
Sic ille certâ interritus fiduciâ
Sortis procellas sustinet:
Ac sustinebit dum ruinas hostium

Salvus ſuorum aſpexerit.
9 Opes volucris inſtar auræ mobiles
Largitus eſt egentibus;
Sibi æquitatis gloriam ſuperſtitem
Servavit: orbe gloriam
Vivaciorem, nec ſenectæ dentibus
Æruginoſæ obnoxiam.
10 Dum laude clarum, req; lautum ſplendidâ
Spectabit impius pium,
Curæq; mentem vellicabunt anxiæ,
Succumq; carpent corporis;
Dentem fatigans dente ringetur, lue
Se macerabit tabidâ.
Dominus malorum vota ridet irrita,
Spes ut modeſtas promovet.

PSAL. CXIII.

Laudate pueri Dominum.

Carm. gen. XXIV.

1 PSallite Dominum pueri, Domini
Nomen feſto tollite cantu.
2 Nomen Domini ſic celebretur,
Ut ſæculorum in ſæcula longi
Nulla oblivia ſentiat ævi.
3 Primo à carcere ſolis Eoi
Ad purpureos uſq; occaſus,
Omnes Domini nomen adorent,
4 Qui gentes ſuper arduus omnes
Celſas ætheris incolit arces:
Cujus longè gloria mundi
Trans flammantia mœnia vecta eſt.
5 O pietatis neſcia veræ
Pectora! ritu ſacra nefando
O qui fingitis, anne deorum
Quenquam Domino ſimilem noſtro
6 Noſtis? quem ſuper ardua cœli
Culmina poſitum nil latet imæ
Sub cava clauſum viſcera terræ,
Nil humano procul aſpectu
Trans multiplices ætheris orbes:

PSALMUS CXIV.

Inopem terræ qui proſtratum
Suſcitat, & de pulvere egenum
7 Tollit, ut alto poſitus ſolio
Populi primos carpat honores.
8 Qui maternos ſterili fructus
Exoratus donat, & orbos
Lætâ renovat prole penates.

PSAL. CXIV.

In exitu Iſrael de Ægypto, &c.

Carm. gen. XXII,

1 QUum domus Iſacidûm patrias remearet ad oras
Barbaraq; inviſæ linqueret arva Phari;
2 Ipſe Deus Judam cœleſti numine tutum
Fecit: erat populi ſignifer ipſe ſui.
3 Vidit & attonitas trepidum mare diffidit undas:
Jordanis refugas in caput egit aquas.
4 Dura per intonſos ſaliêrunt culmina montes,
Ut ſaturas geſtit dux gregis inter oves;
Celſaq; frondentes movere cacumina colles,
Agnus ut in pratis luxuriare ſolet.
5 Quid mare vidiſti ſolito cur ceſſeris alveo?
Cur fugis in fontes fluminis unda tuos?
6 Cur ita concuſſo ſaliiſtis vertice montes.
Ut ſatur exultat dux gregis inter oves?
Cur ita frondenti ſaliiſtis vertice colles,
Agnus ut in pratis luxuriare ſolet?
7 Nempe Dei trepidum præſentia terruit orbem,
Cui cadit in Solymos victima multa focos,
8 Qui lapidum venas laticum laxavit in uſum,
Cui fluxit largo flumine dura ſilex.

PSAL. CXV.

Non nobis Domine, non nobis, &c.

Carm. gen. III.

1 TE magne rector orbis, haud victoriam
Ex hoſte ſævo poſcimus,
Nos ut per omnes fama gentes differat,
Nec apparatu ut ſplendido
Per ora vulgi nos triumphus aureo

Cur

Curru ſuperbos transferat:
Sed impiarum ut ſæcla gentium ſciant
Te largum opis cultoribus
Tuis, fideq; ſemper immutabili
Promiſſa promptum ſolvere.
2 Ne forte rebus inſolentes proſperis,
Ubi nunc Deus veſter? rogent.
3 Deus noſter incolens, mortalium
Nutu ſuo res temperat.
4 At impiarum fluxit ex or gentium
Manu deos inutiles:
Aurum caminis excoquens, aut malleis
Maſsâ è ſequaci bracteas
Ducens, figurâ multiformi ludicra
Affixit aris numina.
5 Inane vocis os habent: oculos habent,
Orbes inanes luminis.
6 Naribus odores nec trahunt, nec auribus
Surdis ſonores hauriunt:
7 Palpare manibus non queunt, torpentibus
Nec ingredi veſtigiis:
Nec vox anhelis edita è pulmonibus,
Cavo recurrit gutture.
8 Quicunq; tales fingit aut colit deos,
Diis ipſe ſimilis ſit ſuis.
9 At tu Jacobi gens, loca fiduciam
Omnem ſalutis in Deo,
Qui te potenti ſublevabit dexterâ,
Et in periclis proteget.
10 Et vos Aronis poſteri, ſpem ponite
Omnem ſalutis in Deo,
Qui vos potenti ſublevabit dexterâ,
Et in periclis proteget.
11 Quicunq; cultores Dei, fiduciam
Loca ſalutis in Deo,
Qui te potenti ſublevabit dexterâ,
Et in periclis proteget.
12 Qui nos favore ſemper amplexus, memor
Fovit fovetq; ſedulo:
Cunctos Jacobi qui fovebit poſteros,

Aronis & ſacrum genus.
13 Qui ſe colentes, ſive juvenes, ſeu ſenes,
Fovebit & cuſtodiet.
14 Qui noſq; donis ſemper augebit novis,
Et liberorum liberos.
15 Nam nòs profanis ſegregavit gentibus,
Cœli ſoliq; conditor.
16 Cœlum ſibi ipſi regiam fecit, ſolum
Sedem dedit mortalibus:
17 Remunerantes muneribus illum ut ſuis
Rerum parentem agnoſcerent.
Neq; ora laudes in tuas ſolvent, pater,
Quos mors teget ſilentio.
18 Nos te parentem agnoſcimus, qui ſpiritu
Vitalis auræ veſcimur:
Te proſequemur laudibus, dum lucido
Sol axe terras ambiet.

PSAL. CXVI.

Dilexi quoniam exaudiet, &c.

Carm. gen. xxv.

1 TOto pectore diligam
Unicè & Dominum colam,
Qui lenis mihi ſupplici
Non duram appulit aurem.
2 Aurem qui mihi ſupplici
Non duram dedit: hunc ego,
Donec pectora ſpiritus
Pulſet, ſemper amabo.
3 Jam mors ante oculos erat,
Jam ſtabam ſuper aggerem
Buſti, jam dolor anxius
Omni ex parte premebat:
4 Expes tum prece ſupplice
Oravi Dominum, Pater,
Quæſo, inquam, miſerabili
Saltem conſule vitæ.
5 O juſtum Dominum & bonum,
6 Et pronum veniæ! auxilî
Is me & conſilii indigum

Sævo texit ab hoste.
7 Ergo mens tibi reddita
Mœrorem cohibe: & Deus
Quæ largâ tribuit manu
Donis lęta fruare.
8 Vitam è faucibus eruit
Mortis, & lachrymas genis
Abstersit, stabili & pede
Firmavit tibi gressum.
9 Tutus præsidio Dei
Degam: & polliciti fide
Fretus non dubiâ, canam
Grato pectore laudes.
10 Lassus, rebus & asperis
Afflictus, trepidâ fugâ
Vitæ prospiciens meæ:
Sic mecum ipse loquebar,
11 Nulli certa homini fides:
At rerum arbiter optimus,
Unus polliciti tenax,
Unus fallere nescit.
12 Tot liber toties malis,
Tot auctus toties bonis,
Quo tandem officio tibi
Coner solvere grates?
13 Te festâ dape, te prece,
Te libamine prosequar,
Te vitæ columen meæ
Gratâ voce fatebor:
14 Te vitæ columen meæ
In cœtu populi tui
Gratâ prosequar hostiâ,
Damnatus tibi voti.
15 Electos, genitor, tuo
Custos præsidio tegis,
Nec per vim pereuntium
Manes linquis inultos.
16 Tu servum Dominus tuum,
Ancillæ scbolem tuæ
Me, minacibus hostium

Vinclis eripuisti.
17 Te, rerum pater optime,
Semper laudibus efferam:
Nomen in dubiis tuum
Usurpabo periclis,
18 Te voti reus, erutus
Morti, prosequar hostiâ,
19 Sacri limen ad atrii,
Sacrę redditus urbi.

PSAL. CXVIII.

Laudate Dominum omnes, &c.

Carm. gen. x.

1 OMnes ubiq; gentium
Quos solis ambit orbita,
Rerum parentis optimi
Laudes libenter pangite.
2 Agnoscite indulgentiam
Benigniùs nos in dies
Foventis, & constantiam
Promissa certam reddere.

PSAL. CXVIII.

Confitemini Domino, &c.

Carm. gen. 11.

1 EIa Deum laudate, Deum facilemq; bonumq;
Largâ benignum semper indulgentiâ.
2 Eia Dei, soboles Jacobi, dicite laudes,
Larga benigni semper indulgentiâ.
3 Eia Deum canat Aronis numerosa propago,
Larga benignum semper indulgentiâ.
4 Eia Dei purâ cultor pietate, fatere
Larga benignum semper indulgentiâ.
5 Audiit orantem Dominus me rebus in arctis:
Ac liberavit ilico ex angustiis.
6 Ille mihi assistat solus, non arma, nec ulla
Humana mi vis adferet formidinem.
7 Ille mihi auxilio sit solus: lumina damnis
Explebo (nec me decipit spes) hostium.
8 Tutius à rerum Domino est sperare salutem,

Confidere armis quàm virorum fortium :
9 Tutius à rerum Domino eſt ſperare ſalutem,
Confidere opibus quàm potentum principum.
10 In me conjurent populi omni ex parte propinqui,
Dei faventis conteram cunctos ope :
11 Circundent omniq; premant ex parte licebit,
Dei faventis conteram cunctos ope :
12 Circundent omniq; premant ex parte licebit,
Quam nube densâ vere ſe fundunt apes,
Non ſecus ac ſiccas ignis violentia ſpinas,
Dei faventis conteram cunctos ope.
13 Improbe quid fruſtra labefactum evertere tentas ?
Dei potentis ſuſtinet me dextera.
14 Ille meæ vires: illum mea carmina pangent
Unum: ſalutis unus auctor eſt meæ.
15 Cunctaq; juſtorum pariter tentoria plaudent :
Meæ ſalutis pariter auctorem Deum
Laudabunt: cantuq; ferent ad ſidera dextram
Belli potentem, divitem victoriæ :
16 Dextram armis, dextram præſtantem robore, dextram
Belli potentem, divitem victoriæ.
17 Sæva quid inſultas mihi mors? tua tela reconde :
Fruſtra minaci territat me ſpiculo.
Vivo equidem, vivuſq; feram ſuper æthera cantu
Raram benigni numinis clementiam.
18 Jure párens bonus ærumna me afflixit acerba :
At imminentem reppulit mortem tamen.
19 Pandite pontifices ſacri mihi limina templi,
Salute partâ ut laude proſequar Deum.
20 Hæc eſt illa Deo gratiſſima janua, juſtis
Vobis aperta dehinc futura janua.
21 Te meritò, pater alme, canam, tu rebus in arctis
Aurem applicâſti ſupplici placabilem :
Soſpes, & infeſto duce te ſum tutus ab hoſte.
Et molientûm tecta quem rejecerat
22 Artificum improbitas lapidem, faſtigia ſummi
Latè refulgens jam coronat anguli.
23 Scilicet arcano factum eſt hoc numine, noſtra
Attonita factum quod ſtupeſcunt lumina.
24 O lux feſta, O lux jucunda ad gaudia nata,

Cœleſtis

Cœlestis in nos lux favoris conscia!
25 Usq; fave, custosq; tui, pater optime, regis
Sis,& secundos cœpta duc ad exitus.
26 O fœlix, iterum ô fœlix, quem rector olympi
Populo salutis misit auctorem suo.
Nos, quibus est sacri custodia credita templi,
Vobis precamur cuncta vertant prosperè.
27 Unus enim Dominus rerum moderatur habenas,
Qui gratiæ in nos lumen effundit suę.
Lętitiâ celebrate diem, fœtusq; bidentis
Tenellus aræ vinctus astet cornibus.
28 Te Dominum, te mente colam, te voce fatebor:
Tuumq; semper laude nomen prosequar.
29 Eia Deum laudate, Deum facilemq; bonumq;,
Largâ benignum semper indulgentiâ.

PSAL. CXIX.

Beati immaculati in via, &c.

Carm. gen. XXVI.

ALEPH.

1 O Beatos, qui sequuntur orbitam legis Dei:
2 O beatos qui monenti sponte parent numini,
3 Labe puri nec relinquunt lege jussum tramitem,
4 Quem severitate durâ nos tenere præcipis.
5 O gradum regas labantem sic, monenti ut paream,
6 A tuis attenta jussis nusquam ut errent lumina:
7 Tum ducem canam æquitatis candido te pectore.
8 Obsequar tibi: obsequentem tu tibi ne desere.

BETH.

9 Quid juventam, nec labascat, servat æquè ac lex tua
10 Hinc ne aberrem, modò laboro: tu laborantem rege.
11 Ne vacillet pes, meo tua verba condo pectore.
12 Rector orbis, æquitatis regulam tuæ doce
13 Me, tui oris verba semper ore mediter ut meo:
14 Illa longè chariora semper auro ut æstimem:
15 Illa cogitem, illa sector, illa mirer unicè:
16 Illa nulla è corde nostro deleant oblivia.

GIMEL.

17 Da tuæ legi obsequenti vivere: ut propiùs tui.
18 Conspicer pacti æquitatem, pande mentis lumina.

19 Inqui-

19 Inquilinum jussa legis ne tuæ celaveris.
20 Fœderum leges tuorum ægra mens desiderat.
21 O tuę legis superbum qui premis fastidium,
22 Me tuæ legis sequacem vindica: cui divites
23 Arroganter obloquuntur, jussa quòd servem tua,
24 E tuo sermone vitæ, quòd capessam formulam.

D A L E T H.

25 Æger animus languet: ægrum recrea verbo tuo.
26 Cordis arcanas latebras prodidi tibi: rudem
27 Tu doce, præferq; lucem, scita mediter ut tua:
28 Et cor anxium tui verbi erigas solatio.
29 Absq; fuco fac tuarum scita legum ut diligam.
30 Recta sector, instituta specto semper ad tua,
31 Lex tua animo sculpta inhæret: spem meam ne defere.
32 Pande iter tuę æquitatis: te comes lætus sequar.

H E.

33 Legum iter monstra tuarum: fœdus erudi tuum,
34 Fœdus ut legemq; totis imbibam præcordiis,
35 Cuncta ut instituta rectâ secter usq; semitâ.
36 Sordidis averte curis jussa pectus ad tua:
37 Flecte lumina, impias ne vanitates hauriant.
38 Languidum excita: face ut te timeat animus ac amet.
39 Libera probro à pudendo me benignus arbiter:
40 Tua statuta diligentem servet Equitas tua.

V A U.

41 Me bonus respice, opiferq; fœderis memor tui,
42 Ora claudam ut exprobranti spem tuæ fiduciæ:
43 Spes salutis, veritatem ab ore ne tuam eripe:
44 Semper ut tuis statutis audiens, tuto gradu
45 Ambulem, tua jussa quæro sola: coram regibus
46 Differam (nec me pudebit) de tuis sermonibus;
47 Hos amavi, & hos amabo: & obsequens his, brachia
48 Tollam: ut usq; & usq; volvã hos ore, mente cogitem.

Z A I N.

49 Sis memor pacti, columna quæ meæ fiduciæ est:
50 Quod levat mœrentem, & ægrum è fauce mortis eripit;
51 Rideant licèt superbi, te sequar: legem tuam
52 Usq; repetam, in rebus arctis hoc erit solatium.
53 Impios quum legis hostes cerno, totus horreo.
54 Carmen hæc erit mihi, orbem donec hospes hunc colã.

Hanc

55 Hanc ut obſervem tenebræ me ſilentes admonent;
56 Illa mentem cura ſemper unicè exercet meam.

HETH.

57 Obſequi tibi, mihi una eſt ſpes, opes, hæreditas.
58 Ut bonus promiſſa præſtes, unicè unum id ambio.
59 Actiones vitæ ut omnes ad tuam componerem
60 Legem: ad hanc cuſtodiendam quà licet me confero.
61 Impeditus impiorum vinculis hanc cogito:
62 Hujus ergo nocte ſurgens proſequar te laudibus.
63 Qui verentur hanc, amicis utor. hanc parens bone,
64 Qui tua benignitate cuncta reples, edoce.

TETH.

65 Domine ades, pollicita ſervo fac benignè appareant.
66 In tua lege acquieſcam: me doce legem tuam.
67 Vix malo coacta leges mens ſequi didicit tuas.
68 Scita, fons benignitatis, tua benigne me doce.
69 Me ſuperbi criminantur: corde toto ego te ſequar.
70 Juſſa me juvant tua: illis mens hebeſcit proſperis,
71 Erudiſti me malis, ut legi adhæream tuæ,
72 Hæream ut legi, auri acervis gratiori ingentibus.

JOD.

73 Da manu tua creato noſſe vim legis tuæ.
74 Me pii læti obſequentem legibus ſpectant tuis.
75 Juſta lex tua eſt: premis me jure juſtus arbiter.
76 At libenter audientem juſſa me tua recrea.
77 Tibi libenter obſequentem præveni clementiâ:
78 Servulum tuum prementem comprime arrogantiam.
79 Me tuę legi obſequentes obſequentem diligant:
80 Nec ferat tibi obſecundans pura mens infamiam.

CAPH.

81 Deficit mens ſpe ſalutis, ſpes nec illam deficit.
82 Laſſa languent lumina: utris corpus inſtar aridi
83 Tabuit: ſolare promiſſi in malis memorem tui.
84 Quis ferendi finis? hoſtem quando punies meum?
85 Mihi tuæ legis ſuperbus hoſtis effodit ſcrobem.
86 Æqua lex promiſſa certa ſunt tua hoſtes confice
87 Qui premunt me quod te in uno collocem fiduciam.
88 Scita fac ut ad tua omnes actiones dirigam.

LAMED.

89 Certa eunt promiſſa, certa ſtat tuis verbis fides,

90 Dum polo ſtellæ micabunt, herba terras veſtiet.
91 Sempiterno quæ recurſu legibus parent tuis.
92 Obruiſſent me dolores, ni affuiſſet lex tua,
93 Lex ſalubris: nulla nobis tollet hanc oblivio,
94 Sum tuus, tua inſtituta diligentes diligo.
95 Impii mortem parabant ſcita meditanti tua.
96 Cæteris eſt finis: illa ſola ſemper permanent.

MEM.

97 O tuam quàm legem amavi! ſemper illam cogito.
98 Hoſtibus prudentiorem me meis hæc reddidit.
99 Factus huic fui obſequendo doctior doctoribus.
100 Huic quod audiam, ſenectâ aſtutior ſum callidâ:
101 Huic ut obſequar, malorum flecto greſſum à ſemitis
102 Te docente non recedo paululum à verbis tuis,
103 Faucibus meis melle ſuavioribus.
104 Eruditus his, recedo à ſemita mendacii.

NUN.

105 Sancta lex, velut lucerna, dirigit pedes meos.
106 Obſtinavi animum tuis ut obſequar ſermonibus.
107 Obrutum malis, tuorum fœderum memor, læva.
108 Edoce me juſſa,& oris hanc bonus cape victimam.
109 Juſſa non rejecta quamvis undiq; inſtarent mala:
110 Hæc nec abjeci impiorum pene clauſus retibus.
111 Hæc voluptas,hoc mihi unum gaudiũ,hæc hæreditas:
112 Hic ſcopus mihi manebit, vivus aurâ dum fruar.

SAMECH.

113 Diligo legem tuam, ſicut malos abominor.
114 Unica es ſpes, una verbis in tuis fiducia.
115 Ut Dei mandata ſervem, hinc impii faceſſite:
116 Me tuo ſermone fulci,ne ſequar ſpes irritas.
117 Te regente ſalvus uſq; juſſa diligam tua.
118 Perfugas calcas tuos, qui vana fruſtra cogitant:
119 Legem amo tuam, quod omnes impios exterminas.
120 Corpus horret quum ſeverum cogito te judicem.

AIN.

121 Æqua ne me diligentem deſere opprimentibus.
122 Juſta fac amem ſuperbo tutus à ludibrio.
123 Dum ſalutem ſpero, ſcita ſpecto dum tua lumina
124 Laſſa languent: tu benignus edoce ſervum tua
125 Placita; legum fac tuarum intelligat myſteria:

126 Tempus instat puniendi legis adversarios:
127 At tuum fœdus mihi auro est charius charissimo:
128 Hoc amo, huc errore misso dirigo vitæ ordinem.

PE.

129 Mira rituum tuorum mens colit mysteria:
130 Verba pectori imperito luminis sunt janua:
131 Faucibus tua verba apertis duco, vitæ ut spiritum:
132 Ceu soles te diligentes, intuere me bonus.
133 Dirige ad tua verba gressus: tum scelus non opprimet
134 Me. tuæ legi, impiorum liber à calumnia,
135 Obsequar. bonus intuere me, tuam ut legem sequar.
136 Si quis hanc spernit, fluunt mihi more rivi lachrymæ.

ZADE.

137 Justus es creator orbis. justa jussa sunt tua.
138 Plena lex est æquitatis: certa verbis veritas.
139 Rumpor irâ, quum scelestis impiè contemnitur
140 Sermo purus instar ignis: servus hunc amat tuus.
141 Impii spernant licebit me, tuam legem sequar.
142 Jussa stant tua sempiterna, mota nullo turbine.
143 Turbidis mihi illa rebus anxium cor recreant.
144 Scire legem da tuam: vitam mihi donaveris,

COPH.

145 Corde toto audi vocantem, legi ut obsequar tuæ,
146 Invoco, adjuva invocantem, fœdus ut colam tuum:
147 Invoco te manè, verbis in tuis fiducia est.
148 Nocte vigiles anteverto, verba mediter ut tua.
149 Me benignè audi, ut soles, & fauce mortis eripe.
150 Impii me persequuntur, legis expertes tuæ.
151 Tu propinqua Domine, jussa cujus omnia justa sunt
152 Jussa firma fine nullo, firma nullo exordio.

RES.

153 Adspice afflictum: leva me, fœderis memorem tui:
154 Fœderis memor meam vitam patronus assere.
155 Impii malè interibunt, jussa qui tua negligunt.
156 O bonus, sine fine, robora, ut soles, vitam meam.
157 Me prementûm multitudo à lege non flectit tua,
158 Mœret animus intuendo pacta qui spernunt tua.
159 Tu bonus tua jussa amantem me vicissim recrea.
160 Cuncta promissa tua nullum fixa norunt terminum.

SCHIN

PSALMUS CXX.

SCHIN.

161 Me premit tyrannis: ac cor verba meditatur tua,
162 Verba gratiora gazis aureis animo meo.
163 Diligo legem tuam, ceu vanitatem abominor.
164 Septies tuam æquitatem me canentem lux videt.
165 Legem amantibus tuam pax multa, nulla offensio.
166 Spectat à te mens salutem nixa promissis tuis.
167 Mens amat promissiones unicè & servat tuas.
168 Servo tua pacta, ut vicissim tu vitam observas meam.

THAU.

169 Invocanti da tuarum scire legum abscondita,
170 Invocantem libera me, fœderis memor tui.
171 Te docente prædicabit os tuas laudes: tua
172 Jussa lingua nuntiabit, jussa longe æquissima.
173 Dexterâ tuâ obsequentem jussibus juva tuis.
174 Abs te opem spero: tuarum scita legum diligo.
175 Sospita me, ut prædicem te, lex juvabit me tua.
176 Me vagam ut pecudem, require fœderis memoré tui.

PSAL. CXX.

Ad Dominum cum tribul, &c.

Carm. gen. III.

1 HInc me obsidebant bella, & hinc calumniæ;
Livor faces admoverat:
Ad te refugi destitutus omnibus,
Rerum creator optime.
Te voce supplex invocavi, tu meas
Non lentus audisti preces.
2 A fraudulentę toxico linguæ Deus
Me protege & mendaciis.
3 O lingua fraudis machinatrix impiæ
Quâ spe meum oppugnas caput?
4 Scythæ ferocis lingua pestilentior,
Tinctis veneno spiculis:
Ignis voracis lingua flammis acrior,
Quum silva flagrat arida.
5 Heu vita tristis, vita dura & anxia.
Per invios erratica.
Montes, latrones inter, atq; inhospita
Gentis feræ mapalia.

6 Mens ægra vitæ carpitur faſtidio,
Hoſtes quietis accolens:
7 Hoſtes quietis, blanda quos oratio
Ferociores efficit:
Quos innocentis mentio concordiæ
Ad bella ſæva exaſperat.

PSAL. CXXI.

Levavi oculos meos in, &c.

Carm. gen. XVII.

1 DUm ferox armis inimicus inſtat,
Ad montes vaga lumina
Proximos circumfero, ſiquid illinc
Fortè appareat auxilî.
2 At mihi Cœli Dominus ſoliq;
Certam ſolus opem feret.
3 Ille (quid vano trepidans tumultu
Cor pulſas mihi pectora?)
Ille ſanctorum (mihi crede) cuſtos
Noctes excubat & dies.
4 Victa nec blandi illecebris ſoporis
Unquam lumina dimovet:
5 Leniter paſſis tibi ſemper alis
Umbræ more ſupervolat,
6 Ne cutem ſolis violentioris
Urant ſpicula de die,
Nocte ne lunæ nebuloſioris
Artus degravet halitus.
7 Seu domi clauſus lateas, latentem
Clauſis ſervat in ædibus:
8 Seu foris pacis obeas amicæ,
Seu belli fera munera,
Soſpitem è cunctis Dominus periclis
Semper te bonus eruet.

PSAL. CXXII.

Lætatus ſum in his quæ, &c.

Carm. gen. XXV.

1 O Lux candida, lux mihi
Læti conſcia nuncii:

Jam

PSALMUS CXXIII.

Jam pleno ſtata tempora
Reddit circulus anno:
Jam feſti revocant dies
Auguſtam Domini ad domum:
2 Jam ſacri pedibus premam
Lætus limina templi.
3 Jam viſam Solymæ edita
Cœlo culmina, & ædium
Moles nobilium, & ſuo
Auguſtam populo urbem:
4 Urbem, quam procul ultimis
Terræ finibus exciti,
Petunt Iſacidæ, ut Deum
Placent more parentum.
5 Juſſam cœlitus oppidis
Urbem jus dare cæteris:
Et ſedem fore Davidis
Cuncta in ſæcula proli.
6 Mater nobilis urbium,
Semper te bona pax amet:
Et te ſemper amantibus
Cedant omnia rectè.
7 Semper pax tua mœnia
Colat: ſemper in ædibus
Tuis copia dextera.
Larga munera fundat.
8 Dulcis Iſacidûm domus,
Te pax incola ſoſpitet:
9 Sedes Numinis, omnia
Succedant tibi fauſtè.

PSAL. CXXIII.

Ad te levavi oculos, &c.

Carm. gen. VI.

1 AD te levavi, rex, pater & Deus,
Ad te levavi lumina, qui procul
Contagio humano remotus,
Templa habitas radiata cœli.
2 Ut ſervus obſervat Domini manus,
Geſtus & omnes lumine mobili,

Jam

Arguta

Arguta seu nutus acutis
Serva oculis dominæ tuetur:
Te nostra spectant, te Domine & Deus,
Intenta mentis lumina, dum graves
Iras remittas: servulisq;
Des veniam bonus atq; pacem.
3 Jam lenis in nos respice: servulis
Jam parce tandem, parce fidelibus,
Quos hostis insultans superbo
Ludificatq; premitq; vultu.
4 Contemptus hosti ac opprobrium sumus,
Vitæq; tædet, ferre animus nequit
Supercilî fastum superbi,
Ludibriumq; opibus tumentûm.

PSAL. CXXIV.

Nisi quia Dominus, &c.

Carm. gen. XXVI.

1 NI faventis affuisset numinis præsentia,
2 (Dicat Isaci propago) Numinis præsentia
Ni faventis affuisset, quum veniret perditum
Nos superba multitudo, freta stultis viribus.
3 Forte vivos devorassent, debilesq; & pauculos:
Ira fervidi furoris, avida nostri sanguinis,
4 Obruisset instar undæ nos procella cladium:
More torrentis nivali ab imbre turgidi, impetus
5 Nos repentè sustulisset: usq; ad animam gurgites,
Usq; ad animam transissent gurgitis impervii
6 Sempiterna laus Deo sit, qui suos non tradidit
Dentibus prædam cruentis perfidarum gentium.
7 Cassibus fractis dolosis sospites evasimus:
Capta veluti jam volucris rete fugit aucupis.
8 In Deo nostræ salutis spes reposita est unico;
Qui solum cœlumq; fecit vi potentis dexteræ.

PSAL. CXXV.

Qui confidunt in Domino, &c.

Carm. gen. VI.

1 SIonis arcem non aquilo impotens
Saxo sedentem perpetuo quatit,

Nigra

Nigrantibus non auſter alis
Imbriferas glomerans procellas.
2 Quicunq; verè ſpem locat in Deo,
Non hoſtis hunc vis, non quatiet dolus,
Si fractus illabatur orbis,
Incolumis fugiet ruinam.
Ut civitatem mœnia montium
Sanctam tuentur, ſic Dominus ſuos
Vi cingit arcanâ, nec unquam
Præſidii viduos relinquet.
3 Nec impiorum perpetuo jugo
Sinet piorum progeniem premi,
Ne turpibus contaminetur
Flagitiis labefacta mentem.
4 Ut affluenter fac bona ſint bonis,
5 Ut continenter fac malè ſit malis,
De calle quos recti illecebris
Impietas malè ſana flexit.
Fac ſanctè rerum conditor, ut domum
Beata ſemper pax colat Iſaci:
Tranquillitas ſecura pulchræ
Exhilaret Solymæ colonos.

PSAL. CXXVI.

In convertendo Dominus captivitatem Sion, &c.

Carm. gen. 11.

1 QUum pater omnipotens captam remeare Sionem,
Dulcemq; juſſit patriam reviſere,
Attoniti ſtupuere animi, nec opinaq; ſecum
Metum librantes inter & ſpem gaudia.
Vixq; ſibi credunt: veluti qui noctis opacæ,
Sopore pulſo manè verſat ſomnia.
2 Pro lachrymis redeunt riſus: ſua gaudia quiſq;
Sermone celebrat, patrium laudans Deum.
Nec minùs attonito ſtetit ad miracula vultu,
Sic barbarorum turba ſecum muſſitans,
En pater ille Deâm quot ſigna oſtendit amoris!
Hujus ſaluti gentis uſq; ut proſpicit!
3 Nec falſo, nam ſigna Deus monſtravit amoris
Præclara, noſtræ dum ſaluti proſpicit.

Ergo

Ergo alacres læto teſtamur gaudia plauſu.
4 At tu benigne fac parens ut cæteri
Jam redeant, pleniſq; viis ſic agmen inundet,
Ut æſtuoſi quum flat auſtri ſpiritus,
Indignata ſuis cohiberi flumina ripis,
Vaga per agros murmurant licentiâ.
5 Qui malè fœcundæ commiſit ſemina terræ,
Et corde triſtis multa volvit anxio.
Si venit uberior ſeges imbribus aucta benignis,
Exultat hilari cor metentis gaudio.
6 Nos quoq; longa fugæ poſt tædia, poſtq; labores,
Læti arva dulcis patriæ reviſimus,
Te patrium canimuſq; Deum, ſempérq; canemus:
Agimuſq; memores atq; agemus gratias.

PSAL. CXXVII.

Niſi Dominus ædificaverit Domum, &c.

Carm. gen. III.

1 NI cœpta Dominus juverit, fruſtra ſtruis
Moles ſuperbas ædium,
Ni Dominus urbem ſervet, incaſſum excubat
Muris vigil cuſtodia.
2 Fruſtra antevertis manè ſolem, & veſpere
Serò domum reverteris:
Victum labore vix parabis anxio,
Ni Dominus admorit manum:
At ille amicis interim ſuis dabit
Purum ſoporem ſomniis:
3 Domumq; dulci prole fœtam liberûm
Præbebit. Hęc hęreditas,
Hæc illa merces qua beat charos ſibi
Rerum ille Dominus omnium.
4 Non ſic timori eſt dexteram telis gravis
Bellator hoſtis hoſtibus,
Ut quem parentem maſculę propaginis
Favor beavit numinis.
5 O ter beatum & ampliùs, qui talibus
Pharetram ſagittis impleat!
Non ad tribunal erubeſcet jurgia
Procacis adverſarii.

PSALMUS CXXVIII.

Beati omnes qui timent Dominum.

Carm. gen. xxv.

1 FOElix ô ter & ampliùs
Quem timor Domini tenet
Quem non illius à via
Flectit devius error.
2 Fœlix,& tibi prosperè
Cedent omnia: nam tuo
Carpes dulcia fercula
Comparata labore.
3 Instar palmitis uberi
Proventu gravidi,& coma
Cingentis viridi domum,
Te conjunx hilarabit.
Ceu plantaria fertili
Pubescunt oleæ solo,
Jucundo tibi liberi
Cingent agmine mensam.
4 Quem timor Domini tenet,
Inter talia commoda
Vitæ tempora transiget.
5 At te ex arce Sionis
Ditabit Domini manus
Larga: & conspicies bonis
Florentem Solymam, tibi
Donec vita manebit.
6 Prolis adspicies tuæ
Longâ stirpe propaginem:
Festa semper & Isaci
Lætos pace nepotes.

PSAL. CXXIX.

Sæpe expugnaverunt, &c.

Carm. gen. xxvi.

1 JUre dicat grex bonorum, Mille me molestiis
2 Factio pressit malorum: prima ab usq; origine
Factio pressit malorum mille me molestiis:
Nec tamen subvertere unquam quivit ullis machinis.
3 Terga sævis exaravit verberum vibicibus:

Terga

Terga longis secta sulcis, hostis ad fastidium:
4 Sed parens rerum benignus vincula rupit impia,
Meq; nervo liberavit servitutis asperæ.
5 Qui Sionis non amico spectat arces lumine.
Vota semper vana volvat, spes inanes nutriat.
6 Marceat, ceu sole marcet herba languens torrido;
Herba summis nata tectis, quæ repentè corruit
Ante falcis plagam acutæ, sicca marcidis comis:
7 Unde nec sinum replevit qui maniplos colligit:
Nec manum messor perustus, prata tondens florea;
8 Nec viator ominatus prospera est metentibus
Sic precatus, Arva læta, & arva lauta, & roscida,
Hunc in annum, & usq; in annos hunc sequentes, numinis
Vos favor semper benigni servet, ornet, augeat.

PSAL. CXXX.

De profundis clamavi, &c.

Carm. gen. VIII.

1 CUrarum rapidis fluctibus obrutus,
Arcanis animi de penetralibus,
Audi verba precantis,
Clamavi, pater optime:
2 Audi verba, pater, quæ tibi supplices
Multo cum gemitu fundimus: applica
Intentam bonus aurem
Tristes ad querimonias.
3 Si vindex tetricus facta nefariè
Pœnis cuncta velis plectere, quis sibi
Tam confidit, acerbum
Ut non horreat exitum?
4 At tu non furiis tristis es asperis,
Sed largus veniæ, & munificus parens:
Ut te jure colamus,
Legum & jussa salubria.
5 Nam spes polliciti me recreat tui:
Promissi; fides fallere nescii,
Et fiducia certa
Mente n sustinet anxiam.
6 Non sic præcipiti nocte vigil diem
Observat roseum, non roseum vigil

Phœ

Phœbi sic avet ortum,
Ut flagrat mea mens Deum.
7 Securi in Domino figite spem pii
Non duro veniam supplicibus dare;
Et prompto dare pressis
Duro servitio manum.
8 Electi generis progeniem gravi
Pressam servitio ex hostibus asseret:
Et de morte redemptam,
Noxis eximet omnibus.

PSAL. CXXXI.

Domine non est exaltatum, &c.

Carm. gen. XXVII.

1 SI spiritu impotenti,
Si lumine insolenti
Elatus ambulavi,
Si virium mearum
Fiduciâ superbus
Despexerim minores:
Si mentis arrogantis
Sublimè vectus alis,
Majora, quàm liceret
Sperare, cogitavi:
2 Ni vota temperavi
Modestiâ salubri:
Nil deprecor, rogove,
Nullam recuso pœnam.
Qualis puer tenellus
Vix lacte pulsus, unam
Suspirat in parentem,
Hanc spectat, hac ab una
Dependet, ambit unam:
Æterne rector orbis,
Te mens mea intuetur
Unum: uni adhæret, unum
Te vindicem salutis
3 Agnoscit. O piorum
Propago sancta patrum,
Unum Deum parentum

Spectate, spes in uno
Locate, cuncta ab uno
Sperate: spem nec unquam
Fovebitis caducam.

PSAL. CXXXII.

Memento Domine David.

Carm. gen. 1.

1 DAvidis est memor, genitor, memor esto laborum
Quos tulit, in rebus tua jussa sequutus egenis.
2 Ille tibi, Hebrææ gentis Deus unice, votis
Obstrinxit caput, & promissis ora reclusit:
3 Non ædes priùs ingrediar, mollive reponam
4 Membra thoro, aut oculis dulcem indulgebo soporem
5 Quàm fanum inveniam, & sacri fundamina templi
Designem, sanctisq; locum dimetiar aris.
6 Fama licèt patriæ multum promitteret oræ,
Inter saxa tamen silvestribus obsita dumis
Monstravit Deus ipse locum. Deus ipse perenne
Hic templum, templiq; sacris sedem innuit aris.
7 Ergo alacres gratam Domino properemus ad ædem;
8 Scamna pedum pronis veneremur vultibus: & tu
Sancte parens, bonus ac placidus cape vota, tuamq;
Lętus adi sedem: neu dedignare penates
Qui memorem æterni servabunt fœderis arcam.
9 Templa sacerdotes casti tueantur, & omnes
Qui tua ritè piis venerantur numina sacris,
10 Lætitiâ exultent. Si David pectore puro
Te coluit, ne Davidicæ nunc respue prolis
Dona, tui populi cui fræna tenenda dedisti.
11 Davidi enim quondam (neq; jam sententia vertet
Ulla tuam mentem) jurasti. E stirpe propago
Nata tuâ solium & sceptrum retinebit avitum.
12 Quòd si posteritas servet mea fœdera, pactis
Si steterit, leges si non temerarit avitas,
Nulla dies solio, vis nulla extrudet avito,
Et natos natorum, & qui nascentur ab illis.
13 Ipse mihi sedem elegi sine fine Sionem,
14 Quam colerem: hîc mihi certa quies, hîc certa volupt
15 Hæc mihi grata domus, cœli indulgentia fruges

Faxo alat, & duros largè saturabo colonos.
16 Templa tuebuntur casti justiq; ministri,
Lętitiâq; piis perfundam pectora certa:
17 Davidicoq; novum producam è semine germen,
Quod latè in populos fundet sua brachia: stirpi
Prospiciam seræ, solium qui illustret avitum,
Claraq; per cuncta diffundat lumina terras.
18 At pudor & turpes maculas infamia spargens,
Hostibus inficiet vultus. Jessæa propago
Florebit, cingetq; sacrum diademate crinem,
Transmittetq; suam longæva in sęcula famam.

PSAL. CXXXIII.

Ecce quàm bonum, & quàm jucundum, &c.

Carm. gen. III.

1 NIL caritate mutuâ fratrum, nihil
Jucundius concordiâ;
2 Non aura suavis balsami, quum funditur
Aronis in sacrum caput,
Et imbre læto proluens barbam, & sinus
Limbum pererrat aureum:
3 Non ros, tenella gemmulis argenteis
Pingens Sionis gramina,
Aut verna dulci inebrians uligine
Hermonis intonsi juga.
Fraterna quam pax incolit domum, juvat
Dominus benignâ dexterâ:
Et opibus auget: filiorum & filios
Multis propagat seculis.

PSAL. CXXXIV.

Ecce, nunc benedicite, &c.

Carm. gen. III.

1 DOmini ministri, nocte qui custodię
Sancti excubatis atrii,
Laudate Dominum, laudibus donec sacro
Nox annuit silentio.
2 Interq; laudes mentibus puris manus
Cœlo supinas tollite.
3 Et vos beabit Dominus invicem omnibus

Cœli soliq; commodis:
Dominus Sionem qui tuetur, unicus
Cœli soliq; conditor.

PSAL. CXXXV.

Laudate nomen Domini, &c.

Carm. gen. 1.

1 VOs quibus est sacri custodia credita templi,
2 Eia Deum laudate: Deum celebrate ministri,
Qui sacra assiduâ vigilatis ad atria curâ.
3 Eia Deum laudate bonum, nomenq; beatum
Tollite perpetuo vestro super æthera cantu.
4 Quippe Jacobum ultrò legit, lectumq; dicavit
Hunc sibi, ceu privam patrimonî in sæcula sortem.
5 Nota quidem Domini est immensa potentia, notum
Numen: quippe deos sub se premit altior omnes,
Quos alii stolida placant seu numina curâ:
6 Versat enim nutu cœlo, terraq; mariq;,
Aut si quod cæcis clausum est penetrale tenebris
7 Naturæ, quodcunq; libet. de viscere terræ
Evocat, & liquido suspendit in aëre nubes:
Fulguribusq; vagis venientes prævenit imbres.
Deq; suis promit ventorum flamina gazis.
8 Ille hominum primos fœtus pecudumq; per arvâ
9 Divitis Ægypti stravit, regemq; superbum,
Et quicunq; bibunt septem flua flumina Nili,
10 Terruit ostentis: validis ille oppida muris
Turrita evertit: numeroso milite cinctos
Cum stirpe extinxit violento funere reges:
11 Stravit Amorrhæum valida virtute Seonem,
Quiq; Basan Ogus magna ditione tenebat,
Regnaq; non uni Cananæïa subdita sceptro:
12 Arvaq; dejectis nuper viduata tyrannis,
Accepêre novos Jacobi è stirpe colonos.
13 Sancte parens rerum, qui justo examine nolti
Parcere subjectis, & debellare superbos,
Posteritas te sera canet: tua splendida facta
Nulla unquam ex animis tollent oblivia nostris.
15 At sibi quæ variis finxit simulachra figuris
Vana superstitio, calidis fornacibus aurum

Argentumve liquans, nil sunt nisi ludicra dextræ
16 Humanæ commenta: illis os vocis inane:
17 Lucis egent oculi: surdas sonus advolat aures,
Et patulas frustra nares jucundus odorum
Halitus incursat: calidus non pectora pulsat
18 Spiritus. O quisquis ludibria talia fingit,
Aut colit, ipse suis similis diis exigat ævum,
Mentis inops, & lucis egens: non aure nec ore
Accipiat reddatve sonos: nec nare sagaci
Sentiat halantes per prata nitentia flores.
19 Tu verò, genus à magno Israële profectum,
20 Et Domus Aronis, genitiq; è sanguine Levi,
Et quicunq; pio rerum venerare parentem
21 Obsequio, laudate Deum, qui tecta Sionis
Ardua, qui sacram Solymæ bonus incolit ædem.

PSAL. CXXXVI.

Confitemini Domino,

Carm. gen. 11.

1 EIa Deum laudate, Deum facilemq; bonumq;
Larga benignum semper indulgentiâ.
2 Eia Deum laudate: Deus namq; ille deorum est,
Larga benignus semper indulgentiâ.
3 Cui Domini rerum submittunt sceptra tyranni,
Larga benigno semper indulgentiâ.
4 Qui facit attonito solus miracula mundo,
Larga benignus semper indulgentiâ.
5 Qui nitidos mirâ arte polum convolvit in orbes,
Larga benignus semper indulgentiâ.
6 Qui liquidis terras emergere jussit ab undis,
Larga benignus semper indulgentiâ.
7 Qui vitreo accendit flammantia lumina cœlo,
Larga benignus semper indulgentiâ.
8 Qui solem auricomum jussit dare jura diei,
Larga benignus semper indulgentiâ.
9 Qui lunam & stellas tenebras distinguere noctis
Jussit benigna semper indulgentiâ.
10 Pignora prima Phari qui fato extinxit acerbo,
Larga benignus semper indulgentiâ.
11 Isacidas medio incolumes ex hoste recepit,

12 Larga benignus semper indulgentiâ.
13 Qui rubri Oceani torpentes diffidit undas,
Larga benignus semper indulgentiâ.
14 Perq; undas fissas sobolem traduxit Abrami,
Larga benignus semper indulgentiâ.
15 Pharonem & Pharios submersit gurgite currus,
Larga benignus semper indulgentiâ.
16 Deduxitq; suos deserta per avia tutos,
Larga benignus semper indulgentiâ.
17 Et validos meritâ prostravit clade tyrannos,
18 Larga benignus semper indulgentiâ.
19 Stravit Amorrhæum valida virtute Seonem,
Larga benignus semper indulgentiâ.
20 Stravit & incassum confisum viribus Ogum,
Larga benignus semper indulgentiâ.
21 Metatusq; novis agrum est utriusq; colonis,
Larga benignus semper indulgentiâ.
22 Isacidis habitare suis dedit hostica rura,
Larga benignus semper indulgentiâ.
23 Qui nos in rebus miseros respexit egenis,
Larga benignus semper indulgentiâ.
24 Avertitq; ferum nostris cervicibus hostem,
Larga benignus semper indulgentiâ.
25 Qui genti vitam humanæ victumq; ministrat,
Larga benignus semper indulgentiâ.
26 Astrigeros laudate Deum qui temperat orbes,
Larga benignus semper indulgentiâ.

PSAL. CXXXVII.

Super Flumina Babyl. &c.

Carm. gen. XXII.

1 DUm procul à patria mœsti Babylonis in oris,
Fluminis ad liquidas fortè sedemus aquas;
Illa animum subiit species miseranda Sionis,
Et nunquam patrii tecta videnda soli.
Flevimus, & gemitus luctantia verba repressit:
Inq. sinus liquidę decidit imber aquæ.
2 Muta super virides pendebant nablia ramos,
Et salices tacitas sustinuêre lyras.
3 Ecce ferox Dominus Solymæ populator opimæ,

Exigit

Exigit in mediis carmina læta malis:
Qui patriam exilio nobis mutavit acerbo,
Nos jubet ad patrios verba referre modos;
Quale canebamus, ſteterat dum celſa Sionis
Regia, finitimis juvidioſa locis.
4 Siccine divinos Babylon irrideat hymnos?
Audiat & ſanctos terra profana modos?
5 O Solymæ, ô adyta, & ſacri penetralia templi,
Ullane vos animo deleat hora meo?
Comprecor, antè meæ capiant me oblivia dextræ
Nec memor argutæ ſit mea dextra lyræ:
6 Os mihi deſtituat vox, areſcente palato,
Hæreat ad fauces aſpera lingua meas:
Prima mihi veſtræ niſi ſint præconia laudis:
Hinc niſi lętitiæ ſurgat origo meæ.
7 At tu (quæ noſtræ inſultavit læta rapinæ)
Gentis Idumææ tu memor eſto Pater.
Diripite, ex imis evertite fundamentis,
Æquaq; (clamabant) reddite tecta ſolo.
8 Tu quoq; crudeles Babylon dabis impia pœnas:
Et rerum inſtabiles experiêre vices.
Felix qui noſtris accedet cladibus ultor,
Reddet ad exemplum qui tibi damna tuum.
9 Felix qui tenero conſperget ſaxa cerebro,
Eripiens gremio pignora chara tuo.

PSAL. CXXXVIII.

Confitebor tibi Domine in toto corde meo.

Carm. gen. XXVIII.

1 PEctore te grato Dominumq; Deumq; fatebor
Coram ſuperbis régibus,
Et tua facta canam.
2 Ad tua templa oculis, animo ad tua numina ſpectans,
Nomen celebrabo tuum,
Perpetuamq; fidem:
3 Qui donis promiſſa novis cumulata rependis:
Audis vocantem, robora
Das animo trepido.
4 Te, quacunq; pater tellus circumflua ponto,
Reges fatebuntur Deum,

Quum ſine labe fidem
5 Audierint: rituſq; tuos ſuper æthera cantu
Ferent, tuæq; gloriæ
Ad jubar attoniti.
6 Nam liquidi quanquam trans ignea mœnia mundi
Beatus in te permanes:
Attamen haud humiles
7 Deſpicis, elatóſq; premis. diſcrimina mille
Paſſim mihi circumſtrepant,
De duce tutus ero.
Tu validâ obſiſtes dextrâ furialibus auſis
Qui me laceſſunt, hoſtium:
8 Incolumiq; dabis
Quod ſupereſt, ſi quid ſupereſt bonitate perenni,
Quo cœperas gradu, tuæ
Facta tuere manus.

PSAL. CXXXIX.

Domine probaſti me, & cognoviſti, &c.

Carm. gen. III.

1 MOmenta vitæ nulla te latent meæ,
Rector benigne cœlitum.
2 Seu ſedeo, ſive ſurgo, ſeu quid cogito,
Tu cuncta præſens adſpicis.
3 Lux ſive curam, ſeu quietem nox tulit,
Curam & quietem temperas.
4 Nec te minutæ voculæ fugit ſonus,
Quam lingua temerè fuderit.
5 Et os & humeros totiuſq; corporis
Sic arte mirâ fabricam
6 Finxiſti, acumen nullum ut humani ingeni
Ratiove poſſit aſſequi.
7 Quònam ergo vultum fugero tuum? quibus
Clauſus latebris occular?
8 Petamne cœlum? præſto es hic, ad inferos
Demergar? illinc non abes.
9 Aurora curru me voluci ut deferat
Ad occidentis limitem:
10 Hîc deprehendes me, nec hîc tutus tuæ
Vitabo fulmen dexteræ.

PSALMUS CXXXIX.

11 Incauta mens si fortè secum cogitet,
Nox me tenebris occulet,
Obscura tenebris nostra nox luce est tibi
Meridianâ clarior.
12 Tibi nec tenebræ sunt tenebræ, nec tuæ
Nox ulla providentiæ est.
13 Arcana mentis tu tenes, qui pectoris
Arcana fabricatus es:
Qui me parentis ventre conditum, cutis
Tenello amictu involveras.
14 Compago mira corporis nostri, tuæ
Miraculum est solertiæ;
Stupenda cujus opera nec nostra assequi
Sed nec negare mens potest.
15 Nam nulla nostri tam minuta est corporis
Pars, ut tuam scientiam
Fugiat: nec ulla claustra pectoris latent
Te conditorem pectoris.
16 Massę recentis rudia adhuc primordia,
Rudisq; massæ semina,
Ceu scripta haberes: corporisq; lineas,
Motum statumq; noveras.
Et membra nondum quum forent, quid adderent
Dies sciebas singuli,
17 Hæc mente tacitâ cogitanti mihi, stupor
Torporq; sensus alligat.
Animus labascit, quum tuæ miracula
Perpendo mecum dexteræ.
18 Citiùs inibo numerum, arenæ in littore
Quot volvat æstus corpora:
Quamvis ocellis pervigil nunquam meis
Dulcem soporem indulsero.
19 O quando perdes impios, rerum parens?
O quando sanguinarios
20 A me repelles. qui scelesti nomini
Et numini illudunt tuo?
21 Te quisquis odit, non ego odi? non tuos
Hostes habebam pro hostibus?
22 Odi profectò: nec tuis ex hostibus
Amicus est quisquam mihi.

23 Revo-

24 Revolve mentis intimos ſinus Deus,
Latebraſq; noſtri pectoris;
Niſi hic amorem videris tui, niſi
Animum obſequi nunquam pigrum:
24 Si par ſceleſtis ſcelere ſum, vitæ parem
Da cum ſceleſtis exitum.

PSAL. CXL.

Eripe me Domine ab homine malo.

Carm. gen. VI.

2 ÆTerne rerum conditor, à malæ
Linguæ veneno me bonus aſſere,
Meamq; perjuri tuere
Hoſtis ab inſidiis ſalutem;
3 Qui fraude tectâ bella nefaria
4 Ciet: nec atris mitior anguibus
Vibratq; linguam virulentam, &
Ore vomit rabido venenum.
5 Averte fraudem, & me violentiæ
6 Hoſtis ſceleſti ſubtrahe, qui mea
Veſtigia obſervat, ſcrobeſq;
Objiciens, laqueoſq; tendens.
7 At tu, ſalutis præſidium meæ,
8 Audi precantem: Tu Dominus mihi
Deuſq;, tu me liberaſti
Incolumen crepero è duello.
9 Idem impiorum nunc bonus irrita
Fac vota: ſævam frange ſuperbiam;
10 Viruſq; linguæ peſtilentis
In Domini exitium refunde.
11 Dejecta cœlo flammea perfidos
Procella fundat præcipiti fugâ,
Cæcoſq; propellat profundas
Perpetui in barathri tenebras.
12 Linguæ loquacis perfida vanitas
Nunquam quieto deget in otio:
Sed impiè dignum patratis
Exitium Domino parabit.
13 At impiorum à vi Dominus ſuos
14 Et fraude vindex aſſeret: ut pii

Numen Dei præsens potensq;
Perpetuo celebrent honore.

PSAL. CXLI.

Domine clamavi ad te, &c.

Carm. gen. III.

1 AUrē vocanti da parens properè, meas
Audi preces salutifer,
2 Quum verba fundo tristis, & puras manus
Attollo, sic preces meas
Manusq; puras respice, ac si thureo
Odore manè te colam:
Ac si colam te victimâ & libamine
Sero rubente vespere.
3 Fræno coërce linguam: ad oris januam
Fac excubet custodia.
4 Fac mens sequatur recta, fac in lubricam
Ne flectat erroris viam:
Fac ne scelesto gaudeat cœtu, neq;
Mensâ fruatur impiâ.
5 Me malo justus increpet, me verberet,
Quàm palpet impius, comam
6 Quam rore nardi spargat. impii, precor,
Et impiorum præsides,
De rupis altæ quum ruent speculâ, sui
Supplicia sceleris ut luant.
Tum subeat animum conscium, salubriter
Quòd me monentem spreverint.
7 Sic mortis horror ossium compagines
Mihi laxat, ut cæsæ jacent
Fagi per arva fissa cuneis fragmina.
8 Tu sancte rector cœlitum,
Spes una nobis es salutis, unicum
Agnoscimus te vindicem.
9 Vitam tuere ab impiorum cassibus,
A fraude quam struunt mihi.
10 Compos salutis impios fac in sua
Cernam ruentes retia.

PSALMUS CXLII.

Voce mea ad Dominum clamavi, &c.

Carm. gen. XVII.

2 INvoco ſupplex Dominum, manuſq;
Tendo ad ſidera ſupplices.
3 Mentis huic pando lachrymas: querelis
Imploro miſeris opem.
4 Pectus afflictum dolor obruebat:
Quamvis rex bone cœlitum
Puriter vitæ mihi tu peractæ
Eſſes arbiter optimus.
Quum domo greſſum tamen efferebam,
Tendebant mihi retia.
5 Nec mihi notus, nec amicus uſquam,
Quoquò lumina verteram.
Exitus nuſquam, fuga nulla, nemo
Qui me ſoſpite plauderet.
6 Ergo te, rerum pater, invocavi,
Unum præſidium in malis:
Tu meæ vires, mea ſpes, opeſq;
Dum ſedes hominum colo.
7 Da meis aurem facilem querelis
Fracti cladibus ultimis.
Aſſere à ſævi manibus tyranni,
Qui me fortior opprimit.
8 Carceris vitam rape de tenebris,
Ut te laudibus efferam:
Teq; conventus celebret piorum,
Promptum ferre piis opem.

PSAL. CXLIII.

Domine exaudi orationem meam, &c

Carm. gen. XV.

1 AUdi vocantem rebus in aſperis,
Et lenis aurem da precibus meis,
Rerum creator: quâq; ſoles fide
Et æquitate ex hoſtibus eripe.
2 Juris ſeveri ne trutinâ meam
Expende vitam: nemo hominum innocens
Sic eſt, tribunal poſſit ut ad tuum

PSALMUS CXLIII.

Se profiteri crimine liberum
3 En hostis atrox imminet, & premit
Stratum: tenebris tristibus abditus,
Et lucis exors dego, velut specu
Quos in sepulchri mors fera condidit.
4 Mens penè curis obruta volvere
5 Priora cœpit tempora, quum patres,
Spes quos fovebat præsidii tui,
De fauce læthi sæpè revelleres.
6 Hac recreatus rursus imagine,
Imploro supplex auxilium tuum.
Intenta mens te respicit, arida
Tellus ut umbres sub cane torrido.
7 Non lentus audi; nam mihi spiritus
Vix fessa pulsat pectora: si tui
Avertis oris lumen amabile,
Mors atra siccis faucibus imminet.
8 Spe mens labores auxilii tui
Fert: spectat unum te, pater optime.
Audi precantem lenis, & exitum
Jamjam obruturis pande periculis.
9 Ab hoste sævo protege me, meæ
Custos salutis: prava repellere
Mentem manumq; & recta capessere
Doce, unicum te qui veneror Deum.
10 Arcana fac vis numinis ut tui
Per plana gressum dirigat, ut tua
Mandata secter: neu malè credulum
Error malorum vertat in orbitam.
11 Ut nulla numen non celebret tuum
Et æquitatem natio, recrea
Me destitutum præsidio, & malis
Hostis scelesti libera ab artibus.
12 Favoris umbrâ me solitâ tege,
Et qui me acerbis usq; doloribus
Affligit, hostem perde nefarium,
Servumq; serva perpetuò tuum.

PSALMUS CXLIV.

Benedictus Dominus Deus meus, &c.

Carm. gen. XIII.

1 QUo te rex hominum carmine prosequar?
Qui firmas animum robore, qui manum
Et bellare doces, & dubii regis
Per discrimina prælii.
2 Quòd vivo & valeo, tutus & hostium
A fraude, eximiâ fulgeo gloriâ:
Quòd latè validis impero gentibus,
Totum muneris id tui est.
3 O rerum genitor, quantulus est homo
Hac quem prosequeris munificentiâ,
Et curas patriâ sollicitudine!
4 Figmentum fragilis luti,
Quo nec bulla levis vanior est, neq;
Quæ mentes agitant somnia turbidas;
Nec ferum fugiens umbra crepusculum,
Nec fumi volucris vapor.
5 Cœli pande fores rex bone cœlitum,
Ac de sidereis labere sedibus:
6 Montes nube operi: per liquidi aëris
Campos fulgura trajice.
Turbatos trepida sparge fugâ impios,
Et sparsos jaculis perde sequacibus:
7 Porrectaq; manu me, pater optime,
Sævis eripe fluctibus.
Hostis pelle malam vim bonus impii:
8 Linguæ vaniloquæ deprime toxica:
Assuetæq; dolis pestiferis manus
Vires contere viribus.
9 Ut te nostra novo carmine barbitos
10 Dicat, subsidio qui recreas tuo
Reges: qui gravibus sæpè periculis
Vitam Davidis eripis.
11 Hostis pelle malam vim procul impii,
Linguæ vaniloquæ reprime toxica:
Assuetæq; dolis pestiferis manus
Vires contere viribus.
12 Natorum soboles crescat: ut ubere
Surgit silva solo laurea: virgines

Cultu

Cultu sic niteant, ut laquearibus
Templorum tholus aureis.
13 Stipentur gravidis horrea frugibus:
Pleno cuncta penu copia suggerat:
Fœcundi pecoris non capiant greges
Latis pascua saltibus.
14 Pingues plaustra boves & nitidi trahant:
Nec tristi resonent compita classico,
Nec fletu plateæ: nec furor hosticus
Clausis affremat oppidis.
15 Felicem populum, inter bona talia
Qui vitam in tacito transigit otio.
Felicem populum ter quater, omnium
Cui rerum pater est Deus.

PSAL. CXLV.

Exaltabo te Deus meus rex, &c.

Carm. gen. xxix.

1 TE regem Dominumq; canam dum lucida volvet
Lucidus astra polus,
Et unicum colam Deum.
2 Luce canam te, nocte canam te: nulla carebit
Laudibus hora tuis,
Rerum creator & salus.
3 Magne parens, nullo cui clausa potentia fine est,
4 Sæcula cuncta tuas
5 Laudes sonabunt: & patres
Longævi tua facta canent, seræq; nepotum
Per seriem soboli
Prodent: nec ætas gloriam
6 Nesciet ulla tuam: mirandaq; facta, decusq;
Ille memor referet;
7 Hic magnitudinem canet.
8 Ille bonum feret & justum, & placabilis iræ,
Et veniæ facilem, &
Largâ benignum dextera.
9 Totq; inter decora, & laudum præconia nullo
Emoritura die,
Nil clarius clementiâ.
10 Ergo parens rerum stellantis machina cœli
Cuncta suo gremio

Com-

Complexa, prędicat tuum
11 Robur: & intacti ſcelerum contage nefanda,
Te celebrant alacres,
Tuiq; vires imperî
12 Per populos latè vulgant: nec neſcia ſceptri
Terra ſit ulla tui.
Et gloriæ & potentię.
13 Imperium ſine fine tibi: nec legibus ævi
Subdita ſceptra tenes,
Aut clauſa metis temporum.
14 Tu lapſos rurſum attolis, firmaſq; labantes:
Incolumeſq; foves
Vitæ beatæ commodis.
15 Te volucrum pecudumq; genus, te ſæva ferarum
Sæcula reſpiciunt
Unum, ſuoq; tempore
16 Accipiunt victum: tu dextram pandis, & omne
De locuplete penu
Animal benignè recreas.
17 Quicquid agis, juſtéq; & ſanctè agis: impiger aurem
18 Supplicibus facilem
19 Præbes: opiſq; compotes
Dimittis puro qui pectore cunq; precantur:
Auxilioq; piis
20 Præſens es, & periculis
Eruis è cunctis, qui te venerantur amantq;:
Cumq; ſuo ſcelere
A ſtirpe vellis impios.
21 Ergo omnes te jure canent, nomenq; tacebit
Natio nulla tuum
In ſæculorum ſæcula.

PSAL. CXLVI.

Lauda anima mea Dominum, &c.

Carm. gen. VI.

1 TE, magne rerum conditor, & tuas
2 Sonabo laudes, factaq; poſteris
Miranda prodam, dum recurret
Per calidos mihi ſanguis artus.
3 Securitatem ne ſtabilem tibi
Promitte, regum præſidio, neq;

De ſtirpe

PSALMUS CXLVII.

De ſtirpe mortali & caducâ
Pone tibi columen ſalutis.
4 Ut membra liquit ſpiritus, in ſuam
Terrena moles terram abit, & diu
Conſulta vaneſcunt, & auras.
Irrita per vacuas feruntur.
5 O ter beatum quem Deus ætheris
Fido tuetur præſidio, ſuas
Qui ſpes opeſq; omnes in uno
Conſtituit Domino Deoq;.
6 Qui terram & æquor condidit & polum,
Et quicquid æquor terraq; continet
Poluſq;: qui promiſſa præſtat
Perpetuo ſtabilis tenore.
7 Qui nec tyranni vi ſinit opprimi
Infirmiorem, aut eſurie premi:
Qui carcerum exemptos tenebris
Compedibus levat innocentes.
8 Qui nocte pulsâ luminis aurei
Cæcis refundit luminibus jubar:
Greſſuſq; firmat claudicantes,
Juſtitiamq; amat æquus æquam.
9 Cura fideli qui fovet advenam,
Orbæ marito qui viduæ favet,
Orbos puellos qui tuetur,
Et ſcelerum labefactat artes.
10 Rex ergo habenas imperii tuus
Sion tenebit, ſidera dum polum
Pingent: & obliquum per orbem
Sol rutilos agitabit axes.

PSAL. CXLVII.

Laudate Dominum quoniam bonus eſt.

Carm. gen. 11.

1 EIa Deum laudate, Deo date carmina digna:
Certè erudito dignus ille eſt carmine:
2 Qui Solymam inſtaurat rurſus, paſſimq; per orbem
Sparſos reducit exules Abramidas:
3 Qui fractos animi levat, & corda anxia lenit:
Mulcet dolores, mitigatq; vulnera:

4 Qui

4 Qui numerat tacito labentia sidera mundo,
Suisq; quæq; nuncupat vocabulis.
5 Magna Dei virtus, immensa potentia nulla
Quam lingua fari possit, aut mens cogitet.
6 Qui mite ingenium fovet, allevat, auget honore:
Humiq; sternit impiam superbiam.
7 Eia Deum cantate, Deo persolvite grates,
Grato benignum canite patrem barbito:
8 Qui cœlum obnubit tenebris, terram rigat imbre;
Montesq; læto vestit altos gramine:
9 Qui pecudum genti largâ dat pabula dextrâ,
Corvóq; victum se roganti sufficit.
10 Quem neq; magnanimum delectat robur equorum,
Nec vis ferocis aut lacertus militis:
11 Sed pietas animi simplex, & in illius una
Quæ spem salutis collocet clementiâ.
12 Eia, Dei laudes Solymææ pangite turres:
Benignitatem mons Sionis prædica:
13 Qui portarum aditus clausstris firmavit ahenis,
Civesq; cunctis commodis auxit tuos.
14 Qui te pace beat lætâ & defendit ab hoste:
Et messe flavâ tritici campos tegit.
15 Cujus ad imperium fundit sua munera tellus:
Natura cujus prompta paret jussibus.
16 Qui nivibus celsos operit, ceu vellere, montes:
Densas pruinas cineris instar dejicit.
17 Et glacie lapsus solidarum frænat aquarum:
Cujus rigorem quis feret mortalium?
18 Quum libuit, molles glacies tabescit in undas,
Aspirat aura mitior, rivi fluunt.
19 Ostenditq; suam per signa illustria mentem:
Legésq; Abrami tradidit nepotibus.
20 Non ita se populis aliis monstravit amicum,
Qui scita legum nesciunt cœlestium.

PSAL. CXLVIII.

Laudate Dominum de cœlis laudate.

Carm. gen. x.

1 LAudate Dominum cœlitum
Chori beati, qui procul
Contagio mortalium

Templa

PSALMUS CXLVIII.

Templa ætheris tuemini.
2 Laudate Dominum, quos sibi
Adesse jussit Angelos:
Laudate Dominum exercitus
Parere prompti jussibus.
3 Laudate Dominum, qui diem
Sol, luna noctem illuminas.
Laudate Dominum lucidis
Stellæ decoræ flammulis.
4 Laudate eum rotatiles
Tot orbium compagines,
Et unda longè celsior
Campis nitentis aëris.
5 Huic cuncta laudes dicite,
Numenq; cuncta pangite,
Quod cuncta nutu condidit,
Et cuncta nutu sustinet:
6 Fixitq; firmo cardine,
Ne vi senectæ corruant:
Certisq; vinxit legibus,
Quas transgredi non audeant.
7 Laudate Dominum sub specu
Terræ dracones abditi:
Et vasta cete, quę sinus
Ponti repostos finditis.
8 Ignes, nives, & grandines,
Vaporq; & auræ spiritus,
Ad jussa Domini mobiles
Circumrotantes turbines.
9 Colles feraces, & feri
Montes, & omnes arbores,
Seu montibus rigescitis:
Seu cultibus mansuescitis:
10 Mites feræq; bestiæ,
Humiq; lentè reptiles,
Et quæ liquentes aëris
Campos volando carpitis:
11 Reges & orbis præsides.
Et nationes liberæ,
Et pauperi plebeculę
Qui jus ab alto dicitis:

12 Et vos juventa florea,
Læti puelli & virgines,
Seneſq; vitæ in ultimo
Jamjam exituri limine.
13 Laudate Dominum: numini
Sit ejus uni gloria,
Unumq; noſcat omnium
Cœlum ſolumq; principem.
14 Hunc omne in ævum laudibus
Propago tollat Iſaci:
Sibi dicatam qui bonis
Gentem beavit omnibus.

PSAL. CXLIX.

Cantate Domino canticum novum, &c.

Carm. gen. x.

1 CAntate Domino canticum
Novum: ſonet laus illius
Cœtus per omnes, qui ſacris
Non ſe profanis polluunt.
2 Oblectet Iſaci genus
Auctore ſe ſuo: ſuo
Regi Sionis arduæ
Congratulentur filiæ:
3 Nomen celebrent illius
Lætis choris & tympanis:
Ejuſq; laudes accinant
Blandè canoro pectine.
4 Gentem bonus parens ſuam
Amore ſancto amplectitur,
Mitemq; manſuetudinem,
Firmat ſalute immobili:
5 Cœtus piorum ut geſtiant
Foris paratu ſplendido,
Domiq; ſecum clanculum
Lætentur in cubilibus.
6 In ore, rerum præſidis
Laus continenter perſonet:
Utrinq; acuti in dexteris
Vibrentur enſes vindices.

In se ferarum ut gentium
Crudelitatem vindicent:
Et in futurum iras, minas,
Superbiamq; comprimant.
8 Reges suorum ut hostium
Arctis catenis alligent,
Et ferreis coërceant
Vinclis feroces principes.
9 Pœnas secundùm cœlitus
Præscripta ab iis ut exigant,
Ut laus piorum pervolet
Omnes per orbis cardines.

PSAL. CL.

Laudate Dominum in sanctis ejus, &c.

Carm. gen. x.

1 LAudate Dominum, lucidum
Templum colentem siderum,
Qui vi suæ potentiæ
Firmavit orbis cardines.
2 Laudate Dominum fortiter,
Ubiq; gestis inclytum:
Laudate magnitudinem
Captum supra mortalium.
3 Laudate Dominum bellicæ
Claris tubæ clangoribus:
Laudate Dominum nabliis,
Lyrisq; blandè garrulis.
4 Laudate Dominum tympanis,
Choriq; festi cantibus:
Laudate Dominum fidibus, &
Sonore dulci tibiç.
5 Laudate eum tinnitibus
Lętis canori cymbali.
6 Hunc cuncta laudent, quæ trahunt
Vitalis auræ spiritum.

EJUS-

EJUSDEM GEORGII BUCHANANI hymnus Matutinus ad Christum.

PRoles parentis optimi,
Et par parenti maximo,
De luce verâ vera lux,
Verusq; de Deo Deus:
En nox recessit, jam nitet
Aurora luce prævia.
Cœlum solumq; purpurans:
Et clausa tenebris detegens.
Sed fuscat ignorantiæ
Caligo nostra pectora,
Et nubilis erroribus
Mens penè cedit obruta.
Exurge sol purissime,
Diémq; da mundo suum:
Nostramq; noctem illuminans
Erroris umbram discute.
Dissolve frigus horridum;
Arvumq; nostri pectoris,
Calore lampadis tuæ,
Humore purga noxio:
Ut irrigetur cœlitus
Roris beati nectare,
Et centuplo cum fœnore
Cœleste semen proferat.

Ejusdem GEORGII BUCHANANI hymnus ad CHRISTUM,

PRoles parentis optimi,
Et par parenti optimo,
De luce verâ vera lux,
Verusq; de Deo Deus:
Jam fuscat ignorantiæ
Caligo crassa pectora,
Et nubilis erroribus

Mentes tenebræ contegunt.
Exurge sol purissime,
Mundoq; da diem suum:
Nostramq; noctem illuminans,
Erroris umbram discute.
Dissolve frigus horridum,
Arvumq; nostri pectoris,
Calore lampadis tuæ,
Humore purga noxio:
Ut irrigatus cœlitus
Roris beati nectaré
Et centuplo cum fœnore
Cœleste semen proferat.

Ejusdem Epigramma in quo imago introducitur alloquens peregrè advenientes.

FAre eho qui terras lustras vagus hospes & undas,
Quid petis hinc? longæ quæ tibi causa viæ?
Non Deus hic quisquam, nec imagine numen in ista est:
Nos lapis & tantum putria ligna sumus:
Vermibus esca, cibus tineis, domus hospita blattis,
Opprobrium cœli, ludibriumq; soli.
Non capiunt humiles numen cœleste penates,
Structa nec humanâ saxea tecta manu.
Quem mare, quem tellus, quem non capit igneus æther,
Clauditur in nullo spiritus ille loco.
Ut Christum invenias animi secreta revolve,
Aut lege fatidici quę cecinere patres,
Aut quæ dives habet passim circumspice mundus,
Hæc vera est sedes, hoc penetrale Dei.
At quisquis picto gaudet dare basia trunco,
Crassaq; pulvereo lingere saxa croco.
Dignus morte perit; qui mortua vivus adorat,
Et vitæ in fragili spem sibi ponit humo.
Si te picta juvant, cariem ne perline trunci,
Sed vera mentem simplicitate tuam.
Hac ratione, domi poteris reperire, quod omnes
Erro vagus terras sic peragrando fugis.

Canticum

Canticum SIMEONIS ab *Adolph*
Mekerko παραφρασθεν. Luc. 2.

Nunc dimittis servum tuum Domine.

EIa nunc patribus, Deus,
Adjungis placidè me famulum tuum,
Ut vox pollicita est tua.
2 His namq; his oculis ille Salutifer
Humani generis tuus
3 Est visus mihi: quem tu pater omnibus
Erexsti populis, velut
Signum propositum ante ora hominum omnium:
In quod lumina dirigant
Quos sol cunq; suo lumine viderit:
4 Hæc lux flammiferâ face
Dispellet tenebras gentibus exteris:
Hæc lux semper erit tuis
Lectis Isacidis gloria postuma.

CARMINUM GENERA,
Quibus in hoc opere poëta usus est.

I. Genus monocolon, versus heroici hexametri, h modo:

-- ·vv -- -- ·vv --

Eo utitur Psal. 1. 18. 45. 78. 85. 89. 104. 107. 132. 1

II. Dicolon distrophon. Versus prior, hexameter h roicus: Alter, Jambicus trimeter acatalectus, ad exe plum Horat. lib. 5. ode 16. hoc modo:

-v v·-·-·vv-vv--
v-vvv---v-v-vv

Eo utitur Psal. 2. 20, 24. 57. 60. 69 83. 93. 95. 97. 1 109. 118. 126. 136. 147.

III. Dicolon distrophon: Versus unus Jambicus tri meter acatalectus: Alter, dimeter acatalectus: ut Hor lib. 5. ode 1. hoc modo.

--vvv--v-v-vv
--vvv-·v-

Eo

Eo utitur Psal. 3. 6. 10. 21, 22. 27. 34. 38, 39. 41. 44. 48. 53. 62. 74. 76. 79. 87. 92. 110. 112. 115. 120. 127. 133, 134. 139. 141.

IV. Dicolon distrophon. Versus primus Heroicus, Secundus Alcmanius dactylicus tetrameter acatalectus, ut Horat: 1. Carm. 7. hoc modo:

-vv -vv -- --vv --
--vv -vv --

Eo utitur Psal. 4. 111.

V. Dicolon tetrastrophon: versus primus, secundus, tertius, Sapphicus hendecasyllabus: Quartus, Adonius, ut Horat. 1. Carm. 2. hoc modo:

-v -- -vv-v -v
-vv --

Eo utitur Psal. 5. 17. 51. 55. 65, 66. 72. 90. 101. 103.

VI. Tricolon tetrastrophon. Versus 1, 2. dactylicus Alcaicus acatalectus, Tertius Jambicus, Archilochius dimeter hypercatalectus 4. dactylicus Alcaicus acatalect. ut Horat. 1. 9. hoc modo:

--v-- -vv -vv
--v-- -vv -vv
--v--v--
-vv vv-v-v

Eo utitur Psal. 7. 11. 15. 19. 30. 46. 50. 56. 58. 72. 82. 91. 123. 125. 140. 146.

VII. Dicolon distrophon. Versus primus, Sapphicus, Secundus Jambicus dimeter, acatalectus, hoc modo:

-v -- -vv -v -v
--v--- vv

Eo utitur Psal. 8.

VIII. Tricolon tetrastrophon. Versus 1, & 2, choriambicus Asclepiadeus tetrameter. 3. Pherecratius heroicus trimeter acatalectus. Quartus choriambicus Glyconius trimeter acatalectus: ut Horat. 1. Carm. 5. hoc modo:

--vv- -vv-vv
--vv- -vv- vv
---vv--
---vv- vv

Eo utitur Psal. 9. 64. 84. 130.

IX. Dicolon distrophon. Versus primus Heroicus. Secundus, dactylicus Archilochius dimeter hypercatalectus ut Hor. 4. Carm. 7. hoc modo:

-vv -- -vv-- -vv --
-vv -vv -

Eo utitur Psal. 12.

X. Monocolon. Versus Jambicus dimeter acatalectus ut Prudentius Cathem. 1. hoc modo:

-- v- -- v-

Eo utitur Psal. 13. 31. 37. 47. 52. 54. 59. 86. 96. 98. 11[illegible] 148, 149, 150.

XI. Dicolon distrophon. Versus 1. choriambicus dimeter Glyconius: Secundus, choriambicus Asclepiadeus, ut Horat. 1. Carm. 3. hoc modo:

-- -vv- vv
-- -vv- -vv- vv

Eo utitur Psal. 14. 35. 43.

XII. Tricolon tristrophon. Versus primus, choriambicus trimeter: 2. tetramiter: 3. pentameter, ut prudentius prologo Cathem. hoc modo:

-- -vv- vv
-- -vv- -vv- vv
-- -vv- - vv- -vv- vv

Eo utitur Psal. 16.

XIII. Dicolon tetrastrophon. Versus 1, 2, 3. Choriambicus tetrameter. Quartus choriambicus trimeter, ut Horat. 1. Carm. 6. hoc modo:

-- -vv- -vv- vv
-- -vv- vv

Eo utitur Psal. 23. 42. 75. 99. 102. 144.

XIV. Monocolon. Versus jambicus trimeter acatalect. ut Horat. lib. 5. Carm. ode 17. hoc modo:

-- v- -- v- v- vv --

Eo utitur Psal. 25. 94. 106.

XV. Monocolon. Versus dactylicus Alcaicus acatalectus, hoc modo:

-- v-- -vv -vv

Eo utitur Psal. 26. 29. 32. 49. 61. 71. 73. 143.

XVI. Monocolon. Versus choriambicus Asclepiadeus tetrameter, ut Horat. 1. Carm. 1. hoc modo:

-- -vv- -vv- vv

Eo utitur Psal. 28. 40. 80.

XVII. Dicolon distrophon. Versus primus Sapphicus. 2. Choriambicus trimeter, hoc modo:

-v -- -vv -v ·v
-- -vv- vv

Eo utitur Psal. 33. 70. 121. 142.

XVIII. Dicolon distrophon. Versus 1. jambic. trimeter 2. pentameter dactylicus, hoc modo:

v- v-- -vvv v- v-
-vv -- --vv -vv·

Eo utitur Psal. 36. 63.

XIX. Dicolon tristrophon. Versus primus, Secundus, trochaicus dimeter acatalectus. Tertius, trochaicus catalecticus, hoc modo:

v- - - - v -v
-v -v ·v -v
-v vv- ·v-

Eo utitur Psal. 66.

XX. Dicolon distrophon. Versus prior, heroicus dactylicus: Secundus, anapæsticus dimeter catalecticus, hoc modo:

-- ·vv -- -vv ·vv --
vv- vv- vv --

Eo utitur Psal. 68.

XXI. Dicolon distrophon. Versus prior, heroicus hexameter. Posterior Jambicus dimeter: ut Hor. lib. 5. Carm. ode 14. hoc modo:

-- -vv -- -vv ·vv --
-- v- -- v-

Eo utitur Psal. 81.

XXII. Dicolon distrophon. Versus prior dactylicus hexameter: Alter pentameter, hoc modo omnibus noto:

-vv -- -vv -- -vv ·-
-vv -- - -vv vv -

Eo utitur Psal. 88. 114. 137.

XXIII. Dicolon distrophon. Versus primus, trochaicus dimeter catalecticus: Secundus, Jambicus dimeter acatalectus, hoc modo:

-v -- -v -
-- v- -- vv

Eo utitur Psal. 100.

XXIV. Monocolon, versus anapæsticus Pindaricus dimeter acatal. ut Boeth. 15. hoc modo:

-vv vv- -vv vv-

Eo utitur Psal. 113.

XXV. Dicolon tetrastrophon. Versus primus, secundus, tertius, choriambicus trimeter. Quartus, dactylicus Pherecratius, hoc modo:

-- -vv -vv
-- -vv --

Eo utitur Psal. 116. 122. 128.

XXVI. Monocolon. Versus trochaicus octonarius catalecticus: qualis est Prudent. Cathem. 9. hoc modo:

vvv vvv -v- v- v- v- v-

Eo utitur Psal. 105. 119. 124. 129.

XXVII. Monocolon. Versus jambicus Anacreontius dimeter catalect. ut Boëth. 3. 7. hoc modo:

-- v- v- -
v- v- v- v

Eo utitur Psal. 131.

XXVIII. Tricolon tristrophon. Versus primus heroicus: Secundus jambicus dimeter. Tertius, dactylicus Archilochius dimeter, hypercatal. hoc modo:

-vv -- -vv -- -vv --
-- v- -- v-
-vv -vv -

Eo utitur Psal. 138.

XXXIX. Tricolon tristrophon. Versus iidem qui modo, nisi quod secundus in locum tertii migrarit, hoc modo:

-- -vv -vv -- -vv --
-vv -vv -
v- v- v- v-

Eo utitur Psal. 145.

JEPH-

JEPHTHES
SIVE VOTUM, TRAGOEDIA:
AUTHORE EODEM
GEORGIO BUCHANANO
SCOTO.

Ad Illustrissimum virum Carolum Cossæum, Franciæ Marescallum, ac apud Taurinos Regis Francorum præfectum, in *Jephthen* Tragœdiam.

PRÆFATIO.

ABsurdam fortasse rem facere quibusdã videbor, qui ad te hominẽ ab ineunte etate militaribus imbutum studiis, & inter arma tubasq; semper versatum, munusculũ hoc literarium mittam: sed ii fere hoc absurdum existimaturi sunt, qui aut harum rerum inter se consensionem non satis animadvertunt, aut tuum ingenium parùm habent perspectum. Neq; enim inter rei militaris & literarum studium ea est quam plerique falsò putant, discordia: sed summa potiùs concordia, & occulta quædam natura conspiratio. Quanquam enim superioribus aliquot seculis, sive hominum inertia, sive falsa quadam persuasione, divisa fuerunt hæ professiones, nunquam tamen perversa imperitorum opinio tantum potuit, ut ipsæ inter se veterem illam & naturalem (ut ita loquar) cognationem obliviscerentur. Omnes enim omnium ætatum imperatores, qui res præclaras gesserunt, aut ipsi doctissimi fuerunt aut viros doctrinâ illustres summo amore prose-

quuti sant. Neq; profecto fieri potest, ut magn[us] & excelsus animus, qui neglectis rebus caduc[is] æternitatis memoriam ante oculos habet propo[si]tam, non etiam memoriæ & antiquitatis custo[des] literas amet. Neq; alii ferè sunt qui literas oderunt & contemnunt, quàm qui vitæ per ig[na]viam, & flagitia turpiter acta, conscientiam posteritatis reformidant: ut non minus verè quàm eleganter mihi dixisse videatur Claudianus.

Gaudet enim Virtus testes sibi jungere Musas,
Carmen amat quisquis carmine digna gerit.

Contrà verò, qui omne suum studium in eo po[sue]runt, ut perfectæ virtutis imaginem sibi ad imitationem proponerent.

——& quæ natura negavit.

Visibus humanis, oculis ea pectoris haurirent, quanta eos lætitia affectum iri putemus, si ejus quam tantoperè animo persequuntur, vivum & spirans simulacrum (ut ita dicam) nacti fuerint? Sed & præter hanc mutuam virtutis admirationem, & naturæ quam dixi consensionem, accedit utilitatis etiam mutua quædam species. Nam ut illustrium facinorum author non immeritò eum suspicit, quem virtutis magistrum & illustranda artificem esse videt: & velut parentem colit, non eum à quo hujus, qua fruimur, lucis brevem usuram acceperit, sed alteram illam longe diuturniorem vitam in posteritatis memoria collocatam speret: ita ille alter libenter amplectitur segetem & materiam suæ gloriæ sibi oblatam:

——qua se quoq; possit:
Tollere humo, victorq; virûm volitare per ora.

Uterq; enim etsi opinione hominum imparem, pari

ari tamen studio ex eodem fundo gloriæ fructum petit. Sed hæc ad omnes communiter pertinent qui (ut ait Salustius) præclari facinoris aut artis bonæ famam quærunt. Illa verò tua sunt propria, quòd à primis usq; adolescentiæ spatiis eâ fuisti in patriam charitate, in bello fortitudine, in pace temperantiâ & æquitate, ut omnibus qui literas colunt, tuarum virtutum exempla ediderit, quod posteritati ad imitationem proponere & possint & debeant: quòd literas Philippi Cossæi fratris tui Episcopi Constantiensis patrocinio orbatas, in diverso vitæ instituto tamen fovendas ac tuendas susceperis: quòd doctissimos homines semper tecum habeas: quibuscum etiam in medio sævissimi belli ardore, Musisq; Mineruam temperes, & Geticum modereris Apolline Martem: quòd filium ita literis instituendum in pueritia cures, ut hanc tam amplam laudis & gloriæ hæreditatem à parente acceptam non solum tueri, sed etiam augere possit. Me autem absentem, nec ulla alia re quam literarum commendatione tibi cognitum, ita complexus es omnibus humanitatis & liberalitatis officiis, ut siquis ingenii mei sit fructus, siqua vigiliarum velut fœtura, ea meritò ad te redire debeat. Quod quidem adeò avidè facit meus hic Jephthes, ut qui anteà publicam lucem & cœtus hominum reformidabat, te patrono fretus prodeat, & in spem nonnullam etiam publici favoris etiam sese erigat. Quid enim non illis sibi speret auspiciis, quibus disciplinam militarem ad antiqua severitatis exemplum videt emendatam, & vetustam belli gloriam Galliæ restitutam

cum bellica fortitudine, legum & justitia
tum, cum summa omnium rerum licentia s
mam omnium rerum non modo tuam, sed et
tuorum omnium continentiam videt conj
ctam? His ego causis impulsus, hanc meam
cubratiunculam sub tuo potissimùm nomin
manus hominum exire volui. Tu vero (
spero) hoc meum sive tuorum in me officior
testimonium, sive mea erga te benevolentia s
vificationem (quæ tua est humanitas, & in
teras amor) boni consules Vale Lutetiæ Pa
sorum quinto Calen. Aug. M. D. LIIII.

ARGU

ARGUMENTUM
ex libro Judicum sumptum.

JEPHTHES Galladdi filius, patre defuncto, à fratribus domo pulsus est, quòd negarent æquum esse ut nothus cum legitimis filiis in hæreditate paterna dividenda æquaretur. Is quum ob inopiam collecta manu latrocinio viveret, ac fortitudinis magnum specimen dedisset, primùm à cognatis, deinde à reliquis Hebræis dux factus est adversus Ammonitas, qui viginti propè annorum gravissimâ servitute eos presserant. Profecturus igitur in expeditionem, vovit, se, si victor reverteretur, qui primus domo sua egrederetur, eum Deo sacrificaturum. Prima revertenti occurrit unica filia, eam Deo immolat.

PERSONÆ.

Angelus prologus.
Storge, mater.
Iphis filia.
Chorus indigenarum puellarum.
Jephthes imperator.
Symmachus amicus.
Sacerdos.
Nuncius.

JEPHTHES,
SIVE VOTUM TRA
GOEDIA.

Angelus prologus.

MAgni tonantis huc miniſter aliger,
Cœlo relicto, mittor Iſaci ad lares,
Solumq; promiſſum Iſaci nepotibus
Solum regendis deſtinatum gentibus,
Si pacta ſacri intaminata fœderis
Servaſſet: arma ſed modò quod Ammonia
Expavit arcto ſervituris ſub jugo,
Tulitq; quicquid triſte, crudele, aſperum,
Iratus audet victor, aut victus timet.
Hac clade fracta gens rebellis, Deum
Agnoſcere patrum cœpit, & nefarios
Mentita cultus numinis ludibria
Inſpectata noſſe, nota floccipendere.
Et ſerò quamvis ad patrem rediit ſuum.
Humana ſed mens neſcia modum ponere
Rebus, ſecundis intumet ſucceſſibus.
Quo plura hominibus contulit bonitas Dei
Occæcat animos altior ſecuritas,
Vanoq; faſtu turgidos ſuperbia
Stimulat inanis. Qualis in dominum furit
Equi ferocis contumax protervitas.
Imperia paulum ſi remiſſa ſentiat,
Ac vix lupatis domitus, & calcaribus
Duris cruentus redit ad officium, & ſuo
Obtemperat hero: ſic populus hic pervicax
Cervice durâ, pronus in pejus; flagrum
Si conquievit paululum, novos deos,
Aſciſcit, & ſe dedit aliis ritibus,

Ignota ſacra ſequitur. Atq; adeò parens
Benignus animos turgidos licentiâ,
Bello, fameve, peſtilentive aëre
Frangit, rebellem comprimens ferociam.
At rurſus, animi ne cadat fiducia,
Serie malorum continenter obruta,
Mittit prophetas, bellicos mittit duces.
Qui ſervitutis liberatos aſperæ
Vinclis reducant, priſtiniſq; rîtibus
Servire cogant: arma nunc Ammonia
Ut excitavit in rebelles, ac Dei
Juſſis relictis, impiis erroribus
Se mancipantes. Sed modum ſtatuens ſuæ
Iræ propitius liberatorem dedit:
Non è potentũ quempiam numero, grâvem
Turbâ clientum, liberiſve turgidum:
Sed è paternis exulantem ſẽdibus
Jephthen, ſuiſq; fratribus ſpretum, ſatum
Genitrice vili: ne ſuperba gens ſuis
Aſſignet armis quod manu geſtum eſt Dei:
Ut ſciat & Ammon hactenus ſe viribus
Non floruiſſe propriis, ſed vindicem
Cœleſtis iræ. Porrò ne Jephthes quoq;
Se metiatur exitu hujus prælii,
Et intumeſcat inſolens rebus bonis.
Damno obruetur protinus domeſtico,
Cedentq; fracti contumaces ſpiritus:
Etenim arma in hoſtes perfidos quũ ſumeret,
Belli ſecundus ſi daretur exitus,
Quodcunq; primum ſe obviam ferret ſibi,
Promiſit aris ſe daturum victimam.
Heu quanta moles imminet tibi mali
Miſerande! quantis obruêre luctibus?
Ut te propinqui credulum ſpes gaudii
Fallit! Propago ſola, quæ patriam domum
Tibi nata ſervat, prima patri ſe offeret,
Ut gratuletur proſperum armorum exitum:
Magnoq; ſolvet ſœnore, ac jugulo luet
Felicitatis miſera præcox gaudium.
Atq; ecce, mater triſtis egreditur domo,

Quam ſomniorum nocte totâ terruit
Tremendus horror: nataq; parenti comes,
Præ ſe ferentes mentis ægrimoniam
Mœrore vultus, geſtibus, ſilentio.

STORGE *mater.* IPHIS *filia.*

EHeu, recenti corda palpitant metu,
Mens horret, hæret vox in ipſis faucibus,
Nec ora verbis pervium præbent iter:
Nocturna ſic me viſa miſeram territant,
Et dira turbant inquietam inſomnia.
Gravibuſq; curis pectus urunt anxium.
At tu nitentis ſumme dominator poli,
Averte in hoſtes luctuoſum & funebre
Omen, mihiq; placidus & gnatæ meæ,
Quæ ſola ſpes & familiæ ſolatium
Supereſt, ſenectæ columen unicum meæ,
IPH. Quin ominare chara mater lætius,
Vanæq; cauſas abjice ægritudinis:
Et iſta mentis turbidæ ludibria
Secura ſperne, ſpretaq; obliviſcere.
ST. Utinam liceret: ſed metus, veluti recens,
Quoties recordor, concutit formidine
Mentem, atq; imago ſomnii triſtiſſimi
Oberrat animo: pectus horrificat timor.
Jam cuncta paſſim blanda ſtraverat quies,
Mutumq; nox induxerat ſilentium:
Vidi luporum concito curſu gregem
Rictu cruento, ſpumeo, rabido, unguibus
Sævum recurvis præcipite ferri impetu
Imbellia in pecora, vidua paſtoribus.
Tum pavidi ovilis fida cuſtodia canis
Lupos abegit: atq; ad infirmum pecus
Trepidi timoris exanime adhuc memoriã,
Demo reverſus, è ſinu timidam meo
Agnam revulſam dente laniavit truci.
O ſol, ô vaga lumina lunæ,
Pictaq; tacito ſydera mundo,

Et tu nox mihi conſcia curæ,
Nigris referens ſomnia pennis,
Si quid natæ miſeræ impendet,
Si quem caſum fata minantur:
Caput hoc priùs in tartara miſerum
Detrudite, dum ſpes ambiguæ
Alternantibus angunt curis
Incerta ſuæ pectora cladis.
IPH. Cur miſerè animum crucias mater,
Luctuq; tuo cumulas luctum
Publicum, & acres renovas curas?
Omine læto reducem potius
Poſitis queſtibus excipe patrem:
Qui (niſi vano mens augurio
Credula nimium pectora fallit)
Spoliis aderit clarus opimis,
Remq; & laudem, & decus æternum
Genti referens patriæq; ſuæ.
ST. Non hunc tenorē parca mihi vitæ dedit
Quod tempus unquam lachrymis caruit mihi
Ex quo parentis primùm ab alvo prodii.
Primùm juventa ſervitutem patriæ
Triſteſq; vidit hoſtici agminis minas,
Pecorumq; raptus, ſterile ſine cultu ſolum,
Cædes, cruores, vaſtitatem, incendia,
Profana, ſacra, miſta. Non unquam mihi
Secura vitæ fluxit ulla portio:
Ut trudit undas unda, fluctus fluctui
Cedit ſequenti, pellitur dies die,
Semper premuntur præterita novis malis:
Dolor dolori, luctui eſt luctus comes.
Fratrem patremq; perculit belli furor:
Confecta curis mater inter funera
Cognata ſenuit, perduelles perfidos
Armis maritus urget. His majus nefas
Tamen veretur animus. IPH. Immodicus timor
Facilè ſiniſtris adhibet augurĭis fidem.
ST. Utinam ſecundis audiam rumoribus
Virum reverſum, ſoſpitemq; exercitum,
Salvâ familiâ. IPH. Veniet haud dubiè parens

Incolu-

Incolumis. idem bella qui ſuaſit Deus,
Salvum reducet laude cumulatum novâ.

CHORUS.

Jordanis vitreo gurgite qui rigas
Convalles virides, paſcua dividens
Fœcunda Iſacidûm flumine languido,
Et nunquam poſitâ frigoribus comâ
Formoſum Solymæ palmiferæ nemus,
En unquam miſeræ candidus afferet
Curarum vacuę lucifer hunc diem,
Quum cernam patriam libera liberam,
Quæ nunc ſervitii vincula barbari
Infelix patitur. Nobilis Iſaci
Sanguis degeneris fert Domini jugum:
Et quos nec Phariæ rex tumidus plagæ
Urgens falciferis terruit axibus.
Nec trux purpurei ſævities freti
Undarum refluis obruit æſtibus,
Nec deſerta Arabum vomeris inſcia,
Nec portenta hominum mole Cyclopiâ
Fregerunt. timidi mancipium ſumus
Ammonis: Gravius flagitium eſt malo,
Sub turpi domino ſegne jugum pati.
At tu ſumme parens, qui mare turbidum
Componis, placidi qui maris æquora
Cauri nubiferis flavibus excitas.
Et terræ ſtabilis dura tremoribus
Fundamenta quatis, nobilis & poli
Siſtis præcipitem quum libuit fugam,
Cladibus tandem ſatiate noſtris,
Deſine irarum, propiuſq; feſſis;
Gentis afflictæ facilis bonuſq;
Conſule rebus.
Noſtra ſi pœnas meruit ſeveras
Culpa, ſi quondam tibi ſeparatam
Abjicis ſortem, vitiis iniquus
Si pater noſtris, minus obſequentes

Deſeris natos, & inexpiatâ
Ante dilecti populi querelas
Deſpicis irâ:
Nec tibi Syrus, neq; dirus Ammon.
Nec Phari rector tumidus minacis
Expetat pœnas, neq; ſit profano
In tuis caſtris gladio poteſtas.
Ignis armatus potius triſulci
Tu pater dextram jaculis tremendis,
Vindicis flammę face contumaces
Obruas urbes, chaos aut patentis
Devoret terræ miſeros colonos,
Aut ſuperfuſis adoperta tellus
Hauriat undis.
Ne ferox hoſtis tumeat ſecundis
Inſolens rebus, populuſq; muti
Stipitis cultor, tua qui nefando
Polluit ritu ſacra, ne, quod ira
Sæviit in nos tua, vertat Ammon
In ſuas laudes, carie pereſi,
Thure dum placat ſimulacra trunci,
Teq; veſano neget ore gentem
Semper addictam tibi ſe premente,
Poſſe tueri.
Ah miſer quantos tibi riſus iſte
Mox dabit fletus! Breve diluendum eſt
Gaudium longis lachrymis, citato
Advolat curſu levis hora, tempus,
(Vana ni vatem ſpecies inani
Spe fovet) tempus properat, viciſſim
Quum gravis victor mala ſervitutis
Sentiet duræ. Neq; enim cruorem
Uſq; ſanctorum patiere inultum,
Nec tuas aras dabis execrandis
Pollui ſacris. Utinam ſupremæ
Terminus vitæ mihi in hoc ſuperſit,
Patrio donec tibi ſacra ritu,
Dum tibi gratum memori canamus
Pectore carmen.
Sed ecce, celeri nuntius properat gradu.

Ni fallit animus, advenit ab exercitu.
Agnoſco, ſic eſt, ſcire quid ferat, juvat.

NUNCIUS, CHORUS.

NUN. Salvete veteris Abrahami filiæ,
Veréq; ſancti ſancta progenies patris.
Iſthæcne Jephthæ eſt imperatoris domus?
An me fefellit error ambiguum viæ?
CHO. Et iſta Jephthæ domus, & hæc eſt filia.
Sed quam reportas ſpem, refer, ſiquid vacat.
NUN. Nempe iſtud ipſum miſſus huc ſum ut nunciem.
Fuſis, fugatis hoſtibus, victoriâ,
Re, laude parta, ſalvus eſt exercitus.
Hęc ſumma. CHO. Paucis plurima ut complexus es!
Audita, primùm, an viſa fers, ediſſere.
NUN. Viſa, acta, vera, certa, non rumoribus
Collecta vanis affero: ut qui prælii
Pars ipſe fuerim. CH. Ut geſta res eſt expedi.
NU. Vobis lubenter gaudium hoc impertior.
Aurora primùm luce quum roſea polum
Perfudit, Ammon ſegnis, impatiens moræ,
Equis, viriſq;, bellicorum & curruum
Strepitu tremendo latè inundârat ſolum.
Jamq; explicata legio peditum per ſuas
Stabat cohortes, ferro & ære ſplendida:
Turmæ curules antè curvis falcibus
Ibant minaces: fuderant ſe in cornua
Equites utrinq;. noſter autem exercitus
Campi patentis ultimos colles tenens,
Non aſper armis, nec paratu bellico,
Sed corda fretus numinis fiduciâ,
Iræq; juſtæ vindices animos gerens.
Ibi noſter inter imperator agmina,
Præcone miſſo, tentat abſq; ſanguine
Finire bellum jure, & æquis legibus.
Uterq; populus ut vetuſti finibus
Contentus agri, ab alteris injuriam
Vimq; abſtineret, rapta dominis redderet,
Pacemq; bello & certa dubiis præferat.

Contrà, ſuperbus militum hoſtis copiis,
Armiſq; fretus, increpat ferociter
Præconem, acerbis, & minis calumniam
Addit: duello ſe petere puro & pio
Agros vetuſtos, unde quondam Ammonidas
Expulerat armis uiq; proles Iſaci
Egreſſa terræ finibus Niloticæ.
Quos ſi tenere perſtet, atq; injuriam
Bello tueri præferat, quàm reddere
Erepta per vim, vindices ſibi deos
Non defuturos æqua poſtulantibus:
Sin parta per vim jure malit linquere
Solymęa gens,& ſponte cedat finibus,
Quos limes Arnon & Jebocus terminant,
Qua ſolitudo cogit agros ultima
Jordanis uſq; ad lentè euntis flumina,
Æquis paratos facere pacem legibus,
Factamq; gentis utriuſq; commodo
Sanctè tueri. Hæc præco poſtquam rettulit,
Renunciare protinus Jephthes jubet,
Nec ſe, parentes nec ſuos Ammonio
Populo dediſſe fraude vel vi damna: nec
Quos repetat agros nunc, fuiſſe finium
Ammonis unquam, ſæculis quos jam tribus
Propago Jacobi abſq; controverſia
Tenuit: nec ulla facta mentio interim eſt
De jure dubio, vel joco vel ſeriò:
Niſi fortè, Chamos quæ Deus tenuit tuus:
Tibi jure cedent: noſter autem quos Deus
Poſſedit agros, deſeret. Non deſeret:
Sed ut antè bello victor agros hoſtibus
Ademit, idem juſtus arbiter modò
Hujus ſecundos exitus pugnæ dabit,
Etiam ſecundum jus & æquum. Ut rettulit
Hæc præco, rauci clangor æris æthera
Pulſat, virorum clamor, armorum fragor,
Fremitus equorum, curruum ſtridor boat,
Cœlum remugit: fracta tellus axibus
Gemit: recuſſum duplicant montes ſonum.
Virtute & aſtu quiſq; pro ſe nititur.

Ferit,

Ferit, feritur: pellitur, pellit: cruor
Permutat amnes: nocte sub densâ polum
Pulverea nubes occulit: numero ferox
Instabat Ammon, numinis fiducia
Et causa nostris æquat animos justior.
Dum neutra cedit: urget acies utraq;,
Ecce inter umbras pulveris cadentium
Lamenta gemitusq; inter, atq; hortantium
Voces, refulsit nubæ diductâ dies.
Et utrasq; turmas redditus cœlo fragor
Implevit, humilis omnium mentes pavor
Consternat, ense languido torpent manus,
Gelidumq; lentos frigus artus alligat.
Ibi imperator voce noster maximâ
Alacriq; vultu. Te, parens rerum, ducem,
Tuumq; sequimur angelum. Deus, Deus
Inimica flammis sternit illis agmina:
Totusq; turmis fulget æther igneis.
Hæc vox utrumq; postea quam exercitum
Pervasit, amens alter in fugam ruit,
Pavido novatis instat alter viribus.
Nec his sequendi finis aut illis fugæ
Fuit, tenebris donec atra nubilis
Nobis quietem illis latebras nox dedit.
CHO. Cur victor ergo non reducit copias?
NUN. Mane, universi nondum habes belli exitum.
CHO. Forsan refectis hostis instat viribus.
NUN. Si quidem resument mortui vires novas:
Namq; omne robur perfidæ gentis Deus
Uno coëgit demetendum prælio.
Ergo aut perempti: corporum cumulis locum
In quo steterunt, obtinent, aut luridâ
Fusi per agros strage pascunt vultures.
Et ne resurgat denuò bellum novum,
Multos in annos dux futuri providus
Prospexit. etiam peperit & nepotibus
Seris quietem. Victor arma Ammonium
Per omne nomen celeriter circumferens,
Bis dena muris vertit oppida dirutis,
Tectis perustis puberes dedit neci:

Vastavit

JEPHTHES.

aſtavit agros, debiles tantum ſenes,
ueri tenelli & fœminæ imbelles ſolum
acuum pererrant, patriæ & caſum gemunt.

CHORUS.

Q aurei dux luminis
ol, qui recurſu præpete
ices diurnas temperas,
t igne flammifer vago
artiris orbi tempora,
oſt luſtra tandem quatuor
ubar beatum in liberos
ndis nepotes Iſaci.
auſpicatos impetus
oſtis ſuperbi dextera
ephthæa fregit, ſpiritus
mmonis acres contudit.
t prædo præda factus eſt.
ec tela Scythico profuit
ennata nervo ſpargere,
apax nec axis impetus,
inax recurvis falcibus,
ec vis equorum, aut fortium
enſæ phalanges militum,
remente texerunt Deo.
amjam diſcite perfidi,
amjam agnoſcite, non lapis,
on lignum Deus eſt: neq;
uod vel ſculpſerit artifex
ælo dextera ferreo,
el plaſtes facili manu
inxit; vultum hominis luto
entitus madido: Deus
oſter arduus ætheris
rces incolit igneas,
t rerum ſator, & ſalus,
ajeſtate ſuâ potens,
ec cerni facilis, neq;
ortali docilis manu

Certam

Certam ducere imaginem.
Vecordem ille ſuperbiam
Regum frænat, & impia
Vota, & ſpes nimias malum
Juſtus ducit ad exitum.
Ille innoxia pectora
Sævis preſſa doloribus
Præſenti auxilio levat:
Et de pulvere pauperem,
Et cuſtodem olidi gregis
Sceptra attollit ad aurea,
Paſtorum diademate
Ornans tempora regio.
Hunc unum Dominum & Deum
Terræ Dædala machina,
Sub quocunq; jacet die,
Agnoſcat, colat, atq; amet
Et quam ſol oriens novis
Subjectam radiis ferit,
Et quam ſub medio die
Incendit propioribus
Flammis: quiq; bibit Tagum
Fulvo gurgite nobilem,
Et qui perpetuâ nive
Damnatas habitant plagas,
Eia Hebraides aureis
Comptæ colla monilibus,
Perfuſa ambroſiq; coma
Suave fragret odoribus.
Eia Hebraides Indicis
Comptæ tempora gemmulis
Terram multicoloribus
Latè ſpargite floribus:
Ceſſant tinnula cymbala,
Ceſſant nablia cum lyra
Victori Domino novum
Carmen dicere? tibiæ
Ceſſat multiforæ ſonus?
Quis terram pede libero
Plaudit? mollibus & choris,

JEPHTHES.

Feſto lætus & otio
Curas diluit aſperas:
Feſtas victima dux gregis
Aras imbuat: Arrabis
Suavè olentia nubila
Ignis habet odoribus:
At tu progenies ducis,
Magni ſpes generis cape
Cultus filia ſplendidos,
Et patrem reducem piis
Læta amplectere brachiis.
Jamjam purpureos ſinus
Iphi, aſſume, retortulum
Jam circum cohibe, ferit
Aures en fremitus virûm:
Ipſe eſt, ipſe parens adeſt.

JEPHTHES.

Regnator orbis unus, & verus Deus,
Solumq; numen propitium, pollens, potens,
Idem ſeverus ultor, & clemens pater,
Tuis tremendus, & ſeverus hoſtibus,
Tuis amicis lenis, & ſalutifer,
Iræ timendæ, ſed tamen placabilis,
Amore fervens idem & irritabilis:
Nos ſervitutis juſta preſſerunt mala,
Meritaſq; pœnas dedimus impii impiis.
Qui te relicto rege, patrono, Deo,
Rerum parente, fonteq; perennis boni;
Ad ſaxa ſtultas muta fudimus preces,
Et vana ſurdis vota lignis fecimus.
Pudet fateri: mentis æternæ capax
Homo, rationis particeps, mentis inopes
Truncos adorat, thura vivus mortuo
Præbet, ſuumq; metuit artifex opus.
Ergo relicti, qui reliquimus, ſumus:
Pœnas ſubacti dedimus & fracti malis.
Quum nunc Idume, nunc Paleſtinę manus,
Nunc dirus Ammon, nunc Syrus contaminat

Hæreditatem gentis & sortem tuæ.
Malo eruditi, & hostium ludibrio
Tandem coacti, vix reversi ad te sumus.
At tu benignus atq; misericors Deus,
Justi furoris fræna compescis tui.
Iram remittis, & odii oblivisceris:
Et abdicatos filios culpâ suâ.
Restituis iterum misericordiâ tua.
Defectionis ceu scelestæ sit parum
Veniam dedisse sontibus, cumulas novis
Etiam triumphis, laudibus, victorâ.
Exutus armis hostis arcu languidus
Abiit remisso: bellici currus fugam:
Totis morantur sparsa campis funera:
Volucresq; pascit qui superbus vincula
Solymis parabat: contegit strages agros,
Cruorq; tumidas auget undas barbarus.
Ergo creator orbis, & magne arbiter,
Memores libenter mente gratâ gratias
Agimus, habemus, supplicesq; victimis:
Tuas ad aras patrio litabimus
Ritu, canentes te Deum ac patrum patrem:
Qui per rubentis gurgites tumidos freti
Nostris dedisti tutum iter majoribus,
Quum te jubente pigra moles æquoris
Posuit procellas mobilis stupuit liquor
Cursu coacto, & vitreus crystallino
Muro pependit pontus hinc & hinc viam
Præbere jussus, fœderis memor tui
Placidus, propitiusq; accipe hæc servi tui,
Exigua quamvis vota, grato pectore
Tamen profecta, debitaq; nuper tibi.
Quod primùm ad ædes sospiti occurret meas
Tuas id aras imbuet grata hostia
Sua cruore, tuis beneficiis licet
Par nulla possit comparari victima,
At tu benigne memoris animi munera
Interpretaris, ut fideliter tua
Promissa solvis, vota sic reddi tibi
Fideliter gaudes potentiam exerens

Erga rebelles, exercens clementiam
Erga timentes. Vis nec ulla est altera,
Cui terra, cœlum pareant, & tartara.

IPHIS, JEPHTHES.

Symmachus. Chorus.

IPH. Prodeo: parentis reducis ut læta ac lubens
Conspicio vultus. O mihi secundum Deum
Genitor verende; sine frui amplexu tuo.
Cur genitor à me torva vertis lumina?
JEP. Me miserũ. IPH. In hostes omen hoc vertat Deus.
JEP. Utinam, sed in nos recidit. IP. Heu quid audio.
JEP. Miseræ parentem filiæ miserrimum,
IPH. Hei mihi, tremisco, salvus est exercitus?
JE. Est salvus. IP. Et tu victor? JE. Ita se res habet.
IPH. Nullóq; corpus sauciatis vulnere?
JE. Sic est. IP. Quid ergo de profundo pectore
Secreta ducis ingemens suspiria?
JE. Id scire non est tibi opus in præsentia.
IP. Hei mihi, quid in te misera peccavi pater?
JE. Nihil: sed in te misera peccavit pater.
IP. In me profectò quod sciam erratum est nihil:
Nec si fuisset, id tibi molestiam
Afferre debet. Nam parentum injurias
Æquo necesse est liberi ut animo ferant.
JE. Sapienter, ac ut te decet, nata loqueris.
Quantóq; tu sapientius loqueris, meum
Pectus recludis altiore vulnere.
IP. Quodcunq; mentem genitor exercet tuam
Omitte, cunctis parta per te civibus
Tuo dolore gaudia haud contamines,
Tuaq; amicos sine frui præsentiã.
JE. Nobis pariet absentiam hæc præsentia.
IP. Belli pericla fortè rursum te vocant.
JE. Discrimen armis gravius imminet domi.
IP. Bello periclum gravius esse domi potest?
JE. Bello salutem repperi, perii domi.
IP. Imò & familia salva per te & patria est.
JE. Est. gratiamq; debeo hoc nomine Deo;

IP. Ac

IP. Ac nomine isto semper utinam debeas.
IE. Sed vereor, ista ut salva persistant diu.
IP. Quare secundæ nunc pater quum maximè
Res sunt, precari votaq; decet solvere:
Non quum reflavit sortis aura mobilis,
Palpare numen precibus, in re prospera
Obliviosâ sacra negligentiâ
Deserere. Facilem quisquis incolumis Deum
Sibi demereri studuit, ubi res ingruit
Adversa, nixus conscientiæ bonæ
Fructu, rogare numen audet propitium,
Jam sponte, vota nuncupat securius.
Et certiore spe futura concipit.
JE. Jamdudum id ipsum facere mecum cogito.
IP. Quid te moratur? JE. Hæc relinque filia
Curanda nobis: quod puellares decet
Animos & annos, id tuę curę puta.
IP. Non mihi alienum est quicquid ad patrem attinet
JE. Fateor, sed interim ut domi rectè omnia
Sint, provide, & morem patri tuo gere.
Huc rursus ad nos post brevi revertere.
Adesse oportet te sacrificio statim.
IP. Fiet, revertor. Heu misera, quidnam patri
Mutavit animum pristinum erga liberos?
Hoc nemo nuper fuerat indulgentior,
Nec liberorum quisquam amantior parens,
Qui nunc severus, tetricus, tristis, ferox,
Vultu minaci bellicum præ se ferens
Adhuc tumultum, quicquid est, metuo nimis:
Id assequi unum nequeo, quòd propter me
Sese dolere, nullius quæ conscia
Culpæ mihi sim, qua parentem offenderim.
O fœminarum sorte vulgus asperâ
Productum in auras quas licet culpâ vacent,
Rumor malignus dente rodit invido!
Pro facto habetur quicquid ira finxerit
Servi loquacis, quod maritus suspicax
Commentus ipse est, malevola aut vicinia.
Quid suspicetur genitor, in mea manu
Non est. Remedium id arbitror tutissimum?

Intaminatâ conſcientiâ frui.
SYM. Probè loquuta es digna patre filia
Victore, caſta digna matre & patria.
Humana quamvis finxerit malignitas
Crimen, repoſtos perſpicit ſenſus Deus,
Illoq; vincit purus animus judice.
Speranda ab illo & expetenda præmia
Vitę peractæ: patris autem injuria
Æqui ac iniqui perferenda eſt liberis.
Proinde patri morigera domum interim
Reviſe. Si quid fama divulgaverit,
Hic aucupabor perſequens veſtigia
Tui parentis, mox tibi indicavero.
CHO. Quin hoc amice pergis agere Symmache?
SYM. Id diligenter fiet. CHO. At quantum poteſ,
Iſto puellam libera trepidam metu.
Hoc poſcit abs te jus amicitiæ vetus,
Quæ culta primis uſq; ab incunabulis
Fidei tenore ſemper uno perſtitit:
Hoc poſcit ipſa patria, quę Jephthæ ſuam
Debet ſalutem. SYM. Quin tace, ac fidei meæ
Permitte. CHO. At illud callidè ut fiat vide,
Animiq; cæcos penitus excutias ſinus.
SYM. Ne metue, nec me poterit ille, nec volet
Celare ſenſus: apta novi tempora.

CHORUS.

I felix, pede fauſto
Et qui pectoris imo
Cernit clauſa receſſu,
Idem teſtis & æquus
Judex cœpta ſecundet.
At te peſſime livor
Audax nectere fraudes,
Et committere fictо
Dulces crimine amicos,
Et rumore maligno
Sanctę fœdera tedæ
Præceps ſolvere, charos

Qui gaudes ſua patres
Contra pignora cæco
Linguæ armare veneno,
Idem teſtis & idem
Secreti arbiter æquus,
Te clauſum tenebroſi
Antris abdat averni,
Unde has nec vaga ſedes
Unquam fama reviſat:
O quantum ille laborum
Tecum detrahet unâ
Quàm mortalia diris
Curis pectora ſolvet!

SYMMACHUS, JEPHTHES.

SY. Quidnam repentè ductor armis inclyte
Mutavit oris priſtinum ſtatum tui?
Quæ mœſtitudo læta turbat gaudia?
Metus receſſit, perduelles perfidi
Pœnas luerunt, parta patriæ quies.
Quum gratuletur civitas victoriam
Tibi, tuumq; patria nomen laudibus
In aſtra tollat, cantibus feſtis fremens.
Qui publici author gaudii es, non publicæ
Felicitatis eſſe debes particeps?
JE. O grata ſortis infimæ ſecuritas!
Felice natum ſydere illum exiſtimo,
Procul tumultu qui remotus exigit
Ignotus ævum tuta per ſilentia.
SY. At ego beatum potiùs illum duxero,
Cui vera virtus peperit æternum decus:
Quem de tenebris erutum popularibus
Splendore, vulgo & ſeparatum à deſide,
Gloria futuris merita ſæclis conſecrat.
At qui ſopori deditus & ignaviæ eſt,
Et vitam inertem pecudis inſtar tranſigit,
Nil intereſſe opinor, an ſit mortuus,
An morte vitam obſcuriorem duxerit,
Quum par utrumq; ſupprimat ſilentium.

Qua propter in te cuncta quum congesserit
Quæcunq; amicum numẽ homini dare potest,
Laudes, honores, rem, decus, victoriam,
Benignitatem agnosce gratus numinis,
Nec sordidis sententiis res splendidas
Corrumpe: quum nil possit esse gratius
Deo, beneficii quàm memor animus dati.
Je. Præclara dictu res honor, victoria,
Decus, triumphus, parta bello gloria:
At quæ videntur fronte prima suavia,
Eadem intuere propius, & intelliges
Condita fellis acri amaritudine.
Fortuna nulli sic refulsit prospera,
Adversa ut illam lance non pensẽt pari:
Tristia secundis, & secunda tristibus
Vicissitudo acerba sortis temperat.
Putas beatum me, beatitudinem
Fulgore inani metiens & plausibus.
Vulgi, miseriæ quem premunt certissimæ.
SY. Quin finge sortem benevolã ex sententia
Tibi polliceri cuncta: quid supereſt adhuc
Quod concupiscas? Spretus, exul, patriâ
Domo repulsus, inq; solitudinem
Detrusus altam, pauperis dominus casæ,
Repente veluti somnio dives, tamen
Felicitatis arbiter iniquus tuæ
Conquereris. Altam ferre si sortem nequis,
Pusillus animi es: sin nequis agnoscere
Benignitatem numinis, dignissimus
Rebus relictis pristinoq; es tugurio.
Per ferrum & ignes regna mortales petunt:
Tibi nec petenti principatus contigit.
Suo cruore plurimi victoriam
Redimunt, suorum cæde, damno publico:
Quam tu incruento marte, salvo exercitu,
Incolumis ipse rettulisti, patriæ
Auctor salutis, hostium terror, inopi
De sorte dives, liber è servo: modò
Ignobilis, nunc clarus altum vertice
Pulsas olympum gloriâ: media modò

E plebe, populi principem locum tenes.
Ad absolutam nil beatitudinem
Deest parte ab omni, præter animum muneris
Tanti capacem, & prosperis rebus parem.
JE. Ut video, amice publicus te error tenet:
At mentis oculis limpidè si cerneres
Quàm magna magnis sint malis obnoxia,
Tantoperè quem nunc laude prosequeris statum
Rerum mearum dicerès miserrimum.
SY. Non penè vitio semper id nostro evenit,
Et inquietæ mentis inconstantiâ,
Neutram ut feramus lance sortem æquabili?
Tranquillitatem pauperis laudat casæ
Dives, nec alta classico silentia
Turbata, somnos liberos insomniis,
Curis vigilias: pauper aurum, purpuram,
Servos, clientes, apparatus regios,
Ædesq; laxas sine nullo laudibus
Tollit, beatos divites solos putat.
Sed rem suopte expende utramq; examine:
Sors neutra pura est omnibus molestiis.
Inopes egestas angit, opulentos metus:
Diti est voluptas, pauperi securitas.
Acerba lætis sors utrinq; miscuit:
Sed illa certè existimanda est optima,
Quæ multa paucis læta condit tristibus,
Divina qualem tibi dedit clementia,
Cumulatam honore, laude, re, victoriâ:
Quam abnuere, stulti est: perfidi, haud agnoscere:
Nescire modicè ferre, vix reor viri.
JE. Frustrà mederi pharmacis vulgaribus
Conare nostro vulneri: sanabilis
Hæc plaga non est, intimis vitalibus
Insedit, altè in viva penetrans viscera:
Eóq; luctus est acerbior meus,
Quod culpa damnum, miseria errorem gravat.
SY. Quin apud amicum quicquid est edissere.
Fidisq; ne vereare credere auribus.
JE. Ecquid memoriæ te subit voti mei?
SY. Quod nempe salvo es pollicitus exercitu?

JE. Rem

JE. Rem loqueris ipſam, quod utinam prudentior
Voto fuiſſem nuncupando & cautior.
SY. Quis hic ſit error, comminiſci non queo.
JE. Qui me meamq; perditurus eſt domum.
SY. Oblata poterit perdere omnes victima?
JE. Quæ ſola generis ſupererat ſpes filia.
SY. Hanc immolabis? quæ jubet neceſſitas?
JE. Quod prima nobis obvia redeuntibus.
SY. Quod tandem in hac re nata commiſit ſcelus?
JE. Promiſſa certam vota poſtulant fidem.
SY. Hic ſcrupus animum ſcilicet premit tuum?
JE. Premit, nec avelli antè pectori meo
Poterit, nefandâ quam cruentus victimâ
Miſer ubi miſeros perditus perdam meos,
Illiſq; juſtas ac mihi pœnas luam.
At tu coruſci rex vibrator fulminis.
Quem contremiſcunt terra, cœlum, tartarus,
Siquando juſſis obſequens promptè tuis
Gratum quod eſſet dixerimve aut fecerim,
Audi precantem, & vota dexter adjuva:
Non nunc ſuperbas poſtulo victorias,
Feſtoſq; plauſus: redde rurſum prælia:
Crudelis in me victor Ammon irruat,
Et noxiam animam mille plagis exigat.
CH. Heu mutatio ſubitæ ſortis!
Ut perpetuâ ſerie lætum
Nil mortalibus uſq; relictum eſt!
JE. Aut tu triſulcis dividens cœlum ignibus
In me ſceleſtum parricidam, & impium
Molire telum flammeo actum turbine:
Jam nunc nocentem, & ſi ſuperſit amplius
Vitæ, futurum noxium in dies magis,
Detrude vivum ſub profunda tartara.
SY. Non tranſigenda temerè res eſt tam gravis,
Turbata cæco dum tumultu mens furit.
Compone tete: quum quieſcet impetus,
Et liber animus ſana conſilia audiet,
Unà cum amicis cuncta ſtatues liberè.
JE. Conſilia dubiis remedium rebus ferunt.
Qui conſulit, quum nullus auxilio eſt locus,

Addit miseriis sponte stultitiam suis.
SY. Remedia semper integrâ re suppetunt;
JE. Nempe medicinam quum modus patitur mali,
SY. Si fors initio res videtur ardua:
Non est quod animum protinus despondeas,
Quin consulendum censeo vel eo magis,
Quod sæpe visum est uni inexplicabile,
Expediit alius facilè si cedant benè
Consulta pravè, te sequetur gloria:
Si malè ceciderint, tu tamen culpâ vacas.
Authore magno desipere, penè sapere est,
Quod si undiquaq; claudit omnes exitus
Invicta vis, aut fatum ineluctabile,
Nec explicare consilia sese queunt,
Idem probabunt quicquid eveniet, quibus
Usus fuisti in consulendo auctoribus:
Sin ipse reliquis facinus insciis novum
Perages, rogatus qui probaturus fuit,
Eventa primus arguet, quanquam sciat
Remedia nulla, sciisse vult credi tamen.
CH. Ne commonentem recta sperne, nam ferè
Temerè patrati pœnitentia est comes.

CHORUS.

Quanquam tristia, quanquam ingrata
Referam, & luctus luctibus addam,
Stat sententia promere cuncta
Ordine matri, miseræ & gnatæ.
Aut consilio fortè aut precibus
Fatum avertere triste licebit.
Subit interea communi hominum
Sorti impendere lachrymas. primùm
Quid deplorem? miserum an patrem?
Quem sic valida compede vinctum
Consilii exors detinet error,
Ut solâ putet impietate
Se pietatem posse tueri.
Miseræ an doleam fata puellæ?
Quam vernantem primo ætatis

Flore tenellæ, ſpes ad opimas
Eductam, non hoſtica bella
Patria capta captam eripiunt:
Non dira lues cœlo immiſſa
Perimet, patrio ſed mactatu
Victima diras imbuet aras.
Et vice brutæ pecudis, jugulo
Calidam ſanguinis evomet undam,
Artus ferro trunca tenellos,
Quos nec violet barbarus hoſtis,
Nec montanæ feritas urſæ
Crudo auderet carpere dente,
Victore feret patre miſella:
Quæ nec victore hoſte tuliſſet.
Vos hoſtilia paſſim campis
Sparſa cadavera, ſi quis vitâ
Venit exutos ſenſus ad artus,
Gaudete, aſpras cernite pœnas
Victorem de ſeſe exigere.
Hæc nimirum eſt addita noſtræ
Vitæ ſors, ut triſtia lætis
Vicibus ſubeant, tenebræ ut ſoli,
Ut veri aſpera bruma repenti.
Nulla eſt adeò pura voluptas,
Quam non tetro felle dolores
Vitient: levitas perfida ſortis
Vice ſæva res hominum miſcet.
Sic ubi placidis ſternitur undis
Æquor tacito lene ſereno,
Nigram glomerans turbo procellam
Tumidos longè cumulat fluctus:
Hinc remeabilis impetus æſtus,
Illinc Cauri flabra protervi,
Per freta dubiam ſpumea puppim
Rapiunt, noſtræ hæc facies vitæ eſt.
Inter cædes, furta, tumultus,
Et graviores morte timores
Mortis, ſi quid lęti illuxit,
Velut arentes inter ſtipulas
Flammæ evanida lux fugitivæ,

Celeri velox avolat aurâ:
Dein perpetuis nexa catenis
Longi subeunt agmina luctus.

JEPHTHES, SACERDOS.

JE. O sol diurnæ lucis author, ô patres,
O quicquid hominum sceleris immune es, procul
Averte vultus execrandis à sacris,
Aut tu cruorem virginalem innoxium
Potura tellus hisce, patulos in specus
Sinuq; vasto me vora, dum non nocens
Perire possum: quolibet me obrue loco.
Vel ipsum adire non recuso tartarum,
Modò parricida tartarum non incolam.
Quid tartarum aio? tartarus mihi est domi,
Quo me profusis mœsta conjunx lachrymis
Rogabit ore? nata quo intuebitur.
Moritura vultu? colla complectens, preces
Quas admovebit voce lamentabili?
Sa. Hic ultimorum consequi luctus solet
Comes malorum, quum medentium manum
Vulnus recusat, aut peractum quum scelus
Remedia refugit. Tu, miser sis, an secus,
Tua repostum est in manu, integrum tibi est
Natam sacrifices necne; sive (ut verius
Dicam) integrum non est: nisi si quis miser
Sponte esse cupiat, integrum quomodo tibi est
Id perpetrare sacra quod vetat parens
Natura? pietas cui reluctatur? Deus
Quod abominatur? Primùm, amare liberos
Natura nostris inseruit affectibus,
Nec nostra tantum motus iste pectora
Percellit: altum quicquid æquor permeat
Celeri natatu, quicquid alis aëra
Findit, quod utero cunq; sanctorum parens
Tellus creavit, sentit affectus sacros.
Nam patris hanc æterna providentia
Cœlestis animis indidit mortalium
Ad educandos utilem vim liberos,

Ut continendam publicam concordiam
Orbis, recentemq; sobolis propaginem
Semper novandam, quoq; nomen arctius
Imprimeret istud mentibus, dici pater
Et esse voluit: nec modò exemplo sui,
Sed & ferarum, & alitum atq; piscium,
Patriæ probavit charitatis vinculum.
Nos, quibus (ut hominis serviamus nomini)
Peculiaris debet esse humanitas,
Longè à ferarum vincimur clementiâ.
Nec scelere nostras inquinare dexteras
Sat est: nefandum facinus adscribere juvat
Cœlo: cruentis victimis confingimus
Gaudere numen. quod nec Ægyptus Dei
Ignara patrat, nec superstitionibus
Assyria falsis una deditissima.
Quàm cæde puras nos manus est æquius
Servare puris è parentibus satos,
Et pura castè sacra jussos numini
Offerre, nostro non litatur victimis
Deo cruentis, bubulove sanguine:
Pollura nullo corda sed contagio,
Et mens recocta veritate simplice
Illi offerenda, & casta conscientia.
JE. Cur ergo leges victimas sacræ imperant?
SA. Non quod bidentis cæde gaudeat Deus,
Famemve cæsi carnibus vituli expleat;
Sed audientes esse nos monitis jubet.
JE. Non nuncupata vota oportet reddere?
SA. Sed nuncupare justa tantum lex jubet.
JE. Istud fuisset rectius ab exordio,
Id pollicerì quod probant ritus patrum:
Nunc re peracta, quod semel votum est Deo
Lex missa cœlo nos jubet dependere.
SA. Mactare natos quæ parentes lex jubet?
JE. Quæ vota jussit nuncupata reddere.
SA. Fasne est vovere quod nefas est reddere.
JE. Quinimo summum est, vota non solvere, nefas.
SA. Quid si cremare jura vovisses patrum?
JE. Nemo ista sanus vota nuncupaverit.

SA. Cur? nonne sacris quod repugnet legibus?
JE. Sic est. SA. Quid ergo, qui trucidat liberos?
JE. Non tam quid agitur interest, quam cur agas.
SA. Parere jussis tibi videtur numinis?
JE. Mactare natum jussit Abramum Deus.
SA. Qui jussit, idem quoq; vetuit occidere.
JE. Cur ergo jussit? SA. Ut probaretur fides
Sæclis futuris. JE. Cur vetuit? SA. Ostendere
Vel hinc volebat, victimâ obedientiam
Magis placere. JE. Nempe sacro numini
Parere oportet. SA. Scilicet. JE. Jubet Deus
Vovere? SA. Sane. JE. Et vota solvi postulat?
SA. Sic est JE. Morantes increpat, & à perfidis
Pœnas reposcit? SA. Nihil habes hic quo tuum
Possis tueri facinus, infandum scelus
Qui perpetrare spondet, ultro affectibus
Stultis suisq; paret ille insomniis.
Proinde voti quicquid illud est, Deum,
Crudelitati desine adscribere tuæ:
Nec qui scelestos odit, & nefarios
Ritus sacratis execratur legibus,
Scelere, quod odit, posse placari putes.
Divina vox est una simplex veritas,
Sibiq; constans: quod semel jussit, ratum
Fixumq; perstat tramite immutabili:
Nec ad siniſtram dexteramve paululùm
Deflectere licet. Intueri unum hunc scopum
Verum est, ab una lege consilia suæ
Vitæ capessere: quando ceu facem Deus
Hanc esse jussit, quæ per incertas vias
Errore cæco regeret instabiles gradus.
Ab hac lucerna quum procul te sentias
Flexisse temerè, nunc priusquam longius
Abducat error, in viam rursus redi.
Si stulta vota credis infandis sacris
Posse expiari, falleris: crudelitas
Ista cumulabit, non scelus tollet tuum.
Nec falsa species decipiat animum: Deus
Ille ritè sacris gaudet oblatis. Ita
Nefanda vota respuit, nec abnuit

Impunè quamvis concitus ſtudio pio,
Admovit ignem qui profanum altaribus.
Igitur amica monita ne ſperne, & Deum
Placare dum vis, concitare deſine.
Non inſtituto qui coli gaudet tuo,
Sed ſibi probatis lege, ritu, moribus.
JE. Hos qui videntur ſapere ſæpè plurimùm
Vulguſq; ſupra ſe imperitum venditant,
Plerumq; veræ comperi prudentiæ
Minimum tenere; nemo negligentius
Ritus vetuſtos ſervat & myſteria
Facit minoris: vulgus indocile ac rude
Voti tenax eſt, neſcium fraudis: ratum,
Quod pollicetur numini ſemel, putat
Ut nil ſit aliud ſapere jam, me judice,
Quàm ſcire velum noxiæ prætendere,
Fucumq; factis peſſimis inducere.
Quin potius illud cogitare erat æquius,
Culpa carere, quàm videri innoxios,
Aut fraudulentę cautionis tegmine
Velare mentis improbæ verſutias.
Pietatis ergo quiſquis æmulos volet
Suos haberi liberos, ne litteris
Hos erudire ſtudeat æquo impenſius.
Nam litterarum quo quis eſt peritior,
Huic eſt ſacrorum cura negligentior.
SA. At rurſus audi (ſi vacat) vir optime,
Quam cęca fallat credulum ignorantia.
Errore vulgi qui tuetur ſe, nihil
(Opinor) ideo peccat excuſatius.
Nec iſtud unquam moribus regnum malis
Permittat ille maximus rerum parens.
Ut recta plebis improbæ conſenſio
In prava vertat, è bono ut faciat malum,
Nec ſi tyrannis blandiens palpatio
Pejora laudet, recta mutans nomina,
Efficiet ut quæ viſa multitudini
Honeſta ſunt, honeſta fiant protinus.
Una eſt honeſti forma ſimplex, quam neq;
Vel vis tyranni vel potentum authoritas

Adulterare poterit aut corrumpere.
Nunc quo quis est è plebe fermè indoctior,
Auctoritatem assumit arrogantiùs
Dijudicandi in rebus obscurissimis:
Et pertinaci (quod ferè ignorantiæ est)
Animo tuetur dogma susceptum semel.
Nec interim æquo expendit examine, mala
An recta sint quæ pertinaciter tenet.
Sed quum inter omnes maximè cæcutiat,
Cæcus videntes cæcitatis arguit.
Ut cui perusta febre fervent viscera,
Amara cuncta credit, unumq; autumat
Se sapere quum desipiat unus maximè:
Sic vos tenebris pectus atris nubili,
Iis imperare quæritis quibus æquum erat
Parere: quorum oportuit sententiam
Sequi, esse comites cogitis, & impingere
In saxa, firmam sponte pellentes ratem.
Religio vera est, veraq; pietas, Deum
Non instituto colere quod commentus es
Tibi ipse, sacris victimas non quaslibet
Mactare, sed quas missa legum cœlitus
Decreta poscunt, & patrum mores probant
JE. Quodcunq; gestum est mente sincerâ, Deo
Gratum est, boniq; dona semper consulit
Quæcunq; corde sunt profecta simplice.
Nec numen aurum, sed animũ dantis probat
SA. Si recta vitiat mentis improbitas malæ,
Non ideo cur va stultus animus corrigit
Nam quæ vocatis recta, simplicia, proba,
Sunt vanitatis plena dementissimæ.
Nisi esse possit fortè quicquam vanius
Quàm ad veritatis lumen oculos claudere.
Dein cæcitatem lapsus in spontaneam,
Titulis honestus in scelere laudem petis,
Rerumq; tollis omnium discrimina,
Dum iniqua justa fœda honesta mobilis
Pendere vulgi statuis ex sententia:
Quod si potestas tanta sit sententiis
Stultorum, ut æqua iniqua faciant protinus,

Ut sint profana sacra, jus injuria:
Cur non & illud arbitremur posse eos,
Ignes in undas, undam in ignes vertere;
Mutare lignis saxa: vitam mortuis
Revocare? motus temporum sistant citos,
Et sempiternas transferant rerum vices.
Quod si arbitraris hæc supra mortalium
Vires, & uni conditori obnoxia,
Quas ille leges prodidit semel, puta
Æquè perennes ac ratas, aut amplius,
Nec ullum in illas esse jus mortalibus.
Nec qui supremus imminet mundo dies,
Edicta rumpet illius: cœlum & solum,
Et aëra, & aquas solvet ignis ultimus:
De lege verò quę data est divinitus,
Non carpet apicem temporis longinquitas:
JE. Vos ista per me si libet sectamini.
Quos juvat haberi antistites prudentiæ:
Ego veritatem malo stultam & simplicem
Quam splendidam fuco impiam sapientiam.

CHORUS.

O Isacidas matrona inter
Rarum exemplum fortis amicę,
Quàm subitò te fortuna atrox
Exitio submersit, & illum
Propè tangentem sydera fastum
Obruit, atræ & more procellæ
Luctu gaudia vertit acerbo.
Heu nunquā homini sat compertum
Quid petat aut quid vitet in horas!
Quis tibi nuper non invidit
Dux fortissime? cui propè supra
Votum acciderant prospera cuncta:
Clari generis splendor, casti
Thalami, soboles digna parente,
Partaq; validâ gloria dextrâ:
Qui nunc subitæ mole ruinæ
Obrutus, ipsis es miserandus

Hoſtibus, ac tua vota retractans
Imples miſeris aſtra querelis.
Nempe erroris nebula, & tetris
Ignorantia ſepta tenebris
Sic humanas ſepelit mentes.
Nec perſpicuis animi quiſquam,
Oculis radios cernere potis eſt
Veri ſimplicis, aut virtutis
Nudæ rectum inſiſtere callem:
Sed veluti ſub luce malignâ
Per ſecretos nemorum anfractus:
Lubricus error mille viarum
Dubio occurſu ludit eumtes,
Inter varios ſemita flexus
Nulla placet, neq; diſplicet ulla:
Sic iter homines præter propter
Dubiâ incerti mente vagamur.
Hic venalem funere laurum
Otii impatiens dum ſibi quærit,
Luctu alieno dura per arma
Redimit vanę murmura famæ.
Captatores alius captans
Dulci ſteriles pignore lectos
Multa denſat plebe clientum:
Atq; intenta fraude viciſſim
Corvos ludere gaudet hiantes.
Cunarum alter murmura blanda
Tenero & balbas ore querelas
Non mutaverit opibus Crœſi,
Aut quas divite lucidus unda
Rutilas Hermus volvit arenas.
Verùm nemo tam ſapienter
Vitam inſtituit, conſilium ut non
Damnet decies ipſe ſuum una
Forſitan horâ.
Atq; en prodit ſqualida luctu
Miſeram comitans nata parentem:
Quàm diſſimiles (proh dolor) illis
Quæ conſpicuæ nuper cunctis,
Lætæq; novi laude triumphi,

Penè attigerant vertice olympum:
Nuper ad invidiam usq; beatæ,
Nunc exemplum mobile sortis
Variæ. Sic Deus humana rotat,
Instar volucris pulveris acti
Turbine celeri mobilis auræ:
Aut hybernæ more procellæ,
Quæ violenti flamine Cauri
Obruit altos grandine montes,
Mox ubi roseo fulsit ab ortu
Fax perspicui pura diei,
Latè albentes fusa per agros
Vix conspecto sole liquescit.

STORGE, JEPHTHES, IPHIS.

ST. O spes inanes: festa nuptialia
Tibi parabam nata, lucem cernere
Illam expetebam, sorte quum te prospera
Auctam viderem liberis, & conjuge
Claro beatum: te senectutis meæ
Fore pollicebar columen ac solatium:
De te augurabar falsa frustra insomnia
Nunc me insolenti sæviens ludibrio
Sortis furentis impotens immanitas
Felicitatis de supremo culminé
Dejecit, uno cuncta vertens impetu.
O ter beatos, liberis quos hosticus
Orbavit ensis, pestilens aut aëris
Lues, famésve: scelere quorum lachrymæ
Carent, doloremq; imputare aliis queunt,
At hîc in uno scelere sexcenta scelera
Fortuna miscet liberorum carnifex
Parens scelesta sacra, ritu barbaro
Aræ cruentę victimis nefariis.
Si sancta sanctè sacra tantum numini
Credis probari, tolle morem barbarum:
Crudelitate sin propitius sit Deus,
Et me trucida victimam cum filia.
JE. Acerbitatis plus satis complectitur

Sors noſtra per ſe, nihil ut accedat mali.
Quamobrem omitte meq; teq; incendere
Nil profuturis luctui convitiis.
Nam ſæva quamvis ſit calamitas omnium
Sors noſtra multo cęteris eſt ſævior.
Conjuncta veſtris innocentia eſt malis:
Et labe ſceleris miſeria infelix caret.
Ego nec ſceleſtus eſſe queo, niſi ſim miſer.
Nec calamitoſus ſceleris expers degere:
Soluſq; cogor facere facinus & pati.
ST. Nempe ipſe tete ſponte cogis & volens.
JE. Utinam iſta noſtri vota ſint arbitrii,
Promiſſa nec ſit abnegare nefarium.
ST. Sceleſta vota grata non ſunt numini.
JE. Fuiſſe grata teſtis eſt victoria.
ST. Quidſ polliceri quod tuum non eſt, potes?
JE. Mea nata non eſt? ST. Eſt: ſed etiam ut ſit mea,
Commune pignus quum ſit, uni cur patri
Mactare, vitam mihi tueri non licet?
Quod ſi liceret liberos addicere
Parentis alterius libidini, & impio
Dirimere amoris vinculum divortio,
Plus jure matri parte cederet ſuâ,
Matri, ſalutis quæ ſit author, quæ patri
Jam ſponte natam perdituro ſubtrahit.
Quidſ nuptiales ſi pararentur faces,
Virumq; legeret filiæ ſuæ pater,
Non hic parentis utriuſq; arbitrium
Commune pariter liberis incumberet?
At hæc ſocietas impotens, & arrogans
Eſt conjugalis copulæ conſortium,
Servare matri non licere, perdere
Licere patri, ſi modò quis perdidit
Hanc quam trucidat, cujus aſtans funeri
Immanitatis gloriatur ambitu:
Qui, clauſtra dum revellit animæ, dum latus
Mucrone ſævo reſerat, & vitalibus
Haurit morantem ſub profundis ſpiritum,
Cupit videri, non eget ſolatio.
Famam aucupatur liberorum è ſanguine, &

Compenſat aurâ ſanctimoniæ ſcelus,
Seſeq; jactat laude parricidii.
Tu, ſi parentis exuiſti in liberos
Mentem, furenti percitus vecordiâ,
Permitte ſaltem matris indulgentiæ
Amare, non amare quod ſummum eſt ſcelus,
Servare, ſummum quod nefas eſt perdere:
Quod prodidiſſe ſponte, parricidio
Eſt gravius omni: quod trucidare propriâ
Manu, ferarum immanius truculentiâ eſt.
Si dividendum pignus eſſet mutui
Amoris, æqua lege non diviſimus:
Ut tu uti, abuti morte, vita filiæ
Poſſis, redundent ad genetricem modo
Luctus, dolores, lachrymæ, ſuſpiria.
O rupe durâ durior, vel robore
Prognate crudo, cotibus vel aſperis
Inter ferarum luſtra, nec generis tenens
Noſtri, nec ulla ſanguinis veſtigia!
Num flente natâ, lachrymante conjuge,
Mœſtis propinquis, liberorum carnifex
Ullum doloris indicem gemitum dedit?
Quin ad paternos nata procidis pedes?
Oratione ſi quid aut lachrymis potes,
Cor flecte durum, frange mentem ferream.
IP. Miſerere, genitor, tè per hanc rogo manũ,
Voti potentem, compotem victoriæ:
Per ſi quid unquam merita ſum de te bene:
Si quando parvis comprimens te brachiis,
Onus pependi dulce de collo tuo:
Per ſi quid ex me tibi voluptatis fuit,
Depone mentem liberos erga trucem,
Et diritatis hujus obliviſcere.
Aut ſi quid in te ex parte peccatum eſt mea,
Profer; quod inſtat cunq; levius perferam,
Si luere pœnas jure me cognovero.
Quid ora vertis? miſera quod feci nefas
Cur eſſe patri debeam execrabilis
Ut contueri non queat vultus meos?
Ie. Nil nata per te perpetratũ eſt: hoc meum

Nefas:

Nefas: meum istud est scelus totum: meæ
Immerita pœnas pendis imprudentiæ.
Ego teq; meq; misera, perdidi miser
Votis nefandis. quod utinam prudentior
Verbis fuissem, aut prælio infelicior:
Et morte honestâ tot virorum fortium
Inter catervas cæsus hostili manu
Præoccupassem miseriæ portum meæ:
Ingrata nunc me vita mihi superstitem,
Luctus, reservat, semper ut vidiam novos.
Tibi per nefanda sacra juro, quæ Deo
Renuente vovi, per mali cumulum mei,
Et luctuosam memoriam cladis tuæ,
Si morte redimi mors vicaria queat,
Vitam libenter filia tibi impenderem.
Ecquid beatus videor esse vos supra?
IP. Æquè atq; nos, aut amplius etiam miser.
ST. Apud parentem quando levis authoritas
Est hujus, unum conjugem conjunx rogo,
Atq; id supremum me mori pariter jube:
Mortem imputare, si me amas, potes mihi:
Si oderis, tibi doloribus eximes
Me morte, teq; libera molestiis.
IP. Patratur una cæde sceleris plus satis.
ST. O sanctitas, ô fas, & innocentia!
Peccare metuit immolator filiæ.
IP. Omitte mater lachrymas charissima,
Omitte questus, jurgia, & convicia.
Et tu pater, quæ pectus anxium premit,
Depone curam: nec meam propter necem
Ultrò citroq; verba commutaveris.
Quòd non volentem dura te necessitas
Isthuc coëgit multa mihi faciunt fidem:
Mœstitia præsens, pristina indulgentia,
Et nullius mens criminis mihi conscia
Cur commereri debeam mortem à patre.
Quapropter istud quicquid est, necessitas
Quod cogit, ultrò non recuso perpeti.
Et quam parenti patriæq; debeo
Animam, libenter reddo: & illud ultimum,

Nil postulatura genitrix posthac, rogo,
Ne quid patri causâ meâ succenseas,
Neu sis molesta: mortuis si quis super
Sensus sepultis est eorum quæ gerunt
Vivi, futurum crede manibus meis,
Ut si quid aliud, id quidem gratissimum,
Si vos beatos, prospereq; degere
Sim certa vitam: nec parentes ad meos
Officia vitæ mutua quibus debeo
Reddere vicissim, & educandi solvere
Præcium, senectæ infirmitatem sustinens,
Ex me redundet luctus atq; acerbitas.
ST. Utinam (precari si piè & sanctè id licet)
Dominetur Ammon, pristinum ferat jugum
Judæa: quamvis serva, certè viveres,
Aut morte saltem non nefandâ occumberes,
Sæviisset in nos leviùs insolentia
Hostis furentis quàm patris victoria.
Novaq; fati sed miserrima vice,
Servire votum est, & calamitas vincere.
O semper in nos vel favens etiamnum atrox
Fortuna, quantis gaudii usuram brevem
Luctus acerbi fœnerasti lachrymis!
IP. Quin potius illi justa supplicia luant:
Nos, si necesse est, immerentes sanguine
Aras piemus, totq; cædes hostium
Pensemus una sponte gratiq; hostia.
JE. Heu nata, nunc intelligo demum miser
Quàm fœda, sæva, dira designaverim,
Qui prole tali temerè memet orbaverim:
Sed ipse de me sponte pœnas exigam.
Te namq; iniquum est dare meæ dementiæ
Pœnas, puellam innoxiam superstite
Authore luctus, ipse stultitiæ meæ,
Supplicia pendam: nec mihi exprobrabitur
Ab invida vicinia, quod ultima
Sub spatia vitæ parricida filiæ
Mihi peperci, liberumq; sanguine
Vili redemi turpis auram gloriæ.
At tu beata hac charitate in patriam

Patremq; vive, cujus ætas dignior
Supereſſe: quamq; gratiam nequit parens,
Perſolvat ille, ſolus æqua qui poteſt
Pro dignitate huic indoli rependere.
IP. Omitte genitor has moras innectere,
Meumq; dictis mollibus frangere animum,
Nec fas nec æquum te mea fungi vice.
Me vota poſcunt: itaq; tibi animam libens,
Hanc reddo patri, reddo patriæ meæ.
Nec ulla Jephthæ me redarguet dies
Non ſtirpe dignam, tolle, age, abduci jube.
Devota morti, & conſecrata victima
Projeci amorem lucis, omnis eſt mora
Moleſta: mater jam vale chariſſima,
Et vos penates patrii, in quibus dies
Lætos peregi, ſpes ad amplas molliter
Educta, claris deſtinata nuptiis,
O fata, fata, & morte defuncti patres,
Accipite placidè deſtinatos patriæ
Manes ſaluti: tuq; lux noviſſima
Hodierna noſtris hauriendа oculis, vale.

CHORUS.

Laus fœminei famáq; ſexus,
Et generoſæ gloria ſtirpis,
Animi nimium virgo virilis,
Licet injuria tibi fatorum
Utiliores abſcidit annos,
Licet immanis feritas parcæ
Teneri florem carpſerit ævi,
Quod tibi vitæ ſors detraxit,
Fama adjiciet poſthuma laudi:
Et quâ primis Phœbus ab Indis
Rutilæ tollit lumina flammæ,
Te poſteritas ſera loquetur.
Te, qui primi flumina Nili
Bibit, & curru qui Sarmatico
Solidum non timet ire per Iſtrum,
Concinet olim.

JEPHTHES.

Non formidine mortis inerti
Pavidam, patriæ donasse alacrem
Natura tibi quos dedit annos.
Nostris longum tu dolor & honor
Virginibus, tibi thalami expertes
Mœsto ululatu flebile carmen
Per redeuntes recinent annos.
At vos, vestri dedecus ævi
Animam patriæ reddere segnes,
Vos æternis tenebrarum umbris
Teget oblivio longa sepultos,
Et generis pudor, & telluris.
Pondus inutile, quos & præsens
Spernit & altera nesciet ætas.

STORGE, NUNCIUS.

ST. Heu misera, an omnis spes salutis occidit?
Effare. NU. Res ut inter adversas quidem
Non pessimè agitur. ST. Si quid accidit boni,
Ea blandientis sortis est crudelitas:
Venena dulci melle tetra temperat.
Quapropter æde quicquid occultas mali.
Usus dolendi longaq; experientia
Induxit animo callum, ut ampliùs mihi
Nocere posset, nil reliquit sors sibi.
Parata certa est sed misera securitas.
NU. Ut gesta res est ergo paucis accipe:
Quum staret aras ante tristis victima
Jam destinata virgo, purpureum decus
Per alba fudit ora virgineus pudor,
Cœtus viriles intuerier insolens.
Ut si quis Indum purpurâ violet ebur,
Rosasve niveis misceat cum liliis.
Sed se per ora cum pudore fuderat
Perspicua certæ juncta vis fiduciæ,
Interq; flentes sola fletibus carens,
Vultu remisso constitit firma, ac sui
Secura fati, quas tenebat lachrymas
Propinqua morti virgo, populus non tenet.

Alium parentis beneficium recens movet,
Et servitutis patriæ exemptum jugum,
Et solitudo familiæ clarissimæ.
Alius acerbam sortis ingemuit vicem,
Longóq; luctu breve redemptum gaudium,
Raroq; stabilem rebus in lætis fidem.
Florem juventæ deflet ille, & syderum
Similes ocellos, æmulamq; auro comam,
Supraq; sexum pectoris constantium;
Et fortè solito gratiorem afflaverat
Natura honorem, ceu supremo munere
Dignata funus nobilis viraginis.
Ut jam ruentis æquor in Tarteſſium
Phœbi recedens esse gratior solet
Splendor, rosæq; vere supremo halitus
Colorq; cupidos detinet oculos magis:
Sic virgo fati stans supremo in limine,
Parata morti, nec recusans molliter,
Turpive torpens exitus formidine,
Commorat omnes, versaq; in se lumina
Vulgi stupentis traxerat miraculo,
Et triste cunctis attulit silentium.
S T. Narrare porro perge facinoris modum,
Neu parce matris auribus, nil potes
Afferre triste, ut tristiora non sibi
Proponat animus, cuncta jam præcepta sunt.
NU. Animi virilis tum puella lumina
Ad clara tollens astra, concipit preces
Ex ore casto, voce non fracta malis:
Æterne rerum genitor, atq; hominum parens.
Tandem propitius gentis errori tuæ
Ignosce, & istam victimam lenis cape.
Quod si furoris exigis piaculum.
Quæcunq; nostra contumax superbia
Supplicia meruit, te parentem deserens,
Utinam luatur hoc cruore: sæpius
Utinam liceret sanguinem profundere, &
Hìc si parentum & civium sita est salus,
In me furoris impetum ac iræ tuę
Per mille mortes sæpius deflectere.

At tu ſacerdos quid metuis? (etenim metu
Gelido tremebat) ades, & hanc luce exime
Animam: morantem ſolve corporis obicem:
Populum, parentem, méq; voto libera.
Ut hæc loquuta eſt ille jamdudum parens
Viſus cruentus, ſævióq; tigride
Oculos amictu lachrymis madens tegit,
Seſeq; damnans votaq; temeraria.
Fletu ſacerdos obrutis vix ſolvere
Animæ meatus potuit, & mœſto diu
Taciturna turba torpuit ſilentio,
Ut vocis autem pervium patuit iter,
Non ille gemitus, eſſe nec qualis ſolet
Fremitus doloris atq; lamentatio,
Sed concionis gratulantis murmure
Confuſa turba, teq; prædicantium
Adverſa ſortis inter aſpræ vulnera,
Et blandientis læta dona fœminam
Unam beatam maximè & miſerrimam.
Nam plaga quamvis altè ad oſſa ſederit,
Magni doloris magnum habet ſolatium:
ST. Solamen ipſo luctuoſius malo,
Quod leniendo exaſperat malum vetus,
Luctuſq; acerbi memoriam ſemper novans,
Reducta cogit vulnera recrudeſcere:
Quo fortiore nata tulit animo necem,
Hoc angit animum triſtior meum dolor.

FINIS.

BAPTISTES
Sive calumnia, Tragœdia.
Auctore Georgio Buchanano *Scoto.*

JACOBO SEXTO, *Scotorum* Regi:
GEORGIUS BUCHANANUS
S. P. D.

CUM omnes mei libelli, postquam tibi erudiendum sum appositus, ad te familiariter accedunt, salutant, confabulantur, & in tuæ clientelæ umbra conquiescunt, tum hic meus BAPTISTES pluribus de causis tui nominis patrocinium audentius sibi poscere videtur: quod meus, quanquam abortivus, tamen primus est fœtus, & adolescentes à vulgari fabularũ scenicarum consuetudine ad imitationem antiquitatis provocet: tum ad pietatis studium, quod tum ubiq; fere exagitabatur, animos excitare pro virili contendat. Illud autem peculiarius ad te videri potest spectare, quod tyrannorum cruciatus, & cum florere máxime videntur, miserias dilucidè exponat. Quòd te nunc intelligere non conducibile modò, sed etiam necessarium existimo: ut maturè odisse incipias, quod tibi semper est fugiendum. Volo etiam hunc libellum apud posteros testem fore, si quid aliquando pravis consultoribus impulsus, vel regni licentia rectam educationem superante secus committas, non præceptoribus, sed tibi qui eis rectè monentibus non sis obsecutus, id vitio vertendum esse. Det Dominus meliora, & quod est apud tuum Salustium, tibi bene facere ex consuetudine in naturam vertat. Quod equidem cum multis & spero, & opto. Vale. STERLINO ad Calend. Nov. 1576.

PERSONÆ.

Prologus.
Malchus Pharisæus.
Gamaliel Pharisæus.
Joannes Baptista.
Chorus Judæorum,
Herodes Rex.
Herodias Regina.
Reginæ filia.
Nuncius.

PRO

BAPTISTES.

PROLOGUS.

VEteres Poëtæ fabulantur Protea
Quendam fuisse, qui se in omnes verteret
Formas, nec ullis contineri vinculis
Posset, liquentes nunc in undas dum fluit,
Nunc flamma stridet, nunc ferus rugit leo,
Viret arbor, horret ursus, anguis sibilat,
In cuncta rerum transiens miracula.
At ego profecto fabulam istam comperi
Longe Sibyllæ veriorem oraculis.
Nam quotquot homines video, tot me Proteos
Videre vultus credo qui sumant novos,
Seseq; vertant in figuras quaslibet:
Subjecta quorum maximè calumniis
Fortuna semper Scenici est spectaculi.
Nam si vetustam fabulam quis proferat,
Turbant molesti, tussiunt & nauseant,
At si novam quis attulit, tum protinus
Vetera requirunt, comprobant, laudant, amant.
Illiberali respuunt fastidio
Nova, & priusquam noscere queant, exigunt.
Rectéq; dicta interpretationibus
Vitiant malignis, omnia in pejus trahunt.
Ipsiq; somno dediti ac ignaviæ,
Vacui laboris, invident laboribus
Aliorum, & omnem collocant operam suam
Ut deprehendant quod queant reprehendere.
Si quis sit error, antevertunt Lyncea
Visu, notaq; perlinunt censoria:
Bene dicta surdis auribus prætervolant.
Horum severa supercilia nihil moror,
Tristemq; vultus tetrici arrogantiam.
At si quis adsit æstimator candidus,
Qui puriores promoventi litteras
Studeat benignus, & favore sublevet,
Et (quando ab omni parte sincerum nihil
Humana gignit mens) levibus erroribus

Ignoſcat, illi fabulam afferimus novam,
Aut potius hiſtoriam vetuſtam interpolem:
Baptiſta quondam ut regiâ libidine,
Et invidorum ſubdolis calumniis
Oppreſſus, indignam innocens ſubiit necem.
Porrò vocare fabulam veterem, aut novam
Per me licebit cuiq; pro arbitrio ſuo.
Nam ſi vetuſta eſt ante multa ſæcula
Res geſta, veteres inter hæc cenſebitur:
Sin quod recenti memoria viget, novum
Exiſtimemus, hæc erit prorſus nova.
Nam donec hominum genus erit, ſemper novæ
Fraudes, novæq; ſuppetent calumniæ:
Livorq; ſemper improbus premet probos,
Vis jura vincet, fucus innocentiam.

MALCHUS & GAMALIEL Rabini, CHORUS.

MAL. MIſera Senectus, & ſupremi ſpiritus
Propinqua meta, fatâq; infelicia,
In hoſne vitæ longioris terminum
Tribuiſtis uſus, ſerviente ut patriâ
Polluta templa cernerem nefariè,
Profana ſacra miſta? Vidi impervii
Arcana fani fracta, ſacrum poſtibus
Aurum revulſum, quicquid aut Gabinii
Cupido rapere potuit, aut Antonii
Haurire luxus, periit: ac ludibrio
Etiam Cleopatræ fuimus (infandum) gulæ.
Ac ne deeſſet parte ab ulla indignitas,
Rex Antipatri Semiarabis pronepos
Crudele ſceptrum ſævus Herodes gerit.
Judæa Idumæ ſervit, Arabarchæ Sion,
Solyma profano, populus impio Dei.
Tot ſortis inter ſævientis vulnera,
In ſervitute quamlibet gravi tamen
Scintilla quædam dignitatis priſtinæ
Adhuc ſupererat: Diſciplinæ & patriæ
Vel qualecunq; ſpecimen, ipſis hoſtibus

Etiam verendum: cœperat victor ferox,
Et purpuratæ non minima pars curiæ
Honore leges prosequi Judaicas.
Hac recreati spe caput vix tollere
Fessi miseriis cœperamus: quum nefas
Ortum repentè est unde nullius mali
Metus imminebat. Ecce Baptistes novus,
Non è profanis editus parentibus,
Interq; cultus educatus exteros,
Sed gente noster, genere Levites, Deo
Primis dicatus usq; ab incunabulis,
Pontificis ipse natus, ipse pontifex
Brevi futurus, ni cupitę gloriæ
Fructus acerbos rapere mallet, quàm suo
Maturam honoris legere messem in tempore,
Is ergo ruris devii solos colens
Solus recessus, sanctitatis tetricæ
Vulgus fefellit imperitum imagine.
Hirto capillo, terga opertus pellibus,
Victu ferino, & id genus præstigiis
In se ora vertit omnium. Plebs credere
Vatem repentè redditum mundo novum,
Et jam sequacis ille vulgi exercitum
Traduxit ad se: jam relictis urbibus
Hunc populus unum suspicit, proceres colunt,
Reges verentur. Ille stolidæ insaniâ
Plebis superbus alter ut Moses, nova
Dat jura: lymphis expiare crimina,
Adulterare ritibus leges novis
Audet vetustas: ut favore faciliùs
Vulgi fruatur, omnibus probris patres
Lacerat, secundis plebis usus auribus.
Quòd si furentis insolenti audaciâ
Latronis hujus nemo se conatibus
Opponat, illa celebris orbi sanctitas
Brevi peribit, imò perit, imò periit.
GA. Professionem nil timerè nostram decet
Statuere: mites lenitas decet patres:
Juvenum temeritati dari venia potest:
At nulla nostram poterit excusatio

Velare culpam. Paululum da iræ locum,
Residat impetus, & dolor deferveat.
MAL. Et tu Gamaliel, hic sacrilegus quæ facit
Tuâ, ut videtur, approbas sententia.
GA. O Malche, Malche, nec probo, aut damno prius
Quàm quale quodq; sit sciam: quod vatem ad hunc
Spectat, vir adeò (quantum ego audio) malus
Non est, nec odio sic premendus publico.
MAL. O sidera, ô cœlum, ô solum! Huic etiam viro
Non deest patronus, esse qui malum neget.
GAM. Qui vitia carpit, qui docet mores bonos,
Præitq; primus quam indicat aliis viam,
Hunc esse mihi persuadeas malum virum?
MAL. Qui jura spernit, qui docet sectas novas,
Novosq; ritus, qui petit conviciis
Populi magistros, Pontificibus detrahit,
Hunc esse mihi persuadeas bonum virum?
GAM. Si in nos severi & tetrici æquè judices
Essemus, aliis quàm sumus sæpè asperi:
Minus paterent publicis conviciis
Flagitia nostra. Blandiamur quamlibet
Nobis, beati prædicemur, cœlites
Vulgo putemur, integri, casti, pii:
At nemo nostrum maximis vitiis vacat.
MAL. Ut hæc Gamaliel vera sint, num cuilibet
E plebe fas est præsuli malè dicere?
Plebs audiat, plebs pareat, sit sobria,
Injecta fræna non recuset: qui præest.
Plebs si quid erret, eam reducat in viam.
Lex ipse sibi sit: si quid autem erraverit,
Est qui scelestum cernat, & plectat Deus.
GAM. Et tibi videtur æqua lex hæc? MA. Maximè.
GAM. Quinam? M. Quia propria est plebis ignorans
Error, temeritas, imperitia, cæcitas.
GA. E plebe media sæpè deprehenderis
Qui principum non cesserit prudentiæ.
MA. Quin ergo cathedra cedimus opilionibus.
GA. Opilio Moses, opilio David fuit.
MA. Eos erudivit cuncta spiritus Dei.
GA. Hunc poterit idem qui erudiit illos Deus.

MA. Nobis

MA. Nobis relictis erudiet illum Deus?
GA. Non sceptra spectat, non parentum stemmata,
Decusve formæ, aut regias opes Deus:
Polluta nullo corda sed contagio
Crudelitatis, fraudis & libidinis,
Hoc ille templo spiritus capitur sacer.
MA. Equidem Gamaliel, fatear ut verum, mihi
Videre pridem sacrilegam hanc sectam tuâ
Sententiâ probare. Non possum amplius
Celare tacitus, cum tuis majoribus
Indigna facias: qui tueri debeas
Auctoritatem maximè unus omnium
Nostram, repugnas maximè: idq; in gratiam
Juvenis furentis, per Deum rogo, edoce
Quâ spe ista tentas: aut quid hinc captas lucri?
Forte ille honores, aut opes dabit tibi,
Qui dignitatem funditus nostri ordinis
Evertit omnem, nosq; ad inopiam vocat.
GA. O Malche vero procul aberras à scopo,
Nostram tueri dignitatem si putes
Nos posse fastu, viribus, superbiâ.
Non hæc parentes ratio nostros extulit.
MA. Vetusta veteres, nostra nos magis decent,
Suiq; vivat quisq; more sæculi.
GA. Quin potius omnes bona bonos semper decent.
MA. Si quid paterni spiritus nobis foret.
GA. Et nos paternis viveremus moribus.
MA. Pœnas luisset morte nebulo hic, non minis.
GA. Aliena nostro ab ordine est crudelitas,
MA. Quicquid Deo præstatur, id sanctum & pium est.
GA. Morti immerentes impia est pietas dare.
MA. Hunc immerentem cuncta qui evertit, vocas?
GA. Si peccat ille, quin palàm redarguis?
Quin lumen ingenii exeris illic tui?
Rudem peritus, doctus indoctum, senex
Aggredere juvenem. Fors reduces in viam:
Et tibi apud omnes comparabis gloriam.
MA. Curanda non est ista plaga molliter.
Sed fune, ferro, & igne: vel si quid scias
Quod fune, ferro, & igne sit crudelius.

GA. Sit ille qualem dicis, aut pejor etiam
Si vis, dare unum te tamen decet tibi,
Ut antè moneas hominem amicè, & leniter:
Ne malle quisquam præcipitare te putet
Dubium salutis, dexteram quàm tendere
Jam pessum eunti: plurimum interest tuam
Ad famã, ut omnes invidi etiam intelligant
Servare te omnes velle, perdere neminem,
Nisi obstinata mente qui præceps ruat.
Unum oro saltem, te priusquam longius
Abducat ira, cogita quid assequi
Hãc obstinatâ pertinaciã queas.
MA. Nempe illud, hostem ut opprimam, solet bonos,
Dubiosq; firmem, & impudentes terream,
Legesq; patrias hoc cruore sanciam.
GA. Quin potius illud assequêre, ut omnibus
Grassatus esse viribus tyrannidis
Credare, sanctum donec opprimeres virum,
Ratione quem non potueris convincere.
MA. Sit sanctus ille, sit gravis quantum libet,
Divinus illum spiritus non dirigit,
Quando instituta prisca patrum negligit.
Et quando apud vos nil reperio præsidii,
Contra ruinam regium auxilium petam.
CH. Rectè Gamaliel admonet, me judice:
Et tu monenti obtempera. Sed consilii
Recti hostis ira mentis aciem obnubilat:
Auremq; monitis obstruit salubribus.
GA. Ille abiit irâ incensus & fastu tumens,
Ego quod licebat sedulò pro viribus
Monui furentem, spiritus nixus feros
Lenire verbis mollibus, fidum dedi
Consilium: at ille tantum abest ut gratiam
Ingratus habeat, etiam ut oderit bene
De se merentem. Vulgò ita modò vivitur,
Nostriq; cœtus vitium id est, vel maximum,
Qui sanctitatis plebem imagine fallimus:
Præcepta tutò liceat ut spernere Dei.
Contra instituta nostra si quid audeas,
Conamur auro evertere adversarios,

Tollere veneno, ſubditiſq; teſtibus
Opprimere: falſis regias rumoribus
Implemus aures: quicquid animũ offenderit,
Rumore falſo ulciſcimur: & incendimus
Animum furore turbidum, & calumniis
Armamus iræ ſævientis impetum.
Nullius ille nunc memor modeſtiæ
Graditur ad aulam: comminiſcetur novas
Sectas oriri, ſacra patrum deſeri,
Auctoritatem régiam ludibrio
Patere demum quicquid illi commodum eſt,
Honeſta ſceleri nomina obtendens ſuo.
His ſi moveri ſenſerit regem parùm,
Inveniet aliud ſævius telum: in caput
Jurata regis clamitabit agmina,
Secreta fieri colloquia: nefarium
Facinus parari: conſilia clàm concoqui:
Cœtus coire nocte: privatas opes
Per factiones impias augeſcere.
Hæc ille finget, aut atrociora, ut eſt
Animi impotentis barbaræq; jugiter
Crudelitatis auctor. Hæc in regias
Stillabit aures toxica ingenii ſui.
Hoc adeo cunctis penè ſemper regibus
Commune vitium, facile delatoribus
Præbere ſeſe: quo quid eſt crudelius
Fictum, facilius creditur: vanos metus
Fingunt ſibi ipſi: mobilis famæ levem
Sequuntur auram: qui fideliter monet,
Timidus habetur, languidus, torpens, hebes,
Virtutis olim vertimus jam nomina;
Virtute nullâ ſplendidi: ſed ſplendidis
Titulis ſuperbi fallimus vulgus rude.
Quod ad prophetam ſpectat hunc, modeſtius
Se noſter utinam gereret ordo, & cautius.
Si miſſus huc eſt ille conſilio Dei.
Humana poterit nulla vis obſiſtere:
Sin fraude tectum comminiſcitur nefas,
Seſe ipſe gladio ſubitò confodiet ſuo.
Interpretetur quiſq; pro ingenio ut lubet,

Si quis sequatur hîc meam sententiam,
Cruore puras servet innocuo manus,
Nec temerè sancti prodigus sit sanguinis:
Ne quę statuimus in alios crudeliter
Exempla, recidant postea in nostrum caput,
Immanitatis non sat Herodes habet,
Ni facibus iræ subditis, accreverit
Animi furentis impotens crudelitas?

CHORUS.

Quanta mortales latebris opacis
Nox tegit mentes! quibus in tenebris
Degimus, lapsu celeri, fugacis
Tempora vitæ!
Occulit falsus pudor impudentem,
Impium celat pietatis umbra!
Turbidi, vultu simulant quieta,
Vera dolosi.
Qui fuit tristi gravitate vultus,
Unicum vitæ specimen modestæ,
Æstuat præceps furiis, & atrox
Fervet in iras.
Qualis Ætnæis vapor è caminis
Saxa convolvit celeri rotatu,
Qualis arentem coquit in favillam
Flammave sevum:
Talis hunc cæcus furor ultionis
Cogit in vatem ruere innocentem,
Ut truci nudam malè veritatem
Crimine vexet.
Tu mali tanti genitrix, cupido
Gloriæ, vano tumefacta fastu:
Lausq; fucati specie supernè
Splendida honesti:
Mentis ut regnum semel occupasti,
Fascinas blandis animos venenis,
Et relegatâ ratione turbas
Pectoris aulam.
Te fugit verum, pietas, pudorqi,

Te fides, & quæ melioris ęvi
Hoſpes, infames vitiis reliquit
Ultima terras.
Si quis (ô) frontis nebulis remotis
Artifex nudas daret intueri
Pectoris curas, penitus revelans
Abditæ cæcum penetrale mentis,
Cerneres miris variata formis
Monſtra, non magno ſtabulare in antro.
Plura quàm terris ferat in remotis
Nilus, & Ganges, Libyæq; ſævis
Fœta portentis, latebriſq; nigris
Caucaſus horrens.
Non tibi tigris rabies cruentæ
Deeſſet, aut fulvę feritas leænæ,
Non ſitim nulla ſaturata ſtrage
Dira ſævorum ingluvies luporum,
Nec venenata baſiliſcus aurâ
Peſtifer, longumq; ferens ſoporem
Aſpis, & caudæ metuendus uncę
Scorpius telo, lachrymiſq; fictis
Perſonans ſeram crocodilus algam,
Nec doli vulpis, Phariæq; fallax
Ludus hyenę.
Ficta crudeles pietas tyrannos,
Impios mores ſtola fimbriata
Celat; in panno tenui recondit
Nuda ſe virtus, tugurî ſub umbra
Ruſtici, nec ſe titulis ſuperbis
Vendit: inſanoſq; fori tumultus
Ridet, & plauſus popularis auræ,
Nec cliens magni foribus patroni
Aſſidet: Vitæ tacitos beatæ
Rure ſecreto ſibi nota tantum
Exigit annos.

REGINA. HERODES.

REG. Tu lentus uſq; auctoritatem regiam
Labare nondum ſentis; in tuum caput

Noncum

Nondum parari cæcus insidias vides?
Nam concitator iste vulgi, si alterum
Supersit annum, vincla, carcerem, cruces
Frustrà mineris. jam suas circumspicit
Vires superbus. prosequentum jam grege
Obscurat aulæ regiæ satellites.
HER. A turba inermi quid times periculum?
RE. Secreta si conventicula fieri sinas,
A genere nullo non timendum existimes.
HE. At hic, ruentem sponte populum ad se, docet.
RE. Magis timenda est fusa latè factio.
HE. Crimen refellit istud hominis sanctitas.
RE Hoc tecta velo sæpè flagitia latent.
HE. A purpuratis vis timenda est satrapis.
RE. Et à severis fraus timenda hypocritis.
HE. Inops, inermis, unda cui sedat sitim,
Dat sylva victum, terra gramineum torum,
Quem cogitare poterit, is, sceptris dolum?
RE. Vides amiculum, & cibum, & potum vides:
At quod reclusum pectore gerit, non vides.
HE. Conditio regum misera, si miseros timet.
RE. Si nil timendo præda sit, miserrima.
HE. Quid ergo tutum jam supererit regibus?
RE. Omnia, quieti si quod obstat auferant.
HE. Nempe hoc tyrannus interest regi bono:
Hic servat hostes, hostis ille civium est.
RE. Utrumq; durum est, & perire & perdere:
Sed si eligendum est, præstat hostem perdere.
HE. Cùm non necesse est alterum, utrumq; miserum est,
RE. Tanto in tumultu nihil agendum est asperè,
Quum concitatur mobilis vulgi furor.
Leges, religio, auctoritasq; principis
Contempta, plebi est infimæ ludibrio.
Cave, lenitatis falsa species avocet
Tibi mentem ab æquo: quæ videtur lenitas,
Propiùs tuenti summa erit crudelitas.
Dum parcis uni factioso, & perdito,
Is perditum omnes, in caput quos hic tuum
Armare satagit, finge fieri, quod fore
Tandem necesse est, concitari mobile

Ad arma vulgus, cuncta passim lugubri
Ardere bello, vasta linqui prædia,
Urbes cremari, virgines per vim rapi,
Mamusq; dubiâ conseri victoriâ;
Quum fræna legum ruperit licentia,
Damnabis istam serò tum clementiam.
Atq; ecce coram pestis & mali caput.
Hîc censor ille est. Hunc roga, plura audies
(Ni fallor) ab eo, fama quàm vulgaverit.
Nec miror esse, sceptra qui spernant tua;
Quando ipse pravos lenitate provocas.
HE. Quum multa possis, facere viribus modum
Regum bonorum est. RE. Itane, jam sceptris modum
Hic faciet? hujus, regnum habendum arbitrio est?
Si regis esset animus in te. HE. Quin abis?
Mihi hæc relinque. RE. Quin abeo, ne denuò
In os, ut antè, contumelias feram.
Regina, inulta quando cedit infimis,
Quæ spes fovebit æquitatis cæteros?

HERODES, JOANNES, CHORUS.

HE. Jamne abiit? abiit. Hoc agamus interim.
Non est quod id te moveat, aut novum putes,
Si læsa mulier nobilis, dives, potens,
Regina deniq; gravius æquo irascitur.
Vel ipse testis esse poteris optimus,
Quantum saluti faverim semper tuæ.
Namq; universæ plebis odium te petit,
Et ad luendas flagitat pœnas reum:
Dolentq; proceres, & sacerdotes fremunt.
Atq; adeò quid sit, quod querelam publicam
Incendat, edam breviter. Omnes ordines
Laceras, maledicis concionibus palam:
Vulgusq;, veterum decipis legum rude,
Lethale spargens dogmatis virus novi:
Et turbulentis vocibus, regni statum
Tranquillitatemq; labefactas publicam:
Parere prohibes milites duci suo:

Parere

Parere populum Cæsari, vulgo nova
Dum regna spondes: liberos jugo extero
Fore polliceris, spes; vanâ concitas:
Gentem rebellem nec finis quiescere.
Et calamitatum ceu tulissemus parum,
Romana demens arma rursus provocas.
Nec dubito quid sis ausus absens, quum palam
Mihi impudicas exprobraris nuptias:
Et odia populi nixus in me accendere,
Fratremq; mecum prælio committere
Tentâris, in te quod erat. Ac velut parum
Scelerum patrasses, ausus omnia in omnium
Pariter salutem, bella jam cœlo paras:
Et sacra, quibus hoc hactenus regnum stetit,
Abolere tentas. Hæc populus omnis fremit:
Lentumq; legum me queruntur vindicem
Patriarum. at in te durius nihil tamen
A me profectum est: & modò, quicquid favor
Judicis amici & benevoli poterit dare,
Tribuetur à me liberaliter tibi.
Neq; enim tyrannum genuit avidum sanguinis
Vestri pater me Assyrius, aut Ægyptius.
Et patria, & altrix, & parens eadem mihi
Vobisq; terra est. infima quoties perit
De plebe quisquam, corporis membrum mei
Toties revelli existimo: meus cruor
Mitti videtur: facilem & æquum judicem
Herodem habebis. Si refellere cætera
Objecta poteris, quicquid in me dixeris
Olim, meoq;, gratiam facio tibi.
Tu, teste populo, intelliges injuriam
Negligere propriam persequi me publicam.
Utinam ipse reliqua diluas sic crimina,
Severitatis ut mihi nullam tua
Occasionem linquat innocentia.
CH. Hâc perge charus esse: vives posteris
Clarus. Nec auro, nec catervis militum
Tam crede regna tuta, quàm quæ charitas,
Et æquitate parta defendit fides.
JO. Tenenda populi fræna cui credit Deus,

Audire oportet multa: cuncta credere
Necesse non est: quæstus, invidia, favor,
Timor, dolorq; sæpè vera supprimunt.
E plebe si quis aut patrum, inclementius
Me credit in se prolocutum quippiam,
Vitam necesse est arguat prius suam,
Orationem quàm meam culpet. mea
Hęc ratio semper fuit, uti reprehenderem
Delicta publica publicè. occultè nihil
Facio, doceove. Non latebras aucupor
Cæcas, nec homines, sed vitia redarguo.
Cum me rogarent milites, quonam modo
Servire possent pariter & regi, & Deo:
Pulsare vetui, rapere, vim facere, dolo
Circumvenire improvidos, componere
Cupidinem jussi ad modum stipendii.
Nec spem novarum prædico rerum, nisi
Quam vos prophetis ex vetustis creditis
Mecum. nec unus interim è tot millibus
Auctorem me qui principem contempserit,
Profertur. Ista sive fama rettulit,
Seu finxit ira cęca, dum præceps furit
Studio nocendi, nuda facilè veritas
Per se refellet. Sacra quàm piè colam
Et instituta vetera, nullum certius
Indicium opinor, quam meorum criminum
Præclarus index quòd palam non prodeat:
Clam murmuret, ubi facilè sit fictis locus.
Quòd te negavi posse fratris conjugem
Habere jure, id ipse tecum cogita,
Utrum placere tibi sit æquius, an Deo.
Atq; utinam is animus omnibus itidem foret
Quicunq; regum sese amicitiæ dicant,
Ut vera malint proloqui ac salubria,
Quàm blanda damno mox futura: quot malis
Pręclusus aditus esset, & molestiis!
Ego si quid olim liberius, ac verius
Dixi, tu, ut æquum est æquitatis vindicem,
Æqui boniq; bonus, & æquus consule;
Tuæq; fines hos statue potentiæ,

Menſura legum quos tibi præſcripſerit.
Quod jus in alios hic habes, in te Deus
Alioſq; reges omnium rex obtinet.
Proinde quicquid de capite ſtatues meo,
Statuere id ipſum crede de tuo Deum.
HE. Quum in aſtra venies, loquere tum cœleſtia:
Terrena jura patere, dum terram coles.
JO. Terrena vereor regna, pareo regibus:
Æterna patriam regna puto, regem colo.
HE. Res ipſa clamat, regibus quàm pareas:
Parere regem qui tuis vis legibus.
JO. Si ferre leges mihi liceat, edicerem
Parere populos regibus, reges Deo.
HE. Sat litigatum eſt, rurſus hunc abducite,
Perplexa res eſt: donec cuncta certiùs
Comperta pateant ſtat nihil decernere.
CH. Qui de tyranni oratione ſe autumat
Perſpicere mentis poſſe ſenſus abditos,
Næ turbido ſe credere ſpeculo ſciat.
Utinam ſecundet cuncta cœleſtis parens:
Sed ominari metuit animus, quæ timet.
HE. Fortuna regum quam miſera ſit, & anxia,
Nec fando poterit explicare oratio,
Nec cogitando mentis acies aſſequi.
Nos eſſe vulgus liberos ſolos putat,
Solos beatos, quos egeſtas obſidet,
Formido cruciat, miſera ſervitus premit.
Quodcunq; populus diligit, cupit, timet,
Audet fateri liberè · procul metu
Fruitur modeſtis opibus. at nobis foris
Perſona honeſta eſt induenda, cogimur
Vultu benigno humaniter promittere:
Palàm profari juſta ficto pectore
Differre bilem, ſupprimere odia in ſuum
Tempus: minari maximè. cùm maximæ
Cauſæ timoris anxium pectus premunt:
Spernit modeſtum principem plebs, aſperum
Odêre. Vulgo ſerviendum eſt mobili,
Et imperandum, nil meo arbitrio gero.
Hunc ſi prophetam perdo, populum offendero:

Si ſervo, regno conſulo parum meo.
Quid ergo agendum eſt? id ne dubium eſt? imperî
Habenda ratio eſt, ipſe mihi ſum proximus.
Si ob ſceptra populo ſerviendum eſt, ſtultius
Quid eſſe poterit, regna quam peſſundare,
Placere vulgo dum ſtudes? plebs gaudia,
Iraſq; temere ſumit,& temerè abjicit.
Nunc ſtat, cruore auctoritatem regiam
Stabilire: vulgus facilè poſt placabitur.
Si ſerpere malum latius præſens ſino,
Remedia vincet. auſus eſt videlicet
Mihi impudicas exprobrare nuptias
In os: id illi impune ſi permiſero,
Non ſtabit illic hominis impudentia.
Jam ſceptra leges ad ſuas flecti volet:
Jam vincla captis induet, jam non regi,
Sed regere cupiet, jura regibus dabit,
Confundet imis ſumma, gliſcenti malo
Statim medendum eſt: antequam creſcat, recens
Flamma opprimenda eſt. contumelias novas,
Veterem ferendo, provocas injuriam.
Populo ſecundo ſi expetere pœnas queam,
Populi faventis gratiam non negligam:
Si nequeo, regno cuncta ſtat poſtponere.
Quid Malchus iſte garriat de legibus,
Quas curioſas quæſtiones litibus
Inexplicatis jactet, id nihil mea
Referre credo, modò populus unam hanc ſciat
Legem tenendam præter ut leges, mihi
Licere quidvis, eſſe legitimum putet.

CHORUS.

O ſpatioſi conditor orbis!
Cujus trepidant omnia nutum,
Cœlum nitidis ignibus aptum,
Tellus vario florida cultu,
Tumidum refluis æſtibus æquor,
Nonne ad noſtras pertulit aures
Fama prioris conſcia ſæcli,

Ævi ſplendida facta prioris :
Cum tu, validæ robore dextræ,
Auro atq; opibus, regna ſuperba
Ipsâ extinxti à ſtirpe revellens,
Illorum ut nos agro inſereres :
Agro haud enſe, aut jaculis noſtris,
Aut conſilio, viq; parato.
Sed nos cœli favor omnipotens,
Per fera tutos agmina duxit.
Non tu rex ille Iſacidarum ?
Non tu gentis Deus Hebrææ ?
Cujus ductu, perfida caſtra
Proculcavimus, hoſte perempto :
Non confiſi robore noſtro,
Sed duce & auſpice te, præclaras
Sæpe retulimus patriæ palmas.
Nunquid penitus deſeris, olim,
Genitor, populum tibi dilectum ?
Nunquid fabula linquimur hoſti ?
Spreta eſt pietas, religio jacet :
Fraus purpureâ regnat in aula :
Populus, tanquam victima, ſanctus
Dat pia ſævę colla ſecuri :
Vates pereunt enſe, tyranni
Noſtris gaudent luctibus hoſtes,
Et pietatis ſub prætextu,
Meriti pœnas, regna gubernant :
Meritos regnum pœna coërcet.
Exurge, tuo populo fer opem :
Exurge parens optime, & hoſti
Da te talem cernere, qualem
Te viderunt æquore patres
Rubro Pharios mergere currus.
Qualem vatis fatidici olim
Te puer oculis vidit apertis,
Dantem igniferis fræna quadrigis,
Totis flammas ſpargere campis.
Te, caligine pulsâ erroris
Humanæ qui lumina mentis
Obruta cæcâ nube recondit,

Et quæ primo sole tepescit
Tellus, & quę mergere ponto
Cernit rutilæ lumina flammæ,
Unum agnoscat cuncta potentem.

MALCHUS JOANNES.

MAL. Sic se profectò res habent mortalium,
Ut optionem si tibi obtulerit Deus,
Incertus erres quid recuses, quid velis:
Opes, honores, rem tibi & tuis cupis,
Quæ perdiderunt sæpè voti compotes,
Hosti imprecaris vincla, carcerem, fugam,
Quę sæpè pariunt maximam illi gloriam,
Tibiq; damnum: quod adeo verum meo
Didici periclo, exempla ne longè petam.
Nam cum remotis montium degens jugis,
Baptista vulgus fascinaret hic novus,
Plebisq; secum credulæ traheret gregem,
Ego Pharisæę dignitatis vindicem
Me præstiti unum, cæteris cunctantibus:
Nec experiri cuncta desii prius
Quàm dura sontes vincla presserunt manus,
Hostemq; carcer publicus compescuit:
Aulamq; totam criminum implevi. At nihil,
Ut video, prosunt vincla, carcer, crimina:
Sic plebis animus occupavit impię
Vis dira pestis, omniumq; pectora
Lethale virus perbibêre, ut illius
Clades honorent, ingemant periculis.
Quacunq; pergo, me execrantur, indicant
Me digito, iniquo me intuentur lumine.
Illi favetur sacrilego, qui sustulit
Rerum universa & ordinum discrimina:
Et excubatur ante clausum carcerem.
Nihil miserius esse nobis arbitror,
Qui nos omissis rebus aliis, commodo
Populi dicamus, quisquis illi mancipat
Se, collocatam gratiam sciat malè:
Ut qui maligno semper ingenio solet

Favere pravis, optimates spernere.
Quò conferam me? quid quærat primum? quibus
Potissimum irascar? cui opem primùm feram?
Pseudoprophetam populus impius colit:
Mussant rabini: connivet rex, negligunt
Proceres: ruentes solus his humeris ego
His fulcio humeris patrios ritus, manum
Nullo admovente: publicam solus vicem
Doleo. quid igitur? deseram munus? sacra
Legesq; prodam, dignitatemq; ordinis?
Meq; esse patiar hostibus ludibrio?
Patiar profectò. Nam quid aliud jam queam?
Feramne solus, ferre quod cuncti abnuunt?
Et me ruinæ publicę objiciam? Deus
Sua tueatur, quando jam sic vivitur,
Ut quisq; caveat sibi, ego mihi sum proximus.
Si malè gero rempublicam, in meum caput
Ruina verget. qui favent nunc maximè
Stanti, jacentem calcibus primi petent.
Si benè geram rem, gratiam malè collocem,
Nihil parabo præter invidiam mihi.
Nunc Gamalielis serò consilium placet,
Nisi fortè serò nemo resipiscere potest.
Malo ego requirant hîc meam constantiam,
Quàm re peracta temeritatem puniant.
Quod cuiq; visum est sentiant: molestiis
Ego me explicabo, & gratiam resarciam
Hoc cum propheta: nec animi simplex homo
Renuet opinor. Duriorem si mihi
Se ostendet, omnes admovebo machinas,
Ne populus illum credat artibus meis
Periisse: populum si reconciliavero,
Non undequaq; cesserit res pessimè.
Atq; ipse opinor, ipse nimirum est, vide
Qui cœtus illum sacrilegum sequitur comes,
In urbe media nos inanes interim
Inter cathedras desidemus. at libet
Audire primùm quid magister hic ferat.
JO. O magne rerum rector, auctor, arbiter,
Te quicquid aër continet laxo sinu,

Quæcunq; tellus educat, quicquid ſuis
Fretum ſub undis nutrit, agnoſcit Deum,
Sentit parentem, legibus ſemel datis
Obſequitur ultrò tramite immutabili,
Juſſu tuo ver pingit arva floribus,
Fruges dat æſtas, fundit autumnus merum,
Hyems pruinis veſtit albicantibus
Montes, in æquor curva volvunt flumina
Moles aquarum, mare reciprocat vices,
Noctem Diana, Phœbus incendit diem,
Et inquieta luſtrat orbem lampade.
Nil deniq; uſquam eſt ſive cœlo, ſeu ſolo,
Quod non libenter pareat regi ſuo,
Amet parentem, & officiis quibus poteſt
In conditorem ſtudia declaret ſua.
At ſolus homo, quem cæteris longè magis
Gaudere decuit, & obſequi juſſis Dei,
Contemptor unus inter omnes maximè eſt:
Præcepta ſpernit, fræna legum rejicit:
In omne præceps facinus it: libidine
Metitur æquum: ponderat jus viribus.
MA. Principia rectè ſeſe habent tibi hactenus.
JO. Nec tam per orbem devias miror vago
Errore gentes, quàm populum qui ſe Dei
Hæreditatem jactat, & conviciis
Inceſſit alios, impioſq; clamitat:
Quum nulla, qua ſol cumq; terras aſpicit
Gens orbe toto vivat effrænatiùs.
MA. Sanè locutus cuncta verè es hactenus.
JO. Nec iſta vulgi culpa tantum eſt mobilis:
Levita longè veſte fulgens candidâ,
Legiſq; ſcriba turgidus ſcientiâ,
Et vos verendi ætate maturâ ſenes,
Obliquus error devio flexu abſtrahit,
Viduæ, orphaniq; cauſa, veſtra ad pulpita
Succumbit, opprimitq; dives pauperem:
Iniqua juxta & æqua ſunt venalia.
MA. Diſrumpor ira tacitus hæc ut audiam?
JO. At vos Rabini, ſanctitate cæteros
Præſtare qui ſimulatis & ſcientiâ,

At vos ſacerdotum ſacrata dignitas,
Princepſq; ſacri pontifex collegii,
Decimatis omne terra quod profert holus.
Non vos anethum, mentha, ruta, & allium,
Urtica non vos aut viride fœnum fugit:
At ſi legendum, ſi docendum ſcilicet
Reſponſa vatum, & ſanctioris orbita
Monſtranda vitæ, veſtra demum auctoritas
Eſt muta, muti non latratis hîc canes,
Circumfrementes veſtra non ovilia
Lupos abigitis. quid lupos dixi? lupi
Vos eſtis ipſi: vos legem deglubitis.
Vos lana veſtit, lac ſitim ſedat, famem
Caro: gregem non paſcitis, vos paſcitis.
MA. Faceſſat hinc in maximam malam crucem
Concordia: egone patiar amplius meo
Sic inſolenter contumeliam ordini
Fieri? Deus me ſi ex olympo mitteret,
Hac lege, ut hæc ſint audienda, deferam
Mandata potius, iſta quàm dici audiam.
Durare neq; ulterius, Heus tu vir bone,
Turbæ magiſter unice; hæc nempe eſt tua
Doctrina? populum in callidum ſic inſtruis?
JO. Si probus es, ad te haud attinent quæ dicimus.
MA. Ad te, ſacerdotem attinet traducere?
JO. Benè puto, dici, cum malis dictum eſt malè.
MA. Parêre juvenem convenit majoribus.
JO. Parêre cunctos convenit magis Deo.
MA. Te juſſit igitur iſta proloqui Deus?
JO. Jubet profari vera cunctos veritas.
MA. Tacuiſſe vera ſæpè multis profuit.
JO. Cum ſcelere juncta nil moramur commoda.
MA. Scelus videtur, ni ſcelus dicas, tibi.
JO. Scelus videtur, tot perire millia
Spectare, poſſim cùm reducere in viam.
MA. Reducere? gregis nonne paſtores ſumus?
JO. Si res quidem eadem eſt paſcere & deglubere.
MA. Rerum tuarum ſatage, noſtra deſere.
JO. Vicina cum res agitur, agitur & mea.
MA. Quis tandem es oro, auctoritate hac præditus?

Tune ille Christus patribus promissus es?
JO. Non sum. MA. Propheta es ille? JO. Non sum.
MA. Es Helias?
JO. Nec Helias sum. MA. Si nihil es horum, neq;
Spes nostra Christus, nec propheta, nec Helias,
Quinam auctor audies esse baptismi novi?
Quem te esse tandem perferemus? indica
JO. Vox sum in remotis montium clamans jugis,
Viam parate, facite rectas semitas
Veniente domino: cujus adventu cavæ
In plana valles explicabunt se, solo
Saxosa montes culmina æquabunt: ego
In nomen ejus abluo populos aquis,
Cui detrahendus servus etiam socculis
Indignus essem, nemo quem agnoscit, licet
Versetur inter vos,& usq; obambulet.
MA. Quos iste laqueos nectit,atq;ambagibus
Eludit! istam quam tibi sic vendicas
Auctoritatem quo probas miraculo?
JO. Possem ego vicissim te rogare etiam tuam
Auctoritatem quo probes miraculo?
MA. Ut contumax est! quamlibet celes, tamen
Quid in furorem te rapiat,omnes sciunt.
Nostra profectò crescere invidia cupis,
Rem comparare,gloriamq; incommodo
Nostro, artibusq; vis potens fieri malis.
Nec decipis nos: ipse tete decipis.
Nec primus ista es fallere aggressus via,
Postremus utinam debitas pœnas luas:
Aut potius animum in melius admonitu meo
Mutes: & auctor ut fuisti errantibus,
Mutatus auctor sis revertendi in viam.
Vidi severam veste sanctimoniam
Præ se ferentes, ut facilè facerent fidem
Animi modesti & simplicis; post artibus
Ubi his honores comparassent & opes,
Nudare sensim ingenia; probitatem prius
Benè simulatam propalàm contemnere,
Et fræna veris moribus permittere.
Quòd si hac honorum tendis ad fastigia,

am imperitum fallit ignorantia.
On isto ad altam tramite itur gloriam,
Ni me fefellit pessimè non pessimus
Magister usus, & senecta usus parens,
Famæ, reiq; consules meliùs tuæ,
Si tuta potius appetas quàm splendida.
JO. Si vera dico, recta facio, cur mihi
Quisquam imperare debeat silentium?
Sin falsa, doctus imperito id indica.
MA. Horum pigebit, morte quum pœnas lues.
JO. Isthæc minare, fata formidantibus.
MA. Sic vivo longùm, faxo non lætabere
Hac contumaciâ. Scies quid sit senes
Negligere, scribas jurgiis proscindere,
Dictis Rabinos provocare procacibus:
Et quando amicos nos habere negligis,
Quid possit odium fortè cognosces senum.

CHORUS.

Ad furta qui se comparat,
Nocturna vitat lumina:
Odit facem sicarius,
Sui furoris conscium.
Puer recusat pharmaca,
Condita amaro absinthio,
Abhorret à salubribus
Vulnus refectum emplasmatis.
Occulta cui mentis mala,
Secreta rodunt pectora,
Huic est molesta veritas,
Quæ cor revelat turbidum.
At vos severi hypocritæ,
Quos fronte duros tetricâ
Lucrum juvat nefarium, ex
Errore vulgi creduli,
Quantum libet recondita
Celaveritis crimina,
Quamvis tegatur sordida
Sentina mentis impiæ,

Vos vestra conscientia
Secreta rodens arguit,
Vos clausus intra viscera
Occultus exest carnifex,
Duro flagellans verbere.
O ter beatum & amplius,
Qui purus animi ad judices
Non sit reus domesticos:
Clauso nec in præcordiis
Tortore semper vapulat.

MALCHUS, CHORUS, REGINA.

MA. In rege nulla certa spes est, publicam
Suamq; causam prodidit pravo ambitu,
Populo placere dum studet, dum gratiç
Venatur auram, lenitatis imagine
Me plebis iræ nixus est supponere:
Suasq; voluit vindicare injurias
Meo periclo. Nempe Baptistæ necem
Ut si videret ægrius ferre populum,
Populo paratus capite confestim meo
Litare: populus si tulisset leviter,
Novæ interemptum factionis principem,
Quod se ultus esset maxima cum gloria,
Credi volebat, callidè, sic exhibent
Alterna reges civium de sanguine
Spectacula sibi, & cæde ludunt mutuâ.
Quodcunq; vulgus approbat, sibi vendicant:
A se patratum prædicant: laudi suæ
Nostri laboris arrogant industriam.
Popularis aura si favoris flexerit
Secus ac putabant & petebant, transferunt
Culpam in ministros: & cruore innoxio
Animaq; vili crimen avertunt suum.
Supereſt doloris sola nostri particeps
Regina, tigris orba ceu catulis furens,
Baptista thalami quod prioris fœdera
Polluta coram rege non probaverit,
Palamq; vetitos lege damnârit toros

Cum

Cum uxore fratris. Flamma dum recens calet
Iræ æstuantis, turbidæ menti faces
Supponam, alamq; commodis sermonibus.
Atq; ecce sese in tempore offert commodè.
CH. Nunc flamma flammæ, toxicum nunc toxico
Accedit: instat ultimum periculum.
MA. Regina salve splendidum gentis decus,
Et sola regni digna tanti culmine.
RE. Et tu rabine Malche: sed quid tristis es?
MA. Idem quod animum, ut arbitror, pungit tuum.
RE. Fortasse: sed tu quid sit, ede apertius.
MA. Ecquid animo æquo fers dignitatem tuam
Sperni? per orbem sacrosanctam regii
Auctoritatem nominis vilescere?
Et sceptra vulgi subjici ludibrio?
RE. Quid ergo faciam? quod remedium sit, doce.
MA. Iras & animis, & tuis natalibus,
Thalamisq; dignas corde tandem concipe.
RE. Jamdudum id actum est: rumpor ira, lachrymo,
Objurgo, clamo: sed nec ira nec lachrymis
Promoveo quicquam, verba venti dissipant.
MA. Si auctoritate qua decet apud conjugem
Esses, inultas sic tuas injurias
Tulisset, aut, ut verius dicam, suas?
RE. Studia ipse populi Malche cernis. Forsitan
Hac rex putavit posse pœna spiritus
Acres retundi, & mitigari audaciam.
MA. Tu si feroces spiritus coërcitos
Putes latroni huic vinculis & carcere,
Erras. Ferarum sævit acrius furor,
Quas fracta fudit cavea, quàm quas deviis
Silva alta semper educavit montibus.
Quid liberatus non aget, cujus colit
Nunc vincla populus? provocata accenditur,
Non mitigatur ira, contumeliis
Elatus animus ad furorem impellitur.
RE. Quin lenietur potius hoc beneficio:
Quod qui perierat pertinacia sua,
Sit liberatus regia clementia.
MA. Quod tu beneficium, ille putat injuriam:

Sesèq; vinctum quàm solutum sæpius
Per te meminerit. RE. Asperum ingenium refers.
MA. Id penè cunctis insitum est mortalibus:
Quod bene patraris, gratia illicò perit,
Quod malè patraris, nullus obliviscitur.
Odêre cuncti propemodum beneficia,
Quorum memoriæ juncta sunt maleficia.
Baptista quoties memor erit meriti tui,
Meminisse toties sceleris cum sui puta:
Se scelere credet non solutum, sed tuo
Animo nocentem liberum pravo ambitu:
Pœnam remissam in tempus, iram supprimi.
RE. Ingenia læva mitigat benignitas.
MA. Longo quod usu in pejus usq; induruit,
Multò facilius fregeris quàm flexeris.
RE. Quin ergo dubiam, quid sit è re præmones?
MA. Reddam expedita hæc facilè, si credas mihi.
RE. Modò præmoneto, nulla erit per me mora.
MA. Quærendo, agendo, providendo, haud otio,
Res magnæ aguntur. RE. Si nihil promoveris
Quærendo, agendo, providendo, non magis
Præstat quiesse, quàm negotium ut tibi
Frustra facessas, & aliis sis risui.
MA. Quod sæpe vis non perficit, vincit labor,
Nec alta quercus ictu subito sternitur:
Nec vertit aries bellicus primo impetu
Muros: frequenter quæ putaris perfici
Non posse, tempus expedit: quæ non potest
Plerumq; ratio, expugnat importunitas.
Proinde prensa: lachrymis misce preces,
Iraq; monitis, blanda dicta jurgiis:
Ambi maritum sedulò omnibus modis,
Occasiones usquequaq; amplectere.
Si peragi apertè res nequit, tendas dolos.
Quod spectat ad me, certa stat sententia
Nisi re peractâ neutiquam desistere.

G. BUCHANANI,

CHORUS.

Tandem livor, & impiis
Accensus furiis dolor
Vires sævitiæ suæ
In vatem exeruit pium.
Illinc sæva calumnia
Dirę juncta tyrannidi,
Pugnat fraude nefaria:
Hinc innoxia veritas
Nullo fulta satellite,
Spernit terrificas minas.
Tot telis petitur caput
Unum, tot pariter doli
Intentant juveni necem.
Ille ut tonsa furentibus,
Ilex dura aquilonibus,
Aut rupes remeabili
Quàm fluctu mare verberat,
Nullo concutitur metu.
O numen venerabile
Cunctis candida veritas!
Quam nec bellica vis metu,
Nec fraus insidiis potest
Firmo pellere de gradu.
Sola non metuis graves
Fortunæ instabilis vices:
Non obnoxia casibus
Ullis pectora robore
Armas insuperabili:
Et vitæ dominam & necis
Parcarum indomitam manum,
Nobis esse vetas gravem.
Sed cesso vatem convenire, nuncio
Ut impleam aures omnium miserrimo?
Atq; eccum ante ipsas carceris stantem fores,
Propago sanctis sanctior parentibus,
Et innocentiæ una pristinæ fides,
Incolumitati, dum tempus sinit, tuæ

Consulè. Rabinus Malchus intentat dolos,
Occultè inops regina consilii furit:
Blanditur aula, rex suam sententiam
Dissimulat, alii vera mussant dicere:
Jam tempus instat ultimi discriminis.

JOANNES, CHORUS.

Quid est periclí? CH. Mortis urget terminus
JO. Hæc summa nobis imminentis est mali?
CH. Quo nullum in hominem cadere possit amplius.
JO. Ut vis tyranni cesset, ac dolus, feret
Hanc sponte nobis temporis longinquitas,
Pravo timendam, at innocenti optabilem.
CH. At tu salutem negligas tuam licet,
Te ratio nostri tangat, istos spiritus
Paulum remitte. precibus animum regium
Flecte: per amicos non inexorabilem
Spero futurum. JO. Sedulo nonne hoc ago.
CH. Utinam tibi istam præbeat mentem Deus?
JO. Nihil precari est opus, is animus jam diu est.
Explere properat rex meo iram sanguine:
Nec ego recuso. qui magis regem queam
Placare quàm quum volumus eadem & nolumus?
CH. Bona verba. JO. Quid igitur mihi auctor es? duo
Reges utrinq; facere pugnantia jubent:
Cœlestis alter, misericors, clemens, bonus:
Terrenus alter impotens, ferox, malus.
Mortem minatur alter: alter me vetat
Mortem timere, pollicetur præmium
Vim non timenti: corpus alter perdere
Potest: at alter corpus una & spiritum
Torquere flamma poterit inevitabili.
Hi quum repugnent, consule utri paream.
CH. Placare nunquam posteaHerodem datur,
Oblata si nunc prætereat occasio:
Dei sed ira semper est placabilis.
JO. Divina quantò sævit ira lentius,
Hoc mota pœnas exigit severius.
CH. Sic fata spernis, quæ Deus mortalibus

mmenda voluit esse? neve corporis
Animiq; sanctum dirimeret consortium
Oblata temerè causa, vinclo mutuo
Amoris animum corpori connexuit.
JO. Non sperno mortem: at morte momentaneâ
Fugio perennem: quem Deus lucis mihi
Concessit usum, reddo repetenti libens.
CH. Itane relinquis orphanos parens tuos?
JO. Nunquam orphanus erit, qui Deum credit patrem.
CH. Nil te propinqui, nil amicorum movent
Lachrymæ, impotenti quos tyranno deseris?
JO. Non desero, sed potius ab eis deseror.
Namq; institutam ab initio mundi viam
In fata curro. Nempe lege hâc nascimur,
Quicunq; lucis fruimur almæ munere,
Conditio cunctos una cohibet, tendimus
In mortem: eò nos singuli ducunt dies.
Mortem esse pœnam voluit improbis Deus,
Bonisq; portum, terminum longæ viæ,
Ad longioris vitæ initium januam,
Quæ nos perennis splendidâ ad lucis domum
Mittat renatos veriùs quàm mortuos:
De carcere hic est exitus mortalibus,
Et ad carentem morte vitam transitus:
Hac universus præiit cœtus patrum,
Cuncti sequentur. quis ubi liquit carceres,
Non cursor animo rapitur ad metam? freto
Quis æstuoso nocte tenebrosa vagus
Portu recuset se quieto condere?
Quis exul errans per peregrini soli
Deserta tesqua, doleat in patriam citò
Sese reverti? lætus ergo tramite.
Decurso ad ipsam stare metam me puto.
Jam propè peractæ liber è vitę freto
Prospicio terram, de peregrino solo
Domum revertor, optimum primum patrem
Visurus: illum nempe patrem, qui solum
Revinxit undis, induit cœlum solo:
Regitq; certas mobilis cœli vices:
Servator, auctor, rector unus omnium,

Cui cuncta vivunt, viva juxta ac mortua,
Ut flamma sursum sponte volvit vortices,
Undæ deorsum perpeti lapsu ruunt,
Propriumq; pergunt ire cuncta ad fomitem:
Jamdudum anhelat spiritus cœlo editus,
Rerum ad parentem lucis æternæ incolam,
Quem contueri est vita, mors non cernere.
Non si pruinis obstet horrens Caucasus,
Aër procellis, unda tempestatibus,
Tractusq; nimiis invius caloribus,
Eò ire pergam? non tot ut videam duces,
Reges, prophetas, judices pios, via
Rumpenda, vel si mille mortes obstruant?
Ergo recluso corporis de carcere,
Eo evolare spiritus liber cupit,
Quo cunctus ibit orbis serius ocyus.
Nam longa vita nil opinor aliud est,
Quàm lenta duro servitus in carcere.
O mors laboris una laxamen gravis?
O mors doloris portus, & mali quies!
Notumq; paucis commodum mortalibus,
Formido pravis, & bonis votum, tuo
Sinu recepta naufragum hoc corpusculum,
Et sempiternæ duc quietis in domum,
Quò non sequetur vis, dolus, calumnia.
CH. O te beatum hac pectoris constantia:
O nos miselios, quos iners animi metus,
Felicitatis privat hoc consortio!
Quando igitur ipse quod opus est facto tenes,
Salve valeq; sempiternum dicimus.
Quàm discors hominum tramite dispari
Versat lis animos! non metuit mori,
Qui nil commeruit: qui meruit mori,
Si vanis leviter mors crepuit minis,
Exanguis trepidat degenere metu.
Quàm mortem fugiunt graviter improbi,
Per flammas, per aquas, saxaq; devia:
Tam mortis cupidi præcipitant boni
Illustres animas dura per omnia.
Nempe ignota malis commoda mors habet,

Et fati comes est vita beatior:
Nec toti morimur: sed melior rogos
Nostri pars avidos spernit, & æthera
Sublimis patrium scandit, & igneos
Inter cœlicolas certa animas manet
Sedes innocuas. at malè conscios
Manes exagitant sulphureo in lacu
Crinitæ colubris Eumenides nigris,
Et jejuna avidi guttura Cerberi,
Et nunquam saturi copia Tantali.
Hinc formido malis: hinc bona spes bonis:
Et vitæ fragilis prodiga pectora
Dum vitam properant infragilem sequi,
O Siren magicis illecebris potens,
Et fallacis amans vita fugax boni,
Tu nobis teneris blanditiis mali
Vicinum effugium claudis: & obstruis
Portum perpetuæ pacis amabilem,
Nullus terror ubi Martius increpat,
Nec rauco reboant classica murmure,
Nec pirata rapax æquora territat,
Nec latro tacitum trux nemus obsidet
Nec sceptri misera prædo cupidine
Insanus populis exitium creat:
Nec felix placido solus ut otio
Torpescat, tenues cladibus obruit:
Nec viles animas qui miserabilis
Vulgi pro titulis mutet inanibus.
Sed tranquilla quies, almaq; faustitas,
Et simplex probitas omnia possidet,
Et fœri in tenebras indociilis dies,
Et vita alterius nescia funeris,
Et luctus queruli nescia gaudia.
O dulce hospitium corporeæ domus,
Et vitæ nimium cara amabilis.
Jam tandem magicis exue nexibus
Mentem cœligenam quam patriæ suæ
Oblitam gremio amplecteris ebriam
Lethes somniferæ deside toxico,
Illætam thalami degeneris jugo.

BAPTISTES.

O fallax lutei tegmen amiculi,
Vanesce in cineres rursum abiens tuos!
Ut rursus patrio reddita mens polo,
Puri se radiis luminis expleat.
Et te pestiferis morte laboribus,
Et mentem anxiferis solve molestiis.

REGINA.

Pharisæus igitur spem fefellit: rex parì
Se vanitate pariter & me prodidit,
Vulgi loquacis dum timet rumusculos:
Formido miserè, nata quid rerum gerat:
Saltationis nuper in convivio.
Cui rex frequenti præmium spoponderat
Quodcunq; peteret, illa Baptistæ caput
In lance pepigit se petituram, & feret:
Feret profectò, nisi parum notus mihi
Sit regis animus. Liber invidia, necis
In me odia populi vertet, ut reor, libens:
Et ego peracta re, libenter id feram.
Odium, ultionis gaudio, maculam lucro
Pensabo. Turpe est esse atrocem fœminam,
Turpe: nisi reges esse inultos, turpius
Foret. Sed ambo proferunt pedem domo
Rex & puella, quo propior est spes, metus
Hoc gravius urit: cuncta fortunet Deus.

HERODES, PUELLA, REGINA.

Deliberatum quid rogares jam tibi
Satis videtur? PU. Sic satis, si quidem satis
Promissa regum certa sint, & regiâ.
HE. Ne metue firma: testibus coram, fide
Sancita, regni posce dimidium mei,
Vel si quid animo carius regno est tuo,
Feres: volentem nulla vis averterit.
PU. Istud brevi jam quale sit videbimus.
HE. Jam posce, certum est. PU. Nil opus regno tuo
Mihi est, quod æquè, rege te, meum reor,

Ac si ipse teneam rem facilem & æquam peto.
HE. Non ego, sed ipsa, ne feras, tibi in mora es:
PU. Da in hac recisum lance Baptistæ caput.
HE. Quod verbum ab oré temerè tibi, virgo excidit?
PU. Non temere. HE. Donum virgini indecens petis:
PU. Non indecorum est facinus hostem perdere.
HE. Hic igitur ira dignus hostis regia est?
PU. Is dignus ira est, scelere qui hanc meruit suo.
HE. Quod nunc remedium plebis odio reperiam?
PU. Parêre populi est, imperare regium.
HE. Æqua imperare regium est. PU. quod iniquum era
Prius imperando facere rex æquum potest.
HE. At imperandi lex facit regi modum.
PU. Si principi quod placuit est jus, jam modum
Non regibus lex, legibus sed rex facit.
HE. Pro rege fama me tyrannum perferet.
PU. At sceptra metuit. HE. Metuit: & garrit tamen.
PU. Compesce ferro. HE. Regna malè servat metus.
PU. Et regna vertit facilè scelerum impunitas.
HE. Securus est, quem civium servat fides.
PU. Necesse reges est timeri, diligi
Necesse non est. HE. Odia crudelem premunt.
PU. In rege vulgo lenitas contemnitur.
RE. Hæc tota, opinor, tendit huc oratio,
Promissa vana ut effluant. Nondum mihi
Regum videre nosse quæ sint munera.
Si honesta credis esse regi & turpia,
Quæ honesta vulgus credit esse & turpia,
Falleris: amici, proximi, socer, gener,
Fratres, sorores, civis, hostis, pauperum
Sunt vincla: vana regibus vocabula.
Diadema quisquis induit capiti semel,
Vulgaris omnes ponat officii gradus.
Nil arbitretur turpe, quod regi utile:
Nullum indecorum facinus esse existimet,
Suæ salutis quod faciat causa. Salus
A rege populi pendet, igitur consulit
Populi saluti, quisquis in regem est pius.
Tantine sanguis hujus erit homunculi,
Ut tu diebus sollicitus ac noctibus

BAPTISTES.

Non conquiescas? deme nobis hunc metum,
Sceptris pudorem, vastitatem mœnibus,
Armis rapinas, civicum bellum omnibus.
Statuëre magno oportet exemplo & novo,
Ut sacrosancta regna sint mortalibus.
Scelus patravit: scelere pessum eat suo.
Si nil patravit, conjugi pereat tuæ.
Da conjugi hostem, conjugem si negligis,
Promissa redde filiæ rex & parens.
HE. Promissa certum est optima reddere fide:
At illa, si me consulet, sapientius
Optabit. RE. At si consulet me, ne sua
Consilia mutet. HE. Itane? sic ne oportuit
Jurasse temere? sic puellę me meam
Obstringere fidem? sic salutem, regnum, opes,
Vitam, necemq; fœminæ committere?
RE. Promissa regum certa firmet veritas.
HE. Quando negare non licet, quòd modò licet,
Admoneo rursum, & oro ne quid sanguine,
Sexuq; vestro, & regio culmine parum
Dignum patrare cogat iracundia.
RE. Hæc mitte, nostræ linque curæ cætera.
HE. De vatè si quid statueritis durius,
Vestra illa culpa, vestrum erit periculum.
RE. Jam vindicata dignitas est regia,
Ne pateat ulli in posterum ludibrio:
Jam faxo populus pervicax de regibus
Loqui modestè vel malo discat suo:
Et sive reges æqua iniquave imperent,
Æquo ferenda populus animo omnia putet.

CHORUS.

Davidis regnum, Solymæq; turres,
Et locupletis Solomonis arces,
Unde tam dirus furor in Prophetas?
Sanguinis justi sitis undè sæva?
Quem decet normam pietatis esse,
Unicum est vitæ specimen seelestæ.

Furta, vis, cædes, dolus & rapinæ
Sunt tuæ tirocinium palæstræ.
Non sacerdoti pietas nefandis
Fraudibus suadet cohibere dextras.
Cultor idoli populus reliquit
Omnium rerum dominum & parentem.
Pro Deo lignum colitur, lapisq;
His calent aræ vitulis & agnis.
Et suæ dextræ simulachra adorat
Artifex: vitam sine lege truncum
Poscit, à muto eloquium precatur:
Pauperi dives, dominus ministro
Supplicat: ritus pereunt vetusti.
Te prophetarum cruor innocentum
Judicis magni rapit ad tribunal:
Pauperes clamant, viduæq; cœlum
Questibus implent.
Ergo te justę manet ultionis
Pœna, non mendax, nisi fallor, augur.
Namq; qui fastus premit insolentes
Arbiter cœli, maris, atq; terræ,
Spectat ex alto, lachrymasq; plebis
Et preces tristes meminit, manuq;
Vindice infandi sceleris propinquas
Exiget pœnas, quibus intumescis,
Insolens victor tibi vertet arces.
Barbarus miles tua possidebit
Prædia: externo domino refundet
Vinitor fructus tuus: alta qua nunc
Surgit in cœlum Solomontis ędes,
Exterus messem faciet colonus.
Ergo dum prębet tibi pœnitendi
Numinis favor spatium, relictis
Turpiter vitæ vitiis peractæ,
Exteri ritus simulachra pelle,
Et sitim fraterni avidam cruoris,
Et famem argenti cohibe profanam.
Sed nec exactæ malè pœnitebit
Te tuæ vitæ, neq; sacra ab æde
Exteri ritus simulachra pelles,

Nec ſitim fraterni avidam cruoris,
Nec famem argenti fugies profanam.
Ergo te peſtis vitioſa carpet:
Te fames, bellum, macies, egeſtas
Opprimet, donec merito rependes
Sanguine pœnas.

NUNCIUS, CHORUS.

NU. Quis indicabit ubi repeream gentium
Comites prophetæ, nuncium ut triſtem feram?
CH. Niſi fortè properas, ſiſte pauliſper gradum.
Eloquere paucis, ſcire quid feras, juvat.
NU. At non juvabit ſciſſe, ſcire quod cupis.
CH. Ut ut ſe habent res, ne moram invide brevem.
NU. Sciſti puella ab rege quid petiverit?
CH. In lance vatis ſibi caput cæſum dari.
NU. In lance vatis abſtulit cæſum caput.
CH. O facinus atrox, ille cœleſtis vigor,
Decuſq; vultus morte triſti emarcuit:
Et ora nuper plena ſacro numine
Clauſit perenni dira vis ſilentio.
NU. Quid fles? inanes mitte queſtus fundere.
CH. Quum flenda videam & audiam, flendum negas?
NU. Si flenda mors eſt, mortuos illi fleant
Quorum ſepultæ ſpes jacent cum corpore:
Qui poſt ſoporis terminum breviſſimi
Reditura membra non putant, & alteram
Supereſſe vitam. Mortuos miſeri fleant,
Miſeroſq; tantum: Neminem facere poteſt
Fortuna miſerum: ſimilis inſontem licet
Sontemq; maneat terminus vitæ, tamen
Male morietur nemo qui vixit bene:
De genere miſeros exitus ſi judices,
Miſeros putabis, tot patres ſanctos, quibus
Crux, enſis, unda, flamma clauſit ſpiritum,
Nam veritatis qui ſatelles occidit
Pro religione, patriiſq; legibus,
Omnibus illum proſequi bonis decet,
Votiſq; vitæ poſcere ſimilem exitum.

CH. Verè

CH. Verè profecto es elocutus omnia.
At nos, opinio quos & errores trahunt,
Dum fata fugimus, fata stulti incurrimus.
Ignis pepercit, unda mergit: aëris.
Vis pestilentis æquori ereptum necat:
Bello superstes tabidus morbo perit.
Differre non vitare fata dat Deus:
Et fœneramur mortis in dies moras
Morbis, periclis, luctibus, molestiis.
Nec longa vita est aliud ac longi mali
Catena, mortis nexa ad usq; terminum
Serie perenni. Nec ligati hoc vinculo
Servire miseri nos putamus: exitum
Quàm servitutem potius exhorrescimus.

FINIS.

4

1379

Pamure

the 15 of

June

1667

